

༄༅། །མདོ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། །

解深密經

道次之友 编校

ཨོ། །མདྲ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། །

解深密經

大唐三藏法師玄奘 奉詔 譯

༡༡། མདོ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྒྱ་གར་རྒྱུ་དུ། ལྷ་བྱ་སན་རྟེ་ནི་རི་མོ་ཅ་ན་རྒྱ་མ་མདྲ་ཡུ་ན་སྤྱ་བ། བོད་རྒྱུ་
དུ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་རྒྱུ་བདག་
གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞལ་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
མཆོག་དུ་འབར་བ་བཀོད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་པ་རྒྱས་པར་འགོངས་
པའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་མངའ་བ། གནས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ། མཐའ་
ཡས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དགྲེལ་འཁོར་ཡོངས་སྤྱ་མ་ཆད་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེའི་སྒྲ་མའི་དགོ་བའི་རྩ་
བ་ལས་བྱུང་བ། དབང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་
ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་དུ་མེད་པའི་དགོ་
འདུན་རྗེས་སྤྱོད་པ། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། འི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་
དང་། རྣམ་མཁའ་ལྗེ་དང་། མེའམ་ཅི་དང་། ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་
པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་
པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་

序_ハ品_ハ第_ニ一_一

如_レ是_ハ我_ハ聞_ク。 一_一時_ハ薄_ク伽_セ梵_ニ。 住_ス最_ニ勝_ニ光_ハ曜_ス
七_ニ寶_ハ莊_ニ嚴_ニ。 放_ス大_ハ光_ハ明_ニ普_ク照_ス一_一切_ニ無_ク邊_ニ世_ハ界_ハ無_ク
量_カ方_ニ所_ニ。 妙_ニ飾_ハ間_ニ列_セ周_ニ圓_ニ無_ク際_ニ。 其_ノ量_カ難_ニ測_ス超_ス
過_ス三_ニ界_ハ。 所_ニ行_ニ之_ハ處_ハ勝_ニ出_ス世_ハ間_ニ。 善_ハ根_ハ所_ニ起_ス最_ニ
極_ニ自_ハ在_ニ。 淨_ニ識_ハ為_ス相_ニ如_レ來_ハ所_ニ都_ニ。 諸_ハ大_ハ菩_ハ薩_ハ眾_ハ
所_ニ雲_ハ集_ニ。 無_ク量_カ天_ハ龍_ハ藥_ハ叉_ハ健_ハ達_ハ縛_ハ阿_ハ素_ハ洛_ハ揭_ハ路_ハ
荼_ハ緊_ハ捺_ハ洛_ハ牟_ハ呼_ハ洛_ハ伽_ハ。 人_ハ非_ニ人_ハ等_ニ常_ハ所_ニ翼_ハ從_ス。
廣_ニ大_ハ法_ハ味_ハ喜_ハ樂_ハ所_ニ持_ス。 作_ス諸_ハ眾_ハ生_ニ一_一切_ニ義_ハ利_ハ。

པར་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་གནོད་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལས་
ལྷག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་ཆུབས་ཀྱིས་བཀོད་པ། དྲན་པ་དང་། སློ་བྱས་
དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་བཞིན་
པ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། སློན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། རིན་པོ་ཆའི་པདམའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལེགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པའི་སློ་དང་ལྷན་པ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ། གཉིས་མི་མངའ་
བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་
པས་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ། སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་
རྟོགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ། སྦྱོད་ཡུལ་གྱིས་མི་
འཕྲོགས་པ། རྣམ་པར་གཞག་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ། དུས་གསུམ་
ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཆར་བྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱགས་པའི་སྐྱེ་ལྔ་
དང་ལྷན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་མངའ་བ། སྦྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པའི་སློ་མངའ་བ། ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནེམ་རྩར་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་མ་
བརྟགས་པའི་སྐྱེ་མངའ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་
པར་སྤངས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་

滅^{ㄇㄨㄣˋ}諸^{ㄓㄨ}煩^{ㄈㄢˊ}惱^{ㄢㄠˋ}災^{ㄓㄠ}橫^{ㄏㄥˊ}纏^{ㄔㄢˊ}垢^{ㄍㄡˋ}。 遠^{ㄩㄢˇ}離^{ㄌㄧˊ}眾^{ㄓㄨㄥˋ}魔^{ㄇㄛˊ}過^{ㄍㄨㄛˋ}諸^{ㄓㄨ}莊^{ㄓㄨㄤ}嚴^{ㄧㄢˊ}。
如^{ㄖㄨˊ}來^{ㄌㄞˊ}莊^{ㄓㄨㄤ}嚴^{ㄧㄢˊ}之^ㄓ所^{ㄕㄨ}依^ㄧ處^{ㄘㄨˋ}。 大^{ㄉㄚˊ}念^{ㄋㄢˋ}慧^{ㄏㄨㄟˋ}行^{ㄒㄩㄥˊ}以^ㄧ為^{ㄨㄟˋ}遊^ㄩ路^{ㄌㄨˋ}。
大^{ㄉㄚˊ}止^ㄓ妙^{ㄇㄧㄠˋ}觀^{ㄍㄨㄢ}以^ㄧ為^{ㄨㄟˋ}所^{ㄕㄨ}乘^{ㄔㄥˊ}。 大^{ㄉㄚˊ}空^{ㄎㄨㄥ}無^ㄨ相^{ㄒㄩㄥˊ}無^ㄨ願^{ㄩㄢˋ}解^{ㄒㄧㄝˋ}脫^{ㄊㄨㄟˋ}為^{ㄨㄟˋ}
所^{ㄕㄨ}入^{ㄖㄨˋ}門^{ㄇㄣˊ}。 無^ㄨ量^{ㄌㄨㄤˊ}功^{ㄍㄨㄥ}德^{ㄉㄜˊ}眾^{ㄓㄨㄥˋ}所^{ㄕㄨ}莊^{ㄓㄨㄤ}嚴^{ㄧㄢˊ}。 大^{ㄉㄚˊ}寶^{ㄅㄠˋ}花^{ㄏㄨㄚ}王^{ㄨㄥˊ}眾^{ㄓㄨㄥˋ}
所^{ㄕㄨ}建^{ㄒㄧㄢˋ}立^{ㄌㄧˋ}。 大^{ㄉㄚˊ}宮^{ㄍㄨㄥ}殿^{ㄉㄢˋ}中^ㄓ是^ㄕ薄^{ㄅㄛˊ}伽^{ㄎㄚ}梵^{ㄈㄢˊ}最^{ㄇㄞˋ}清^{ㄑㄩㄥ}淨^{ㄓㄨㄥˋ}覺^{ㄐㄧㄝˋ}。 不^ㄨ
二^ㄦ現^{ㄒㄩㄢˋ}行^{ㄒㄩㄥˊ}趣^{ㄘㄨˋ}無^ㄨ相^{ㄒㄩㄥˊ}法^{ㄈㄚˊ}。 住^{ㄓㄨˋ}於^ㄩ佛^{ㄈㄛˊ}住^{ㄓㄨˋ}逮^{ㄉㄞˋ}得^{ㄉㄜˊ}一^ㄧ切^{ㄑㄧㄝˋ}佛^{ㄈㄛˊ}平^{ㄆㄩㄥˊ}
等^{ㄉㄥˊ}性^{ㄒㄩㄥˊ}到^{ㄊㄠˋ}無^ㄨ障^{ㄓㄤˋ}處^{ㄘㄨˋ}。 不^ㄨ可^{ㄎㄜˊ}轉^{ㄓㄨㄢˋ}法^{ㄈㄚˊ}所^{ㄕㄨ}行^{ㄒㄩㄥˊ}無^ㄨ礙^{ㄞˋ}。 其^ㄕ所^{ㄕㄨ}
成^{ㄔㄥˊ}立^{ㄌㄧˋ}不^ㄨ可^{ㄎㄜˊ}思^ㄙ議^{ㄧˋ}。 遊^ㄩ於^ㄩ三^ㄙ世^{ㄕㄨˋ}平^{ㄆㄩㄥˊ}等^{ㄉㄥˊ}法^{ㄈㄚˊ}性^{ㄒㄩㄥˊ}。 其^ㄕ身^{ㄕㄨㄣ}
流^{ㄌㄨˊ}布^{ㄅㄨˋ}一^ㄧ切^{ㄑㄧㄝˋ}世^{ㄕㄨˋ}界^{ㄐㄧㄝˋ}。 於^ㄩ一^ㄧ切^{ㄑㄧㄝˋ}法^{ㄈㄚˊ}智^ㄓ無^ㄨ疑^{ㄩˊ}滯^ㄓ。 於^ㄩ一^ㄧ
切^{ㄑㄧㄝˋ}行^{ㄒㄩㄥˊ}成^{ㄔㄥˊ}就^{ㄐㄧㄡˋ}大^{ㄉㄚˊ}覺^{ㄐㄧㄝˋ}。 於^ㄩ諸^{ㄓㄨ}法^{ㄈㄚˊ}智^ㄓ無^ㄨ有^{ㄩˊ}疑^{ㄩˊ}惑^{ㄏㄜˋ}。 凡^{ㄈㄢˊ}所^{ㄕㄨ}
現^{ㄒㄩㄢˋ}身^{ㄕㄨㄣ}不^ㄨ可^{ㄎㄜˊ}分^{ㄈㄣ}別^{ㄌㄧㄝˋ}。 一^ㄧ切^{ㄑㄧㄝˋ}菩^{ㄆㄨˊ}薩^{ㄙㄚˋ}正^ㄓ所^{ㄕㄨ}求^{ㄑㄩ}智^ㄓ。

གཉིས་སུ་མེད་པ། དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ལྷས་པ། རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཚད་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཅད་ཤེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་
 རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཚུལ་བྱིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ཆོས་འདོད་པ་
 རྣམས་དང་བདེ་བར་ཕྱད་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་འཛིན་པ། ཐོས་པ་བསགས་
 པ། ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ། ལེགས་པར་སྦྱོབ་བརྗོད་པ། ལེགས་པར་བྱ་བའི་
 ལས་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ལྷུང་བ། ཤེས་རབ་མགྱོགས་པ། ཤེས་རབ་རྣེ་བ། དེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། དེས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཤེས་
 རབ་ཡངས་པ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ། ཤེས་རབ་མཉམ་པ་མེད་པ། ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་ལྡན་པ། རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ཐོབ་
 པ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ། སྦྱོང་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། བཟོད་པ་
 དང་དེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱེགས་པ་
 ཤ་ལྟག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་ནས་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཡང་དག་པར་ཁྱེགས་
 པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་

得^カ佛^{ブツ}無^ム二^ニ。 住^ス勝^{ハカ}彼^カ岸^ガ。 不^フ相^ツ間^マ雜^ヤ。 如^ユ來^カ解^ハ。
脫^{ダツ}妙^{ミョウ}智^チ究^ク竟^{キョウ}證^{シユ}無^ム中^{チュウ}邊^{ベン}佛^{ブツ}地^ヂ平^{ヘイ}等^{トウ}。 極^{キョク}於^ニ法^{ハフ}界^{カイ}。
盡^{ジュシユ}虛^コ空^{クウ}性^{シヤウ}窮^{キウ}未^ヘ來^カ際^{サイ}。 與^ヨ無^ム量^{リヤウ}大^{ダイ}聲^{シヤウ}聞^{ブン}眾^{シュウ}俱^ク。
一^{イツ}切^{セツ}調^{テウ}順^{ジュン}皆^ハ是^シ佛^{ブツ}子^シ。 心^{シン}善^{ゼン}解^ゲ脫^{ダツ}慧^ヱ善^{ゼン}解^ゲ脫^{ダツ}。
戒^{ケイ}善^{ゼン}清^{セイ}淨^{ジュウ}趣^{シュ}求^ク法^{ハフ}樂^{ラク}。 多^タ聞^{ブン}聞^{ブン}持^チ其^キ聞^{ブン}積^{シユ}集^{ジュ}。
善^{ゼン}思^シ所^{ショ}思^シ善^{ゼン}說^{セツ}所^{ショ}說^{セツ}。 善^{ゼン}作^{サク}所^{ショ}作^{サク}捷^{セツ}慧^ヱ速^ス慧^ヱ。
利^リ慧^ヱ出^{シュツ}慧^ヱ勝^{ハカ}決^{ケツ}擇^{セツ}慧^ヱ。 大^{ダイ}慧^ヱ廣^{クワウ}慧^ヱ及^キ無^ム等^{トウ}慧^ヱ。
慧^ヱ寶^{ホウ}成^{セイ}就^{ジュ}具^ク足^{ソク}三^{サン}明^{メイ}。 逮^{タイ}得^{トク}第^{ダイ}一^{イツ}現^{ゲン}法^{ハフ}樂^{ラク}住^ス大^{ダイ}。
淨^{ジュウ}福^{フク}田^{テン}。 威^イ儀^イ寂^{シヤク}靜^{ジュウ}無^ム不^フ圓^{エン}滿^{マン}。 大^{ダイ}忍^{ニン}柔^{ジュウ}和^ワ成^{セイ}。
就^{ジュ}無^ム減^{ケン}。 已^イ善^{ゼン}奉^{ホウ}行^{ギヤウ}如^ユ來^カ聖^{セイ}教^{キョウ}。

復^{フツ}有^{ユウ}無^ム量^{リヤウ}菩^ボ薩^{サツ}摩^マ訶^カ薩^{サツ}。 從^{ジュウ}種^{シュウ}種^{シュウ}佛^{ブツ}土^ド而^ニ。
來^カ集^{ジュ}會^ヱ。 皆^ハ住^ス大^{ダイ}乘^{ジョウ}遊^{ユウ}大^{ダイ}乘^{ジョウ}法^{ハフ}。 於^ニ諸^{シュ}眾^{シュウ}生^{シユ}其^キ。
心^{シン}平^{ヘイ}等^{トウ}。

མཉམ་པ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བུལ་བ།
བདུད་དང་ཕྱིར་སྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་
པོས་བརྟན་པ། འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་
ས་བགོད་པ་གཅིག་པར་གྱུར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ འོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཀུན་
འདྲི་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། སློ་བྱོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་དང་། སློ་བྱོས་ཡངས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དང་། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དང་། བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲིས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འོན་དམ་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་ངྲི་བ་ངྲིས་པ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

離^カ諸^ズ分^ニ別^ニ及^ヒ不^ク分^ニ別^ニ種^ズ種^ズ分^ニ別^ニ。摧^チ伏^セ一^ニ切^ニ眾^ス
魔^マ怨^ハ敵^カ。遠^ト離^カ一^ニ切^ニ聲^ヲ聞^ク獨^ク覺^セ所^ニ有^ル作^ス意^ヲ。廣^ク
大^ク法^ヲ味^ス喜^ニ樂^ニ所^ニ持^テ。超^イ五^ニ怖^ヲ畏^ニ一^ニ向^ニ趣^ニ入^リ不^ク退^セ
轉^ス地^ノ息^ニ一^ニ切^ニ眾^ス生^ル一^ニ切^ニ苦^ヲ惱^ヲ所^ニ逼^ツ迫^ツ地^ノ。而^ル現^レ
在^ニ前^ニ其^ノ名^ヲ曰^{ハセ}解^ハ甚^ニ深^ニ義^ニ密^ニ意^ニ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。如^ク
理^カ請^ク問^ク菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。法^ヲ涌^ヒ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。善^ク
清^ク淨^ニ慧^ヲ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。廣^ク慧^ヲ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。德^ク
本^ク菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。勝^ニ義^ニ生^ル菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。觀^ク自^ラ
在^ニ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。慈^チ氏^ハ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。曼^マ殊^ハ室^ハ
利^カ菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ等^ク。而^ル為^ス上^ニ首^ニ。

解^ハ深^ニ密^ニ經^ニ勝^ニ義^ニ諦^ニ相^ニ品^ニ第^ニ二^ニル

爾^ル時^ハ如^ク理^カ請^ク問^ク菩^ツ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ。即^チ於^ニ佛^ノ前^ニ
問^ク解^ハ甚^ニ深^ニ義^ニ密^ニ意^ニ菩^ツ薩^ハ言^フ。最^ニ勝^ニ子^ハ。言^フ一^ニ切^ニ
法^ヲ無^ク二^ニ。一^ニ切^ニ法^ヲ無^ク二^ニ者^{ナリ}。何^ニ等^ニ一^ニ切^ニ法^ヲ。云^{ハク}
何^ニ為^ス無^ク二^ニ。解^ハ甚^ニ深^ニ義^ニ密^ニ意^ニ菩^ツ薩^ハ。告^ク如^ク理^カ請^ク
問^ク菩^ツ薩^ハ曰^{ハセ}。善^ク男^ヲ子^ハ。一^ニ切^ニ法^ヲ者^{ナリ}

ཚམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཇི་ཙམ་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་རོ། །སྤྱོད་པ།
 གྱེ་རྒྱལ་བའི་གྲས། ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་
 ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོང་དུ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོང་དུ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དུ་བཟོད་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 འདུས་བྱས་མ་ཡིན་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྟོང་གྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་
 ཅེ་བཟོད་ཀྱང་དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་། དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའང་གང་
 ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་
 བཟོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བཟོད་དུ་
 མེད་པའི་ཚམས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་
 བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་སྟོན་པས་

略^カ有^二種^ニ。一^一者^一有^レ為^レ二^二者^一無^レ為^レ。是^ハ中^ニ有^レ為^レ
非^レ有^レ為^レ非^レ無^レ為^レ。無^レ為^レ亦^一非^レ無^レ為^レ非^レ有^レ為^レ。如^ク
理^カ請^ク問^ク菩^タ薩^ハ。復^タ問^ク解^ハ甚^ニ深^ニ義^一密^ニ意^一菩^タ薩^ハ言^フ。
最^モ勝^ム子^ニ。如^ク何^レ有^レ為^レ非^レ有^レ為^レ非^レ無^レ為^レ。無^レ為^レ亦^一
非^レ無^レ為^レ非^レ有^レ為^レ。解^ハ甚^ニ深^ニ義^一密^ニ意^一菩^タ薩^ハ。謂^ク如^ク
理^カ請^ク問^ク菩^タ薩^ハ曰^ク。善^ニ男^ニ子^ニ。言^フ有^レ為^レ者^ニ。乃^ハ是^ハ
本^ニ師^ニ假^ニ施^ニ設^ニ句^ニ。若^ク是^ハ本^ニ師^ニ假^ニ施^ニ設^ニ句^ニ。即^チ是^ハ
遍^ニ計^ニ所^ニ執^ニ言^ニ辭^ニ所^ニ說^ニ。若^ク是^ハ遍^ニ計^ニ所^ニ執^ニ言^ニ辭^ニ所^ニ
說^ニ。即^チ是^ハ究^ニ竟^ニ種^ニ種^ニ遍^ニ計^ニ言^ニ辭^ニ所^ニ說^ニ。不^レ成^ニ實^ニ
故^ニ非^レ是^ハ有^レ為^レ。善^ニ男^ニ子^ニ。言^フ無^レ為^レ者^ニ。亦^一墮^ニ言^ニ
辭^ニ施^ニ設^ニ。離^ニ有^レ為^レ無^レ為^レ。少^ニ有^レ所^ニ說^ニ其^ノ相^ニ亦^一爾^ニ。
然^レ非^レ無^レ事^ハ而^ル有^レ所^ニ說^ニ。何^レ等^ニ為^レ事^ハ。謂^ク諸^ニ聖^ニ者^ニ
以^ニ聖^ニ智^ニ聖^ニ見^ニ離^ニ名^ニ言^ニ故^ニ。現^ニ等^ニ正^ニ覺^ニ。即^チ於^ニ如^ニ
是^ハ離^ニ言^ニ法^ニ性^ニ。為^レ欲^ニ令^ニ他^ニ現^ニ等^ニ覺^ニ故^ニ。假^ニ立^ニ名^ニ
想^ニ謂^ク之^ニ有^レ為^レ。善^ニ男^ニ子^ニ。言^フ無^レ為^レ者^ニ。

བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་
 རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོང་དུ་བཅོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོང་
 དུ་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དུ་བཅོད་པ་གཏན་
 ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་
 བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྟོང་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
 སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་བཅོད་ཀྱང་དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེའང་དེ་
 དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བཅོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། བཅོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྟ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་
 བས་བཅོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་བཅོད་དུ་མེད་པའི་
 ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་
 མ་མཁན་ནམ་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྟོབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་
 རྟེ། རྩ་དག་གམ། ལོ་མ་དག་གམ། ཤིང་དག་གམ། གསེག་མ་དག་གམ། གྱོ་དུ་མ་

亦一是^レ本^ハ師^ヲ假^シ施^セ設^セ句^ハ。 若^モ是^レ本^ハ師^ヲ假^シ施^セ設^セ句^ハ。
即^チ是^レ遍^ヲ計^ス所^ニ執^シ言^ハ辭^ヲ所^ニ說^ス。 若^モ是^レ遍^ヲ計^ス所^ニ執^シ言^ハ
辭^ヲ所^ニ說^ス。 即^チ是^レ究^ス竟^ス種^々種^々遍^ヲ計^ス言^ハ辭^ヲ所^ニ說^ス。 不^レ
成^ス實^ヲ故^ニ非^ズ是^レ無^ク為^ス。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 言^ハ有^ク為^ス者^キ。 亦一
墮^カ言^ハ辭^ヲ。 設^キ離^カ無^ク為^ス有^ク為^ス。 少^ク有^ク所^ニ說^ス其^ノ相^ヲ亦一
爾^ル。 然^ル非^ズ無^ク事^ヲ而^ル有^ク所^ニ說^ス。 何^レ等^カ為^ス事^ヲ。 謂^フ諸^キ
聖^ノ者^キ以一^ニ聖^ノ智^ヲ聖^ノ見^ヲ離^カ名^ヲ言^ハ故^ニ。 現^テ等^カ正^ニ覺^ス。 即^チ
於^ニ如^ク是^レ離^カ言^ハ法^ヲ性^ヲ。 為^ス欲^シ令^カ他^ヲ現^テ等^カ覺^ス故^ニ。 假^シ
立^カ名^ヲ想^ヲ謂^フ之^ニ無^ク為^ス。 爾^ル時^ニ如^ク理^カ請^ク問^ス菩^ツ薩^ツ摩^ヲ訶^ヲ
薩^ヲ。 復^タ問^ス解^ハ甚^ニ深^ニ義^ヲ密^ニ意^ヲ菩^ツ薩^ツ摩^ヲ訶^ヲ薩^ヲ言^ハ最^ニ勝^ニ
子^ヲ。 如^ク何^レ此^ノ事^ヲ。 彼^ノ諸^キ聖^ノ者^キ以一^ニ聖^ノ智^ヲ聖^ノ見^ヲ離^カ名^ヲ
言^ハ故^ニ。 現^テ等^カ正^ニ覺^ス。 即^チ於^ニ如^ク是^レ離^カ言^ハ法^ヲ性^ヲ。 為^ス
欲^シ令^カ他^ヲ現^テ等^カ覺^ス故^ニ。 假^シ立^カ名^ヲ想^ヲ。 或^レ謂^フ有^ク為^ス或^レ
謂^フ無^ク為^ス。 解^ハ甚^ニ深^ニ義^ヲ密^ニ意^ヲ菩^ツ薩^ツ摩^ヲ訶^ヲ薩^ヲ。 謂^フ如^ク理^カ請^ク問^ス
菩^ツ薩^ツ摩^ヲ訶^ヲ薩^ヲ曰^ク。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 如^ク善^ク幻^カ師^ヲ或^レ彼^ノ弟^ヲ子^ヲ。 住^ス
四^ノ衢^ノ道^ノ積^ニ集^ニ瓦^ヲ礫^ヲ草^ヲ葉^ヲ木^ヲ等^カ。

དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྒྱུ་མའི་ལས་སྤྲོ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་།
 ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཚུང་གི་ཚོགས་དང་། འོར་བྱ་
 དང་། ལྷ་ཏྲིག་དང་བེ་རྩུ་བྱ་དང་། ཏུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རུའི་ཚོགས་དང་།
 འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་རྣམ་པར་བསྟན་ན། དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་གང་དག་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྣངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཤེས་རབ་
 འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་མ་དང་། གྱོ་དུམ་
 དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲང་པོ་
 ཆེའི་ཚོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། ཏྲའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་
 དང་། དཔུང་བྱ་ཚུང་གི་ཚོགས་དང་། འོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཏྲིག་དང་། བེ་རྩུ་བྱ་དང་། ཏུང་
 དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རུའི་ཚོགས་དང་། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་
 བའི་ཚོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
 མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་མངོན་
 པར་ཞེན་ནས། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པའོ། ཞེས་ཇེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་
 པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་བྱིས་ཏེ་བར་བཏྲག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྣངས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྷ་དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་
 དང་། གསེག་མ་དང་། གྱོ་དུམ་དེ་དག་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་

現^{ㄒㄩㄢˋ}作^{ㄗㄨㄛˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}幻^{ㄏㄨㄢˋ}化^{ㄏㄨㄚˋ}事^{ㄕㄨㄚˋ}業^{ㄚˊ}。 所^{ㄕㄨㄛˋ}謂^{ㄨㄟˋ}象^{ㄒㄩㄤˋ}身^{ㄕㄨㄢˋ}馬^{ㄇㄚˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}車^{ㄔㄨㄞˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}步^{ㄅㄨˋ}
身^{ㄕㄨㄢˋ}。 末^{ㄇㄨˋ}尼^{ㄋㄧˊ}真^{ㄓㄨㄢˋ}珠^{ㄓㄨˊ}琉^{ㄌㄨˊ}璃^{ㄌㄨˊ}螺^{ㄌㄨㄛˊ}貝^{ㄅㄟˋ}壁^{ㄅㄧˋ}玉^{ㄩˋ}珊^{ㄕㄢˊ}瑚^{ㄏㄨˊ}。 種^{ㄓㄨㄥˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}財^{ㄘㄞˊ}
穀^{ㄍㄨˋ}庫^{ㄎㄨˊ}藏^{ㄘㄞˊ}等^{ㄉㄥˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}。 若^{ㄖㄨㄛˋ}諸^{ㄓㄨˊ}眾^{ㄓㄨㄥˋ}生^{ㄕㄨㄥˊ}愚^{ㄩˊ}癡^{ㄘㄞˊ}頑^{ㄨㄢˊ}鈍^{ㄉㄨㄣˋ}。 惡^{ㄜˋ}慧^{ㄏㄨㄟˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}
類^{ㄌㄟˋ}無^{ㄨˊ}所^{ㄕㄨㄛˋ}曉^{ㄒㄩㄢˋ}知^{ㄓㄨˊ}。 於^{ㄩˊ}瓦^{ㄨㄚˊ}礫^{ㄌㄨㄛˊ}草^{ㄘㄞˊ}葉^{ㄚˊ}木^{ㄇㄨˋ}等^{ㄉㄥˊ}上^{ㄕㄨㄤˊ}諸^{ㄓㄨˊ}幻^{ㄏㄨㄢˋ}化^{ㄏㄨㄚˋ}事^{ㄕㄨㄚˋ}。
見^{ㄒㄩㄢˋ}已^{ㄧˊ}聞^{ㄨㄢˊ}已^{ㄧˊ}作^{ㄗㄨㄛˋ}如^{ㄖㄨˊ}是^{ㄕㄨㄚˋ}念^{ㄋㄧㄢˋ}。 此^{ㄘㄨˇ}所^{ㄕㄨㄛˋ}見^{ㄒㄩㄢˋ}者^{ㄓㄨˊ}實^{ㄕㄨㄚˋ}有^{ㄨˊ}象^{ㄒㄩㄤˋ}身^{ㄕㄨㄢˋ}。
實^{ㄕㄨㄚˋ}有^{ㄨˊ}馬^{ㄇㄚˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}車^{ㄔㄨㄞˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}步^{ㄅㄨˋ}身^{ㄕㄨㄢˋ}。 末^{ㄇㄨˋ}尼^{ㄋㄧˊ}真^{ㄓㄨㄢˋ}珠^{ㄓㄨˊ}琉^{ㄌㄨˊ}璃^{ㄌㄨˊ}螺^{ㄌㄨㄛˊ}貝^{ㄅㄟˋ}壁^{ㄅㄧˋ}
玉^{ㄩˋ}珊^{ㄕㄢˊ}瑚^{ㄏㄨˊ}種^{ㄓㄨㄥˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}財^{ㄘㄞˊ}穀^{ㄍㄨˋ}庫^{ㄎㄨˊ}藏^{ㄘㄞˊ}等^{ㄉㄥˊ}身^{ㄕㄨㄢˋ}。 如^{ㄖㄨˊ}其^{ㄕㄨˊ}所^{ㄕㄨㄛˋ}見^{ㄒㄩㄢˋ}如^{ㄖㄨˊ}其^{ㄕㄨˊ}
所^{ㄕㄨㄛˋ}聞^{ㄨㄢˊ}。 堅^{ㄒㄩㄢˋ}固^{ㄍㄨˋ}執^{ㄓㄨˋ}著^{ㄓㄨˋ}隨^{ㄕㄨㄟˊ}起^{ㄘㄩˊ}言^{ㄩㄢˊ}說^{ㄕㄨㄞˋ}。 唯^{ㄨㄟˋ}此^{ㄘㄨˇ}諦^{ㄉㄧˋ}實^{ㄕㄨㄚˋ}餘^{ㄘㄨˊ}皆^{ㄒㄩㄢˋ}
愚^{ㄩˊ}妄^{ㄨㄤˋ}。 彼^{ㄅㄟˊ}於^{ㄩˊ}後^{ㄏㄨㄟˊ}時^{ㄕㄨˊ}應^{ㄩㄥˊ}更^{ㄍㄨㄥˊ}觀^{ㄍㄨㄢˊ}察^{ㄘㄚˊ}。 若^{ㄖㄨㄛˋ}有^{ㄨˊ}眾^{ㄓㄨㄥˋ}生^{ㄕㄨㄥˊ}非^{ㄈㄟˋ}愚^{ㄩˊ}
非^{ㄈㄟˋ}鈍^{ㄉㄨㄣˋ}。 善^{ㄕㄨㄢˋ}慧^{ㄏㄨㄟˋ}種^{ㄓㄨㄥˋ}類^{ㄌㄟˋ}有^{ㄨˊ}所^{ㄕㄨㄛˋ}曉^{ㄒㄩㄢˋ}知^{ㄓㄨˊ}。 於^{ㄩˊ}瓦^{ㄨㄚˊ}礫^{ㄌㄨㄛˊ}草^{ㄘㄞˊ}葉^{ㄚˊ}木^{ㄇㄨˋ}
等^{ㄉㄥˊ}上^{ㄕㄨㄤˊ}諸^{ㄓㄨˊ}幻^{ㄏㄨㄢˋ}化^{ㄏㄨㄚˋ}事^{ㄕㄨㄚˋ}。 見^{ㄒㄩㄢˋ}已^{ㄧˊ}聞^{ㄨㄢˊ}已^{ㄧˊ}作^{ㄗㄨㄛˋ}如^{ㄖㄨˊ}是^{ㄕㄨㄚˋ}念^{ㄋㄧㄢˋ}。

ལྷམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒང་པོ་ཆེའི་ཚྲིམ་སྒྲིང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་དོ། །རྟ་པའི་
 ཚྲིམ་དང་། ཤིང་རྟའི་ཚྲིམ་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཚྲིམ་དང་། རྟོར་བྱ་དང་། ལུ་
 ཏིག་དང་། བེ་ལྷ་དང་། དུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། ལྷ་ཅུའི་ཚྲིམ་དང་། རྟོར་དང་།
 འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚྲིམ་སྒྲིང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་
 སྒང་པོ་ཆེའི་ཚྲིམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒང་པོ་ཆེའི་ཚྲིམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་འདུ་ཤེས་
 འབྲུང་བ་དང་། རྟོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚྲིམ་གྱི་བར་གྱི་འདུ་
 ཤེས་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བ་སྦྱུ་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡོད།
 མིག་སྦྱ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་
 དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚྲག་དུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་
 ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་
 ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་
 དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 གང་དག་གིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོར་གྱུར་པ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཛོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཏེ་མཐོང་ངམ་
 ཐོས་ན། འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྒྲིང་བ་གང་ཡིན་པ་
 འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་

此^チ所^ス見^ミ者^モ無^ク實^ヲ象^ト身^ヲ。 無^ク實^ヲ馬^ヲ身^ヲ車^ヲ身^ヲ步^ヲ身^ヲ。
末^ノ尼^ヲ真^ヲ珠^ヲ琉^ヲ璃^ヲ螺^ヲ貝^ヲ璧^ヲ玉^ヲ珊^ヲ瑚^ヲ。 種^ヲ種^ヲ財^ヲ穀^ヲ庫^ヲ
藏^ヲ等^ヲ身^ヲ。 然^レ有^ル幻^ヲ狀^ヲ迷^ヲ惑^ヲ眼^ヲ事^ヲ。 於^ニ中^ニ發^ス起^ス大^カ
象^ト身^ヲ想^ト。 或^レ大^カ象^ト身^ヲ差^ヲ別^ヲ之^ヲ想^ト。 乃^レ至^キ發^ス起^ス種^ヲ
種^ヲ財^ヲ穀^ヲ庫^ヲ藏^ヲ等^ヲ想^ト。 或^レ彼^ヲ種^ヲ類^ヲ差^ヲ別^ヲ之^ヲ想^ト。 不^レ
如^ク所^ス見^ミ不^レ如^ク所^ス聞^ク堅^ニ固^ニ執^シ著^シ隨^テ起^ス言^ヲ說^セ。 唯^ニ此^ヲ
諦^カ實^ヲ餘^ハ皆^ハ愚^ニ妄^ニ。 為^ス欲^ハ表^ス知^ヲ如^ク是^ハ義^ハ故^ニ。 亦^ハ於^ニ
此^ヲ中^ニ隨^テ起^ス言^ヲ說^セ。 彼^ヲ於^ニ後^ニ時^ニ不^レ須^ニ觀^ス察^ス。 如^ク是^ハ
若^ク有^ル眾^ヲ生^ハ是^ハ愚^ニ夫^ハ類^ハ是^ハ異^ハ生^ハ類^ハ。 未^レ得^テ諸^ヲ聖^ハ出^ス
世^ハ間^ハ慧^ヲ。 於^ニ一^ニ切^ニ法^ヲ離^カ言^ヲ法^ヲ性^ト不^レ能^テ了^ス知^ヲ。 彼^ヲ
於^ニ一^ニ切^ニ有^ル為^ス無^ク為^ス。 見^ミ已^ハ聞^ク已^ハ。 作^ス如^ク是^ハ念^ヲ。
此^ヲ所^ス得^テ者^モ決^シ定^シ實^ヲ有^ル有^ル為^ス無^ク為^ス。 如^ク其^ノ所^ス見^ミ如^ク
其^ノ所^ス聞^ク。

བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་
གཞན་ནི་རྩུན་པའོ་ཞེས་རྩེས་སུ་ཐ་སྟང་འདྲགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་
ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཕྱིས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། བདེན་པ་མཐོང་བ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྟམ་དུ་
སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་
ལ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་མ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཡོད། གློ་རྣམ་པར་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་
སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་
པའོ་ཞེས་རྩེས་སུ་ཐ་སྟང་མི་འདྲགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྩེས་སུ་ཐ་སྟང་འདྲགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་
བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་
འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་
ཤིང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་

堅^ハ固^マ執^セ著^セ隨^ス起^ス言^ハ說^セ。唯^モ此^チ諦^カ實^ハ餘^ハ皆^ハ癡^イ妄^モ彼^ハ
於^ハ後^ノ時^ハ應^ズ更^ニ觀^ス察^ス。若^モ有^ス眾^ノ生^ハ非^ニ愚^ハ夫^ハ類^ハ。已^ハ
見^ハ聖^ハ諦^カ。已^ハ得^テ諸^ノ聖^ハ出^ス世^ハ間^ハ慧^ハ。於^ハ一^ニ切^ニ法^ハ離^カ
言^ハ法^ハ性^ハ如^ク實^ハ了^シ知^ス。彼^ハ於^ハ一^ニ切^ニ有^ス為^ス無^ス為^ス。見^ハ
已^ハ聞^タ已^ハ作^セ如^ク是^ハ念^ハ。此^チ所^レ得^テ者^ハ決^シ定^ス無^ス實^ハ有^ス為^ス
無^ス為^ス。然^モ有^ス分^ニ別^ニ所^レ起^ス行^ハ相^ハ。猶^モ如^ク幻^ノ事^ハ迷^ニ惑^ス
覺^ハ慧^ハ。於^ハ中^ニ發^ス起^ス為^ス無^ス為^ス想^ハ。或^モ為^ス無^ス為^ス差^ニ別^ニ
之^ハ想^ハ。不^レ如^ク所^レ見^ハ不^レ如^ク所^レ聞^タ。堅^ハ固^マ執^セ著^セ隨^ス起^ス
言^ハ說^セ。唯^モ此^チ諦^カ實^ハ餘^ハ皆^ハ癡^イ妄^モ。為^ス欲^ハ表^ス知^ス如^ク是^ハ
義^ハ故^ニ。亦^モ於^ハ此^チ中^ニ隨^ス起^ス言^ハ說^セ。彼^ハ於^ハ後^ノ時^ハ不^レ須^ズ
觀^ス察^ス。如^ク是^ハ善^ハ男^ノ子^ハ。彼^ハ諸^ノ聖^ハ者^ハ於^ハ此^チ事^ハ中^ニ。
以^テ聖^ハ智^ハ聖^ハ見^ハ離^カ名^ハ言^ハ故^ニ現^ス等^ハ正^ハ覺^ハ。即^チ於^ハ如^ク是^ハ
離^カ言^ハ法^ハ性^ハ。為^ス欲^ハ令^ス他^ハ現^ス等^ハ覺^ハ故^ニ。

བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་གྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་དག་སྟེན་སོ། །ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་
གཉིས་མེན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་མུག་ཚོངས་པ་འདི་དག་
ནི། །སྟོབ་པའི་སྟོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་པའམ་ལྷག་པར་རྟོག་པ་
དག །ལྷག་དང་བ་ལང་དག་དུ་ཡང་སྟེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་པའི་སྟོབ་པ་དེ་བོར་
ནས། །ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། །དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་
པར་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། རྩོན་གྱི་དུས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་དུ་སྤྲ་མ་ཞིག་ན། འདི་ནས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གྲགས་པ་ཅན་ཞེས་བགྱི་བ་དེར་བདག་མཆིས་པའི་ཆོ། དེ་ན་བདག་གིས་སྟེ་སྟེགས་
ཅན་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱམ་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསམ་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་ས་སྟོགས་ཤིག་ན་
མཆིས་ཤིང་འདུས་ནས་དེ་དག་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་པར་
བབྱེད། འཇལ་བར་བབྱེད། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བབྱེད། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བབྱེད་ཀྱང་།

假^ハ立^ツ名^ナ想^{ソウ}。謂^{イフ}之^ノ有^{アル}為^ス謂^{イフ}之^ノ無^ク為^ス。爾^ニ時^ニ解^{トク}甚^ニ

深^シ義^ニ密^ニ意^ニ菩^{ブツ}薩^{ザツ}。欲^{ホト}重^シ宣^ス此^ノ義^ニ而^{シテ}說^ス頌^{ソウ}曰^ク

佛^{ブツ}說^ス離^リ言^ノ無^ク二^ニ義^ニ甚^ニ深^シ非^レ愚^ク之^ノ所^ノ行^{ハス}

愚^ク夫^レ於^ニ此^ノ癡^チ所^ノ惑^ス樂^カ著^シ二^ニ依^ニ言^ノ戲^シ論^ロ

彼^ノ或^ハ不^レ定^カ或^ハ邪^ヲ定^カ流^カ轉^ム極^ニ長^ク生^ム死^ム苦^ク

復^レ違^フ如^ク是^ノ正^ニ智^チ論^ロ當^ニ生^ム牛^ウ羊^{ヤウ}等^ノ類^ノ中^ニ

爾^ニ時^ニ法^フ涌^ユ菩^{ブツ}薩^{ザツ}白^ク佛^{ブツ}言^フ世^ノ尊^ト。從^チ此^ノ東^ノ方^ノ過^ス

七^ニ十^ニ二^ニ殑^ニ伽^ニ河^ニ沙^ニ等^ノ世^ノ界^ノ。有^{アル}世^ノ界^ノ名^ナ具^ハ大^ニ名^ナ

稱^{イフ}。是^ノ中^ニ如^ク來^ノ號^ノ廣^ク大^ニ名^ナ稱^{イフ}。我^ガ於^ニ先^ニ日^ニ從^チ彼^ノ

佛^{ブツ}土^ノ發^ス來^ノ至^ル此^ノ。我^ガ於^ニ彼^ノ佛^{ブツ}土^ノ曾^レ見^ス一^ニ處^ニ有^{アル}七^ニ

萬^{マン}七^ニ千^ニ外^ノ道^ノ。并^ニ其^ノ師^ノ首^ノ同^ニ一^ニ會^ニ坐^ス。為^ス思^フ諸^ノ

法^フ勝^ス義^ニ諦^ニ相^ノ。彼^ノ共^ニ思^フ議^ス稱^{イフ}量^ノ觀^ス察^ス遍^ニ推^ス求^ス時^ニ。

於^ニ一^ニ切^ニ法^フ勝^ス義^ニ諦^ニ相^ノ竟^ニ不^レ能^ス得^ス。

མ་རྟོགས་ནས་སྒོ་གྲོས་ཐ་དང་པ་ཡིད་གཉིས་ཅན། སྒོ་གྲོས་ངན་པ། རྩོད་པ་དང་འགྲེང་
པར་གྱུར་པ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བགྱིས། ཞེར་འདེབས་པ་
བགྱིས། གཤམ་གཤམ་བགྱིས། མནན་པ་བགྱིས། ཆར་གཅད་པ་བགྱིས་ཏེ་སོ་སོར་མཆིས་པ་
དག་ཅིག་མཐོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དོ། གྲེ་མ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་བྱུང་བས་དོན་དམ་པ་རྟོག་གོ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་ འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་།
མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་པ་མཆིས་པ་ནི་ངོ་མཆར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ་སྙམ་བགྱིད་
ལགས་སོ། དེ་སྐད་ཅིས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། ཆོས་འཕགས་དེ་དེ་བཞིན་
ནོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངས་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་ཕྱེ། གདགས་པར་བྱས།
རབ་དུ་བསྟན་རྟོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་
གོ་རིག་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཚུན་རིག་པར་བྱ་བ་
ནི། རྟོག་གཏི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་
ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཆོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་

唯^レ除^イ種^出種^出意^一解^ハ。 別^フ異^一意^一解^ハ。 變^フ異^一意^一解^ハ。 互^ハ
相^一違^テ背^フ共^レ興^一諍^出論^カ。 口^ヲ出^イ矛^ハ勸^チ。 更^レ相^一勸^チ刺^チ。
惱^ヲ壞^ハ既^ハ已^一。 各^レ各^レ離^カ散^ハ。 世^ハ尊^ハ。 我^レ於^ハ爾^ハ時^ハ竊^ク
作^ハ是^ハ念^ヲ。 如^ク來^カ出^イ世^ハ甚^ニ奇^ク希^一有^ハ。 由^テ出^イ世^ハ故^ニ乃^チ
於^ハ如^ク是^ハ超^イ過^レ一^一切^ク尋^一思^ム所^ニ行^ハ。 勝^ハ義^一諦^ハ相^一亦^一有^ハ
通^チ達^ハ作^ハ證^出可^レ得^ハ。 說^ハ是^ハ語^ハ已^一。 爾^ハ時^ハ世^ハ尊^ハ告^レ法^ハ
涌^ハ菩^サ薩^ハ曰^ハ。 善^ハ男^ヲ子^ハ。 如^ク是^ハ如^ク是^ハ如^ク汝^ハ所^ニ說^ハ。
我^レ於^ハ超^イ過^レ一^一切^ク尋^一思^ム。 勝^ハ義^一諦^ハ相^一現^ハ等^ハ正^ハ覺^ハ。
現^ハ等^ハ覺^ハ已^一為^レ他^ニ宣^ハ說^ハ。 顯^ハ現^ハ開^ハ解^ハ施^ハ設^ハ照^ハ了^ハ。
何^レ以^テ故^ニ。 我^レ說^ハ勝^ハ義^一是^ハ諸^ハ聖^ハ者^ハ內^ニ自^ニ所^ニ證^出尋^一思^ム
所^ニ行^ハ。 是^ハ諸^ハ異^一生^ハ展^ハ轉^ハ所^ニ證^出是^ハ故^ニ法^ハ涌^ハ。 由^テ此^ハ
道^ハ理^ハ當^ハ知^ハ勝^ハ義^一。 超^イ過^レ一^一切^ク尋^一思^ム境^ハ相^一。 復^ハ次^ハ
法^ハ涌^ハ。

དམ་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་མཚན་
མའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་
དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཚེས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་
བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་བརྗོད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
ཚེས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། ཚེས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
ཚེས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། ཚེས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་ཚྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་ཚྱོད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་
འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། ཚེས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་ཇི་སྤྱི་འཛོལ་བའི་བར་དུ་
ཚ་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་བཞེན་བཞེན་པས་ནི་སྤྱང་ཕྱིའི་རོའམ། ཤ་ཁ་རའི་རོ་ལ་བརྟག་

我^セ說^ス勝^ハ義^ニ、無^ク相^ヲ所^ヲ行^ス。尋^シ思^ム但^カ行^ス有^リ相^ヲ境^ノ界^ニ。

是^レ故^ニ法^ヲ涌^ル。由^リ此^ノ道^ノ理^ヲ當^カ知^ル勝^ハ義^ニ。超^ス過^ス一^ニ切^ニ。

尋^シ思^ム境^ノ相^ヲ復^シ次^ニ法^ヲ涌^ル。我^セ說^ス勝^ハ義^ニ、不^レ可^ク言^フ說^ス。

尋^シ思^ム但^カ行^ス言^フ說^ス境^ノ界^ニ。是^レ故^ニ法^ヲ涌^ル。由^リ此^ノ道^ノ理^ヲ

當^カ知^ル勝^ハ義^ニ。超^ス過^ス一^ニ切^ニ尋^シ思^ム境^ノ相^ヲ復^シ次^ニ法^ヲ涌^ル。

我^セ說^ス勝^ハ義^ニ、絕^ス諸^ノ表^ヲ示^ス。尋^シ思^ム但^カ行^ス表^ヲ示^ス境^ノ界^ニ。

是^レ故^ニ法^ヲ涌^ル。由^リ此^ノ道^ノ理^ヲ當^カ知^ル勝^ハ義^ニ。超^ス過^ス一^ニ切^ニ。

尋^シ思^ム境^ノ相^ヲ復^シ次^ニ法^ヲ涌^ル。我^セ說^ス勝^ハ義^ニ、絕^ス諸^ノ諍^ヲ論^ヲ。

尋^シ思^ム但^カ行^ス諍^ヲ論^ヲ境^ノ界^ニ。是^レ故^ニ法^ヲ涌^ル。由^リ此^ノ道^ノ理^ヲ

當^カ知^ル勝^ハ義^ニ。超^ス過^ス一^ニ切^ニ尋^シ思^ム境^ノ相^ヲ法^ヲ涌^ル當^カ知^ル。

譬^レ如^ク有^リ人^ノ盡^ス其^ノ壽^ノ量^ヲ習^ス辛^ノ苦^ノ味^ヲ。於^リ蜜^ノ石^ノ蜜^ノ上^ニ

妙^ニ美^ニ味^ヲ不^レ能^ク尋^シ思^ム。

པའམ། རྩིས་སྤྲུང་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ། འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྲུག་དང་བ་དག་གིས་ཡོངས་སྤྲུག་དང་ས་
པ་ནི་ནང་གི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་གཟུགས་དང་། སྦྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་།
རིག་བྱའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྩིས་སྤྲུང་པའམ།
མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀྱན་ཏུ་སྦྲ་བ་ལ་མོས་པ། ཀྱན་ཏུ་སྦྲ་བ་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་ནང་གི་མི་སྦྲ་བ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟག་པའམ།
རྩིས་སྤྲུང་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མོས་པ། ཐ་སྙད་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བས་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ། འཇིག་ཚོགས་འགོག་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟག་པའམ། རྩིས་སྤྲུང་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་
སོ། །ཆོས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་གི་ཡོངས་སྤྲུག་འཛིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚྱོད་པ་ལ་བཙོན་པ། ཚྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་བྱང་གི་སྦྲ་མི་
སྟན་པ་དག་གི་དག་གིར་ཡོངས་སྤྲུག་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་
ལ་བརྟག་པའམ། རྩིས་སྤྲུང་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །

ཆོས་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་
ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའམ། རྩིས་སྤྲུང་པའམ།
པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་མཚམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སྤྲུབ་ཅད་

不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ能_レ信_ヲ解_セ。或_レ於_レ長_キ夜_ニ由_テ欲_ハ貪_ム勝_ヲ解_セ。
諸_ク欲_ハ熾_ヘ火_ニ所_レ燒_ス然_ル故_ニ。於_レ內_ニ除_ク滅_セ一_ニ切_ク色_ニ聲_ニ香_ニ
味_ニ觸_ニ相_ヲ。妙_ニ遠_ニ離_カ樂_カ不_レ能_レ尋_ヲ思_ム。不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ
能_レ信_ヲ解_セ。或_レ於_レ長_キ夜_ニ由_テ言_ヲ說_セ勝_ヲ解_セ。樂_カ著_キ世_ノ間_ニ
綺_ニ言_ヲ說_セ故_ニ。於_レ內_ニ寂_ニ靜_ニ聖_ニ默_ニ然_ル樂_カ不_レ能_レ尋_ヲ思_ム。
不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ能_レ信_ヲ解_セ。或_レ於_レ長_キ夜_ニ由_テ見_ヲ聞_ヲ覺_ニ知_ニ
表_ス示_ス勝_ヲ解_セ。樂_カ著_キ世_ノ間_ニ諸_ク表_ス示_ス故_ニ。於_レ永_ニ除_ク斷_ス
一_ニ切_ク表_ス示_ス。薩_ハ迦_ニ耶_ニ滅_セ究_ニ竟_ニ涅_ニ槃_ニ。不_レ能_レ尋_ヲ思_ム
不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ能_レ信_ヲ解_セ。法_ニ涌_ニ當_ニ知_ニ。譬_ニ如_ニ有_ニ人_ニ
於_レ其_ニ長_キ夜_ニ。由_テ有_ニ種_ニ種_ニ我_ノ所_レ攝_ス受_ス諍_ニ論_ニ勝_ヲ解_セ。
樂_カ著_キ世_ノ間_ニ諸_ク諍_ニ論_ニ故_ニ。於_レ北_ニ拘_ニ盧_ニ洲_ニ無_ニ我_ノ所_レ無_ニ
攝_ス受_ス離_カ諍_ニ論_ニ。不_レ能_レ尋_ヲ思_ム不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ能_レ信_ヲ解_セ。
如_ニ是_ニ法_ニ涌_ニ。諸_ク尋_ヲ思_ム者_ニ。於_レ超_ニ一_ニ切_ク尋_ヲ思_ム所_レ行_ニ
勝_ヲ義_ニ諦_ニ相_ヲ。不_レ能_レ尋_ヲ思_ム不_レ能_レ比_レ度_カ不_レ能_レ信_ヲ解_セ。
爾_ニ時_ニ世_ノ尊_ニ欲_ハ重_ニ宣_ニ此_ニ義_ニ。

པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་
ཅིང་ཐ་སྟོང་ཡོངས་ཆད་པ། རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་གི་
ཀུན་ལས་འདས་མཚན་ཉིད། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེབ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་
འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་སྐད་དུ་
འདི་སྐད་ཅིས་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱ་བ། ཟབ་པ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་
ལགས་སོ། བཙམ་ལྡན་འདས། འདི་ལ་བདག་གིས་ས་སྟོན་ཤིག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མོས་པས་སྟོང་པའི་ས་ལ་ཁྱགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་
བྱེད་རྣམས་དང་། དོན་དམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་
བརྩམས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ནས་མཆིས་ཤིང་མཆིས་ནས་འདུས་ཏེ་མཆིས་ནས་དེ་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཐེ་
ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཅན། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་དུ་

而^ル說^ス頌^ム曰^{ハセ}

內^ニ證^シ無^ク相^ノ之^ノ所^ニ行^フ

不^レ可^ク言^フ說^ス絕^セ表^ス示^ス

息^ニ諸^ク諍^ム論^ヲ勝^ル義^ノ諦^ニ

超^ス過^ス一^ニ切^ニ尋^ム思^ム相^ノ

爾^ル時^ニ善^ク清^ク淨^ク慧^ク菩^サ薩^ハ白^ク佛^ニ言^フ。 世^ニ尊^ム甚^ニ奇^ニ。

乃^レ至^ル世^ニ尊^ム善^ク說^ス。 如^ク世^ニ尊^ム言^フ。 勝^ル義^ノ諦^ニ相^ノ微^ニ細^ニ

甚^ニ深^ニ。 超^ス過^ス諸^ク法^ヲ一^ニ異^ニ性^ノ相^ノ。 難^ク可^ク通^ス達^ス。 世^ニ

尊^ム。 我^レ即^ニ於^ニ此^ニ曾^レ見^ル一^ニ處^ニ。 有^ル眾^ク菩^サ薩^ハ等^ク正^ニ修^フ

行^フ勝^ル解^シ行^フ地^ニ同^ニ一^ニ會^ス坐^ス。 皆^ニ共^ニ思^ム議^ス勝^ル義^ノ諦^ニ相^ノ。

與^ニ諸^ク行^フ相^ノ一^ニ異^ニ性^ノ相^ノ。 於^ニ此^ニ會^ス中^ニ一^ニ類^ノ菩^サ薩^ハ作^ス

如^ク是^ニ言^フ。 勝^ル義^ノ諦^ニ相^ノ與^ニ諸^ク行^フ相^ノ都^ク無^ク有^ル異^ニ。 一^ニ

類^ノ菩^サ薩^ハ復^シ作^ス是^ニ言^フ。 非^レ勝^ル義^ノ諦^ニ相^ノ與^ニ諸^ク行^フ相^ノ都^ク

無^ク有^ル異^ニ。 然^ル勝^ル義^ノ諦^ニ相^ノ異^ニ諸^ク行^フ相^ノ。 有^ル餘^ニ菩^サ薩^ハ

疑^ニ惑^ス猶^レ豫^シ復^シ作^ス是^ニ言^フ。

གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི་བ་དང་། གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆིས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལས་གང་ནི་མེད་པར་མཆི་བ་ལགས། གང་ནི་ཤོབ་བེ་མཆིས་
 ལགས། གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱགས་པ་ལགས་གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་ལགས་པར་
 བྱགས་པ་ལགས་ཞེས་མཆི་བ་དག་ཅིག་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། མཐོང་
 ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟར་
 འོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱ་བ་མ་འཆལ་བ། བྱིས་པ་རྫོངས་པ། མི་གསལ་
 བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ལགས་པར་བྱགས་པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ་སྙམ་བགྱིད་
 ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ནི་འདི་ལྟར་འོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱ་བ་མི་ཤེས་པ། བྱིས་པ་རྫོངས་པ། མི་
 གསལ་བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བྱགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 བྱིར་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་

是^ア諸^サ菩^サ薩^ハ誰^レ言^マ諦^カ實^ア誰^レ言^マ虛^ト妄^ス誰^レ如^ク理^カ行^ト誰^レ
 不^ク如^ク理^カ。 或^レ唱^セ是^ア言^マ。 勝^ル義^一諦^カ相^ト與^ハ諸^サ行^ト相^ト都^カ
 無^ク有^マ異^一。 或^レ唱^セ是^ア言^マ。 勝^ル義^一諦^カ相^ト異^一諸^サ行^ト相^ト。
 世^ア尊^ハ。 我^ハ見^ル彼^ハ已^ニ竊^ク作^セ是^ア念^マ。 此^チ諸^サ善^ハ男^ヲ子^ハ。
 愚^ハ癡^イ頑^マ鈍^カ不^ク明^ト不^ク善^ハ不^ク如^ク理^カ行^ト。 於^ハ勝^ル義^一諦^カ微^メ
 細^ト甚^セ深^ハ。 超^イ過^セ諸^サ行^ト一^一異^一性^ト相^ト。 不^ク能^ク解^ハ了^カ。
 說^セ是^ア語^ハ已^ニ。 爾^ハ時^ハ世^ア尊^ハ告^ス善^ハ清^ク淨^ハ慧^ハ菩^サ薩^ハ曰^ハ。
 善^ハ男^ヲ子^ハ。 如^ク是^ア如^ク是^ア如^ク汝^ハ所^レ說^セ。 彼^ハ諸^サ善^ハ男^ヲ子^ハ。
 愚^ハ癡^イ頑^マ鈍^カ不^ク明^ト不^ク善^ハ不^ク如^ク理^カ行^ト。 於^ハ勝^ル義^一諦^カ微^メ
 細^ト甚^セ深^ハ。 超^イ過^セ諸^サ行^ト一^一異^一性^ト相^ト。 不^ク能^ク解^ハ了^カ。
 何^レ以^テ故^ハ善^ハ清^ク淨^ハ慧^ハ。 非^レ於^ハ諸^サ行^ト如^ク是^ア行^ト時^ハ。

ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའམ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཀྱང་ལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་
སའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་
གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་ཐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་
པར་ཡང་འགྱུར། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འཛང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་
གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་
བར་ འགྱུར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་
མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་
རྣམ་པར་མ་གྲོལ་ན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བར་
འགྱུར། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་པས་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་
སླ་ན་མེད་པའི་ཐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའང་མི་འགྱུར། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། སློ་
གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཀྱང་གི་ཕྱིར་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན། སོ་སའི་
སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་ཐྱ་ངན་ལས་འདས་

名_二能_レ通_レ達_二勝_二義_一諦_二相_一。或_レ於_二勝_二義_一諦_二而_レ得_レ作_二證_一。
 何_レ以_レ故_二。善_二清_二淨_二慧_一。若_レ勝_二義_一諦_二相_一與_二諸_二行_一相_二
 都_二無_レ異_一者_二。應_二於_二今_二時_一一_レ切_二異_一生_二皆_二已_レ見_二諦_一。
 又_二諸_二異_一生_二皆_二應_二已_レ得_レ無_レ上_二方_二便_二安_二隱_二涅_二槃_一。或_レ
 應_二已_レ證_二阿_二耨_二多_二羅_二三_二藐_二三_二菩_二提_一若_レ勝_二義_一諦_二相_一
 與_二諸_二行_一相_二一_レ向_二異_一者_二。已_レ見_二諦_一者_二於_二諸_二行_一相_二應_二
 不_レ除_二遣_一。若_レ不_レ除_二遣_二諸_二行_一相_二者_二。應_二於_二相_二縛_二不_レ
 得_レ解_二脫_一。此_レ見_二諦_一者_二於_二諸_二相_一縛_二不_レ解_二脫_一故_二。於_二
 龐_二重_二縛_二亦_レ應_二不_レ脫_一。由_レ於_二二_レ縛_二不_レ解_二脫_一故_二。已_レ
 見_二諦_一者_二應_二不_レ能_レ得_レ無_レ上_二方_二便_二安_二隱_二涅_二槃_一。或_レ不_レ
 應_二證_二阿_二耨_二多_二羅_二三_二藐_二三_二菩_二提_一。善_二清_二淨_二慧_一。由_レ
 於_二今_二時_一非_二諸_二異_一生_二。皆_二已_レ見_二諦_一非_二諸_二異_一生_二。已_レ
 能_レ獲_レ得_レ無_レ上_二方_二便_二安_二隱_二涅_二槃_一。

པ་འཛོལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དང་། འོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་
དག་དེ་སྐད་ཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་པར་ཁྱལ་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁྱལ་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲོ་
གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་ཁག་གི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་
དང་བུལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མཆན་མའི་
འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་
མཐོང་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་ལྷན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་
དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་
བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་
པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁྱལ་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁྱལ་པ་མ་ཡིན་པར་

亦一非_レ已_レ證_ル阿_ハ耨_ヲ多_カ羅_カ三_ム藐_ハ三_ム菩_タ提_チ。是_ハ故_メ勝_ハ義_ハ諦_カ相_ハ與_ハ諸_ク行_ハ相_ハ。都_ク無_ク異_ハ相_ハ不_レ應_ル道_カ理_カ。若_モ於_ハ此_チ中_ニ作_ス如_ク是_ハ言_ヲ。勝_ハ義_ハ諦_カ相_ハ與_ハ諸_ク行_ハ相_ハ都_ク無_ク異_ハ者_キ。由_テ此_チ道_カ理_カ當_カ知_ル一_ニ切_ニ非_レ如_ク理_カ行_ハ不_レ如_ク正_ニ理_カ善_ハ清_ニ淨_ニ慧_ハ。由_テ於_ハ今_ニ時_ニ非_レ見_ル諦_カ者_キ。於_ハ諸_ク行_ハ相_ハ不_レ能_ル除_ク遣_ニ。然_モ能_ル除_ク遣_ニ非_レ見_ル諦_カ者_キ。於_ハ諸_ク相_ハ縛_ニ不_レ能_ル解_ハ脫_ニ。然_モ能_ル解_ハ脫_ニ非_レ見_ル諦_カ者_キ。於_ハ鹿_ニ重_ニ縛_ニ不_レ能_ル解_ハ脫_ニ。然_モ能_ル解_ハ脫_ニ以_テ於_ハ二_ニ障_ニ能_ル解_ハ脫_ニ故_メ。亦_ハ能_ル獲_ハ得_ハ無_ク上_ニ方_ニ便_ニ安_ニ隱_ニ涅_ニ槃_ニ。或_モ有_テ能_ル證_ル阿_ハ耨_ヲ多_カ羅_カ三_ム藐_ハ三_ム菩_タ提_チ。是_ハ故_メ勝_ハ義_ハ諦_カ相_ハ與_ハ諸_ク行_ハ相_ハ。一_ニ向_ニ異_ハ相_ハ不_レ應_ル道_カ理_カ。若_モ於_ハ此_チ中_ニ作_ス如_ク是_ハ言_ヲ。勝_ハ義_ハ諦_カ相_ハ與_ハ諸_ク行_ハ相_ハ一_ニ向_ニ異_ハ者_キ。由_テ此_チ道_カ理_カ當_カ知_ル一_ニ切_ニ非_レ如_ク理_カ行_ハ不_レ如_ク正_ニ理_カ。

རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་ཇི་ལྟར་
 འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ རྣམ་དག །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་འང་། དེས་ན་འདུ་བྱེད་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གང་གིས་ཕྱིར་འོན་དམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་ལ། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་ཡང་
 མི་རུང་ཤི། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་
 པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་

復^レ次^チ善^ヲ清^ク淨^ニ慧^ヲ。 若^モ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ相^ヲ都^ク無^ク
異^ハ者^ナ。 如^ク諸^ク行^ヲ相^ヲ墮^ニ雜^ニ染^ヲ相^ヲ。 此^ノ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ。
亦^ハ應^ニ如^ク是^ノ墮^ニ雜^ニ染^ヲ相^ヲ。 善^ヲ清^ク淨^ニ慧^ヲ。 若^モ勝^ハ義^ニ諦^カ
相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ相^ヲ一^ニ向^ニ異^ハ者^ナ。 應^ニ非^レ一^ニ切^ニ行^ヲ相^ヲ共^ニ相^ヲ。
名^ヲ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ。 善^ヲ清^ク淨^ニ慧^ヲ。 由^テ於^ニ今^ノ時^ニ勝^ハ義^ニ諦^カ
相^ヲ。 非^レ墮^ニ雜^ニ染^ヲ相^ヲ諸^ク行^ヲ共^ニ相^ヲ。 名^ヲ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ。
是^ハ故^ニ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ相^ヲ。 都^ク無^ク異^ハ相^ヲ不^レ應^ニ道^カ
理^カ。 勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ相^ヲ。 一^ニ向^ニ異^ハ相^ヲ不^レ應^ニ道^カ
理^カ。 若^モ於^ニ此^ノ中^ニ作^ス如^ク是^ノ言^ヲ。 勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ
相^ヲ都^ク無^ク有^テ異^ハ或^モ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ與^フ諸^ク行^ヲ相^ヲ一^ニ向^ニ異^ハ
者^ナ。 由^テ此^ノ道^カ理^カ當^ニ知^ル一^ニ切^ニ非^レ如^ク理^カ行^ヲ不^レ如^ク正^ニ理^カ。
復^レ次^チ善^ヲ清^ク淨^ニ慧^ヲ。 若^モ勝^ハ義^ニ諦^カ相^ヲ

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཚན་
ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་
པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་
གཅིག་དུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་བྱོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་གང་གི་
ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་
པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་
གཅིག་དུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་མི་

與^レ諸^サ行^ヲ相^ヲ都^カ無^ク異^ハ者^セ。如^ク勝^ハ義^ハ諦^カ相^ヲ於^レ諸^サ行^ヲ相^ヲ
無^ク有^ス差^ヘ別^セ。一^ニ切^ク行^ヲ相^ヲ亦^ハ應^ニ如^ク是^ハ無^ク有^ス差^ヘ別^セ。
修^ス觀^ヲ行^ヲ者^セ於^レ諸^サ行^ヲ中^ニ。如^ク其^ノ所^ニ見^ル如^ク其^ノ所^ニ聞^ク。
如^ク其^ノ所^ニ覺^ス如^ク其^ノ所^ニ知^ス。不^レ應^ニ後^ノ時^ニ更^ニ求^ム勝^ハ義^ハ。
若^ク勝^ハ義^ハ諦^カ相^ヲ與^レ諸^サ行^ヲ相^ヲ一^ニ向^ニ異^ハ者^セ。應^ニ非^レ諸^サ行^ヲ
唯^ニ無^ク我^ノ性^ヲ。唯^ニ無^ク自^ラ性^ヲ之^ノ所^ニ顯^ル現^ル。是^ハ勝^ハ義^ハ相^ヲ
又^ハ應^ニ俱^ニ時^ニ別^ニ相^ヲ成^ル立^ル。謂^フ雜^ニ染^ヲ相^ヲ及^ニ清^ク淨^ク相^ヲ。
善^ク清^ク淨^ク慧^ハ。由^テ於^レ今^ノ時^ニ一^ニ切^ク行^ヲ相^ヲ。皆^ハ有^ス差^ヘ別^セ
非^レ無^ク差^ヘ別^セ。修^ス觀^ヲ行^ヲ者^セ於^レ諸^サ行^ヲ中^ニ。如^ク其^ノ所^ニ見^ル
如^ク其^ノ所^ニ聞^ク。如^ク其^ノ所^ニ覺^ス。如^ク其^ノ所^ニ知^ス。復^ニ於^レ後^ノ
時^ニ更^ニ求^ム勝^ハ義^ハ。又^ハ即^ニ諸^サ行^ヲ唯^ニ無^ク我^ノ性^ヲ。唯^ニ無^ク自^ラ
性^ヲ之^ノ所^ニ顯^ル現^ル。名^ニ勝^ハ義^ハ相^ヲ。又^ハ非^レ俱^ニ時^ニ染^ヲ淨^ク二^ハ
相^ヲ別^ニ相^ヲ成^ル立^ル。是^ハ故^ニ勝^ハ義^ハ諦^カ相^ヲ與^レ諸^サ行^ヲ相^ヲ都^カ無^ク
有^ス異^ハ。或^ハ一^ニ向^ニ異^ハ不^レ應^ニ道^カ理^カ。

ཅུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་ མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གངས་
 དེས་ན། བྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ཁྱགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི། དུང་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ་མཚན་ཉིད་
 ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 གསེར་གྱི་སེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །པི་མང་གི་སྐྱའི་སྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་པི་མང་གི་
 སྐྱ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་
 སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོ་དང་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཀྱང་ན་ལེ་ཤམ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ།
 མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཨ་རུ་རའི་བསྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་བལ་གྱི་
 འདའ་བའི་འཇམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པའམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན། མར་ལ་མར་གྱི་སྟིང་ཁུའང་མར་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདུ་བྱེད་

若^母於^レ此^チ中^中作^作如^母是^是言^言。勝^勝義^義諦^諦相^相與^與諸^諸行^行相^相。
 都^都無^無有^有異^異或^或一^一向^向異^異者^者。由^由此^此道^道理^理當^當知^知一^一切^切
 非^非如^母理^理行^行不^不如^母正^正理^理。善^善清^清淨^淨慧^慧。如^母螺^螺貝^貝上^上
 鮮^鮮白^白色^色性^性。不^不易^易施^施設^設與^與彼^彼螺^螺貝^貝一^一相^相異^異相^相。
 如^母螺^螺貝^貝上^上鮮^鮮白^白色^色性^性。金^金上^上黃^黃色^色亦^亦復^復如^母是^是。
 如^母筵^筵篋^篋聲^聲上^上美^美妙^妙曲^曲性^性。不^不易^易施^施設^設與^與筵^筵篋^篋聲^聲
 一^一相^相異^異相^相。如^母黑^黑沈^沈上^上有^有妙^妙香^香性^性。不^不易^易施^施設^設
 與^與彼^彼黑^黑沈^沈一^一相^相異^異相^相。如^母胡^胡椒^椒上^上辛^辛猛^猛利^利性^性。
 不^不易^易施^施設^設與^與彼^彼胡^胡椒^椒一^一相^相異^異相^相。如^母胡^胡椒^椒上^上辛^辛
 猛^猛利^利性^性。訶^訶梨^梨淡^淡性^性亦^亦復^復如^母是^是。如^母蠶^蠶羅^羅綿^綿上^上
 有^有柔^柔軟^軟性^性。不^不易^易施^施設^設與^與蠶^蠶羅^羅綿^綿一^一相^相異^異相^相。
 如^母熟^熟酥^酥上^上所^所有^有醍^醍醐^醐。不^不易^易施^施設^設與^與彼^彼熟^熟酥^酥一^一
 相^相異^異相^相。又^又如^母一^一切^切行^行上^上

ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་མ་ཞི་བའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདྲོད་ཆགས་དང་མཚན་ཉིད་
 ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་གིའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་
 པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འོན་
 དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་
 དུ་གདགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་ངས་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་
 སྤྲ་བ། མཚོག་དུ་སྤྲ་བ། མཚོག་དུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་མཚོག་དུ་དཀའ་བ། ཐ་
 དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
 བསྟུང་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་བྱེ། གདགས་པ་བྱས། རབ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
 འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་
 ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་

無[×]常^レ性^一。 一^一切^レ有^レ漏^カ法^一上^レ苦^レ性^一。 一^一切^レ法^一上^レ補^カ
 特^カ伽^レ羅^一無[×]我^レ性^一。 不^レ易^一施^一設^一與^一彼^一行^一等^一一^一相^一異^一
 相^一。 又^レ如^レ貪^一上^レ不^レ寂^一靜^一相^一及^一雜^一染^一相^一。 不^レ易^一施^一
 設^一此^一與^一彼^一貪^一一^一相^一異^一相^一。 如^レ於^一貪^一上^レ於^一瞋^一癡^一上^レ
 當^レ知^一亦^一爾^一。 如^レ是^一善^一清^一淨^一慧^一。 勝^一義^一諦^一相^一。 不^レ
 可^レ施^一設^一與^一諸^一行^一相^一一^一相^一異^一相^一。 善^一清^一淨^一慧^一。 我^レ
 於^一如^レ是^一微^一細^一極^一微^一細^一甚^一深^一極^一甚^一深^一。 難^一通^一達^一極^一
 難^一通^一達^一。 超^一過^一諸^一法^一一^一異^一性^一相^一。 勝^一義^一諦^一相^一現^一
 正^一等^一覺^一。 現^一等^一覺^一已^一為^一他^一宣^一說^一顯^一示^一開^一解^一施^一設^一
 照^一了^一。 爾^一時^一世^一尊^一欲^一重^一宣^一此^一義^一。 而^一說^一頌^一曰^一

行^一界^一勝^一義^一相^一

離^一一^一異^一性^一相^一

若^一分^一別^一一^一異^一

彼^一非^一如^一理^一行^一

པ་ཡིན། རྒྱུ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཁི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ནི། གནས་
ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། སློ་གོས་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་
འབྱོར་བྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་
ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས།
བྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་
སྟེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་
རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་སྟེད་པར་བབྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཉུང་ཤས་ཤིག་
མཆིས་པར་འཆོལ་ལགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་
གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བབྱེད་
པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཆང་མ་མཆིས། གངས་མ་མཆིས། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པར་འཆོལ་
ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་དུས་གཅིག་ཅིག་ན། དགོན་པ་ནགས་སྟོང་ཆེན་
པོ་ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཆོ། དེ་ན་བདག་གི་ཉེ་འཁོར་ན་དགེ་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་
ཅིག་ཀྱང་དགོན་པ་ནགས་སྟོང་ཆེན་པོ་ན་རྟེན་ཅིང་གནས་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་ལྷ་
དྲིའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་དགེ་སྟོང་པན་ཚུན་ནས་མཆིས་ཤིང་མངལ་ནས། ཆོས་རྣམ་པ་ལྷ་

眾_ス生_ル為_ス相_ニ縛_ム

及_ヒ彼_ノ鹿_ノ重_シ縛_ム

要_ス勤_ミ修_ム止_ム觀_ム

爾_レ乃_ニ得_ル解_ケ脫_ス

爾_レ時_ニ世_ノ尊_ヲ告_ス長_キ老_カ善_ヲ現_ト曰_{ハセ}。善_ヲ現_ト。汝_ニ於_ニ

有_ス情_ノ界_ノ中_ニ。知_ル幾_ク有_ス情_ノ懷_ノ增_ス上_ス慢_ヲ。為_ス增_ス上_ス慢_ヲ

所_ニ執_シ持_テ故_ニ。記_ス別_ニ所_ニ解_ケ。汝_ニ於_ニ有_ス情_ノ界_ノ中_ニ。知_ル

幾_ク有_ス情_ノ離_ノ增_ス上_ス慢_ヲ。記_ス別_ニ所_ニ解_ケ。長_キ老_カ善_ヲ現_ト白_ク

佛_ト言_{ハス}。世_ノ尊_ヲ。我_ニ知_ル有_ス情_ノ界_ノ中_ニ。少_ク分_ニ有_ス情_ノ離_ノ

增_ス上_ス慢_ヲ記_ス別_ニ所_ニ解_ケ。世_ノ尊_ヲ。我_ニ知_ル有_ス情_ノ界_ノ中_ニ。

有_ス無_ク量_ノ無_ク數_ノ不_レ可_ク說_ス有_ス情_ノ懷_ノ增_ス上_ス慢_ヲ。為_ス增_ス上_ス

慢_ヲ所_ニ執_シ持_テ故_ニ。記_ス別_ニ所_ニ解_ケ。世_ノ尊_ヲ。我_ニ於_ニ一_ニ時_ニ。

住_ス阿_ニ練_ノ若_ク大_ニ樹_ノ林_ノ中_ニ。時_ニ有_ス眾_ノ多_ク苾_ノ芻_ノ。亦_ニ於_ニ

此_ニ林_ノ依_テ近_ニ我_ニ住_ス。我_ニ見_ル彼_ノ諸_ノ苾_ノ芻_ノ。於_ニ日_ノ後_ニ分_ニ

展_ス轉_ス聚_ス集_ス。依_テ有_ス所_ニ得_ル現_ト觀_ム。各_ニ說_ス種_ノ種_ノ相_ノ

法_ヲ。

ཚྲིགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྟོང་པར་བགྱིད་དེ།
དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་པོ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་
པོའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་
དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བདེ་
སྟོང་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ཡུང་པོ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་
མཆེད་དམིགས་པས། ཁ་ཅིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་
བདེ་སྟོང་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་
དང་། ཟས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་
པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྟོང་
པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་
པ་དང་། བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྤངས་པ་དམིགས་པ་
དང་། བདེན་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྒྲིམ་པ་དམིགས་པས་
ཤེས་པ་བདེ་སྟོང་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་
མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚྲིགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དམིགས་
པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་
དམིགས་པས་ཤེས་པས་བདེ་སྟོང་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་དྲན་པ་ཉིད་པར་བཞག་པ་
དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིད་པར་བཞག་པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིད་

記^レ別^二所^一解^レ於^レ中^一一^レ類^カ由^二得^一蘊^ハ故^ク。得^レ蘊^ハ相^二無^一故^ク。
 得^レ蘊^ハ起^二故^一。得^レ蘊^ハ盡^ハ故^ク。得^レ蘊^ハ滅^二故^一。得^レ蘊^ハ滅^二作^一
 證^二故^一。記^レ別^二所^一解^レ。如^レ此^一一^レ類^カ由^二得^一蘊^ハ故^ク。
 復^レ有^二一^レ類^カ由^二得^一處^ハ故^ク。復^レ有^二一^レ類^カ得^レ緣^ハ起^二故^一。
 當^レ知^二亦^一爾^ル。復^レ有^二一^レ類^カ由^二得^一食^ハ故^ク。得^レ食^ハ相^二無^一故^ク。
 得^レ食^ハ起^二故^一。得^レ食^ハ盡^ハ故^ク得^レ食^ハ滅^二故^一。得^レ食^ハ滅^二作^一
 證^二故^一。記^レ別^二所^一解^レ。復^レ有^二一^レ類^カ由^二得^一諦^ハ故^ク。得^レ
 諦^ハ相^二無^一故^ク得^レ諦^ハ遍^二知^一故^ク。得^レ諦^ハ永^二斷^一故^ク得^レ諦^ハ作^一證^二
 故^一。得^レ諦^ハ修^二習^一故^ク記^レ別^二所^一解^レ。復^レ有^二一^レ類^カ由^二得^一
 界^ハ故^ク。得^レ界^ハ相^二無^一故^ク得^レ界^ハ種^二種^一性^ハ故^ク。得^レ界^ハ非^二一^一
 性^ハ故^ク得^レ界^ハ滅^二故^一。得^レ界^ハ滅^二作^一證^二故^一記^レ別^二所^一解^レ。
 復^レ有^二一^レ類^カ由^二得^一念^ハ住^ハ故^ク。得^レ念^ハ住^ハ相^二無^一故^ク。得^レ念^ハ
 住^ハ

བར་བཞག་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉི་
 བར་བཞག་པ་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་
 དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་།
 སྐར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པར་
 བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག་ནི་
 ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
 དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་
 དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་
 བསྐྱུད་པ་དང་། སྐར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་
 བདེ་སྤྱོད་པར་བགྱིད་པ་དག་མཐོང་ལགས་སོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་ལྟ་
 བགྱིད་དེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལྟ་ཆོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལྟོན་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པར་བགྱིད་ཅིང་། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་འཆལ་བས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་མངོན་པའི་ང་

能^レ治^ル所^レ治^ル故^ニ。得^ル念^ヲ住^ス修^ス故^ニ。得^ル念^ヲ住^ス未^レ生^ル令^レ
生^ル故^ニ。得^ル念^ヲ住^ス生^ル已^ニ堅^ク住^ス不^レ忘^ス。倍^テ修^ス增^ス廣^ク故^ニ。
記^シ別^セ所^レ解^セ。如^ク有^ス一^ニ類^ヲ得^ル念^ヲ住^ス故^ニ。復^ニ有^ス一^ニ類^ヲ
得^ル正^ニ斷^ス故^ニ。得^ル神^ヲ足^ス故^ニ得^ル諸^ヲ根^ヲ故^ニ。得^ル諸^ヲ力^ヲ故^ニ。
得^ル覺^ヲ支^ヲ故^ニ。當^ル知^ル亦^ニ爾^ル。復^ニ有^ス一^ニ類^ヲ得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ
道^ヲ故^ニ。得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ道^ヲ相^ニ故^ニ。得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ道^ヲ能^レ治^ル
所^レ治^ル故^ニ。得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ道^ヲ修^ス故^ニ。得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ道^ヲ未^レ
生^ル令^レ生^ル故^ニ。得^ル八^ヲ支^ヲ聖^ニ道^ヲ生^ル已^ニ堅^ク住^ス不^レ忘^ス。倍^テ
修^ス增^ス廣^ク故^ニ記^シ別^セ所^レ解^セ。世^ニ尊^ム。我^レ見^ル彼^ヲ已^ニ竊^ニ作^ス
是^ニ念^ヲ。此^ヲ諸^ヲ長^ヲ老^ヲ依^ニ有^ス所^レ得^ル現^ニ觀^ヲ。各^々說^ス種^ヲ種^ヲ
相^ニ法^ヲ。記^シ別^セ所^レ解^セ。當^ル知^ル彼^ヲ諸^ヲ長^ヲ老^ヲ。一^ニ切^ニ皆^ニ
懷^ル增^ス上^ス慢^ム。

ཀྱལ་ཅན། མངོན་པའི་ང་ཀྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟེན་ཅིང་ཤེས་པ་བད་སྤྱོད་པར་བགྱིད་
པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ་སྟམ་བགྱིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
གང་གི་སྤྱད་དུ་འདི་སྤྱད་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱ་བ། ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།
མཚོག་དུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཀའ་སྩལ་བ་ཇི་ཅེས་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་
མཚར་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཁྱགས་པ། དགོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤྱད་
རོལ་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངས་ནི་དོན་དམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱ་བ། མཚོག་དུ་སྤྱ་བ། ཟབ་པ། མཚོག་དུ་
ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ་མཚོག་དུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་
བྱས། རྣམ་པར་བྱེ། གདགས་པར་བྱས། རབ་དུ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རབ་འབྱོར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་

為^ス增^ル上^ル慢^マ所^ニ執^シ持^テ故^ニ。於^ニ勝^ル義^ニ諦^カ遍^ク一^ニ切^ニ一^ニ味^ス
相^ニ不^レ能^ク解^セ了^カ。是^レ故^ニ世^ニ尊^ム甚^ニ奇^ニ。乃^チ至^ス世^ニ尊^ム善^ム
說^ス。如^ク世^ニ尊^ム言^フ。勝^ル義^ニ諦^カ相^ニ微^ク細^ニ最^ニ微^ク細^ニ。甚^ニ
深^ニ最^ニ甚^ニ深^ニ。難^ク通^ス達^ス最^ニ難^ク通^ス達^ス遍^ク一^ニ切^ニ一^ニ味^ス相^ニ。
世^ニ尊^ム。此^ニ聖^ニ教^ニ中^ニ修^ス行^ス苾^ク芻^ニ。於^ニ勝^ル義^ニ諦^カ遍^ク一^ニ
切^ニ一^ニ味^ス相^ニ。尚^レ難^ク通^ス達^ス況^テ諸^ニ外^ニ道^ニ。爾^ニ時^ニ世^ニ尊^ム
告^ス長^ニ老^ニ善^ム現^ツ曰^ク。如^ク是^ニ如^ク是^ニ。善^ム現^ツ。我^ニ於^ニ微^ク
細^ニ最^ニ微^ク細^ニ。甚^ニ深^ニ最^ニ甚^ニ深^ニ。難^ク通^ス達^ス最^ニ難^ク通^ス達^ス。
遍^ク一^ニ切^ニ一^ニ味^ス相^ニ勝^ル義^ニ諦^カ。現^ツ正^ニ等^ニ覺^ス。現^ツ等^ニ覺^ス
已^ニ為^ス他^ニ宣^ス說^ス。顯^ツ示^ス開^ス解^ス施^ス設^ス照^ス了^カ。何^ニ以^テ故^ニ。
善^ム現^ツ。我^ニ已^ニ顯^ツ示^ス於^ニ一^ニ切^ニ蘊^ニ中^ニ。清^ク淨^ニ所^ニ緣^ニ是^レ
勝^ル義^ニ諦^カ。我^ニ已^ニ顯^ツ示^ス於^ニ一^ニ切^ニ處^ニ緣^ニ起^ス。食^ニ諦^ニ界^ニ
念^ス住^ス

དང་། དྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་
འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། རང་འབྱུང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟླ་ན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་དུ་
རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་
དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱུང་། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

རབ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་ནི་ཡུང་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཚས་བདག་མེད་པ་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཡུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་
རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་།
དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོ་དང་།
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་

正_上斷_カ神_ア足_フ根_ク力_カ覺_ヒ支_中道_カ支_中中_中清_ク淨_ハ所_ス緣_ヲ。是_ア勝_ア
義_一諦_二此_チ清_ク淨_ハ所_ス緣_ヲ。於_レ一_一切_セ蘊_ハ中_中是_ア一_一味_ヘ相_ト無_ク
別_ウ異_一相_ト。如_ク於_レ蘊_ハ中_中。如_ク是_ア於_レ一_一切_セ處_ヘ中_中乃_ヲ至_ス
一_一切_セ道_カ支_中中_中。是_ア一_一味_ヘ相_ト無_ク別_ウ異_一相_ト。是_ア故_ク善_ア
現_ト。由_ス此_チ道_カ理_カ當_カ知_中勝_ア義_一諦_二是_ア遍_ヲ一_一切_セ一_一味_ヘ相_ト。
復_レ次_チ善_ア現_ト。修_ト觀_ス行_ト苾_ニ芻_ヘ。通_ス達_カ一_一蘊_ハ真_中如_ク勝_ア
義_一法_ヲ無_ク我_ニ性_ト已_一。更_ク不_レ尋_ト求_ク各_ニ別_ウ餘_レ蘊_ハ諸_ニ處_ヘ緣_ヲ
起_ス。食_ア諦_二界_ハ念_ヲ住_中正_中斷_カ神_ア足_フ根_ク力_カ覺_ヒ支_中道_カ支_中。
真_中如_ク勝_ア義_一法_ヲ無_ク我_ニ性_ト。

བདག་མེད་པ། ཡོངས་སུ་ཚལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་གཅིག་
 པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ། རབ་
 འབྱོར། རྣམ་གྲངས་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཚན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་རྗེ་
 ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་། རྟེན་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་།
 བདེན་པ་དང་། ཁམས་དང་། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་
 དང་། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། རྟོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 འདི་དག་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པ་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེད་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་གི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་
 བྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཆོས་བདག་མེད་པའང་རྩུ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ཞིང་རྩུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྩུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅའ་དགོས་
 པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཆོས་བདག་མེད་
 པ་རྩུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་།

唯^レ即^ハ隨^フ此^ヲ真^ニ如^ク勝^ム義^ニ無^ク二^ハ智^ハ為^ス依^ニ止^ム故^ニ。 於^ニ遍^ス
一^ニ切^ク一^ニ味^ハ相^ニ勝^ム義^ニ諦^カ審^ル察^シ趣^ク證^ム。 是^ハ故^ニ善^ニ現^ル。
由^テ此^ヲ道^カ理^ニ當^ル知^ル勝^ム義^ニ諦^カ是^ハ遍^ス一^ニ切^ク一^ニ味^ハ相^ニ。 復^ニ
次^ニ善^ニ現^ル。 如^ク彼^ノ諸^ノ蘊^ハ展^ル轉^ス異^ニ相^ニ。 如^ク彼^ノ諸^ノ處^ハ緣^ニ
起^ル。 食^ハ諦^カ界^ハ念^ニ住^ル正^ニ斷^ル神^ハ足^ル根^ハ力^ニ覺^ル支^ハ道^ハ支^ハ展^ル
轉^ス異^ニ相^ニ。 若^シ一^ニ切^ク法^ハ真^ニ如^ク勝^ム義^ニ法^ハ無^ク我^ノ性^ニ亦^ハ異^ニ
相^ニ者^{ナリ}。 是^ハ則^チ真^ニ如^ク勝^ム義^ニ法^ハ無^ク我^ノ性^ニ。 亦^ハ應^ニ有^ル因^ニ
從^テ因^ニ所^レ生^ル。 若^シ從^テ因^ニ生^ル應^ニ是^ハ有^ル為^ス。 若^シ是^ハ有^ル為^ス
應^ニ非^ハ勝^ム義^ニ。 若^シ非^ハ勝^ム義^ニ應^ニ更^ニ尋^ル求^ル餘^ノ勝^ム義^ニ諦^カ。
善^ニ現^ル。 由^テ此^ヲ真^ニ如^ク勝^ム義^ニ法^ハ無^ク我^ノ性^ニ。 不^レ名^ニ有^ル因^ニ
非^ハ因^ニ所^レ生^ル。

དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དེའི་སོན་དམ་པ་གཞན་ཡོངས་
 ལུ་བཅུལ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་
 ཡང་རུང་སྟེ། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྲག་ཐེར་བྲག་གི་དུས་སུ་ཆོས་གནས་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར། རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་སྟོང་གིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་
 དུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
 དུ་མ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་
 དུ་དོན་དམ་པ་འང་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་གཅིག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་
 དུ་རྩ་གཅིག་མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ལ་གང་དག་ཐ་དད་ཀྱན་རྟོག་པ། །དེ་
 དག་ང་རྒྱལ་གནས་པ་རྣམས་པ་ཡིན། །རབ་འབྱོར་གྱི་ལེན་སྟེ་བཞི་པའོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གོས་ཡངས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ།
 བཅོམ་ལྡན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་

亦^レ非^レ有^マ為^ス是^ハ勝^ム義^一諦^カ。得^ル此^チ勝^ム義^一更^ニ不^ク尋^ニ求^ム餘^ノ勝^ム義^一諦^カ。唯^ニ有^マ常^ニ常^ニ時^ハ恒^ニ恒^ニ時^ハ如^ク來^ル出^ス世^ハ。若^シ不^ク出^ス世^ハ。諸^ノ法^ハ法^ハ性^ニ安^ニ立^カ法^ハ界^ニ安^ニ住^ス。是^ハ故^ニ善^ニ現^ル。由^テ此^チ道^ハ理^ハ當^ニ知^ル勝^ム義^一諦^カ是^ハ遍^ニ一^ニ切^ニ一^ニ味^ニ相^ニ。善^ニ現^ル。譬^ニ如^ク種^ニ種^ニ非^レ一^ニ品^ニ類^ハ異^ニ相^ニ色^ハ中^ニ。虛^ニ空^ニ無^ニ相^ニ無^ニ分^ニ別^ニ無^ニ變^ニ異^ニ。遍^ニ一^ニ切^ニ一^ニ味^ニ相^ニ。如^ク是^ハ異^ニ性^ニ異^ニ相^ニ一^ニ切^ニ法^ハ中^ニ。勝^ム義^一諦^カ遍^ニ一^ニ切^ニ一^ニ味^ニ相^ニ。當^ニ知^ル亦^ニ然^ニ。爾^ニ時^ハ世^ハ尊^ハ欲^ニ重^ニ宣^ル此^チ義^一。而^ル說^ス頌^ス曰^ク

此^チ遍^ニ一^ニ切^ニ一^ニ味^ニ相^ニ

勝^ム義^一諸^ノ佛^ハ說^ス無^ニ

異^ニ

若^シ有^マ於^ニ中^ニ異^ニ分^ニ別^ニ

彼^ハ定^ニ愚^ニ癡^ニ依^ニ上^ニ

慢^ニ

心^ハ意^ハ識^ハ相^ハ品^ハ第^ハ三^ハ

爾^ニ時^ハ廣^ニ慧^ニ菩^ハ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ白^ハ佛^ハ言^ス。世^ハ尊^ハ。

如^ク世^ハ尊^ハ說^ス。於^ニ心^ハ意^ハ識^ハ祕^ニ密^ニ善^ニ巧^ニ。菩^ハ薩^ハ於^ニ心^ハ

意^ハ識^ハ

ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྱིན། བཙམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་
 ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་ཇི་ཙམ་གྱིས་འདོགས་ལགས།
 དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་བ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་གྲོས་
 ཡངས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྩལ་རྟོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་
 པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་།
 ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱུགས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་
 སོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། འགྲོ་བ་
 སྤྱག་གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་
 གང་དུའང་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ནས་སུ། ཡང་ན་མཆོག་ནས་སྐྱེ་བ་ ། ཡང་ན་དྲོད་གཤེར་
 ལས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལྷས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེར་དང་པོར་འདི་ལྟར་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རྟེན་དང་
 བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་དང་། མཚན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་རྟེན་ནས། ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་ཅིང་འཇུག་ལ། རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་

祕_ミ密_ミ善_ヲ巧_ク。 菩_タ薩_サ者_ニ齊_ニ何_レ名_ヲ為_ス於_レ心_ヲ意_ヲ識_ヲ祕_ミ密_ミ
善_ヲ巧_ク。 菩_タ薩_サ如_ク來_リ齊_ニ何_レ施_テ設_ス。 彼_レ為_ス於_レ心_ヲ意_ヲ識_ヲ
祕_ミ密_ミ善_ヲ巧_ク。 菩_タ薩_サ說_フ是_ノ語_ヲ已_ム。 爾_ニ時_ニ世_ニ尊_ニ告_ス廣_ク
慧_ヲ菩_タ薩_サ摩_ハ訶_ハ薩_サ曰_ク。 善_ヲ哉_ヲ善_ヲ哉_ヲ。 廣_ク慧_ヲ。 汝_ニ今_ニ
乃_レ能_ク請_ク問_ハ如_ク來_リ如_ク是_ノ深_ニ義_ニ。 汝_ニ今_ニ為_ス欲_ハ利_ヲ益_ヲ安_ヲ
樂_ヲ無_ク量_ヲ眾_ヲ生_ス。 哀_ヲ愍_ニ世_ニ間_ニ及_ニ諸_ニ天_ニ人_ニ阿_ヲ素_ヲ洛_ヲ等_ヲ。
為_ス令_ク獲_テ得_テ義_ヲ利_ヲ安_ヲ樂_ヲ。 故_ニ發_ス斯_ノ問_ヲ。 汝_ニ應_ニ諦_ニ聽_ス。
吾_ニ當_ニ為_ス汝_ニ說_フ心_ヲ意_ヲ識_ヲ祕_ミ密_ミ之_ノ義_ニ。 廣_ク慧_ヲ當_ニ知_ス。
於_レ六_カ趣_ニ生_ス死_ス。 彼_レ彼_レ有_ニ情_ニ墮_ル彼_レ彼_レ有_ニ情_ニ眾_ニ中_ニ。
或_レ在_ニ卵_ニ生_ス。 或_レ在_ニ胎_ニ生_ス。 或_レ在_ニ濕_ニ生_ス。 或_レ在_ニ化_ニ
生_ス身_ヲ分_ニ生_ス起_ス。 於_レ中_ニ最_ニ初_ニ一_ニ切_ニ種_ニ子_ヲ。 心_ヲ識_ヲ成_ス
熟_ヲ展_ニ轉_ニ和_ニ合_ニ增_ニ長_ニ廣_ク大_ク。

དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉི་ག་ཡོད་ལ།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་
 འདི་བབྱང་ཞིང་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་དེ་ལུས་འདི་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་།
 རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་
 དང་། སྐྱ་དང་། སྤི་དང་། རྩ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ཉེ་
 བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 ཉེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་
 ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། དུས་མཚུངས་པ། སྦྱོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་བཅས་པའི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་
 དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། དུས་མཚུངས་པ། སྦྱོད་ཡུལ་མཚུངས་

依^一二^ル執^執受^受。一^一者^者有^有色^色諸^諸根^根及^及所^所依^依執^執受^受。二^二
者^者相^相名^名分^分別^別言^言說^說戲^戲論^論習^習氣^氣執^執受^受。有^有色^色界^界中^中
具^具二^二執^執受^受。無^無色^色界^界中^中不^不具^具二^二種^種。廣^廣慧^慧。此^此
識^識亦^亦名^名阿^阿陀^陀那^那識^識。何^何以^以故^故。由^由此^此識^識於^於身^身隨^隨
逐^逐執^執持^持故^故。亦^亦名^名阿^阿賴^賴耶^耶識^識。何^何以^以故^故。由^由此^此
識^識於^於身^身攝^攝受^受藏^藏隱^隱同^同安^安危^危義^義故^故。亦^亦名^名為^為心^心。
何^何以^以故^故。由^由此^此識^識色^色聲^聲香^香味^味觸^觸等^等積^積集^集滋^滋長^長故^故。
廣^廣慧^慧。阿^阿陀^陀那^那識^識為^為依^依止^止。為^為建^建立^立故^故。六^六識^識
身^身轉^轉。謂^謂眼^眼識^識耳^耳鼻^鼻舌^舌身^身意^意識^識。此^此中^中有^有識^識。
眼^眼及^及色^色為^為緣^緣生^生眼^眼識^識。與^與眼^眼識^識俱^俱隨^隨行^行。同^同時^時
同^同境^境有^有分^分別^別意^意識^識轉^轉。有^有識^識。耳^耳鼻^鼻舌^舌身^身及^及聲^聲
香^香味^味觸^觸為^為緣^緣。生^生耳^耳鼻^鼻舌^舌身^身識^識。與^與耳^耳鼻^鼻舌^舌身^身
識^識俱^俱隨^隨行^行。同^同時^時同^同境^境

པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྒྱུད་ཡུལ་
 མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལྟན་ཅིག་
 འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྲགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལྟན་ཅིག་
 གམ། ལྡ་ཆར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ནའང་དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྲགས་ལྡ་པོ་དག་དང་
 སྒྱུད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་གཅིག་ཁོ་ན་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན། ཟུང་སྒྲུང་ཆེན་པོ་
 འབབ་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཆབས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། ཆབས་
 ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཆབས་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། ཆབས་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་
 ཟུང་སྒྲུང་དེ་རང་གི་རྒྱུ་གྲིས་རྒྱུ་འཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཤིན་རྩ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལའང་གལ་ཏེ་
 གཟུགས་བརྟན་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་
 ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་རྩ་མང་
 པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་རབ་རྩ་མང་པོ་
 དག་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་
 འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་

有^一分^二別^三意^一識^二轉^三。廣^四慧^五。若^六於^七爾^八時^九一^{一〇}眼^{一一}識^{一二}轉^{一三}
即^{一四}於^{一五}此^{一六}時^{一七}唯^{一八}有^{一九}一^{二〇}分^{二一}別^{二二}意^{二三}識^{二四}。與^{二五}眼^{二六}識^{二七}同^{二八}所^{二九}行^{三〇}
轉^{三一}。若^{三二}於^{三三}爾^{三四}時^{三五}二^{三六}三^{三七}四^{三八}五^{三九}諸^{四〇}識^{四一}身^{四二}轉^{四三}。即^{四四}於^{四五}此^{四六}
時^{四七}唯^{四八}有^{四九}一^{五〇}分^{五一}別^{五二}意^{五三}識^{五四}。與^{五五}五^{五六}識^{五七}身^{五八}同^{五九}所^{六〇}行^{六一}轉^{六二}。
廣^{六三}慧^{六四}。譬^{六五}如^{六六}大^{六七}瀑^{六八}水^{六九}流^{七〇}。若^{七一}有^{七二}一^{七三}浪^{七四}生^{七五}緣^{七六}現^{七七}前^{七八}
唯^{七九}一^{八〇}浪^{八一}轉^{八二}。若^{八三}二^{八四}若^{八五}多^{八六}浪^{八七}。生^{八八}緣^{八九}現^{九〇}前^{九一}有^{九二}多^{九三}浪^{九四}
轉^{九五}。然^{九六}此^{九七}瀑^{九八}水^{九九}自^{一〇〇}類^{一〇一}恒^{一〇二}流^{一〇三}無^{一〇四}斷^{一〇五}無^{一〇六}盡^{一〇七}。又^{一〇八}如^{一〇九}善^{一一〇}
淨^{一一一}鏡^{一一二}面^{一一三}。若^{一一四}有^{一一五}一^{一一六}影^{一一七}生^{一一八}緣^{一一九}現^{一二〇}前^{一二一}唯^{一二二}一^{一二三}影^{一二四}起^{一二五}。若^{一二六}
二^{一二七}若^{一二八}多^{一二九}影^{一三〇}。生^{一三一}緣^{一三二}現^{一三三}前^{一三四}有^{一三五}多^{一三六}影^{一三七}起^{一三八}。非^{一三九}此^{一四〇}鏡^{一四一}面^{一四二}
轉^{一四三}變^{一四四}為^{一四五}影^{一四六}。亦^{一四七}無^{一四八}受^{一四九}用^{一五〇}滅^{一五一}盡^{一五二}可^{一五三}得^{一五四}。如^{一五五}是^{一五六}廣^{一五七}
慧^{一五八}。

བཞིན་དུ་ཆུ་ཁྱུང་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་
 ཅིང་གནས་ནས། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་གཅིག་ འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་གཅིག་
 འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭ་གསུམ་ལྟ་བུ་བར་དག་ལན་གཅིག་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལན་
 གཅིག་འབྱུང་ངོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་ལྷགས་ཤེས་
 པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་ལྷགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་
 འདོགས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོགས་སོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་
 པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་ནང་གི་ལེན་པ་མི་མཐོང་། ལེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་
 དང་། ཀུན་གཞི་ཡང་མི་མཐོང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། བསགས་
 པའང་མི་མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱང་མི་
 མཐོང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། རྣ་བའང་མི་མཐོང་། སྤྲའང་མི་
 མཐོང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སྤྲའང་མི་མཐོང་། དྲིའང་མི་མཐོང་།
 སྤྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སྤྲའང་མི་མཐོང་། རོའང་མི་མཐོང་། སྤྲའི་རྣམ་

由_レ似_レ瀑_多流_カ阿_ヱ陀_セ那_ヲ識_フ。 為_レ依_一止_セ為_レ建_立立_カ故_ク。 若_モ於_レ爾_ル時_ア有_一一_一眼_ヲ識_フ生_ル緣_ハ現_前現_前。 即_チ於_レ此_チ時_ア一_一眼_ヲ識_フ轉_ス。 若_モ於_レ爾_ル時_ア乃_ヲ至_セ有_一五_一識_フ身_ヲ生_ル緣_ハ現_前現_前。 即_チ於_レ此_チ時_ア五_一識_フ身_ヲ轉_ス。 廣_ク慧_ス。 如_モ是_レ菩_多薩_ハ雖_モ由_レ法_ヲ住_セ智_セ。 為_レ依_一止_セ為_レ建_立立_カ故_ク。 於_レ心_ヲ意_一識_フ祕_ニ密_ニ善_ク巧_ク。 然_モ諸_モ如_モ來_カ不_レ齊_ク於_レ此_チ施_フ設_セ彼_ヲ。 為_レ於_レ心_ヲ意_一識_フ一_一切_セ祕_ニ密_ニ善_ク巧_ク菩_多薩_ハ。 廣_ク慧_ス。 若_モ諸_モ菩_多薩_ハ於_レ內_ニ各_々別_セ。 如_モ實_ア不_レ見_ハ阿_ヱ陀_セ那_ヲ。 不_レ見_ハ阿_ヱ陀_セ那_ヲ識_フ。 不_レ見_ハ阿_ヱ賴_カ耶_セ。 不_レ見_ハ阿_ヱ賴_カ耶_セ識_フ。 不_レ見_ハ積_一集_一不_レ見_ハ心_ヲ。 不_レ見_ハ眼_ヲ色_ハ及_レ眼_ヲ識_フ。 不_レ見_ハ耳_ヲ聲_ハ及_レ耳_ヲ識_フ。 不_レ見_ハ鼻_ヲ香_ハ及_レ鼻_ヲ識_フ。 不_レ見_ハ舌_ヲ味_ハ

པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རེག་བྱའང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སློ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡིད་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེ་ནི།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་འདོགས་སོ། སློ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ཙམ་གྱིས་
ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་
འདོགས་སོ། དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་
བཀའ་སྩལ་དོ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ། ལ་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་
ལྷང་ལྟར་འབབ། བདག་དུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་
དེ་མ་བཟུན། སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྷ་པའོ། །

及^レ舌^ヲ識^ス。 不^レ見^ル身^ヲ觸^ス及^レ身^ヲ識^ス。 不^レ見^ル意^ヲ法^ヲ及^レ意^ヲ識^ス。 是^ノ名^ヲ勝^ニ義^ニ善^ニ巧^ニ菩^ツ薩^ヲ。 如^ク來^リ施^ス設^ス彼^ニ。 為^ス勝^ニ義^ニ善^ニ巧^ニ菩^ツ薩^ヲ。 廣^ク慧^ニ。 齊^ニ此^ヲ名^ヲ為^ス於^ニ心^ヲ意^ヲ識^ス一^ニ切^ニ祕^ニ密^ニ善^ニ巧^ニ菩^ツ薩^ヲ。 如^ク來^リ齊^ニ此^ヲ施^ス設^ス彼^ニ。 為^ス於^ニ心^ヲ意^ヲ識^ス一^ニ切^ニ祕^ニ密^ニ善^ニ巧^ニ菩^ツ薩^ヲ。 爾^ノ時^ニ世^ニ尊^ニ欲^ス重^ク宣^ス此^ヲ義^ニ。 而^テ說^ス頌^ス曰^ク

阿^ニ陀^ニ那^ヲ識^ス甚^ニ深^ニ細^ニ

我^ニ於^ニ凡^ニ愚^ニ不^レ開^ス

演^ス

一^ニ切^ニ種^ニ子^ヲ如^ク瀑^ス流^ス

恐^ニ彼^ニ分^ニ別^ニ執^ス為^ス

我^ニ

解^ス深^ニ密^ニ經^ヲ卷^ノ第^ニ一^ニ終^ス

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞུ་བ་
ཞུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་
མཁན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁན་པ་ཞེས་བགྱི་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ལ་མཁན་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་མཁན་པར་འདོགས་ནའང་ཇི་ཅམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་
གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
གནས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་
དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དབྱའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་
ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱེད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་
སོ། །ལེགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་མཁན་པ་ཁྱེད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ཅམ་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོད་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་

一_ニ切_ニ法_ノ相_ノ品_ノ第_ニ四_ノ

爾_ニ時_ノ德_カ本_ノ菩_タ薩_ハ摩_ハ訶_ハ薩_ハ白_ク佛_ニ言_ハ。 世_ハ尊_ヲ。

如_ク世_ハ尊_ヲ說_ク於_ニ諸_ノ法_ノ相_ノ善_ヲ巧_ク菩_タ薩_ハ。 於_ニ諸_ノ法_ノ相_ノ善_ヲ

巧_ク菩_タ薩_ハ者_ニ。 齊_ニ何_ノ名_ノ為_ス於_ニ諸_ノ法_ノ相_ノ善_ヲ巧_ク菩_タ薩_ハ。

如_ク來_カ齊_ニ何_ノ施_テ設_ク彼_ニ。 為_ス於_ニ諸_ノ法_ノ相_ノ善_ヲ巧_ク菩_タ薩_ハ。

說_ク是_ハ語_ニ已_ニ

爾_ニ時_ノ世_ハ尊_ヲ告_グ德_カ本_ノ菩_タ薩_ハ曰_ハ。 善_ヲ哉_ハ德_カ本_ノ。 汝_ニ

今_ハ乃_ハ能_ク請_ク問_ハ如_ク來_カ如_ク是_ハ深_シ義_ニ。 汝_ニ今_ハ為_ス欲_ニ利_ノ益_ニ

安_カ樂_カ無_ク量_ノ眾_ノ生_ル。 哀_ハ愍_ニ世_ハ間_ノ及_ニ諸_ノ天_ノ人_ノ阿_ノ素_ノ洛_ノ

等_ノ。 為_ス令_ク獲_ク得_ク義_ニ利_ノ安_カ樂_カ故_ニ發_テ斯_ノ問_ハ。 汝_ニ應_ニ諦_ニ

聽_ク。 吾_ハ當_{ケル}為_ス汝_ニ說_ク諸_ノ法_ノ相_ノ。 謂_ス諸_ノ法_ノ相_ノ略_ク有_ニ三_ノ

種_ノ。 何_ノ等_ノ為_ス三_ノ。 一_ニ者_ニ遍_ニ計_ノ所_ノ執_ニ相_ノ。 二_ニ者_ニ依_ニ

他_ノ起_ニ相_ノ。 三_ニ者_ニ圓_ニ成_ニ實_ノ相_ノ。 云_ハ何_ノ諸_ノ法_ノ遍_ニ計_ノ所_ノ

執_ニ相_ノ。 謂_ス一_ニ切_ニ法_ノ

བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་
 ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ།
 འདི་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཚོས་རྣམས་
 ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས་དེ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་
 གྲུབ་པས་ཀྱང་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་
 པར་འགྱུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བྱ་
 གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཟླ་བར་བྱོལ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། དེ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཆོན་མ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པའམ། སྤང་མའམ། ཉིལ་
 ཀྱི་འབྲུའམ། སྒྲོན་པོའི་མཆོན་མའམ། སེར་པོའི་མཆོན་མའམ། དམར་པོའི་མཆོན་
 མའམ། དཀར་པོའི་མཆོན་མ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་བཟླ་བར་བྱོལ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བྱ་

名_口假_ハ安_マ立_カ自_レ性_口差_イ別_セ。乃_ナ至_ニ為_ス令_カ隨_ヒ起_ク言_マ說_フ。

云_ハ何_レ諸_ク法_ハ依_テ他_ヲ起_ク相_口。謂_ク一_レ切_セ法_ハ緣_ヒ生_ル自_レ性_口。

則_レ此_ヲ有_ス故_ニ彼_ニ有_ス。此_ヲ生_ル故_ニ彼_ニ生_ル。謂_ク無_ク明_口緣_ヒ行_ク。

乃_ナ至_ニ招_ク集_ム純_ハ大_ハ苦_ハ蘊_ハ。云_ハ何_レ諸_ク法_ハ圓_ハ成_ル實_ハ相_口。

謂_ク一_レ切_セ法_ハ平_ク等_ク真_ハ如_ク。於_レ此_ヲ真_ハ如_ク。諸_ク菩_サ薩_ハ眾_ハ

勇_ハ猛_ハ精_ハ進_ハ為_ス因_ハ緣_ハ故_ニ。如_ク理_カ作_ス意_ハ無_ク倒_カ思_ム惟_ハ。

為_ス因_ハ緣_ハ故_ニ乃_ナ能_ク通_ス達_ク。於_レ此_ヲ通_ス達_ク漸_ハ漸_ハ修_ス集_ム。

乃_ナ至_ニ無_ク上_ハ正_ハ等_ク菩_サ提_ハ方_ハ證_ハ圓_ハ滿_ハ。善_ハ男_ハ子_ハ。如_ク

眩_ハ瞽_ハ人_ハ眼_ハ中_ニ所_ニ有_ス眩_ハ瞽_ハ過_ス患_ハ。遍_ハ計_ハ所_ニ執_ス相_口當_カ

知_ハ亦_ハ爾_ハ。如_ク眩_ハ瞽_ハ人_ハ眩_ハ瞽_ハ眾_ハ相_口。或_ハ髮_ハ毛_ハ輪_ハ蜂_ハ

蠅_ハ巨_ハ勝_ハ。或_ハ復_ハ青_ハ黃_ハ赤_ハ白_ハ等_ハ相_口差_イ別_セ現_ハ前_ハ。依_テ

他_ヲ起_ク相_口當_カ知_ハ亦_ハ爾_ハ。

གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྱུ་ཆགས་པ་དང་
བལ་བར་གྱུར་པ་ན། མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་ཡུལ་མ་ནོར་བའི་སྒྱུ་ཡུལ་དེ་
ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས།
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་དུ་གསལ་བ་ནི་གང་གི་ཆོ་ཆོན་སྟོན་པོ་དང་ཕྱད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ནོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་ ༣༡ པོ་ལྟ་
བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོར་
ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིངས་པར་བྱེད་དོ། གང་གི་ཆོ་
ཆོན་དམར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྩ་ག་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྩ་ག་རུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་སེམས་
ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིངས་པར་བྱེད་དོ། གང་གི་ཆོ་ན་ཆོན་ལྡང་སྒྱུ་དང་ཕྱད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་ད་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིངས་པར་བྱེད་
དོ། གང་གི་ཆོ་ཆོན་སེར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་། གསེར་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིངས་
པར་བྱེད་དོ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་དུ་གསལ་བ་
ཆོན་དང་ཕྱད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་

如^レ淨^ハ眼^ニ人^{ヨリ}遠^ニ離^カ眼^ニ中^ニ眩^ハ醫^ハ過^ク患^ハ。 即^チ此^ノ淨^ハ眼^ニ本^ニ性^ハ所^レ行^ハ無^ク亂^カ境^ニ界^ニ。 圓^ニ成^ハ實^ハ相^ニ當^カ知^ハ亦^レ爾^ル。 善^ハ男^ヲ子^ヲ。 譬^ニ如^ク清^ク淨^ハ頗^ニ胝^ニ迦^ハ寶^ハ。 若^シ與^ニ青^ク染^ス色^ニ合^セ。 則^チ似^ム帝^ノ青^ク大^ニ青^ク末^ニ尼^ノ寶^ノ像^ニ。 由^テ邪^ニ執^ニ取^ル帝^ノ青^ク大^ニ青^ク末^ニ尼^ノ寶^ノ故^ニ惑^ハ亂^カ有^ニ情^ニ。 若^シ與^ニ赤^ク染^ス色^ニ合^セ。 則^チ似^ム琥^ノ珀^ノ末^ニ尼^ノ寶^ノ像^ニ。 由^テ邪^ニ執^ニ取^ル琥^ノ珀^ノ末^ニ尼^ノ寶^ノ故^ニ惑^ハ亂^カ有^ニ情^ニ。 若^シ與^ニ綠^ク染^ス色^ニ合^セ。 則^チ似^ム末^ニ羅^ノ羯^ノ多^ノ末^ニ尼^ノ寶^ノ像^ニ。 由^テ邪^ニ執^ニ取^ル末^ニ羅^ノ羯^ノ多^ノ末^ニ尼^ノ寶^ノ故^ニ惑^ハ亂^カ有^ニ情^ニ。 若^シ與^ニ黃^ク染^ス色^ニ合^セ。 則^チ似^ム金^ノ像^ニ。 由^テ邪^ニ執^ニ取^ル真^ノ金^ノ像^ニ故^ニ惑^ハ亂^カ有^ニ情^ニ。 如^ク是^ノ德^ハ本^ニ。 如^ク彼^ノ清^ク淨^ハ頗^ニ胝^ニ迦^ハ上^ハ。 所^レ有^ニ染^ス色^ニ相^ニ應^ニ。 依^テ他^ノ起^ル相^ニ上^ハ遍^ニ計^ハ所^レ執^ニ相^ニ。 言^ハ說^ハ習^ハ氣^ハ當^カ知^ハ亦^レ爾^ル。

ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྟེན་ལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་།
 པདམ་རྩ་ག་དང་། ད་དང་། གསེར་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུར་ནི་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤེན་ཏུ་
 གསལ་བ་ཉིད་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྟེན་ལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པདམ་རྩ་
 ག་དང་། ད་དང་། གསེར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་
 ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་
 དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་
 མཆོན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་

如^四彼^二清^一淨^二頗^一胝^二迦^一上^二。 所^三有^一帝^二青^一大^二青^一琥^二珀^一末^二羅^一羯^二多^一金^二等^一邪^二執^一。 依^一他^二起^一相^二上^一遍^二計^一所^三執^一相^二執^一當^二知^一亦^一爾^二。 如^四彼^二清^一淨^二頗^一胝^二迦^一寶^二依^一他^二起^一相^二當^一知^二亦^一爾^二。 如^四彼^二清^一淨^二頗^一胝^二迦^一上^二。 所^三有^一帝^二青^一大^二青^一琥^二珀^一末^二羅^一羯^二多^一真^二金^一等^二相^一。 於^二常^一常^二時^一於^二恒^一恒^二時^一。 無^一有^二真^一實^二無^一自^二性^一性^二。 即^二依^一他^二起^一相^二上^一。 由^二遍^一計^二所^三執^一相^二。 於^二常^一常^二時^一於^二恒^一恒^二時^一。 無^一有^二真^一實^二無^一自^二性^一性^二。 圓^二成^一實^二相^一當^二知^一亦^一爾^二。 復^二次^一德^二本^一。 相^二名^一相^二應^一以^二為^一緣^二故^一。 遍^二計^一所^三執^一相^二而^二可^一了^二知^一。 依^一他^二起^一相^二上^一遍^二計^一所^三執^一相^二。 執^一以^二為^一緣^二故^一。 依^一他^二起^一相^二而^二可^一了^二知^一。 依^一他^二起^一相^二上^一遍^二計^一所^三執^一相^二。 無^一執^一以^二為^一緣^二故^一。 圓^二成^一實^二相^一而^二可^一了^二知^一。 善^二男^一子^二。 若^二諸^一菩^二薩^一能^二於^一諸^二法^一依^一他^二起^一相^二上^一。

མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
 ཤེས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
 སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཚས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས།
 དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་རབ་དུ་སྤང་
 ངོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་རབ་དུ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། གང་གི་ཕྱིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཚས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
 དུ་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་

如_四實_一了_レ知_二遍_一計_二所_一執_二相_一。即_レ能_二如_一實_一了_レ知_二一_一切_二無_一相_二之_一法_二。若_レ諸_二菩_一薩_二如_一實_一了_レ知_二依_一他_二起_一相_二。即_レ能_二如_一實_一了_レ知_二一_一切_二雜_一染_二相_一法_二。若_レ諸_二菩_一薩_二如_一實_一了_レ知_二圓_一成_二實_一相_二。即_レ能_二如_一實_一了_レ知_二一_一切_二清_一淨_二相_一法_二。善_二男_一子_二。若_レ諸_二菩_一薩_二能_二於_一依_一他_二起_一相_二上_一。如_一實_一了_レ知_二無_一相_二之_一法_二。即_レ能_二斷_一滅_二雜_一染_二相_一法_二。若_レ能_二斷_一滅_二雜_一染_二相_一法_二。即_レ能_二證_一得_二清_一淨_二相_一法_二。如_一是_一德_二本_一。由_二諸_一菩_二薩_一如_一實_一了_レ知_二遍_一計_二所_一執_二相_一依_一他_二起_一相_二圓_一成_二實_一相_二故_一。如_一實_一了_レ知_二諸_一無_一相_二法_二。雜_一染_二相_一法_二清_一淨_二相_一法_二。如_一實_一了_レ知_二無_一相_二法_二故_一。

ནས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྤྲོང་ཞིང་གྲུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྤྲོངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཚོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་ཚོས་སྤྲོང་
འགྱུར། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོས་ནི་རབ་སྤྲོངས་ན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་
ཚོས་ཐོབ་འགྱུར། གླེ་བོ་བག་མེད་ཉེས་བཙམ་ལེ་ལོ་ཅན། །འདུ་བྱེད་གློན་ལ་རྟོག་པར་
མི་བྱེད་པ། །བརྟན་མེད་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་ཉམས་པས་སྦྱིང་
བཅེར་བྱ་བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པའོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འདི་ན་བདག་གཅིག་ཕུ་དབེན་པ་
ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཆོ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱིས་ལགས་ཏེ། བཙམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་
སྩལ། གླེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གླེ་མཆེད་རྣམས་དང་།

斷^カ滅^ク一^一切^セ雜^ヤ染^ヨ相^ノ法^ヲ。 斷^カ滅^ク一^一切^セ染^ヨ相^ノ法^ヲ故^ユ。

證^シ得^ケ一^一切^セ清^ク淨^ハ相^ノ法^ヲ。 齊^ニ此^チ名^ヲ為^ス於^ニ諸^サ法^ヲ相^ノ善^ハ

巧^ク菩^サ薩^ハ。 如^ク來^リ齊^ニ此^チ施^セ設^セ彼^ニ。 為^ス於^ニ諸^サ法^ヲ相^ノ善^ハ

巧^ク菩^サ薩^ハ。 爾^ニ時^キ世^ノ尊^ヲ欲^シ重^ク宣^ス此^チ義^ヲ。 而^テ說^セ頌^ム曰^ク

若^ク不^レ了^カ知^ル無^ク相^ノ法^ヲ

雜^ヤ染^ヨ相^ノ法^ヲ不^レ能^ク斷^ス

不^レ能^ク雜^ヤ染^ヨ相^ノ法^ヲ故^ユ

壞^ス證^シ微^メ妙^ハ淨^ハ相^ノ法^ヲ

不^レ觀^ル諸^サ行^ヲ眾^ヲ過^セ失^ス

放^ス逸^ハ過^セ失^ス害^ス眾^ヲ生^ル

懈^ス怠^ス住^ス法^ヲ動^ス法^ヲ中^ニ

無^ク有^ス失^ス壞^ス可^ク憐^ミ愍^ム

解^ハ深^ク密^ニ經^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ相^ノ品^ヲ第^ニ五^ノ

爾^ニ時^キ勝^ル義^ヲ生^ル菩^サ薩^ハ摩^ハ訶^ハ薩^ハ白^ク佛^ニ言^フ。 世^ノ尊^ヲ。

我^ハ曾^テ獨^ニ在^リ靜^ニ處^ニ。 心^ヲ生^ル如^ク是^ニ尋^シ思^フ。 世^ノ尊^ヲ以^テ無^ク

量^ノ門^ヲ。 曾^テ說^セ諸^サ蘊^ヲ所^ニ有^ス自^ラ相^ヲ生^ル相^ヲ滅^ス相^ヲ永^ク斷^ス遍^ス

知^ル。 如^ク說^セ諸^サ蘊^ヲ諸^サ處^ニ

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྡུལ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའང་བཀའ་
 སྡུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། ཁམས་སྣ་ཚྭ་གས་པ་ཉིད་དང་། ཁམས་དུ་མ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའང་བཀའ་སྡུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་
 དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྦྱིས་པ་རྣམས་སྦྱི་བ་དང་། སྦྱིས་པ་རྣམས་
 གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤྲར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་ཡངས་པ་
 ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་
 པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་།
 ལྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་འང་བཀའ་སྡུལ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་
 དང་། མ་སྦྱིས་པ་རྣམས་སྦྱི་བ་དང་། སྦྱིས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་།
 སྤྲར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱིས་པ། མ་

緣^ヒ起^ク諸^ク食^ヲ亦^ハ爾^ニ。以^テ無^ク量^ノ門^ヲ曾^レ說^セ諸^ク諦^ヲ。所^レ有^ニ自^ラ相^ヲ遍^ク知^ル永^ニ斷^ス作^セ證^ス修^ス習^ス。以^テ無^ク量^ノ門^ヲ曾^レ說^セ諸^ク界^ヲ。所^レ有^ニ自^ラ相^ヲ種^ク種^ク界^ヲ性^ヲ。非^ニ一^ニ界^ヲ性^ヲ永^ニ斷^ス遍^ク知^ル。以^テ無^ク量^ノ門^ヲ曾^レ說^セ念^ヲ住^ス。所^レ有^ニ自^ラ相^ヲ能^ク治^ス所^レ治^ス。及^ヒ以^テ修^ス習^ス未^レ生^ル令^ク生^ル。生^ル已^ニ堅^ニ住^ス不^レ忘^ス倍^ク修^ス增^ス長^ス廣^ク大^ク。如^ク說^セ念^ヲ住^ス正^ニ斷^ス神^ヲ足^ク根^ヲ力^ヲ覺^ヲ支^ヲ亦^ハ復^ク如^ク是^ニ。以^テ無^ク量^ノ門^ヲ曾^レ說^セ八^ツ支^ヲ聖^ノ道^ヲ。所^レ有^ニ自^ラ相^ヲ能^ク治^ス所^レ治^ス。及^ヒ以^テ修^ス習^ス未^レ生^ル令^ク生^ル。生^ル已^ニ堅^ニ住^ス不^レ忘^ス倍^ク修^ス增^ス長^ス廣^ク大^ク。世^ヲ尊^ム。復^ク說^セ一^ニ切^ク諸^ク法^ヲ皆^ク無^ク自^ラ性^ヲ無^ク生^ル無^ク滅^ス本^ヲ來^ニ寂^ニ靜^ニ自^ラ性^ヲ涅槃^ヲ。

འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་ལས་འདས་བཞིས་
 ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་ལྟར་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་
 ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་ལས་འདས་པ་ཞིས་བཀའ་སྩལ་སྐྱམ་
 བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་ལས་འདས་པ་ཞིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་བྱུ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
 ཏྲིག་པ། དག་བ་རྩལ་བཞིན་སྐྱེས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་
 བ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་
 སེམས་པ་ནི་ཡང་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་
 དང་། ངས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་

未^レ審^ア世^ア尊^フ。 依^一何^レ密[□]意^一作^フ如^レ是^ア說^フ。 一^一切^セ諸^出法^フ
皆^ハ無[×]自^レ性[□]無[×]生^フ無[×]滅[□]本^カ來^カ寂^ハ靜[□]自^レ性[□]涅槃^カ。 我^ハ
今^ハ請^ク問^ス如^レ來^カ斯^ム義^一。 惟^ハ願^ハ如^レ來^カ哀^ヲ愍[□]解^ハ釋^フ。 說^フ
一^一切^セ法^フ皆^ハ無[×]自^レ性[□]無[×]生^フ無[×]滅[□]。 本^カ來^カ寂^ハ靜[□]自^レ性[□]
涅槃^カ所^レ有^ス密[□]意^一

爾^ハ時^ア世^ア尊^フ告^ク勝^フ義^一生^フ菩^サ薩^ハ曰^ハ。 善^ヲ哉^フ善^ヲ哉^フ。
勝^フ義^一生^フ。 汝^ハ所^レ尋^フ思^ム甚^ニ為^レ如^レ理^カ。 善^ヲ哉^フ善^ヲ哉^フ。
善^ヲ男^ヲ子^ハ。 汝^ハ今^ハ乃^ハ能^ク請^ク問^ス如^レ來^カ如^レ是^ア深^ニ義^一。 汝^ハ
今^ハ為^レ欲[□]利^一益^一安^ニ樂^カ無[×]量^カ眾^出生^フ。 哀^ヲ愍[□]世^ア間^ハ及^ハ諸^出
天^カ人^カ阿^ヲ素^カ洛^カ等^カ。 為^レ令^カ獲^フ得^カ義^一利^一安^ニ樂^カ故^ニ發^フ斯^ム
問^ス。 汝^ハ應^ニ諦^カ聽^ク。 吾^ハ當^カ為^レ汝^ハ解^ハ釋^フ。 所^レ說^フ一^一切^セ
諸^出法^フ皆^ハ無[×]自^レ性[□]無[×]生^フ無[×]滅[□]本^カ來^カ寂^ハ靜[□]自^レ性[□]涅槃^カ
所^レ有^ス密[□]意^一

ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། འོན་པ་ཡང་དག་འཕགས།
 ངས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། འོན་པ་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་
 ཏོ། འོན་པ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་ཚས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར་དེ་ནི་མེད་དང་བརྟུར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། འོན་པ་ཡང་དག་འཕགས། ཚས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། འོན་པ་ཡང་དག་འཕགས། ཚས་རྣམས་ཀྱི་འོན་པ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་འོན་པ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་པ་ཡང་དག་འཕགས། ཚས་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་འོན་པ་པ་ཡིན་

勝_レ義_一生_レ當_カ知_セ。我_レ依_一三_レ種_セ無_レ自_レ性_一性_一密_一意_一。

說_レ言_一一_レ切_セ諸_セ法_一皆_ハ無_レ自_レ性_一。所_レ謂_セ相_一無_レ自_レ性_一性_一。

生_レ無_レ自_レ性_一性_一。勝_レ義_一無_レ自_レ性_一性_一。善_レ男_一子_一。云_レ

何_レ諸_セ法_一相_一無_レ自_レ性_一性_一。謂_セ諸_セ法_一遍_一計_一所_レ執_セ相_一。

何_レ以_一故_セ。此_レ由_一假_一名_一安_一立_一為_レ相_一非_レ由_一自_レ相_一安_一立_一

為_レ相_一。是_レ故_セ說_レ名_一相_一無_レ自_レ性_一性_一。云_レ何_レ諸_セ法_一生_レ

無_レ自_レ性_一性_一。謂_セ諸_セ法_一依_一他_一起_一相_一。何_レ以_一故_セ。此_レ

由_一依_一他_一緣_一力_一故_セ有_一。非_レ自_レ然_一有_一。是_レ故_セ說_レ名_一生_レ

無_レ自_レ性_一性_一。云_レ何_レ諸_セ法_一勝_レ義_一無_レ自_レ性_一性_一。謂_セ諸_セ

法_一由_一生_レ無_レ自_レ性_一性_一故_セ。說_レ名_一無_レ自_レ性_一性_一。即_一緣_一

生_レ法_一。亦_一名_一勝_レ義_一無_レ自_レ性_一性_一。何_レ以_一故_セ。於_一諸_一

法_一中_一若_一是_一清_一淨_一所_レ緣_一境_一界_一。我_レ顯_一示_一彼_一以_一為_レ勝_レ

義_一無_レ自_レ性_一性_一。

པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་
 དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་
 ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་ཉླ་ཇི་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། སྐྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བལྟ་
 བར་བྱ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ནི་
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

依^レ他^カ起^ス相^ヲ非^レ是^ハ清^ク淨^ク所^ノ緣^ヲ境^ヲ界^ヲ。 是^ハ故^ニ亦^レ說^ス名^ヲ
為^ス勝^ヲ義^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ。 復^ニ有^ス諸^ク法^ヲ圓^ク成^ク實^ヲ相^ヲ。 亦^レ
名^ヲ勝^ヲ義^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ。 何^ニ以^テ故^ニ。 一^ニ切^ク諸^ク法^ヲ法^ヲ無^ク
我^セ性^ヲ名^ヲ為^ス勝^ヲ義^ヲ。 亦^レ得^ル名^ヲ為^ス無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ。 是^ハ一^ニ
切^ク法^ヲ勝^ヲ義^ヲ諦^カ故^ニ。 無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ之^ノ所^ノ顯^ト故^ニ。 由^テ此^カ
因^リ緣^ヲ。 名^ヲ為^ス勝^ヲ義^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 譬^ル如^ク
空^ヲ花^ヲ相^ヲ。 無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ當^カ知^ル亦^レ爾^ル。 譬^ル如^ク幻^ヲ像^ヲ生^ル。
無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ當^カ知^ル亦^レ爾^ル。 一^ニ分^ニ勝^ヲ義^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ當^カ
知^ル亦^レ爾^ル。 譬^ル如^ク虛^ヲ空^ヲ惟^レ是^ハ眾^ク色^ヲ。 無^ク性^ヲ所^ノ顯^ト遍^ク
一^ニ切^ク處^ヲ。 一^ニ分^ニ勝^ヲ義^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ當^カ知^ル亦^レ爾^ル。 法^ヲ
無^ク我^セ性^ヲ之^ノ所^ノ顯^ト故^ニ。 遍^ク一^ニ切^ク故^ニ。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 我^セ
依^レ如^ク是^ハ三^ク種^ヲ無^ク自^ラ性^ヲ性^ヲ密^ニ意^ヲ。 說^ス言^ヲ一^ニ切^ク諸^ク法^ヲ。
皆^ハ無^ク自^ラ性^ヲ。

ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་ཚས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ།
གཞིང་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་
རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་
འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞིང་མ་ནས་ཞི་
བ་ཡིན། གཞིང་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་
འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི།
ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་
པ། གཞིང་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་
བསྟན་རྟོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཚས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཚས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ།
མ་འགགས་པ། གཞིང་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟ་བུ་ལས་འདས་
པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཚས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་གི་དུས་
སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད་དུ་འདུས་མ་བྱས་

勝_レ義_一生_レ當_カ知_セ。我_モ依_一相_ニ無_ク自_レ性_ニ性_ニ密_ニ意_一。說_レ言_マ
一一切_セ諸_ク法_ニ無_ク生_レ無_ク滅_ニ本_カ來_カ寂_ニ靜_ニ自_レ性_ニ涅槃_ニ。何_レ
以_レ故_ク。若_モ法_ニ自_レ相_ニ都_ク無_ク所_レ有_ニ則_レ無_ク有_ニ生_レ。若_モ無_ク
有_ニ生_レ則_レ無_ク有_ニ滅_ニ。若_モ無_ク生_レ無_ク滅_ニ則_レ本_カ來_カ寂_ニ靜_ニ。
若_モ本_カ來_カ寂_ニ靜_ニ則_レ自_レ性_ニ涅槃_ニ。於_ニ中_ニ都_ク無_ク少_ク分_ニ所_レ
有_ニ更_レ可_レ令_ニ其_ニ般_ニ涅槃_ニ故_ク。是_レ故_ク我_モ依_一相_ニ無_ク自_レ性_ニ
性_ニ密_ニ意_一。說_レ言_マ一一切_セ諸_ク法_ニ無_ク生_レ無_ク滅_ニ本_カ來_カ寂_ニ靜_ニ
自_レ性_ニ涅槃_ニ。善_ニ男_ニ子_一。我_モ亦_一依_一法_ニ無_ク我_モ性_ニ所_レ顯_ニ
勝_レ義_一無_ク自_レ性_ニ性_ニ密_ニ意_一。說_レ言_マ一一切_セ諸_ク法_ニ無_ク生_レ無_ク
滅_ニ本_カ來_カ寂_ニ靜_ニ自_レ性_ニ涅槃_ニ。何_レ以_レ故_ク。法_ニ無_ク我_モ性_ニ
所_レ顯_ニ勝_レ義_一無_ク自_レ性_ニ性_ニ。於_ニ常_ニ常_ニ時_一於_ニ恒_ニ恒_ニ時_一。
諸_ク法_ニ法_ニ性_ニ安_ニ住_ニ無_ク為_レ。

པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་
 ཟླ་ཐེར་ཟླ་གི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
 ང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐ་དད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་མཐོང་ན། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་གསུམ་མེ་འདོགས་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་
 བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། གཞན་གྱི་
 དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་
 དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བརྟགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཐ་སྟད་བརྟགས་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའམ། ཐ་སྟད་བརྟགས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་དང་།
 ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་

一一切_セ雜_ヤ染_ヨ不_ウ相_テ應_ニ故_ク。於_レ常_ニ常_ニ時_ニ於_レ恒_ニ恒_ニ時_ニ。

諸_ク法_ニ法_ニ性_ニ安_ニ住_ニ故_ク無_ク為_ス。由_テ無_ク為_ス故_ク無_ク生_ニ無_ク滅_ニ。

一一切_セ雜_ヤ染_ヨ不_ウ相_テ應_ニ故_ク。本_ニ來_ニ寂_ニ靜_ニ自_ニ性_ニ涅_ニ槃_ニ。

是_レ故_ク我_ニ依_ニ法_ニ無_ク我_ニ性_ニ所_ニ顯_ニ勝_ニ義_ニ無_ク自_ニ性_ニ性_ニ密_ニ。

意_ニ。說_ニ言_ニ一一切_セ諸_ク法_ニ無_ク生_ニ無_ク滅_ニ本_ニ來_ニ寂_ニ靜_ニ自_ニ性_ニ。

涅_ニ槃_ニ。

復_ニ次_ニ勝_ニ義_ニ生_ニ。非_レ由_テ有_ニ情_ニ界_ニ中_ニ諸_ク有_ニ情_ニ類_ニ。

別_ニ觀_ニ遍_ニ計_ニ所_ニ執_ニ自_ニ性_ニ為_ス自_ニ性_ニ故_ク。亦_レ非_レ由_テ彼_ニ別_ニ。

觀_ニ依_ニ他_ニ起_ニ自_ニ性_ニ及_ニ圓_ニ成_ニ實_ニ自_ニ性_ニ為_ス自_ニ性_ニ故_ク。我_ニ。

立_ニ三_ニ種_ニ無_ク自_ニ性_ニ性_ニ。然_レ由_テ有_ニ情_ニ於_ニ依_ニ他_ニ起_ニ自_ニ性_ニ。

及_ニ圓_ニ成_ニ實_ニ自_ニ性_ニ上_ニ。增_ニ益_ニ遍_ニ計_ニ所_ニ執_ニ自_ニ性_ニ故_ク。

我_ニ立_ニ三_ニ種_ニ無_ク自_ニ性_ニ性_ニ。由_テ遍_ニ計_ニ所_ニ執_ニ自_ニ性_ニ相_ニ故_ク。

彼_ニ諸_ク有_ニ情_ニ於_ニ依_ニ他_ニ起_ニ自_ニ性_ニ及_ニ圓_ニ成_ニ實_ニ自_ニ性_ニ中_ニ。

隨_ニ起_ニ言_ニ說_ニ如_ニ如_ニ。隨_ニ起_ニ言_ニ說_ニ如_ニ是_ニ。如_ニ是_ニ由_テ言_ニ。

說_ニ熏_ニ習_ニ心_ニ故_ク。由_テ言_ニ說_ニ隨_ニ覺_ニ故_ク。由_テ言_ニ說_ニ隨_ニ眠_ニ。

故_ク。於_ニ依_ニ他_ニ起_ニ自_ニ性_ニ及_ニ圓_ニ成_ニ實_ニ自_ニ性_ニ中_ニ。

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
ནོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་དེ་དང་། རྒྱུན་དེས་སྤྱི་མ་ལ་
གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་དུ་བསྐྱེད་དེ། གཞི་དེས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྒྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དུན་རིང་པོ་ཡང་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་ན་དུད་
འགོ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ཡི་རྣམས་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་མ་
ཡིན་རྣམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱག་ཅིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ།
འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

執^レ著^セ遍^ク計^ハ所^ニ執^ル自^ラ性^ノ相^ノ如^ク如^ク。 執^ル著^セ如^ク是^ハ。 如^ク
是^ハ於^ニ依^テ他^ノ起^ル自^ラ性^ノ及^ヒ圓^ク成^ル實^ハ自^ラ性^ノ上^ニ。 執^ル著^セ遍^ク
計^ハ所^ニ執^ル自^ラ性^ノ。 由^テ是^ハ因^ニ緣^ノ。 生^ル當^カ來^カ世^ハ依^テ他^ノ起^ル
自^ラ性^ノ。 由^テ此^ハ因^ニ緣^ノ。 或^レ為^ス煩^ク惱^ク雜^ニ染^ル所^ニ染^ル。 或^レ
為^ス業^ニ雜^ニ染^ル所^ニ染^ル。 或^レ為^ス生^ル雜^ニ染^ル所^ニ染^ル。 於^ニ生^ル死^ル
中^ニ長^ク時^ヲ馳^テ騁^ル。 長^ク時^ヲ流^カ轉^ク無^ク有^テ休^ム息^ム。 或^レ在^ニ那^ニ
落^カ迦^ニ。 或^レ在^ニ傍^ニ生^ル。 或^レ在^ニ餓^ニ鬼^ニ。 或^レ在^ニ天^ニ上^ニ。
或^レ在^ニ阿^ニ素^ニ洛^ニ。 或^レ在^ニ人^ニ中^ニ受^ル諸^ノ苦^ノ惱^ノ

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དགོ་བའི་
 རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ། སྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ། མོས་པ་མི་
 མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་
 ང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཚས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཚས་དེ་
 ཐོས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 ཤིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་ཚས་
 ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་ལྡང་བར་བྱེད། སྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། ཡིད་
 ལྡང་བར་བྱས། སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་སྒྲིག་པ་ལས་བྱིར་སྒྲོག་སྟེ། དེ་དག་སྒྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་མི་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་དགོ་བའི་
 རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་དོ། སྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་
 སུ་སྐྱོང་དོ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པའང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེས་མོས་
 པ་མང་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་
 ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
 དག་པར་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར།
 ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

復次勝義生。若諸有情從本已來未種善根。未清淨障。未成熟相續。未多修勝解。未能力集福德智慧二種資糧。我為彼故。依一生無自性性宣說諸法。彼聞是已。能於一切緣生行中。隨分解了無常無恒是不安隱變壞法已。於一切行心生怖畏深起厭患。心生怖畏深厭患已遮止諸惡。於諸惡法能不造作。於諸善法能勤修習。習善因故未種善根能種善根。未清淨障能令清淨。未成熟相續能令成熟。由此因緣多修勝解。亦多力集福德智慧二種資糧。彼雖如是種諸善根。乃至力集福德智慧二種資糧。然於一生無自性性中。未能力如實了知相無自性性。及二種勝義無自性性。於一切行未能力正厭。未正離欲未正解脫。

ཉམ་མངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉམ་མངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ལས་
 གྱི་ཀུན་ནས་ཉམ་མངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། རྟེན་པའི་ཀུན་ནས་
 ཉམ་མངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དེ་དག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
 པར་སྟོན་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱ་བ་དང་། ཉམ་མངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉམ་མངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བཟུལ་བ་
 དང་། ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉམ་མངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། རྟེན་པའི་ཀུན་
 ནས་ཉམ་མངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བའི་བྱེད་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཆོས་
 དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་མཆན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱེད།
 རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཐ་སྙད་བརྟགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་བག་ལ་ཉམ་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་
 ཉིད་དེ། ཆོ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱད་ཡང་དག་པར་ཆད་
 པས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྟོན་བ་
 དང་། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

未^ス遍^ウ解^ハ脫^チ煩^ロ惱^ヲ雜^ヤ染^ヨ。 未^ス遍^ウ解^ハ脫^チ諸^モ業^セ雜^ヤ染^ヨ。

未^ス遍^ウ解^ハ脫^チ諸^モ生^ム雜^ヤ染^ヨ。 如^ヨ來^カ為^ス彼^レ更^ニ說^フ法^フ要^ヲ。

謂^ス相^ノ無^ク自^ラ性^ノ性^ノ。 及^ヒ勝^ム義^ハ無^ク自^ラ性^ノ性^ノ為^ス欲^ハ令^カ其^ノ

於^レ一^ニ切^ク行^フ能^ク正^ム厭^ム故^ニ。 正^ム離^カ欲^ハ故^ニ正^ム解^ハ脫^チ故^ニ。

超^イ過^ス一^ニ切^ク煩^ロ惱^ヲ雜^ヤ染^ヨ故^ニ。 超^イ過^ス一^ニ切^ク業^セ雜^ヤ染^ヨ故^ニ。

超^イ過^ス一^ニ切^ク生^ム雜^ヤ染^ヨ故^ニ。 彼^レ聞^ク如^ク是^ノ所^ノ說^フ法^フ已^ニ。

於^レ生^ム無^ク自^ラ性^ノ性^ノ中^ニ。 能^ク正^ム信^ム解^ハ相^ノ無^ク自^ラ性^ノ性^ノ及^ヒ

勝^ム義^ハ無^ク自^ラ性^ノ性^ノ。 簡^ハ擇^セ思^ム惟^ニ如^ク實^ノ通^ス達^ス。 於^レ依^テ

他^チ起^ル自^ラ性^ノ中^ニ。 能^ク不^ク執^ス著^ス遍^ウ計^ハ所^ノ執^ス自^ラ性^ノ相^ノ。

由^テ言^フ說^フ不^ク熏^ム習^ム智^ハ故^ニ。 由^テ言^フ說^フ不^ク隨^フ覺^ハ智^ハ故^ニ。

由^テ言^フ說^フ離^カ隨^フ眠^ム智^ハ故^ニ。 能^ク滅^ス依^テ他^チ起^ル相^ノ。 於^レ現^ム

法^フ中^ニ智^ハ力^ハ所^ノ持^テ。 能^ク永^ニ斷^ス滅^ス當^カ來^カ世^ノ因^ニ。 由^テ此^チ

因^ニ緣^ハ於^レ一^ニ切^ク行^フ能^ク正^ム厭^ム患^ム。 能^ク正^ム離^カ欲^ハ

དང་། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐྱབ་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་སྦྲ་ན་མེད་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐྱབ་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་སྦྲ་ན་མེད་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 བས་འདི་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་པ་གང་
 ཡང་མེད་པས་ངས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་བྱ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་
 འབྲིང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དག་
 ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གང་
 ཟག་ཞི་བའི་བཀོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་
 གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། སྦྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱར་མེ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྣང་རྩི་ཤིན་ཏུ་
 ཆུང་བ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་བྱུང་

能_レ正_ス解_ハ脫_ハ。能_レ遍_ス解_ハ脫_ハ煩_ハ惱_ハ業_ハ生_ス三_ハ種_ハ雜_ハ染_ハ。

復_ハ次_ニ勝_ス義_ハ生_ス。諸_ハ聲_ハ聞_ス乘_レ種_ハ性_ハ有_ス情_ハ。亦_ハ由_ス此_ニ

道_ハ此_ニ行_ス迹_ハ故_ニ。證_ハ得_ハ無_ス上_ニ安_ニ隱_ニ涅_ハ槃_ハ。諸_ハ獨_ハ覺_ハ

乘_レ種_ハ性_ハ有_ス情_ハ。諸_ハ如_レ來_ハ乘_レ種_ハ性_ハ有_ス情_ハ。亦_ハ由_ス此_ニ

道_ハ此_ニ行_ス迹_ハ故_ニ。說_ハ得_ハ無_ス上_ニ安_ニ隱_ニ涅_ハ槃_ハ。一_ハ切_ハ聲_ハ

聞_ス獨_ハ覺_ハ菩_ハ薩_ハ。皆_ハ共_ス此_ニ一_ニ妙_ハ清_ハ淨_ハ道_ハ。皆_ハ同_ス此_ニ

一_ハ究_ハ竟_ハ清_ハ淨_ハ。更_ハ無_ス第_ニ二_ニ。我_ハ依_ス此_ニ故_ニ。密_ハ意_ハ

說_ハ言_ハ唯_ハ有_ス一_ニ乘_ハ。非_ハ於_ニ一_ニ切_ハ有_ス情_ハ界_ハ中_ニ。無_ス有_ス

種_ハ種_ハ有_ス情_ハ種_ハ性_ハ。或_ハ鈍_ハ根_ハ性_ハ或_ハ中_ニ根_ハ性_ハ。或_ハ利_ハ

根_ハ性_ハ有_ス情_ハ差_ハ別_ハ。善_ハ男_ハ子_ハ。若_ハ一_ニ向_ハ趣_ハ寂_ハ聲_ハ聞_ス

種_ハ性_ハ補_ハ特_ハ伽_ハ羅_ハ。雖_ハ蒙_ハ諸_ハ佛_ハ施_ハ設_ハ種_ハ種_ハ勇_ハ猛_ハ加_ハ

行_ハ方_ハ便_ハ化_ハ導_ハ。終_ハ不_ハ能_ハ令_ハ當_ハ坐_ハ道_ハ場_ハ證_ハ得_ハ阿_ハ耨_ハ

多_ハ羅_ハ三_ハ藐_ハ三_ハ菩_ハ提_ハ。何_ハ以_ハ故_ニ。由_ハ彼_ハ本_ハ來_ハ唯_ハ有_ス

下_ニ劣_ハ種_ハ性_ハ故_ニ一_ニ向_ハ慈_ハ悲_ハ薄_ハ弱_ハ故_ニ。一_ニ向_ハ怖_ハ畏_ハ眾_ハ

苦_ハ故_ニ。

རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྷར་སྤྲོད་རྗེ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྗེ་ལྷར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་
 མི་སྟོགས་པ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་བཀོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཏེ། འདི་ལྷར་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ན། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དང་པོར་བདག་གི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པས་ཉན་ཐོས་
 པའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་འདོགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྷར་ངའི་ཆོས་འདུལ་བ་
 ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གྲ་ཞོམ་པ། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ།
 ཆོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པའང་སྤང་སྟེ།
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྗོད་པའི་
 རྣམ་པས་འདི་ལྷ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་

由_二彼_一一向_二慈_一悲_一薄_一弱_一。是_二故_一一向_二棄_一背_一利_一益_一諸_二衆生_一事_一。由_二彼_一一向_二怖_一畏_一衆_一苦_一。是_二故_一一向_二棄_一背_一發_一起_一諸_二行_一所_一作_一。我_二終_一不_一說_一一向_二棄_一背_一利_一益_一衆生_一事_一者_一。一向_二棄_一背_一發_一起_一諸_二行_一所_一作_一者_一。當_二坐_一道_一場_一能_一得_一阿_一耨_一多_一羅_一三_一藐_一三_一菩_一提_一。是_二故_一說_一彼_一名_一爲_一一向_二趣_一寂_一聲_一聞_一。若_二迴_一向_二菩_一提_一聲_一聞_一種_二性_一補_一特_一伽_一羅_一。我_二亦_一異_一門_一說_一爲_一菩_一薩_一。何_一以_一故_一。彼_一既_一解_一脫_一煩_一惱_一障_一已_一。若_二蒙_一諸_二佛_一等_一覺_一悟_一時_一。於_二所_一知_一障_一其_一心_一亦_一可_一當_一得_一解_一脫_一。由_二彼_一最_一初_一爲_一自_一利_一益_一。修_一行_一加_一行_一脫_一煩_一惱_一障_一。是_二故_一如_一來_一施_一設_一彼_一爲_一聲_一聞_一種_一性_一。

復_一次_一勝_一義_一生_一。如_二是_一於_一我_一善_一說_一善_一制_一法_一毘_一奈_一耶_一最_一極_一清_一淨_一。意_一樂_一所_一說_一善_一教_一法_一中_一。諸_二有_一情_一類_一意_一解_一種_一種_一差_一別_一可_一得_一。善_一男_一子_一。如_二來_一但_一依_一如_一是_一三_一種_一無_一自_一性_一性_一由_二深_一密_一意_一。於_二所_一宣_一說_一不_一了_一義_一經_一。以_一隱_一密_一相_一說_一諸_一法_一要_一。

ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ། མོས་པ་མང་
 བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་
 ཆོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
 ཤིང་། ཆོས་དེ་ལའང་ཆོས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རྟོན་ དེའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཀྱང་སྦྱར་བ་སྦྱར་
 བ་ཁོ་ནར་ཤིན་དུ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལའང་ཨ་ལ་
 ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དད་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱིན་པ་དང་། མོས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ། དྲང་པོ་དང་
 དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་ལུས་པ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་
 པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའང་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་
 ཅིང་དད་པའང་འཐོབ་ལྟེ། མདོ་ལྡེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་
 ཟབ་པ་ཟབ་པར་སྤྲང་བ། ལྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བར་དཀའ་བ།

謂一切法皆無自性無生無滅本來寂靜自性涅槃。於是經中若諸有情。已種上品善根。已清淨諸障。已成熟相續。已多修勝解。已能積集上品福德智慧資糧。彼若聽聞如是我法已。於我甚深秘密意言說如實解了。於如是我法深生信解。於如是我義以無倒慧如實通達。依此通達善修習故。速疾能證最極究竟。亦於我所深生淨信。知是如來應正等覺。於一切法現正等覺。若諸有情已種上品善根。已清淨諸障。已成熟相續。已多修勝解。未能積集上品福德智慧資糧。其性質直。是質直類雖無力能思擇廢立。而不安住自見取中。彼若聽聞如是我法已。於我甚深秘密言說。雖無力能如實解了。然於此法能生勝解。發清淨信信此經典。是如來說其甚深顯現。甚深空性相應難見。

རྟོགས་པར་དཀའ་བ། བརྟག་མི་རུས་པ། རྟོག་གའི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མོ་
 བརྟགས་པའི་མཁས་པ་མཛངས་པས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་
 དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་ལ་བདག་མི་ཤེས་སོ་སྟམ་ནས་
 འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟབ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་ཟབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཅག་གིས་ནི་མི་ཤེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྟེ།
 ཆོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་གཟེགས་
 པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་བ་ལང་གི་རྗེས་ཙམ་
 མོ་སྟམ་ནས། དེ་དག་མདོ་སྡེ་དེ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡི་གེར་འདྲི་བར་ཡང་བྱེད།
 ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཆང་བར་ཡང་བྱེད། གློག་པར་ཡང་བྱེད། ཡང་དག་པར་འགོད་
 པར་ཡང་བྱེད། མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། ལུང་རྟོད་པར་ཡང་བྱེད། འདོན་པར་ཡང་བྱེད།
 ལ་རྟོན་དུའང་བྱེད་མོད་གྱི། འདི་ལྟར་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་འདི་མ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྒྱུར་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། གོང་དུའང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་བསོད་ནམས་དང་
 ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་དྲང་པོ་དང་
 དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་སེལ་ རུས་ལ།

難_ナ悟_ム不_レ可_レ尋_ム思_ム。非_レ諸_ク尋_ム思_ム所_レ行_ム境_ニ界_ニ。微_シ細_シ
詳_ニ審_ニ聰_ニ明_ニ智_ニ者_ニ之_ニ所_レ解_ニ了_ニ。於_レ此_ニ經_ニ典_ニ所_レ說_ニ義_ニ
中_ニ。自_レ輕_ニ而_レ住_ニ作_ニ如_ニ是_ニ言_ニ。諸_ク佛_ニ菩_ニ提_ニ為_ニ最_ニ甚_ニ
深_ニ。諸_ク法_ニ法_ニ性_ニ亦_ニ最_ニ甚_ニ深_ニ。唯_ニ佛_ニ如_ニ來_ニ能_ニ善_ニ了_ニ
達_ニ。非_レ是_ニ我_ニ等_ニ所_レ能_ニ解_ニ了_ニ。諸_ク佛_ニ如_ニ來_ニ為_ニ彼_ニ種_ニ
種_ニ勝_ニ解_ニ有_ニ情_ニ轉_ニ正_ニ法_ニ教_ニ。諸_ク佛_ニ如_ニ來_ニ無_ニ邊_ニ智_ニ見_ニ。
我_ニ等_ニ智_ニ見_ニ猶_ニ如_ニ牛_ニ跡_ニ。於_レ此_ニ經_ニ典_ニ雖_ニ能_ニ恭_ニ敬_ニ為_ニ
他_ニ宣_ニ說_ニ。書_ニ寫_ニ護_ニ持_ニ披_ニ閱_ニ流_ニ布_ニ。殷_ニ重_ニ供_ニ養_ニ受_ニ
誦_ニ溫_ニ習_ニ。然_ニ猶_ニ未_ニ能_ニ以_ニ其_ニ修_ニ相_ニ發_ニ起_ニ加_ニ行_ニ。是_ニ
故_ニ於_ニ我_ニ甚_ニ深_ニ密_ニ意_ニ所_レ說_ニ言_ニ辭_ニ不_ニ能_ニ通_ニ達_ニ。由_ニ此_ニ
因_ニ緣_ニ彼_ニ諸_ニ有_ニ情_ニ。亦_ニ能_ニ增_ニ長_ニ福_ニ德_ニ智_ニ慧_ニ二_ニ種_ニ資_ニ
糧_ニ。於_ニ彼_ニ相_ニ續_ニ未_ニ成_ニ熟_ニ者_ニ亦_ニ能_ニ成_ニ熟_ニ。若_ニ諸_ニ有_ニ
情_ニ廣_ニ說_ニ乃_ニ至_ニ。未_ニ能_ニ積_ニ集_ニ上_ニ品_ニ福_ニ德_ニ智_ニ慧_ニ資_ニ糧_ニ。
性_ニ非_ニ質_ニ直_ニ非_ニ質_ニ直_ニ類_ニ。雖_ニ有_ニ力_ニ能_ニ思_ニ擇_ニ廢_ニ立_ニ。

རང་གི་ལྷ་བ་མཚན་ཏུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚེས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་
 དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཚེས་དེ་ལ་མོས་
 གྲང་ཚེས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཚེས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འོ། ཁ་འགགས་པ་ཁོ་ན་འོ། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་
 ན་འོ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཚེས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱ་
 ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྷ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་
 ལྷ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྷ་བ་ཐོབ་ནས་གྲང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱར་པ་འདེབས་ཏེ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 སྐྱར་པ་འདེབས། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྐྱར་པ་འདེབས་སོ། ཇི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་
 ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྲང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་
 མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྐྱར་པ་
 བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་
 ལའང་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཇི་དག་ནི་ངའི་ཚེས་ལ་ཚེས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་
 དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཚེས་ལ་

而^レ復^ク安^ニ住^ミ自^ラ見^テ取^ル中^ニ。 彼^レ若^ク聽^ク聞^ク如^ク是^ノ法^ヲ已^ム。
 於^レ我^ニ甚^ニ深^ニ密^ニ意^ニ言^フ說^フ不^レ能^ク如^ク實^ニ解^ス了^ス。 於^レ如^ク是^ノ法^ヲ雖^モ生^ル信^ニ解^ス。 然^ル於^レ其^ノ義^ニ隨^テ言^フ執^ス著^シ。 謂^フ一^ニ切^ク
 法^ヲ決^シ定^ス皆^ク無^ク自^ラ性^ヲ。 決^シ定^ス不^レ生^ル不^レ滅^ス。 決^シ定^ス本^ニ
 來^リ寂^ニ靜^ニ。 決^シ定^ス自^ラ性^ヲ涅^ニ槃^ニ。 由^テ此^ガ因^ニ緣^ヲ於^レ一^ニ切^ク
 法^ヲ。 獲^ク得^ク無^ク見^テ及^テ無^ク相^ヲ見^テ。 由^テ得^ク無^ク見^テ無^ク相^ヲ見^テ
 故^ニ。 撥^ク一^ニ切^ク相^ヲ皆^ク是^ノ無^ク相^ヲ。 誹^ク撥^ク諸^ノ法^ヲ遍^ク計^ス所^ニ
 執^ス相^ヲ。 依^テ他^チ起^ル相^ヲ圓^ニ成^ス實^ニ相^ヲ。 何^ニ以^テ故^ニ。 由^テ有^ル
 依^テ他^チ起^ル相^ヲ及^テ圓^ニ成^ス實^ニ相^ヲ故^ニ。 遍^ク計^ス所^ニ執^ス相^ヲ方^ニ可^ク
 施^ス設^ス。 若^ク於^レ依^テ他^チ起^ル相^ヲ及^テ圓^ニ成^ス實^ニ相^ヲ見^テ為^ス無^ク相^ヲ。
 彼^レ亦^ニ誹^ク撥^ク遍^ク計^ス所^ニ執^ス相^ヲ。 是^ノ故^ニ說^フ彼^レ誹^ク撥^ク三^ニ相^ヲ。
 雖^モ於^レ我^ニ法^ヲ起^ル於^レ法^ヲ想^ス。 而^レ非^テ義^ニ中^ニ起^ル於^レ義^ニ想^ス。
 由^テ於^レ我^ニ法^ヲ起^ル法^ヲ想^ス故^ニ。

ཆོས་སྤྱུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། འོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དྲུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ལའང་
ཆོས་སྤྱུ་འཛིན། དོན་མ་ཡིན་པ་ལའང་དོན་དྲུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་དག་ཆོས་ལ་མོས་པས་
དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པས་ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སྤྱུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སྤྱུ་
ཉམས་ན་དགོ་བའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལས་
ཀྱང་ཡོངས་སྤྱུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དག་གིས་ཆོས་ལ་ཆོས་སྤྱུ་
དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དྲུ་ཐོས་ནས་གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་
དག་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་སྤྱུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དྲུ་འདྲུ་ཤེས་པས་
ཆོས་ལ་ཆོས་སྤྱུ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དྲུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་གཞི་དེས་ན་དེ་བཞིན་དྲུ་དགོ་བའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་
དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་
སྐྱག་ཅིང་དང་ངས་ལ་ཀུན་ཏུ་དབང་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་
ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སྤྱོད་བར་བྱེད། མི་
བསྐྱུགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད། དན་དྲུ་རྫོང་པར་བྱེད། གཞི་དེས་ན་ཕོངས་པ་ཆེན་པོ་
འཕྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་

及_レ非_レ義_一中_ニ起_ス義_一想_ヲ故_ニ。 於_レ是_ハ法_ニ中_ニ持_テ為_ス是_ハ法_ニ。
於_レ非_レ義_一中_ニ持_テ為_ス是_ハ義_一。 彼_レ雖_モ於_レ法_ニ起_ス信_ヲ解_セ故_ニ福_ニ
德_カ增_テ長_シ。 然_ル於_レ非_レ義_一起_ス執_ヲ著_シ故_ニ退_ス失_フ智_ヲ慧_ヲ。 智_ヲ
慧_ヲ退_ス故_ニ退_ス失_フ廣_ク大_ク無_ク量_カ善_ク法_ニ。 復_タ有_マ有_マ情_ヲ從_テ他_ニ
聽_ク聞_ク。 謂_フ法_ニ為_ス法_ニ非_レ義_一為_ス義_一。 若_シ隨_テ其_ノ見_ヲ彼_レ即_チ
於_レ法_ニ起_ス於_レ法_ニ想_ヲ。 於_レ非_レ義_一中_ニ起_ス於_レ義_一想_ヲ。 執_テ法_ニ
為_ス法_ニ非_レ義_一為_ス義_一。 由_テ此_ヲ因_リ緣_ヲ當_テ知_ル同_ニ彼_レ退_ス失_フ善_ク
法_ニ。 若_シ有_マ有_マ情_ヲ不_レ隨_テ其_ノ見_ヲ。 從_テ彼_レ歎_ク聞_ク一_ニ切_ニ諸_ヲ
法_ニ皆_ニ無_ク自_ラ性_ヲ無_ク生_ル無_ク滅_セ本_ニ來_リ寂_ニ靜_ニ自_ラ性_ヲ涅_ヲ槃_ヲ。
便_チ生_ル恐_ヲ怖_ヲ。 生_ル恐_ヲ怖_ヲ已_ニ作_ル如_ク是_ハ言_ヲ。 此_ハ非_レ佛_ノ語_ニ
是_ハ魔_ノ所_ニ說_ク。 作_ル此_ヲ解_セ已_ニ於_レ是_ハ經_ニ典_ニ誹_テ謗_テ毀_テ罵_テ。
由_テ此_ヲ因_リ緣_ヲ獲_テ大_ク衰_ス損_ス觸_テ大_ク業_ニ障_ル。

དེས་ཀྱང་གང་དག་སྐྱེ་བོ་པལ་བོ་ཆེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པས་སྐྱེ་བར་བྱེད་
པ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་དོན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་ང་སྒྲུའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད། སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག། རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན། མོས་པ་མི་མང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲོགས་ཡང་དག་པར་
མ་གྲུབ་ཅིང་། གྲང་བོ་དང་གྲང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་
ནུས་ལ། རང་གི་ལྟ་བ་མཚོག་དུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན།
ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་
ཆོས་དེ་ལ་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་
ཤིང་། དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། ཆོས་ལའང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་
ལའང་དོན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་
རིག་ནས་མདོ་ལྟེ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སྤྱིང་བར་བྱེད། མི་བཟླགས་པ་
རྫོང་པར་བྱེད། དན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷད་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་གྲངས་
དུ་མར་མདོ་ལྟེ་དེ་དག་སྤང་བ་དང་། རྒྱུད་གཟན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་
ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལའང་དགྱར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
དག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེས་ཀྱང་
ཡང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེའི་དང་

由是緣故我說若有於一切相起無相見。於
非義中宣說為義。是起廣大業障方便。由
彼陷墜無量眾生。令其獲得大業障故。善
男子。若諸有情未種善根未清淨障。未熟
相續無多勝解。未集福德智慧資糧。性非
質直非質直類。雖有力量能思擇廢立。而常
安住自見取中。彼若聽聞如是法已。不能
如實解我甚深密意言說。亦於此法不生信
解。於是法中起非法想。於是義中起非義
想。於是法中執為非法。於是義中執為非
義。唱如是言。此非佛語是魔所說。作此
解已於此經典。誹謗毀罵撥為虛偽。以無
量門毀滅摧伏如是經典。於諸信解此經
者起怨家想。彼先為諸業障所障。由此因
緣復為如是業障所障。

པོ་ནི་གདགས་པར་སྤྲི། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྱག་འདི་སྟེད་ཀྱི་བར་གྱིས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདགས་པར་ནི་དཀའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་
ལྟར་ན་ངའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གྱ་ལོ་པ། བསམ་པ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ལྟོན་པ་ཆོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་
པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་སྤང་དོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དའི་ཆོ་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་
དང་། ཆོས་རྣམས་མ་འགགས་ཆོས་རྣམས་གཟེད་ནས་ཞི་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་འདས་པར་ནི། །དགོངས་པ་མེད་པར་མཁས་བ་སུ་ཞིག་སྤྲི་
བར་བྱེད། །མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད། །དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་
ཞེས་པ་ངས་བཤད་དེ། །འདི་ལ་མཁས་པ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་འགོ། །ཀྱན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་ཕུ་འདི་
ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དག་པའང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་
གཅིག་པ་འདི་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རིགས་ནི་རྣམ་པ་སྤྲི་ཆོགས་མེད་མ་
ཡིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་འདི་ན་ནི་གང་བདག་གཅིག་ཕུ་པ། །ལྟ་བུ་འདའ་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད། །གང་དག་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་
བའི། །བརྟན་པ་སྟོང་རྩེ་ལྷན་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །གང་གྲོལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་
ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །སྤྲོ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མཉམ་ཞིང་བྱེ་བྲག་
མེད། །ཐམས་ཅད་དོན་གྱུ་བ་སྤྲིག་

如^四是^一於^二我^三善^四說^五善^六制^七法^八毘^九奈^{一〇}耶^{一一}最^{一二}極^{一三}清^{一四}淨^{一五}。 意^{一六}
 樂^{一七}所^{一八}說^{一九}善^{二〇}教^{二一}法^{二二}中^{二三}。 有^{二四}如^{二五}是^{二六}等^{二七}諸^{二八}有^{二九}情^{三〇}類^{三一}。 意^{三二}
 解^{三三}種^{三四}種^{三五}差^{三六}別^{三七}可^{三八}得^{三九}。 爾^{四〇}時^{四一}世^{四二}尊^{四三}欲^{四四}重^{四五}宣^{四六}此^{四七}義^{四八}。

而^{四九}說^{五〇}頌^{五一}曰^{五二}

一^{五三}切^{五四}諸^{五五}法^{五六}皆^{五七}無^{五八}性^{五九}

無^{六〇}生^{六一}無^{六二}滅^{六三}本^{六四}來^{六五}寂^{六六}

諸^{六七}法^{六八}自^{六九}性^{七〇}恒^{七一}涅^{七二}槃^{七三}

誰^{七四}有^{七五}智^{七六}言^{七七}無^{七八}密^{七九}意^{八〇}

相^{八一}生^{八二}勝^{八三}義^{八四}無^{八五}自^{八六}性^{八七}

如^{八八}是^{八九}我^{九〇}皆^{九一}已^{九二}顯^{九三}示^{九四}

若^{九五}不^{九六}知^{九七}佛^{九八}此^{九九}密^{一〇〇}意^{一〇一}

失^{一〇二}壞^{一〇三}正^{一〇四}道^{一〇五}不^{一〇六}能^{一〇七}往^{一〇八}

依^{一〇九}諸^{一一〇}淨^{一一一}道^{一一二}清^{一一三}淨^{一一四}者^{一一五}

惟^{一一六}依^{一一七}此^{一一八}一^{一一九}無^{一二〇}第^{一二一}二^{一二二}

故^{一二三}於^{一二四}其^{一二五}中^{一二六}立^{一二七}一^{一二八}乘^{一二九}

非^{一三〇}有^{一三一}情^{一三二}性^{一三三}無^{一三四}差^{一三五}別^{一三六}

眾^{一三七}生^{一三八}界^{一三九}中^{一四〇}無^{一四一}量^{一四二}生^{一四三}

惟^{一四四}度^{一四五}一^{一四六}身^{一四七}趣^{一四八}寂^{一四九}滅^{一五〇}

大^{一五一}悲^{一五二}勇^{一五三}猛^{一五四}證^{一五五}涅^{一五六}槃^{一五七}

不^{一五八}捨^{一五九}眾^{一六〇}生^{一六一}甚^{一六二}難^{一六三}得^{一六四}

微^{一六五}妙^{一六六}難^{一六七}思^{一六八}無^{一六九}漏^{一七〇}界^{一七一}

於^{一七二}中^{一七三}解^{一七四}脫^{一七五}等^{一七六}無^{一七七}差^{一七八}

བསྐྱལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་སྟེ། གཤེས་སུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་བདེ་ཞིང་བརྟན་པ་
ཡིན། །དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་དུ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། དཔག་བ། མཆོག་དུ་ཕྱ་བ།
ཟབ་པ། མཆོག་དུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཆོག་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་ངོ་
མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཇལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱེའོ་ཞེའམ། འགག་གོ་ཞེའམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་
ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་
ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་
ཉིད་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །

一一切義成離惑苦

二種異說謂常樂

爾時勝義生菩薩復白佛言。世尊。諸佛如來密意語言甚奇希有。乃至微妙最微妙。甚深最甚深。難通達最難通達。如是。我今領解世尊所說義者。若於分別所行遍計所執相。所依行相中假名安立以為色蘊。或自性相或差別相。假名安立為色蘊生為色蘊滅。及為色蘊永斷遍知。或自性相或差別相。是名遍計所執相。世尊。依此施設諸法相無自性性。若即分別所行遍計所執相所依行相。是名依他起相。世尊。依此施設諸法生無自性性。及一分勝義無自性性。

བཙུག་ལྷན་འདས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་
 ལྟར་འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས།
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མ་མཆིས་པ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་
 སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱར་བར་བསྐྱེད་ལགས་སོ། །ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་
 པོ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 པོ་དེ་དག་གི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་ལགས་སོ། །ཟུག་བཞི་པོ་
 དག་གི་ཟུག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཁམས་དྲུག་དང་། ཁམས་བཙུག་བརྒྱུད་པོ་
 དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྒྲིང་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དམ། བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟེན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་

如_レ是_レ我_レ今_レ領_レ解_レ世_レ尊_レ所_レ說_レ義_レ者_レ。 若_レ即_レ於_レ此_レ分_レ別_レ所_レ行_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ所_レ依_レ行_レ相_レ中_レ。 由_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ不_レ成_レ實_レ故_レ。 即_レ此_レ自_レ性_レ無_レ自_レ性_レ性_レ。 法_レ無_レ我_レ真_レ如_レ清_レ淨_レ所_レ緣_レ。 是_レ名_レ圓_レ成_レ實_レ相_レ。 世_レ尊_レ。 依_レ此_レ施_レ設_レ一_レ分_レ勝_レ義_レ無_レ自_レ性_レ性_レ如_レ於_レ色_レ蘊_レ。 如_レ是_レ於_レ餘_レ蘊_レ皆_レ應_レ廣_レ說_レ。 如_レ於_レ諸_レ蘊_レ如_レ是_レ於_レ十_レ二_レ處_レ。 一_レ一_レ處_レ中_レ皆_レ應_レ廣_レ說_レ。 於_レ十_レ二_レ有_レ支_レ一_レ一_レ支_レ中_レ皆_レ應_レ廣_レ說_レ。 於_レ四_レ種_レ食_レ一_レ一_レ食_レ中_レ皆_レ應_レ廣_レ說_レ。 於_レ六_レ界_レ十_レ八_レ界_レ。 一_レ一_レ界_レ中_レ皆_レ應_レ廣_レ說_レ。 如_レ是_レ我_レ今_レ領_レ解_レ世_レ尊_レ所_レ說_レ義_レ者_レ。 若_レ於_レ分_レ別_レ所_レ行_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ所_レ依_レ行_レ相_レ中_レ。 假_レ名_レ安_レ立_レ以_レ為_レ苦_レ諦_レ。 苦_レ諦_レ遍_レ知_レ或_レ自_レ性_レ相_レ或_レ差_レ別_レ相_レ。 是_レ名_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ。

བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་
 འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་པའི་རྟོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཇལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱན་
 བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
 ཉིད་ཆོས་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་
 འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བསྒྱེ་ལགས་སོ། །བདེན་
 པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་
 སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩེ་འཕྱལ་གྱི་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། དབང་བོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་
 རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བསྒྱེ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བཙམ་

世尊。依此施設諸法相無自性性。若即分別所行遍計所執相所依行相。是名依他起相。世尊。依此施設諸法生無自性性。及一分勝義無自性性。如是我們今領解世尊所說義者。若即於此分別所行遍計所執相所依行相中。由遍計所執相不成實故。即此自性無自性性。法無我真如清淨所緣。是名圓成實相。世尊。依此施設一分勝義無自性性。如於苦諦如是於餘諦皆應廣說。如於聖諦如是於諸念住正斷神足根力覺支道支中。一一皆應廣說。

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་ལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་
 ཞེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ཞེས། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བ་ཞེས། སྦྱེས་པ་གནས་པ་
 དང་། མི་བསྦྱུད་པ་དང་། སྤར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་
 པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་
 ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་
 པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་
 དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་
 བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

如_レ是_レ我_レ今_レ領_レ解_レ世_レ尊_レ所_レ說_レ義_レ者_レ。 若_レ於_レ分_レ別_レ所_レ
行_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ所_レ依_レ行_レ相_レ中_レ。 假_レ名_レ安_レ立_レ以_レ為_レ
正_レ定_レ及_レ為_レ正_レ定_レ能_レ治_レ所_レ治_レ。 若_レ正_レ修_レ未_レ生_レ令_レ生_レ
生_レ已_レ堅_レ住_レ不_レ忘_レ倍_レ修_レ增_レ長_レ廣_レ大_レ。 或_レ自_レ性_レ相_レ或_レ
差_レ別_レ相_レ。 是_レ名_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ。 世_レ尊_レ。 依_レ此_レ施_レ
設_レ諸_レ法_レ相_レ無_レ自_レ性_レ性_レ。 若_レ即_レ分_レ別_レ所_レ行_レ遍_レ計_レ所_レ
執_レ相_レ所_レ依_レ行_レ相_レ。 是_レ名_レ依_レ他_レ起_レ相_レ。 世_レ尊_レ。 依_レ
此_レ施_レ設_レ諸_レ法_レ生_レ無_レ自_レ性_レ性_レ。 及_レ一_レ分_レ勝_レ義_レ無_レ自_レ
性_レ性_レ。 如_レ是_レ我_レ今_レ領_レ解_レ世_レ尊_レ所_レ說_レ義_レ者_レ。 若_レ即_レ
於_レ此_レ分_レ別_レ所_レ行_レ遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ所_レ依_レ行_レ相_レ中_レ。 由_レ
遍_レ計_レ所_レ執_レ相_レ不_レ成_レ實_レ故_レ。 即_レ此_レ自_レ性_レ無_レ自_レ性_レ性_レ。
法_レ無_レ我_レ真_レ如_レ清_レ淨_レ所_レ緣_レ。 是_レ名_レ圓_レ成_レ實_レ相_レ。

ཚེས་རྒྱུ་མཆོད་པ་དེ་ལས་གཅིག་འདྲེན་པར་མཛད་
 ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། བཅའ་སྒྲུབ་མའི་སྒྲུབ་སྦྱར་
 བ་དང་། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཚེས་རྒྱུ་མཆོད་པ་དེ་ལས་འདྲེན་པ་དེ་ལས་བཅུ་མས། སྦྱོར་བ་མ་མཆོད་པ་
 དང་། འགག་པ་མ་མཆོད་པ་དང་། གཞུང་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་སྦྱར་ལས་འདས་པ་དེ་ལས་བཅུ་མས་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་བར་བགྱི་བ་ལགས་
 སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། རི་མོ་བྱི་བའི་གཞི་ནི་སྦྱོར་པོ་འཕྲུ་
 སེར་པོ་འཕྲུ་ དམར་པོ་འཕྲུ་ དཀར་པོ་འཕྲུ་ རི་མོར་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་
 ལགས་ཤིང་རི་མོར་བྱིས་པ་དེའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཚེས་རྒྱུ་མཆོད་པ་དེ་ལས་འདྲེན་པ་དེ་ལས་བཅུ་མས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་དྲང་བའི་
 དོན་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་བགྱི་ན། ཆབ་མར་ནི་སྦྱོང་དུ་བསྒྱུ་བ་དང་། ཤ་གཡོས་དང་། བག་ཚེས་ཀྱི་རྒྱུ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་ན་ཤིན་ཏུ་གདའ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་
 རྒྱུ་མཆོད་པ་དེ་ལས་འདྲེན་པ་དེ་ལས་བཅུ་མས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་པའི་དོན་བསྟན་

世尊。依此施設諸法一分勝義無自性性。

世尊。譬如毘濕縛藥一切散藥仙藥方中皆

應安處。如是世尊。依此諸法皆無自性無

生無滅。本來寂靜自性涅槃。無自性性了

義言教。遍於一切不了義經皆應安處。世

尊。如彩畫地遍於一切。彩畫事業皆同

味。或青或黃或赤或白。復能顯發彩畫事

業。如是世尊。依此諸法皆無自性。廣說

乃至自性涅槃無自性性了義言教。遍於一

切不了義經皆同一味。復能顯發彼諸經中

所不了義。世尊。譬如一切成熟珍羞諸餅

果內。投之熟酥更生勝味。如是世尊。依

此諸法皆無自性。廣說乃至自性涅槃無自

性性了義言教。

བ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུལ་ན་དགའ་བ་དང་། མཚོག་དུ་
 དགའ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན།
 རྣམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་
 འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ཅན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བཟླན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་
 སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
 ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཤིས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅའ་སྒྲ་དང་། རི་མོ་འབྲི་བའི་
 གཞི་དང་། མར་གྱིས་གདབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་དཔེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི། དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་
 ཞིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཀྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྐྱ་
 ར་རྒྱ་སི་དྲང་སྟོང་སྐྱ་བ་རི་རྒྱགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་

置_レ於_レ一_レ切_セ不_レ了_カ義_一經_ハ生_ル勝_ル歡_タ喜_一。世_ハ尊_マ。譬_ニ如_シ。
虛_ト空_ヲ遍_ク一_レ切_セ處_ニ皆_ハ同_ク一_レ味_ニ。不_レ障_ユ一_レ切_セ所_ニ作_セ事_ハ
業_一。如_シ是_ハ世_ハ尊_マ。依_レ此_ヲ諸_ニ法_ニ皆_ハ無_ク自_ラ性_ト。廣_ク說_セ
乃_ヲ至_シ自_ラ性_ト涅槃_ニ無_ク自_ラ性_ト性_ト了_カ義_一言_マ教_ハ。遍_ク於_レ一_レ
切_セ不_レ了_カ義_一經_ハ皆_ハ同_ク一_レ味_ニ。不_レ障_ユ一_レ切_セ聲_ヲ聞_タ獨_ク覺_セ
及_ハ諸_ニ大_ニ眾_ニ所_ニ修_ス事_ハ業_一。說_セ是_ハ語_ハ已_レ

爾_ハ時_ハ世_ハ尊_マ歎_タ勝_ル義_一生_ル菩_タ薩_ハ曰_セ。善_マ哉_ヤ善_マ哉_ヤ。
善_マ男_ヲ子_ハ。汝_ハ今_ハ乃_ヲ能_ル善_マ解_セ如_シ來_カ所_ニ說_セ甚_ニ深_ニ密_ニ意_一
言_マ義_一。復_タ於_レ此_ヲ義_一善_マ作_セ譬_ニ喻_ハ。所_ニ謂_フ世_ハ間_ハ毘_ニ濕_ハ
縛_ニ藥_ニ雜_ニ彩_ニ畫_ニ地_ニ熟_ニ酥_ニ虛_ト空_ヲ。勝_ル義_一生_ル。如_シ是_ハ如_シ
是_ハ更_ニ無_ク有_ク異_一。如_シ是_ハ如_シ是_ハ汝_ハ應_ル受_メ持_テ

爾_ハ時_ハ勝_ル義_一生_ル菩_タ薩_ハ復_タ白_ク佛_ニ言_マ。世_ハ尊_マ。初_ニ
於_レ一_レ時_ハ在_ニ婆_ニ羅_ニ毘_ニ斯_ニ仙_ニ人_ニ墮_ニ處_ニ施_ニ鹿_ニ林_ニ中_ニ。惟_ニ
為_ニ發_ニ趣_ニ聲_ヲ聞_タ乘_ル者_ハ。以_レ四_ハ諦_ハ相_ニ轉_ニ正_ニ法_ニ輪_ハ。

བཞིའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ། སྔོན་ལྟར་
 གྱུར་བའམ། མིར་གྱུར་བ་སྤྱད་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་
 གཅིག་དུ་རབ་དུ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེའང་
 སླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་
 ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྩམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་
 ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེའང་སླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན།
 རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་
 བླ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་བའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

雖^{スレ}是^ハ甚^セ奇^ク甚^セ為^ス希^ニ有^ニ。 一^ニ切^ク世^ハ間^ハ諸^ク天^ハ人^ハ等^ハ先^ニ
無^ク有^ニ能^ク如^ク法^ニ轉^ス者^キ。 而^ル於^ニ彼^ノ時^ハ所^ニ轉^ス法^ニ輪^ヲ。 有^ニ
上^ハ有^ニ容^ニ是^ハ未^レ了^カ義^ニ。 是^ハ諸^ク諍^ニ論^ヲ安^ニ足^ク處^ニ所^ニ。 世^ハ
尊^ニ。 在^ニ昔^ハ第^ニ二^ノ時^ハ中^ニ惟^ク為^ス發^ス趣^ニ修^ニ大^ク乘^ニ者^キ。 依^ニ
一^ニ切^ク法^ニ皆^ハ無^ク自^ラ性^ニ無^ク生^ニ無^ク滅^ニ。 本^ハ來^ニ寂^ニ靜^ニ自^ラ性^ニ
涅^ニ槃^ニ。 以^ニ隱^ニ密^ニ相^ニ轉^ス正^ニ法^ニ輪^ヲ。 雖^{スレ}更^ニ甚^セ奇^ク甚^セ為^ス
希^ニ有^ニ。 而^ル於^ニ彼^ノ時^ハ所^ニ轉^ス法^ニ輪^ヲ。 亦^ハ是^ハ有^ニ上^ハ有^ニ所^ニ
容^ニ受^ス。 猶^ハ未^レ了^カ義^ニ。 是^ハ諸^ク諍^ニ論^ヲ安^ニ足^ク處^ニ所^ニ。 世^ハ
尊^ニ。 於^ニ今^ハ第^ニ三^ノ時^ハ中^ニ普^ク為^ス發^ス趣^ニ一^ニ切^ク乘^ニ者^キ。 依^ニ
一^ニ切^ク法^ニ皆^ハ無^ク自^ラ性^ニ無^ク生^ニ無^ク滅^ニ。 本^ハ來^ニ寂^ニ靜^ニ自^ラ性^ニ
涅^ニ槃^ニ無^ク自^ラ性^ニ性^ニ。 以^ニ顯^ニ了^カ相^ニ轉^ス正^ニ法^ニ輪^ヲ。 第^ニ一^ノ
甚^セ奇^ク最^ニ為^ス希^ニ有^ニ。 于^ニ今^ハ世^ハ尊^ニ所^ニ轉^ス法^ニ輪^ヲ。 無^ク上^ハ
無^ク容^ニ是^ハ真^ニ了^カ義^ニ。 非^ニ諸^ク諍^ニ論^ヲ安^ニ足^ク處^ニ所^ニ。 世^ハ
尊^ニ。

མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མཁུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 གྱི་བར་ལས་བརྒྱུ་མཁུ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་བབྱེད་པ་དང་། ཡི་གེར་
 འདྲིར་སྦྱོལ་བ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། མཆོད་པ་
 དང་། ཡང་དག་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུང་མོད་པ་དང་། ལ་ཏོན་བབྱེད་པ་དང་།
 སེམས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བབྱེད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཅམ་ཞིག་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དཔག་
 ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་དཔེ་བྱ་བར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
 མདོར་བསྟུས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། སེན་མོའི་ རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི། ས་ལ་
 གནས་པའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱུན་ན་བརྒྱུའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྟོང་གི་ཆ་
 དང་། འབྱུམ་གྱི་ཆ་དང་། གངས་དང་། ཆ་དང་། བགྱང་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱར་ཡང་
 ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །བ་ལང་གི་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་དང་བསྐྱུན་ན་
 བརྒྱུའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱུའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མོས་པ་ནས། བསྐྱོམ་
 པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་གང་

若^レ善^ノ男^ヲ子^ニ或^レ善^ノ女^ヲ人^ニ於^レ此^ニ如^ク來^リ依^テ一^ニ切^ニ法^ヲ皆^ク
無^ク自^ラ性^ヲ無^ク生^ズ無^ク滅^ス。 本^ラ來^リ寂^ニ靜^ニ自^ラ性^ヲ涅^ニ槃^ニ。 所^レ
說^ハ甚^ニ深^ニ了^カ義^ヲ言^フ教^ヲ。 聞^キ已^ニ信^シ解^シ書^ヲ寫^シ護^シ持^テ供^ス養^ス
流^カ布^ス受^ス誦^ス修^ス習^ス如^ク理^ス思^フ惟^ニ。 以^テ其^ノ修^ス相^ヲ發^ス起^ス加^ス
行^ス生^ズ幾^ニ所^ニ福^ヲ。 說^ハ是^ノ語^ヲ已^ニ

爾^ニ時^ニ世^ノ尊^ヲ告^ス勝^ノ義^ヲ生^ズ菩^ツ薩^ヲ曰^ク。 勝^ノ義^ヲ生^ズ。

是^レ善^ノ男^ヲ子^ニ或^レ善^ノ女^ヲ人^ニ。 其^ノ所^ニ生^ズ福^ヲ無^ク量^ヲ無^ク數^ヲ難^ク
可^ク喻^シ知^ス。 吾^ガ今^ニ為^ス汝^ニ略^シ說^ハ少^ニ分^ニ。 如^ク爪^ニ上^ニ土^ヲ比^シ
大^ニ地^ノ土^ヲ。 百^ニ分^ニ不^レ及^ス一^ニ。 千^ニ分^ニ不^レ及^ス一^ニ。 百^ニ千^ニ
分^ニ不^レ及^ス一^ニ。 數^ヲ算^ス計^シ喻^シ鄒^ノ波^ヲ尼^ヲ殺^ス曇^ヲ分^ニ亦^ニ不^レ及^ス
一^ニ。 或^レ如^ク牛^ノ跡^ニ中^ニ水^ヲ比^シ四^ノ大^ニ海^ノ水^ヲ。 百^ニ分^ニ不^レ及^ス
一^ニ。 廣^ク說^ハ乃^ヲ至^ス鄒^ノ波^ヲ尼^ヲ殺^ス曇^ヲ分^ニ亦^ニ不^レ及^ス一^ニ。 如^ク
是^レ於^レ諸^ノ不^レ了^カ義^ヲ經^ヲ。 聞^キ已^ニ信^シ解^シ廣^ク說^ハ乃^ヲ至^ス。 以^テ
其^ノ修^ス相^ヲ發^ス起^ス加^ス行^ス所^ニ獲^ス功^ヲ德^ヲ。

བཤད་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པ་ནས།
 བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་དང་
 བསྐྱེད་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་
 འགོའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།
 དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་
 ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བསྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ།
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག དོན་དམ་པ་ངེས་
 པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་རྒྱལ་འབྱུང་ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་འབྱུང་ནི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། ཉན་ཐོས་འབྱུང་ལྔ་
 བྱིན་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བདུན་བྱི་ལྔ་སྟོང་གིས་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

比^レ此^チ所^レ說^セ了^カ義^一經^ハ教^ハ。 聞^キ已^一信^フ解^ハ所^レ集^ル功^ハ德^ハ。

廣^ク說^セ乃^チ至^キ以^テ其^ノ修^ス相^ヲ發^ス起^ス加^フ行^ス所^レ集^ル功^ハ德^ハ。 百^ク

分^ニ不^ク及^ハ一^ニ。 廣^ク說^セ乃^チ至^キ鄔^ノ波^ノ尼^ノ殺^ス曇^ノ分^ニ亦^ハ不^ク及^ハ

一^ニ。 說^セ是^ノ語^ハ已^一

爾^ル時^ハ勝^ム義^一生^ム菩^タ薩^ハ復^タ白^ク佛^ニ言^ハ。 世^ハ尊^ヲ。 於^レ是^ハ

解^ハ深^ク密^ニ法^ヲ門^ヲ中^ニ。 當^{ケル}何^ノ名^ニ此^チ教^ハ。 我^ハ當^{ケル}云^ハ何^ノ奉^ニ

持^イ。 佛^ニ告^グ勝^ム義^一生^ム菩^タ薩^ハ曰^ク。 善^ク男^ヲ子^ハ此^チ名^ニ勝^ム義^一

了^カ義^一之^ノ教^ハ。 於^レ此^チ勝^ム義^一了^カ義^一之^ノ教^ハ汝^ハ當^{ケル}奉^ニ持^イ。

說^セ此^チ勝^ム義^一了^カ義^一教^ハ時^ハ。 於^レ大^ニ會^ニ中^ニ有^ル六^ハ百^ハ千^ハ眾^ハ

生^ム發^ス阿^ヲ耨^ヲ多^ヲ羅^ヲ三^ヲ藐^ヲ三^ヲ菩^タ提^ハ心^ヲ。 三^ハ百^ハ千^ハ聲^ハ聞^キ

遠^ク塵^ヲ離^レ垢^ヲ。 於^レ諸^ノ法^ヲ中^ニ得^テ法^ヲ眼^ヲ淨^ハ。 一^ハ百^ハ五^ハ十^ハ

千^ハ聲^ハ聞^キ永^ク盡^ス諸^ノ漏^ヲ心^ヲ得^テ解^ハ脫^ス。 七^ハ十^ハ五^ハ千^ハ菩^タ薩^ハ

得^テ無^ク生^ム法^ヲ忍^ハ

解^ハ深^ク密^ニ經^ハ卷^ハ第^ハ二^ハ終^ス

དེ་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ། བཙུགས་
 ལྟར་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པར་བབྱེད་ལགས། བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
 པ། བྱམས་པ། ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིམ་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་ནས་
 སོ། །བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
 བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་
 པའོ་ཞེས་གང་དག་བརྟན་པ་དེ་ལ། བཙུགས་ལྟར་འདས། ཏུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 འོ། །ཏུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འོ། །ཏུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་
 ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་
 ཡོངས་སུ་བྱུང་པའོ། །བཙུགས་ལྟར་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རི་ལྟར་ཞི་
 གནས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བབྱེད་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཐས་པ་ལགས། བཀའ་
 སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་
 དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལྷ་ཏུ་བརྟན་པའི་སྡེ་དང་།

分別瑜伽品第六

爾時慈氏菩薩摩訶薩白佛言。世尊。菩薩何依何住於大乘中修奢摩他毘鉢舍那。佛告慈氏菩薩曰。善男子。當知。菩薩法假安立。及不捨阿耨多羅三藐三菩提願。為依為住於大乘中修奢摩他毘鉢舍那。慈氏菩薩復白佛言。如世尊說四種所緣境界事。一者有分別影像所緣境界事。二者無分別影像所緣境界事。三者事邊際所緣境界事。四者所作成辦所緣境界事。於此四中幾是奢摩他所緣境界事。幾是毘鉢舍那所緣境界事。幾是俱所緣境界事。佛告慈氏菩薩曰。善男子。一是一是奢摩他所緣境界事。謂無分別影像。一是一是毘鉢舍那所緣境界事。謂有分別影像。二是一是俱所緣境界事。謂事邊際所作成辦。慈氏菩薩復白佛言。世尊。云何菩薩依是一四種奢摩他毘鉢舍那所緣境界事。能求奢摩他能善毘鉢舍那。佛告慈氏菩薩曰。善男子。如我為諸菩薩所說法假安立。所謂契經應誦記別

ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱི་དང་། ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱི་དང་། སྒྲེང་གཞིའི་ཕྱི་དང་།
 རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་ཕྱི་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ཕྱི་དང་།
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱི་དང་། མཐད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱི་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་བར་བཟུང་། ལ་རྟོན་བྱང་བར་བྱས། ཡིད་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བརྟགས། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ཕུ་དབེན་
 པར་འདུག་སྟེ། རང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་
 དག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་རང་དུ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་
 གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ནི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་ཡོངས་
 སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 དེ་ཐོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་
 ཆོས་དེ་དག་ཉིད་རང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་
 པར་བྱེད། མས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་
 དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་

諷誦自說因緣譬喻本事。本生方廣希法論
議。菩薩於此善聽善受。言善通利。意善
尋思。見善通達。即於如所善思惟法。獨
處空閑作意思惟。復即於此能思惟心。內
心相續作意思惟。如是正行多安住故。起
身輕安及心輕安。是名奢摩他。如是菩薩
能求奢摩他。彼由獲得身心輕安為所依故。
即於如所善思惟法。內三摩地所行影像。
觀察勝解捨離心相。即於如是三摩地影
所知義中。能正思擇最極思擇。周遍尋思
周遍伺察。若忍若樂若慧若見若觀。

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་
 མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སེམས་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན། ཇི་མིན་དུ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་
 བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ཇི་མིན་དུ་ལྷས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཇི་ལྷར་
 ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་
 བརྟན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་
 མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་གི་ལམ་ཐ་དད་ཅེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ།
 བྱམས་པ། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་མ་ཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པར་ལྟ་བར་
 བགྱིད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་ལགས།

是^ハ名^ナ毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ。如^ユ是^ハ菩^ハ薩^{サツ}能^ノ善^ニ毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ。

慈^チ氏^シ菩^ハ薩^{サツ}復^フ白^{ハク}佛^{ブツ}言^{ゴン}。世^セ尊^{ソウ}。若^ニ諸^{シュ}菩^ハ薩^{サツ}緣^{エン}心^{シン}

為^ス境^{キョウ}內^{ナイ}思^シ惟^イ心^{シン}。乃^ハ至^ニ未^ミ得^ケ身^{シン}心^{シン}輕^ク安^{ヤス}。所^レ有^ル

作^ス意^イ當^カ名^ナ何^{ナニ}等^ト。佛^{ブツ}告^コ慈^チ氏^シ菩^ハ薩^{サツ}曰^{ハセ}。善^ニ男^ヲ子^ヲ。

非^レ奢^セ摩^マ他^タ作^ス意^イ。是^ハ隨^ス順^ス奢^セ摩^マ他^タ勝^ハ解^ゲ相^{ソウ}應^{オウ}作^ス

意^イ。世^セ尊^{ソウ}。若^ニ諸^{シュ}菩^ハ薩^{サツ}乃^ハ至^ニ未^ミ得^ケ身^{シン}心^{シン}輕^ク安^{ヤス}。

於^ニ如^ユ所^レ思^シ所^レ有^ル諸^{シュ}法^{ハフ}內^{ナイ}三^{サン}摩^マ地^ヂ所^レ緣^{エン}影^{エイ}像^{ゾウ}。作^ス

意^イ思^シ惟^イ。如^ユ是^ハ作^ス意^イ當^カ名^ナ何^{ナニ}等^ト。善^ニ男^ヲ子^ヲ。非^レ

毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ作^ス意^イ。是^ハ隨^ス順^ス毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ勝^ハ解^ゲ相^{ソウ}應^{オウ}

作^ス意^イ。慈^チ氏^シ菩^ハ薩^{サツ}復^フ白^{ハク}佛^{ブツ}言^{ゴン}。世^セ尊^{ソウ}。奢^セ摩^マ他^タ

道^{ダウ}與^ニ毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ道^{ダウ}。當^カ言^{ゴン}有^{アル}異^イ當^カ言^{ゴン}無^{アル}異^イ。佛^{ブツ}

告^コ慈^チ氏^シ菩^ハ薩^{サツ}曰^{ハセ}。善^ニ男^ヲ子^ヲ。當^カ言^{ゴン}非^レ有^{アル}異^イ非^レ無^{アル}

異^イ。何^{ナニ}故^ケ非^レ有^{アル}異^イ。以^テ毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ那^ナ所^レ緣^{エン}境^{キョウ}心^{シン}為^ス

所^レ緣^{エン}故^ケ。何^{ナニ}故^ケ非^レ無^{アル}異^イ。有^{アル}分^{ブン}別^{ベツ}影^{エイ}像^{ゾウ}非^レ所^レ緣^{エン}

故^ケ。慈^チ氏^シ菩^ハ薩^{サツ}復^フ白^{ハク}佛^{ブツ}言^{ゴン}。世^セ尊^{ソウ}。諸^{シュ}毘^ビ鉢^{ハツ}舍^セ

那^ナ三^{サン}摩^マ地^ヂ所^レ行^{シン}影^{エイ}像^{ゾウ}。

སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྟན་དེ་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལྟ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་སེམས་དེ་ལས་
 ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པར་བགྱིད་
 ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཆོས་གང་ལའང་རྟོག་པར་མི་
 བྱེད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་
 རོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལོང་གི་དགྱེལ་འཁོར་
 ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྟམ་
 དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྤང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་
 གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་
 རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་
 གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་
 པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱིའམ། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 བྱིས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཙམ་དེ་ཉིད་ཡང་

彼_レ與_ニ此_チ心_ヲ當_カ言_マ有_ニ異_一當_カ言_マ無_ニ異_一。佛_ト告_グ慈_チ氏_ノ菩_ツ薩_ハ曰_{ハセ}。善_ノ男_ヲ子_ヲ。當_カ言_マ無_ニ異_一。何_ニ以_テ故_メ。由_テ彼_ノ影_ノ像_ヲ唯_ニ是_ハ識_ハ故_メ。善_ノ男_ヲ子_ヲ。我_レ說_セ識_ハ所_レ緣_ヲ唯_ニ識_ハ所_レ現_ヲ故_メ。世_ノ尊_ヲ。若_シ彼_ノ所_レ行_ヲ影_ノ像_ヲ即_チ與_ニ此_チ心_ヲ無_ニ異_一者_セ。云_ハ何_ニ此_チ心_ヲ還_テ見_ル此_チ心_ヲ。善_ノ男_ヲ子_ヲ。此_チ中_ニ無_ニ有_ニ少_ク法_ヲ能_ク見_ル少_ク法_ヲ。然_レ即_チ此_チ心_ヲ如_シ是_ハ生_ル時_ノ。即_チ有_ニ如_シ是_ハ影_ノ像_ヲ顯_ヲ現_ヲ。善_ノ男_ヲ子_ヲ。如_シ依_テ善_ノ瑩_ノ清_ノ淨_ノ鏡_ノ面_ヲ。以_テ質_ヲ為_ス緣_ヲ還_テ見_ル本_ノ質_ヲ。而_ル謂_フ我_レ今_ニ見_ル於_ニ影_ノ像_ヲ。及_チ謂_フ離_カ質_ヲ別_ニ有_ニ所_レ行_ヲ影_ノ像_ヲ顯_ヲ現_ヲ。如_シ是_ハ此_チ心_ヲ生_ル時_ノ相_ニ似_ム有_ニ異_一。三_ノ摩_ノ地_ノ所_レ行_ヲ影_ノ像_ヲ顯_ヲ現_ヲ。世_ノ尊_ヲ。若_シ諸_ノ有_ニ情_ヲ自_ニ性_ヲ而_ル住_ス。緣_ヲ色_ヲ等_カ心_ヲ所_レ行_ヲ影_ノ像_ヲ。彼_ノ與_ニ此_チ心_ヲ亦_ニ無_ニ異_一耶_セ。善_ノ男_ヲ子_ヲ。亦_ニ無_ニ有_ニ異_一。而_ル諸_ノ愚_ノ夫_ノ由_テ顛_カ倒_カ覺_ハ。於_ニ諸_ノ影_ノ像_ヲ不_ク能_ク如_シ實_ヲ知_ハ唯_ニ是_ハ識_ハ。

དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སེམས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན། གཅིག་དུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལགས། བཀའ་
 ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་གཅིག་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པ་ལགས། བཀའ་ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་
 རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཇི་ཙམ་
 གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མཉམ་པར་བྱུང་དུ་
 འཇུག་པ་ལགས། བཀའ་ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་
 དམིགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །བར་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་
 གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་འདི་
 བྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས།
 བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་

作顛倒解。慈氏菩薩復白佛言。世尊。齊何當言菩薩一向修毘鉢舍那。佛告慈氏菩薩曰。善男子。若相續作意唯思惟心相。世尊。齊何當言菩薩一向修奢摩他。善男子。若相續作意唯思惟無間心。世尊。齊何當言菩薩奢摩他毘鉢舍那和合俱轉。善男子。若正思惟心一境性。世尊。云何心相。善男子。謂三摩地所行有分別影像。毘鉢舍那所緣。世尊。云何無間心。善男子。謂緣彼影像心。奢摩他所緣。世尊。云何心一境性。善男子。謂通達三摩地所云影像唯是其識。或通達此已復思惟如性。慈氏菩薩復白佛言。世尊。毘鉢舍那凡有幾種。佛告慈氏菩薩曰。善男子。略有三種。一者有相毘鉢舍那。二者尋求毘鉢舍那。三者伺察毘鉢舍那。云何有相毘鉢舍那。謂純思惟三摩地所行。有分別影像毘鉢舍那。

ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟག་
 མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་
 གནས་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བཀའ་སྩལ་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཞི་གནས་ནི་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། སྦྱང་རྗེ་དང་།
 དགའ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཆོད་མེད་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཞི་གནས་དང་།
 སྟག་མཐོང་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ན།
 ཆོས་ལ་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཇི་
 ལྟར་བབྱུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དོན་ལ་ཞི་
 གནས་དང་། སྟག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བབྱུང་བ་དང་
 བསམས་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོས་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། སྟག་མཐོང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་

云何尋求毘鉢舍那。謂由慧故遍於彼。彼未善解了一切法中為善了故。作意思惟毘鉢舍那。云何伺察毘鉢舍那。謂由慧故遍於彼。彼已善解了一切法中為善證。得極解脫故。作意思惟毘鉢舍那。慈氏菩薩復白佛言。世尊。是奢摩他凡有幾種。佛告慈氏菩薩曰。善男子。即由隨彼無間心故。當知此中亦有三種復有八種。謂初靜慮乃至非想非非想處。各有一種奢摩他故。復有四種。謂慈悲喜捨四無量中。各有一種奢摩他故。慈氏菩薩復白佛言。世尊。如說依法奢摩他毘鉢舍那。復說不依法奢摩他毘鉢舍那。云何名依法奢摩他毘鉢舍那。云何復名不依法奢摩他毘鉢舍那。佛告慈氏菩薩曰。善男子。若諸菩薩隨先所受所思法相。而於其義得奢摩他毘鉢舍那。名依法奢摩他毘鉢舍那。若諸菩薩不待所受所思法相。但依於他教誡教授。而於其義得奢摩他毘鉢舍那。

རྩོམ་པའམ། རྣམ་པར་རྣགས་པའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སམ། འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ལྷག་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
 དང་མཐུན་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དེ་ལ་ང་ནི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྣམ་པོར་
 འདོགས་སོ། །ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོར་འདོགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་འདྲེས་
 པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་
 ན། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བབྱང་བ་དང་
 བསམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱུམ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དང་། བྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞིལ་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ།
 བྱང་ཆུབ་ལ་བབ་པ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་

謂觀青瘀及膿爛等。或一切行皆是無常。

或諸行苦。或一切法皆無有我。或復涅槃

畢竟寂靜。如是等類奢摩他毘鉢舍那。名

不依一法奢摩他毘鉢舍那。由依止法得奢摩

他毘鉢舍那故。我施設隨法行菩薩是利根

性。由不依一法得奢摩他毘鉢舍那故。我施設

隨信行菩薩是鈍根性。

慈氏菩薩復白佛言。世尊。如說緣別

法奢摩他毘鉢舍那。復說緣總法奢摩他毘

鉢舍那。云何名緣別法奢摩他毘鉢舍那。

云何復名緣總法奢摩他毘鉢舍那。佛告慈

氏菩薩曰。善男子。若諸菩薩緣於各別契

經等法。於如所受所思惟法。修奢摩他毘

鉢舍那。是名緣別法奢摩他毘鉢舍那。若

諸菩薩即緣一切契經等法。集為一團一積

一分一聚作意思惟此一切法隨順真如。趣

向真如臨入真如。隨順菩提隨順涅槃。

ལ་འབབ་པ། ཟུངན་ལས་འདས་པ་ལ་བབ་པ། གནས་གྱུར་པ་ལ་གཞིལ་བ། གནས་
 གྱུར་པ་ལ་འབབ་པ། གནས་གྱུར་པ་ལ་བབ་པ་དག་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 དགོ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གངས་མེད་པ་དག་མངོན་པར་བརྗོད་པས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་
 པ་རྒྱུ་ལྟེན་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། འདྲེས་པ་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
 ཀྱང་བགྱི་ན། འདྲེས་པ་རྒྱུ་ལྟེན་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཆེན་
 པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། མདོའི་སྡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་།
 མེད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་དག་སོ་
 སོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་
 རྒྱུ་ལྟེན་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 ཉིད་ཇི་སྟེད་བབྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ནི་འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
 དང་། ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཤེས་རབ་དང་། སྤྲོས་པ་ཚད་
 མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་འདྲེས་

隨順轉依一及趣向彼。若臨入彼此一切法。
宣說無量無數善法。如是思惟修奢摩他毘鉢舍那。
是名緣總法奢摩他毘鉢舍那。慈氏
氏菩薩復白佛言。世尊。如說緣小總法奢
摩他毘鉢舍那。復說緣大總法奢摩他毘鉢
舍那。又說緣無量總法奢摩他毘鉢舍那。
云何名緣小總法奢摩他毘鉢舍那。云何名
緣大總法奢摩他毘鉢舍那。云何復名緣無
量總法奢摩他毘鉢舍那。佛告慈氏菩薩曰。
善男子。若緣各別契經乃至各別論義。為
一團等作意思惟。當知是名緣小總法奢摩
他毘鉢舍那。若緣乃至所受所思契經等法。
為一團等作意思惟。非緣各別。當知是名緣
大總法奢摩他毘鉢舍那。若緣無量如來法
教。無量法句文字。無量後後慧所照了。
為一團等作意思惟。非緣乃至所受所思。

པ་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྷན་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདྲེས་ལྷན་ཆོགས་རྣམ་པར་
 སྤངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་དང་། ཚོས་སྤང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་
 ཚད་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དགོས་པ་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་
 པར་མ་བརྟགས་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཐོབ་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་
 མ། བཟང་པོ་བས་ཆེས་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་དེ་གང་ལ་རྟོགས་ཤིང་གང་ལ་འཐོབ་པར་འཚལ་བར་བགྱི་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 པ། བྱམས་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་
 བྱེད་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་གཏང་བར་
 བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་

當^カ知^ル是^レ名^ヲ緣^ヲ無^ク量^ノ總^ノ法^ヲ奢^セ摩^ヲ他^ヲ毘^ノ鉢^ノ舍^ノ那^ヲ。 慈^チ氏^シ菩^ハ薩^ハ復^ク白^ク佛^ニ言^{ハク}。 世^ハ尊^ニ。 菩^ハ薩^ハ齊^ニ何^レ名^ヲ得^キ緣^ヲ總^ノ法^ヲ奢^セ摩^ヲ他^ヲ毘^ノ鉢^ノ舍^ノ那^ヲ。 佛^ニ告^グ慈^チ氏^シ菩^ハ薩^ハ曰^{ハク}。 善^ハ男^ヲ子^ヲ。 由^ニ五^ノ緣^ノ故^ニ。 當^カ知^ル名^ヲ得^キ。 一^ハ者^ハ於^ニ思^ム惟^ニ時^ニ剎^ニ那^ヲ剎^ニ那^ヲ。 融^ニ銷^ニ一^ニ切^ニ鹿^ノ重^ノ所^ニ依^ル。 二^ハ者^ハ離^ニ種^ノ種^ノ想^ヲ得^キ樂^ヲ法^ヲ樂^ヲ。 三^ハ者^ハ解^ハ了^ニ十^ノ方^ノ無^ク差^ニ別^ニ相^ヲ無^ク量^ノ法^ヲ光^ヲ。 四^ハ者^ハ所^ニ作^ニ成^ニ滿^ノ相^ノ應^ニ淨^ノ分^ノ無^ク分^ニ別^ニ相^ヲ恒^ニ現^ニ在^ニ前^ニ。 五^ハ者^ハ為^ス令^ニ法^ヲ身^ヲ得^キ成^ニ滿^ノ故^ニ。 攝^ハ受^ハ後^ニ後^ニ轉^ニ勝^ニ妙^ノ因^ヲ。 慈^チ氏^シ菩^ハ薩^ハ復^ク白^ク佛^ニ言^{ハク}。 世^ハ尊^ニ。 此^ハ緣^ヲ總^ノ法^ヲ奢^セ摩^ヲ他^ヲ毘^ノ鉢^ノ舍^ノ那^ヲ。 當^カ知^ル從^ニ何^レ名^ヲ為^ス通^ニ達^ニ。 從^ニ何^レ名^ヲ得^キ。 佛^ニ告^グ慈^チ氏^シ菩^ハ薩^ハ曰^{ハク}。 善^ハ男^ヲ子^ヲ。 從^ニ初^ニ極^ニ喜^ニ地^ノ名^ヲ為^ス通^ニ達^ニ。 從^ニ第^ニ三^ニ發^ニ光^ノ地^ノ乃^ニ名^ヲ為^ス得^キ。 善^ハ男^ヲ子^ヲ。 初^ニ業^ニ菩^ハ薩^ハ亦^ニ於^ニ是^ニ中^ニ隨^ニ學^ニ作^ニ意^ニ。 雖^ニ未^ニ可^ニ歎^ニ不^ニ應^ニ懈^ニ廢^ニ。 慈^チ氏^シ菩^ハ薩^ハ復^ク白^ク佛^ニ言^{ハク}。 世^ハ尊^ニ。 是^ハ奢^セ摩^ヲ他^ヲ毘^ノ鉢^ノ舍^ノ那^ヲ。 云^{ハク}何^レ名^ヲ有^ニ尋^ニ有^ニ伺^ニ三^ノ摩^ヲ地^ノ。

ལྟར་རྟོག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་དཔྱད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མ་
 མཆིས་པ་དང་དཔྱད་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་
 བྱིང་བརྟགས་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་མཆོན་མ་གསལ་ཁྱིང་
 རགས་པ་མྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
 ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་གསལ་ཁྱིང་རགས་པ་མྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་དེ་སྤང་བ་འོལ་བྱེད་པ་ཅམ་ཕྱ་མོ་མྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཅམ་གྱི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་མ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱུན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་ཆོས་མྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་
 ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་
 ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཅམ་གྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་
 པ་དང་། དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཆོན་ནི་གང་ལགས། རབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་གང་ལགས། བཏང་སྟོམས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། སེམས་ཤོད་པའམ། ཤོད་དུ་དོགས་པ་ན།

云^レ何^レ名^ニ無^ク尋^ミ唯^ニ伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。云^レ何^レ名^ニ無^ク尋^ミ無^ク伺^フ
三^{タリ}摩^ロ地^カ。佛^ニ告^グ慈^ニ氏^ハ菩^タ薩^ハ曰^{ハセ}。善^ク男^ヲ子^ヲ。於^ニ如^ク
所^ニ取^ル尋^ミ伺^フ法^ヲ相^ヲ。若^シ有^ル鹿^ノ顯^テ領^カ受^メ觀^ミ察^ス。諸^レ奢^セ
摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ有^ル尋^ミ有^ル伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。若^シ
於^ニ彼^ノ相^ヲ雖^モ無^ク鹿^ノ顯^テ領^カ受^メ觀^ミ察^ス。而^モ有^ル微^ニ細^ニ彼^ノ光^ヲ
明^ヲ念^ス。領^カ受^メ觀^ミ察^ス諸^レ奢^セ摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ
無^ク尋^ミ唯^ニ伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。若^シ即^チ於^ニ彼^ノ一^ニ切^ク法^ヲ相^ヲ都^ク無^ク
作^ス意^ヲ。領^カ受^メ觀^ミ察^ス諸^レ奢^セ摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ
無^ク尋^ミ無^ク伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。復^シ次^ニ善^ク男^ヲ子^ヲ。若^シ有^ル尋^ミ求^メ
奢^セ摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ有^ル尋^ミ有^ル伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。
若^シ有^ル伺^フ察^ス奢^セ摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ無^ク尋^ミ唯^ニ伺^フ
三^{タリ}摩^ロ地^カ。若^シ緣^ヲ總^ス法^ヲ奢^セ摩^ロ他^ヲ毘^シ鉢^ヲ舍^セ那^ヲ。是^ハ名^ニ
無^ク尋^ミ無^ク伺^フ三^{タリ}摩^ロ地^カ。慈^ニ氏^ハ菩^タ薩^ハ復^シ白^ク佛^ニ言^{ハフ}。世^ハ
尊^ヲ。云^レ何^レ止^ム相^ヲ。云^レ何^レ舉^グ相^ヲ。云^レ何^レ捨^ク相^ヲ。佛^ニ
告^グ慈^ニ氏^ハ菩^タ薩^ハ曰^{ハセ}。善^ク男^ヲ子^ヲ。若^シ心^ヲ掉^ク舉^グ。或^モ恐^ス
掉^ク舉^グ時^ハ

ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་
 སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་
 པ། སེམས་བྱིང་དམ། བྱིང་དུ་དོགས་པ་ན། མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་
 མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པའམ།
 ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པའམ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་རང་གི་ངང་
 གིས་འཇུག་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་བསྐྱེམ་པ། ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་དོན་
 སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་། ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། བསྐྱུས་པས་
 སོ། །མིང་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མིང་དུ་བྱ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོག་གང་ཞེ་ན།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་དོན་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་
 པའི་ཕྱིར་གནས་དང་རྟེན་མིང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡི་
 གེ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་གང་ཡིན་པའོ། །

諸_レ可_レ厭_レ法_ヲ作_レ意_一。及_レ彼_ニ無_ク間_ハ心_ヲ作_レ意_一。是_ハ名_ヲ止_ニ
相_ト。若_ク心_ヲ沈_メ沒_ス。或_ク恐_ニ沈_メ沒_ス時_ハ。諸_レ可_レ欣_ニ法_ヲ作_レ
意_一。及_レ彼_ニ心_ヲ相_ト作_レ意_一。是_ハ名_ヲ舉_ニ相_ト。若_ク於_レ一_一向_ニ
止_ニ道_カ。或_ク於_レ一_一向_ニ觀_ニ道_カ。或_ク於_レ雙_ニ運_ニ轉_ニ道_カ。二_ハ
隨_ニ煩_ニ惱_ニ所_ニ染_ニ汚_ニ時_ハ。諸_レ無_ク功_ニ用_ニ作_レ意_一。及_レ心_ヲ任_ニ
運_ニ轉_ニ中_ニ所_ニ有_ニ作_レ意_一。是_ハ名_ヲ捨_ニ相_ト。慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ復_ニ
白_ニ佛_ニ言_ニ。世_ハ尊_ニ。修_ニ奢_ニ摩_ニ他_ニ毘_ニ鉢_ニ舍_ニ那_ニ諸_ニ菩_サ薩_ハ
眾_ニ知_ニ法_ヲ知_ニ義_一。云_ニ何_ニ知_ニ法_ヲ。云_ニ何_ニ知_ニ義_一。佛_ニ告_ニ
慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ曰_ニ。善_ニ男_ニ子_一。彼_ニ諸_ニ菩_サ薩_ハ。由_ニ五_ニ種_ニ
相_ト了_ニ知_ニ於_ニ法_ヲ。一_一者_ニ知_ニ名_ヲ。二_ハ者_ニ知_ニ句_ト。三_ハ者_ニ
知_ニ文_ト。四_ハ者_ニ知_ニ別_ト。五_ハ者_ニ知_ニ總_ト。云_ニ何_ニ為_ニ名_ヲ。
謂_ニ於_ニ一_一切_ニ染_ニ淨_ニ法_ヲ中_ニ。所_ニ立_ニ自_ニ性_ト想_ト假_ニ施_ニ設_ニ。
云_ニ何_ニ為_ニ句_ト。謂_ニ即_ニ於_ニ彼_ニ名_ヲ聚_ニ集_ニ中_ニ。能_ニ隨_ニ宣_ニ說_ニ
諸_ニ染_ニ淨_ニ義_一依_ニ持_ニ建_ニ立_ニ。云_ニ何_ニ為_ニ文_ト。謂_ニ即_ニ彼_ニ二_ハ
所_ニ依_ニ止_ニ字_ト。

དེ་དག་སོ་སོ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྐྱུས་པ་ལས་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ན་ཆོས་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་
 འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བརྒྱས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིན་པའི་དོན་
 དང་། གཟུང་བའི་དོན་དང་། གནས་པའི་དོན་དང་། སྤངས་སྦྱོད་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 གངས་ལྗས་སོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་གངས་དུག་གིས་སོ། །སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཀྱི་འང་གངས་དུག་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པ་བདུན་
 ཏེ། འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་

云^レ何^レ於^レ彼^ニ各^々別^レ了^レ知^ル。 謂^フ由^テ各^々別^レ所^々緣^ヲ作^ス意^ハ。

云^レ何^レ於^レ彼^ニ總^テ合^レ了^レ知^ル。 謂^フ由^テ總^テ合^レ所^々緣^ヲ作^ス意^ハ。

如^ク是^ハ一^ニ切^ク總^テ略^セ為^ス一^ニ。 名^ヲ為^ス知^ル法^ヲ。 如^ク是^ハ名^ヲ為^ス

菩^ツ薩^ツ知^ル法^ヲ。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 彼^ノ諸^ノ菩^ツ薩^ツ由^テ十^ニ種^々相^ヲ了^レ

知^ル於^レ義^ハ。 一^ニ者^ハ知^ル盡^ク所^々有^ニ性^ヲ。 二^ニ者^ハ知^ル如^ク所^々有^ニ

性^ヲ。 三^ニ者^ハ知^ル能^ク取^ル義^ハ。 四^ニ者^ハ知^ル所^々取^ル義^ハ。 五^ニ者^ハ

知^ル建^テ立^テ義^ハ。 六^ニ者^ハ知^ル受^テ用^ル義^ハ。 七^ニ者^ハ知^ル顛^テ倒^テ義^ハ。

八^ニ者^ハ知^ル無^ク倒^テ義^ハ。 九^ニ者^ハ知^ル雜^ニ染^ニ義^ハ。 十^ニ者^ハ知^ル清^ク

淨^ク義^ハ。 善^ク男^ヲ子^ヲ。 盡^ク所^々有^ニ性^ヲ者^ハ。 謂^フ諸^ノ雜^ニ染^ニ清^ク

淨^ク法^ヲ中^ニ。 所^々有^ニ一^ニ切^ク品^々別^レ邊^ヲ際^ハ。 是^ハ名^ヲ此^ノ中^ニ盡^ク

所^々有^ニ性^ヲ。 如^ク五^ニ數^ノ蘊^ハ。 六^ニ數^ノ內^ニ處^ハ。 六^ニ數^ノ外^ニ處^ハ。

如^ク是^ハ一^ニ切^ク如^ク所^々有^ニ性^ヲ者^ハ。 謂^フ即^チ一^ニ切^ク染^ニ淨^ク法^ヲ中^ニ

所^々有^ニ真^ヲ如^ヲ。 是^ハ名^ヲ此^ノ中^ニ如^ク所^々有^ニ性^ヲ。 此^ノ復^ニ七^ニ種^々。

一^ニ者^ハ流^カ轉^ム真^ヲ如^ヲ。 謂^フ一^ニ切^ク行^ヲ無^ク先^ニ後^ニ性^ヲ。 二^ニ者^ハ

相^ヲ真^ヲ如^ヲ。

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་དང་། ཚུལ་བདག་མེད་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་བདེན་
 པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ལོག་པར་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ཀྱན་འབྱུང་
 བའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་ངས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། བྱམས་པ། དེ་ལ་འབྱུང་བའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་།
 ལོག་པར་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དང་
 མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། བྱམས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེས་ནི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པའི་ནི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གི་བསྟུས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། བྱམས་པ། དེ་ལ་
 འཛིན་པའི་དོན་ནི་སྤྱོད་མཆོས་གཟུངས་ཅན་ལྟ་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་།

謂一切法補特伽羅。無我性及法無我性。

三者了別真如。謂一切行唯是識性。四者

安立真如。謂我所說諸苦聖諦。五者邪行

真如。謂我所說諸集聖諦。六者清淨真如。

謂我所說諸滅聖諦。七者正行真如。謂我

所說諸道聖諦。當知此中由流轉真如安立

真如邪行真如故。一切有情平等平等。由

相真如了別真如故。一切諸法平等平等。

由清淨真如故。一切聲聞菩提獨覺菩提。

阿耨多羅三藐三菩提平等平等。由正行真

如故。聽聞正法緣總境界。勝奢摩他毘鉢

舍那。所攝受慧平等平等。能取義者。謂

內五色處。若心意

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གཟུང་
 བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་འཛིན་པའི་
 དོན་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གནས་གྱི་དོན་
 ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤང་
 བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་ཆོགས་དང་། གྲོང་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབུམ་
 དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱུག་པའི་ས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་འབུམ་དང་། རྩ་མུའི་སྤྱིང་དང་།
 དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབུམ་དང་། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་
 དང་། དེ་འབུམ་དང་། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་།
 དེ་འབུམ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་
 སྟོང་དང་། དེ་འབུམ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བརྒྱ་
 དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབུམ་དང་། དེ་བྱེ་བ་དང་། དེ་བྱེ་བ་སྐྱུ་བརྒྱ་དང་། དེ་བྱེ་བ་
 སྐྱུ་སྟོང་དང་། དེ་བྱེ་བ་སྐྱུ་འབུམ་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་
 སྐྱུ་བརྒྱ་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་སྐྱུ་སྟོང་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་སྐྱུ་འབུམ་དང་།
 རྩྱུགས་བརྒྱ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་སྐྱུ་འབུམ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ གྱི་
 རྩལ་སྟེད་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྟན་པ་གང་དག་
 ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་

識^ア及^ハ諸^サ心^ニ法^ヲ。所^レ取^ル義^一者^キ。謂^ベ外^ニ六^カ處^ニ。又^ニ能^ク
取^ル義^一亦^ハ所^レ取^ル義^一。建^ス立^カ義^一者^キ。謂^ベ器^ニ世^ハ界^ニ於^ニ中^ニ
可^ク得^ル建^ス立^カ一^ニ切^ニ諸^サ有^ス情^ニ界^ニ。謂^ベ一^ニ村^ヲ田^ヲ若^シ百^ノ村^ヲ
田^ヲ若^シ千^ノ村^ヲ田^ヲ若^シ百^ノ千^ノ村^ヲ田^ヲ。或^シ一^ニ大^ニ地^ニ至^ニ海^ノ邊^ニ
際^ニ。此^ヲ百^ノ此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ百^ノ千^ノ或^シ一^ニ瞻^ニ部^ノ洲^ニ。此^ヲ百^ノ
此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ百^ノ千^ノ或^シ一^ニ四^ノ大^ニ洲^ニ。此^ヲ百^ノ此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ
百^ノ千^ノ或^シ一^ニ小^ニ千^ノ世^ハ界^ニ。此^ヲ百^ノ此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ百^ノ千^ノ或^シ
一^ニ中^ニ千^ノ世^ハ界^ニ。此^ヲ百^ノ此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ百^ノ千^ノ或^シ一^ニ三^ノ千^ノ
大^ニ千^ノ世^ハ界^ニ。此^ヲ百^ノ此^ヲ千^ノ若^シ此^ヲ百^ノ千^ノ。或^シ此^ヲ拘^ニ胝^ニ
此^ヲ百^ノ拘^ニ胝^ニ此^ヲ千^ノ拘^ニ胝^ニ此^ヲ百^ノ千^ノ拘^ニ胝^ニ。或^シ此^ヲ無^ク數^ニ
此^ヲ百^ノ無^ク數^ニ此^ヲ千^ノ無^ク數^ニ此^ヲ百^ノ千^ノ無^ク數^ニ。或^シ三^ノ千^ノ大^ニ
千^ノ世^ハ界^ニ無^ク數^ニ百^ノ千^ノ微^ニ塵^ノ量^ノ等^ニ。於^ニ十^ノ方^ノ面^ニ無^ク量^ノ
無^ク數^ニ諸^サ器^ニ世^ハ界^ニ。受^ス用^ニ義^一者^キ。謂^ベ我^ノ所^レ說^ニ諸^サ有^ス
情^ノ類^ニ。為^ス受^ス用^ニ故^ニ攝^ス受^ス資^ニ具^ニ。

ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་
 རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་
 དང་། རླུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་
 གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། དེའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །བྱམས་པ།
 དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ཉིད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་དག་
 ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་བརྩུ་པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་ལྡན་དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། རྣང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཕྱི་

顛^カ倒^カ義^一者^キ。謂^ス即^レ於^レ彼^ニ能^ク取^ル等^カ義^一。無^ク常^ニ計^ス常^ニ。
想^シ倒^カ心^ニ倒^カ見^ニ倒^カ。苦^ニ計^ス為^ル樂^ニ。不^レ淨^ニ計^ス淨^ニ。無^ク
我^ニ計^ス我^ニ。想^シ倒^カ心^ニ倒^カ見^ニ倒^カ。無^ク倒^カ義^一者^キ。與^ニ上^ニ
相^ニ違^ル能^ク對^ス治^ス彼^ニ。應^ニ知^ル其^ノ相^ニ。雜^ニ染^ニ義^一者^キ。謂^ス
三^ニ界^ニ中^ニ三^ニ種^ニ雜^ニ染^ニ。一^ニ者^キ煩^ニ惱^ニ雜^ニ染^ニ。二^ニ者^キ業^ニ
雜^ニ染^ニ。三^ニ者^キ生^ニ雜^ニ染^ニ。清^ニ淨^ニ義^一者^キ。謂^ス即^レ如^ニ是^ニ
三^ニ種^ニ雜^ニ染^ニ。所^ニ有^ニ離^ニ繫^ニ菩^ニ提^ニ分^ニ法^ニ。善^ニ男^ニ子^ニ。
如^ニ是^ニ十^ニ種^ニ。當^ニ知^ル普^ニ攝^ニ一^ニ切^ニ諸^ニ義^一。復^ニ次^ニ善^ニ男^ニ子^ニ。
彼^ニ諸^ニ菩^ニ薩^ニ由^ニ能^ク了^ル知^ル五^ニ種^ニ義^一故^ニ。名^ニ為^ル知^ル
義^一。何^ニ等^ニ五^ニ義^一。一^ニ者^キ遍^ニ知^ル事^ニ。二^ニ者^キ遍^ニ知^ル義^一。
三^ニ者^キ遍^ニ知^ル因^ニ。四^ニ者^キ得^ル遍^ニ知^ル果^ニ。五^ニ者^キ於^ニ此^ニ覺^ル
了^ル。善^ニ男^ニ子^ニ。此^ニ中^ニ遍^ニ知^ル事^ニ者^キ。當^ニ知^ル即^レ是^ニ一^ニ
切^ニ所^ニ知^ル。謂^ス或^ニ諸^ニ蘊^ニ。或^ニ諸^ニ內^ニ處^ニ。

རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་རྗེས་སྟོན་གྱིས་ཤེས་བྱ་དེ་རིམ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་ལྡན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྦྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་།
 རྟེན་དང་། དུས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ནད་ལ་
 སོགས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། བསྐྱེད་བ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མགོ་
 གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གྲིས་ཏེ་ལན་གདབ་པ་དང་།
 གཞག་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ རྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་
 དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྲང་བ་རྣམས་
 དང་། དེ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་འཛོལ་པ་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་འདུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་།
 ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་སྦྲང་བ་དང་། དག་སྦྲུང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་
 དང་། ངས་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་
 མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་

或_レ諸_レ外_レ處_レ。如_レ是_レ一_レ切_レ遍_レ知_レ義_レ者_レ。乃_レ至_レ所_レ有_レ品_レ類_レ差_レ別_レ所_レ應_レ知_レ境_レ。謂_レ世_レ俗_レ故_レ或_レ勝_レ義_レ故_レ。或_レ功_レ德_レ故_レ或_レ過_レ失_レ故_レ。緣_レ故_レ世_レ故_レ。或_レ生_レ或_レ住_レ或_レ壞_レ相_レ故_レ。或_レ如_レ病_レ等_レ故_レ或_レ苦_レ集_レ等_レ故_レ。或_レ真_レ如_レ實_レ際_レ法_レ界_レ等_レ故_レ。或_レ廣_レ略_レ故_レ。或_レ一_レ向_レ記_レ故_レ或_レ分_レ別_レ記_レ故_レ。或_レ反_レ問_レ記_レ故_レ或_レ置_レ記_レ故_レ。或_レ隱_レ密_レ故_レ或_レ顯_レ了_レ故_レ。如_レ是_レ等_レ類_レ。當_レ知_レ一_レ切_レ名_レ遍_レ知_レ義_レ。言_レ遍_レ知_レ因_レ者_レ。當_レ知_レ即_レ是_レ能_レ取_レ前_レ二_レ菩_レ提_レ分_レ法_レ。所_レ謂_レ念_レ住_レ或_レ正_レ斷_レ等_レ。得_レ遍_レ知_レ果_レ者_レ。謂_レ貪_レ恚_レ癡_レ永_レ斷_レ毘_レ奈_レ耶_レ及_レ貪_レ恚_レ癡_レ一_レ切_レ永_レ斷_レ。諸_レ沙_レ門_レ果_レ及_レ我_レ所_レ說_レ聲_レ聞_レ如_レ來_レ。若_レ共_レ不_レ共_レ世_レ出_レ世_レ間_レ所_レ有_レ功_レ德_レ。於_レ彼_レ作_レ證_レ於_レ此_レ覺_レ了_レ者_レ。

ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དག་ལའང་སྐྱེ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་
 པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱམས་པ། འོན་ལྟ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་རྒྱུ་པ་བཞིས་འོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་རྒྱུ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་འོན་
 དང་། སྦྱང་བའི་འོན་དང་། རྒྱུ་པར་རིག་པའི་འོན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་འོན་གྱིས་ཏེ། བྱམས་པ། འོན་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོན་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་གྱིས་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་རྒྱུ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་
 འབྱུང་འོན་དང་། འོན་གྱི་འོན་དང་། ལམས་ཀྱི་འོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཆོག་འབྱུང་
 འོན་མི་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འོན་གྱི་
 འོན་ནི་རྒྱུ་པ་བཅུ་ར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རབ་དུ་
 དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སུ་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱམས་པ།

謂^レ即^レ於^レ此^ヲ作^ス證^シ法^ニ中^ニ諸^ノ解^ヲ脫^ス智^ヲ。廣^ク為^ス他^ノ說^ヲ宣^ス
揚^シ開^ス示^ス。善^ク男^ヲ子^ヲ。如^ク是^ノ五^ノ義^ノ。當^ニ知^ス普^ク攝^ス一^ニ
切^ノ諸^ノ義^ノ。復^ニ次^ニ善^ク男^ヲ子^ヲ。彼^ノ諸^ノ菩^ノ薩^ノ由^テ能^ク了^ス知^ス
四^ノ種^ノ義^ノ故^ニ。名^ヲ為^ス知^ス義^ノ。何^ニ等^ク四^ノ義^ノ。一^ノ者^ハ心^ノ
執^ス受^ス義^ノ。二^ノ者^ハ領^ス納^ス義^ノ。三^ノ者^ハ了^ス別^ス義^ノ。四^ノ者^ハ
雜^ニ染^ス清^ニ淨^ニ義^ノ。善^ク男^ヲ子^ヲ。如^ク是^ノ四^ノ義^ノ。當^ニ知^ス普^ク
攝^ス一^ニ切^ノ諸^ノ義^ノ。復^ニ次^ニ善^ク男^ヲ子^ヲ。彼^ノ諸^ノ菩^ノ薩^ノ由^テ能^ク
了^ス知^ス三^ノ種^ノ義^ノ故^ニ。名^ヲ為^ス知^ス義^ノ。何^ニ等^ク三^ノ義^ノ。一^ノ
者^ハ文^ノ義^ノ。二^ノ者^ハ義^ノ義^ノ。三^ノ者^ハ界^ノ義^ノ。善^ク男^ヲ子^ヲ。
言^フ文^ノ義^ノ者^ハ。謂^フ名^ヲ身^ヲ等^ク。義^ノ義^ノ當^ニ知^ス復^ニ有^ス十^ノ種^ノ。
一^ノ者^ハ真^ニ實^ノ相^ノ。二^ノ者^ハ遍^ニ知^ス相^ノ。三^ノ者^ハ永^ニ斷^ス相^ノ。
四^ノ者^ハ作^ス證^ス相^ノ。五^ノ者^ハ修^ス習^ス相^ノ。六^ノ者^ハ即^ニ彼^ノ真^ニ實^ノ
相^ノ等^ク品^ノ差^ニ別^ス相^ノ。七^ノ者^ハ所^ニ依^ス能^ク依^ス相^ノ屬^ス相^ノ。八^ノ
者^ハ即^ニ遍^ニ知^ス等^ク障^ス礙^ス法^ノ相^ノ。九^ノ者^ハ即^ニ彼^ノ隨^ス順^ス法^ノ相^ノ。
十^ノ者^ハ不^レ遍^ニ知^ス等^ク及^ニ遍^ニ知^ス等^ク過^ス患^ス功^ノ德^ノ相^ノ。

དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ལྔ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 དང་། ཚེས་གྱི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་གྱི་ཁམས་ཏེ།
 བྱམས་པ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་ འདས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སྟོང་སྟོང་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སྟོང་སྟོང་
 དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སྟོང་སྟོང་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་
 དེ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་པ། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ།
 དགོངས་པ་མེད་པ། མདོན་དུ་མ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྣམ་པར་
 ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོང་སྟོང་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ།
 བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཇི་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ། དགོངས་པ་ཅན། མདོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཆེས་
 མཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོང་སྟོང་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བྱེད་
 དོ། །བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོག་
 འབྱུང་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་དང་།
 དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྤྱིད་
 ཡུལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གྱིས་

言_二界_一義_一者_二。 謂_二五_一種_二界_一。 一_一者_二器_一世_一界_一。 二_一者_二
有_二情_一界_一。 三_一者_二法_一界_一。 四_一者_二所_一調_二伏_一界_一。 五_一者_二
調_二伏_一方_一便_一界_一。 善_二男_一子_一。 如_二是_一五_一義_一。 當_二知_一普_一
攝_二一_一切_一諸_一義_一。 慈_二氏_一菩_一薩_一復_二白_一佛_一言_二。 世_一尊_一。
若_二聞_一所_一成_二慧_一了_一知_二其_一義_一。 若_二思_一所_一成_二慧_一了_一知_二其_一
義_一若_二奢_一摩_一他_一毘_一鉢_一舍_一那_一。 修_二所_一成_二慧_一了_一知_二其_一義_一。
此_二何_一差_一別_一。 佛_二告_一慈_二氏_一菩_一薩_一曰_二。 善_二男_一子_一聞_二所_一
成_二慧_一依_一止_二於_一文_一。 但_二如_一其_一說_二未_一善_一意_一趣_一。 未_二現_一
在_二前_一隨_一順_一解_一脫_一。 未_二能_一領_一受_一成_一解_一脫_一義_一。 思_二所_一
成_二慧_一亦_一依_一於_二文_一。 不_二唯_一如_一說_二能_一善_一意_一趣_一。 未_二現_一
在_二前_一轉_一順_一解_一脫_一。 未_二能_一領_一受_一成_一解_一脫_一義_一。 若_二諸_一
菩_一薩_一修_二所_一成_二慧_一。 亦_一依_一於_二文_一亦_一不_一依_一文_一。 亦_一如_一
其_一說_一亦_一不_一如_一說_一。 能_二善_一意_一趣_一。 所_二知_一事_一同_二分_一三_一
摩_一地_一所_一行_一。 影_二像_一現_二前_一

མངོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཤིན་དུ་མཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། བྱམས་པ། དེ་དག་གི་ཐ་
 དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་དོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་ལགས། མཐོང་
 བ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ང་ནི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟོན་པར་
 བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
 འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་སྒྲོམ་པས་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་གང་གིས་མཆོན་མ་གང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སེལ་བར་
 བགྱིད་ལགས། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། དོན་གྱི་
 མཆོན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མིང་ལ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་དེའི་
 གནས་མཆོན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། མིང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
 བྱའོ། །བྱམས་པ། ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་། དེའི་གནས་ཀྱི་
 མཆོན་མའང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
 ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་

極^レ順^ル解^ハ脫^ス。已^ハ能^ク領^カ受^ク成^ス解^ハ脫^ス義^ハ。善^ク男^ヲ子^ヲ。
是^ハ名^ヲ三^ノ種^ノ知^ハ義^ハ差^レ別^ス。慈^チ氏^シ菩^ツ薩^サ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。
世^ハ尊^ヲ。修^ス奢^セ摩^モ他^タ毘^ヒ鉢^ハ舍^セ那^ナ諸^ノ菩^ツ薩^サ眾^ノ。知^ハ法^ヲ知^ハ
義^ハ。云^ハ何^ニ為^ス智^ハ。云^ハ何^ニ為^ス見^ハ。佛^ニ告^グ慈^チ氏^シ菩^ツ薩^サ
曰^ク。善^ク男^ヲ子^ヲ。我^ハ無^ク量^ノ門^ヲ宣^ス說^ス智^ハ見^ハ二^ノ種^ノ差^レ別^ス。
今^ハ當^カ為^ス汝^ニ略^セ說^ス其^ノ相^ヲ。若^シ緣^ヲ總^ノ法^ヲ修^ス奢^セ摩^モ他^タ毘^ヒ鉢^ハ舍^セ那^ナ。
所^レ有^ル妙^ノ慧^ハ是^ハ名^ヲ為^ス智^ハ。若^シ緣^ヲ別^ノ法^ヲ修^ス奢^セ摩^モ他^タ毘^ヒ鉢^ハ舍^セ那^ナ。
所^レ有^ル妙^ノ慧^ハ是^ハ名^ヲ為^ス見^ハ。慈^チ氏^シ菩^ツ薩^サ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^ヲ。修^ス奢^セ摩^モ他^タ毘^ヒ鉢^ハ舍^セ那^ナ諸^ノ菩^ツ薩^サ眾^ノ。
由^ニ何^ニ作^ス意^ハ何^ニ等^カ。云^ハ何^ニ除^ク遣^ク諸^ノ相^ヲ。佛^ニ告^グ慈^チ氏^シ菩^ツ薩^サ曰^ク。善^ク男^ヲ子^ヲ。由^ニ真^ニ如^ニ作^ス意^ハ除^ク遣^ク
法^ヲ相^ヲ及^ヒ與^ニ義^ハ相^ヲ。若^シ於^ニ其^ノ名^ヲ及^ヒ名^ヲ自^ラ性^ヲ無^ク所^レ得^キ
時^ハ。亦^ハ不^レ觀^ル彼^ノ所^レ依^ル之^ノ相^ヲ。如^シ是^ハ除^ク遣^ク。如^シ於^ニ
其^ノ名^ヲ於^ニ句^ヲ於^ニ文^ヲ。於^ニ一^ノ切^ノ義^ハ當^カ知^ハ亦^ハ爾^ニ。乃^ハ至^ス
於^ニ界^ヲ及^ヒ界^ヲ自^ラ性^ヲ無^ク所^レ得^キ時^ハ。亦^ハ不^レ觀^ル彼^ノ所^レ依^ル之^ノ相^ヲ。
如^シ是^ハ除^ク遣^ク。世^ハ尊^ヲ。諸^ノ所^レ了^ス知^ハ真^ニ如^ニ義^ハ相^ヲ。

རིག་པའི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བསྐྱེད་ལགས་སམ། བྱམས་
 པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་དེ་མི་དམིགས་
 བ། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་དང་དོན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི།
 དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ང་མི་སྤྲོད། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆབ་རྟོག་པ་ཅན་མཆིས་པའི་སྣོད་ཀྱི་དཔེ་དང་། མེ་ལོང་ཡོངས་
 སུ་མ་དག་པའི་དཔེ་དང་། མཆོའུ་འབྲུགས་པའི་དཔེས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་
 བརྟག་པར་མི་རུས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་རུས་ཀྱི། བསྐྱོམས་པས་ནི་རུས་སོ་ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་ནི་གང་ལགས། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ལས་དགོངས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་
 པ། སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་བེ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་
 དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཟླན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཆོས་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམ་
 པར་སེལ་བ་ལ་ཁྱུགས་པའི་མཚན་མ་དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་བསལ་དཀའ་བ་དག་

此_チ真_チ如_ル相_ニ亦_一可_キ遣_ス不_レ。 善_ニ男_ヲ子_ヲ。 於_ニ所_ニ了_ス知_ル真_チ
如_ル義_ニ中_ニ。 都_モ無_ク有_ル相_ニ亦_一無_ク所_ニ得_ル。 當_レ何_ニ所_ニ遣_ス。
善_ニ男_ヲ子_ヲ。 我_レ說_ス了_ス知_ル真_チ如_ル義_ニ時_ニ。 能_レ伏_ス一_ニ切_ニ法_ニ
義_ニ之_ニ相_ニ。 非_レ此_チ了_ス達_ス餘_ニ所_ニ能_レ伏_ス。 世_ニ尊_ニ。 如_ル世_ニ
尊_ニ說_ス濁_ス水_ニ器_ニ喻_ニ不_レ淨_ニ鏡_ニ喻_ニ撓_ス泉_ニ池_ニ喻_ニ。 不_レ任_ル觀_ス
察_ス自_ニ面_ニ影_ニ相_ニ。 若_シ堪_ル任_ル者_モ與_ニ上_ニ相_ニ違_ル。 如_ル是_ニ若_シ
有_ル不_レ善_ニ修_ス心_ニ。 則_チ不_レ堪_ル任_ル如_ル實_ニ觀_ス察_ス所_ニ有_ル真_チ如_ル。
若_シ善_ニ修_ス心_ニ堪_ル任_ル觀_ス察_ス。 此_チ說_ス何_ニ等_ニ能_レ觀_ス察_ス心_ニ。
依_ニ何_ニ真_チ如_ル而_レ作_ス是_ニ說_ス。 善_ニ男_ヲ子_ヲ。 此_チ說_ス三_ニ種_ニ能_レ
觀_ス察_ス心_ニ。 謂_フ聞_ス所_ニ成_ス能_レ觀_ス察_ス心_ニ。 若_シ思_ス所_ニ成_ス能_レ
觀_ス察_ス心_ニ。 若_シ修_ス所_ニ成_ス能_レ觀_ス察_ス心_ニ。 依_ニ了_ス別_ニ真_チ如_ル
作_ス如_ル是_ニ說_ス。 世_ニ尊_ニ。 如_ル是_ニ了_ス知_ル法_ニ義_ニ菩_ニ薩_ニ。 為_ス
遣_ス諸_ニ相_ニ勤_ス修_ス加_ニ行_ニ。 有_ル幾_ニ種_ニ相_ニ難_ニ可_キ除_ス遣_ス。

ལགས་ལ། གང་གིས་ནི་དེ་དག་རྣམ་པར་སེལ་ལགས། བྱམས་པ་བརྩ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་། ཡི་གའི་མཆན་མ་སྣ་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །འཛིན་པའི་དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཆན་མ་དང་། ངོ་སྟམ་
 པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གཟུང་བའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལོངས་
 སྟོང་ལ་ལྟ་བའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་༥ བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་
 ལོ། །ལོངས་སུ་ལོངས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཡ་
 བྱད་དང་ལྷན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བདེ་བའི་མཆན་མ་
 དང་། བྱ་རོལ་གྱི་སྐྱུག་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མེད་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་
 ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ནང་གི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །

誰能除遣。善男子。有十種相空能除遣。何等為十。一者了知法義故。有種種文字相。此由一切法空能正除遣。二者了知安立真如義故。有生滅住異性相續隨轉相。此由相空及無先後空能正除遣。三者了知能取義故。有顧戀身相及我慢相。此由內空及無所得空能正除遣。四者了知所取義故。有顧戀財相。此由外空能正除遣。五者了知受用義。男女承事資具相應故。有內安樂相外淨妙相。此由內外空及本性空能正除遣。六者了知建立義故。有無量相。此由大空能正除遣。七者了知無色故。有內寂靜解脫相。此由有為空能正除遣。

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྔོན་ལང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
 བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། ཚེས་བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཅམ་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་
 ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྔོན་ལང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་
 མ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། དོར་བ་མེད་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །མཚན་མ་དེའི་གཉེན་པོ་ལྟོང་
 པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟོང་པ་
 ཉིད་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། མཚན་མ་རྣམ་བཅུ་རྣམ་
 པར་སེལ་བར་བགྱིད་ན། མཚན་མ་གང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ཅིང་འཆིང་བའི་
 མཚན་མ་གང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་
 དུལ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 མཚན་མའི་མཚན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བྱམས་
 པ། ལྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་དངོས་སུ་ན་མཚན་མ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །རེ་རེའང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་རིག་པ་ནས་ཤ་གིའི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་

八_ハ者_者了_了知_知相_相真_真如_如義_義故_故。有_有補_補特_特伽_伽羅_羅無_無我_我相_相
法_法無_無我_我相_相。若_若唯_唯識_識相_相及_及勝_勝義_義相_相。此_此由_由畢_畢竟_竟
空_空無_無性_性空_空無_無性_性自_自性_性空_空及_及勝_勝義_義空_空能_能正_正除_除遣_遣。
九_九者_者由_由了_了知_知清_清淨_淨真_真如_如義_義故_故。有_有無_無為_為相_相無_無變_變
異_異相_相。此_此由_由無_無為_為空_空無_無變_變異_異空_空能_能正_正除_除遣_遣十_十者_者
即_即於_於彼_彼相_相對_對治_治空_空性_性作_作意_意思_思惟_惟故_故有_有空_空性_性相_相。
此_此由_由空_空空_空能_能正_正除_除遣_遣。世_世尊_尊。除_除遣_遣如_如是_是十_十種_種
相_相時_時。除_除遣_遣何_何等_等從_從何_何等_等相_相而_而得_得解_解脫_脫。善_善男_男
子_子。除_除遣_遣三_三摩_摩地_地所_所行_行影_影像_像相_相。從_從雜_雜染_染縛_縛相_相
而_而得_得解_解脫_脫。彼_彼亦_亦除_除遣_遣。善_善男_男子_子。當_當知_知就_就勝_勝
說_說如_如是_是空_空治_治如_如是_是相_相。非_非不_不一_一一_一治_治一_一切_切相_相。
譬_譬如_如無_無明_明非_非不_不能_能生_生

ཉོན་མོངས་པ་གྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་སྐྱོན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ན་འདུ་བྱེད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཟུན་པ་བཞིན་དུ་
 འདི་ལའང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་རྟོག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་རབ་དུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་
 པ་གང་ལགས། དེ་ནས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་
 ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བྱམས་པ་སྟོང་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་
 རོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་
 རབ་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སྟོང་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྲལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཞིག་ནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 དག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཞིག་བསྐྱུས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཉན་ཐོས་

乃_ヲ至_ニ老_カ死_ハ諸_レ雜_ニ染_ム法_ヲ。就_ハ勝_ム但_ニ說_セ能_ク生_ル於_レ行_ニ。由_テ是_ハ諸_レ行_ニ親_ニ近_ニ緣_ハ故_ニ。此_ハ中_ニ道_カ理_カ當_テ知_ル亦_ハ爾_ハ

爾_ハ時_ハ慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ復_タ白_ク佛_ニ言_フ。世_ハ尊_ニ。此_ハ中_ニ何_レ等_ハ空_ヲ。是_ハ總_ニ空_ニ性_ニ相_ニ。若_シ諸_レ菩_サ薩_ハ了_レ知_ル是_ハ已_ニ無_ク有_テ失_ル壞_ル於_レ空_ニ性_ニ相_ニ離_レ增_ム上_ニ慢_ニ。爾_ハ時_ハ世_ハ尊_ニ歎_ク慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ曰_ク。善_ニ哉_ニ善_ニ哉_ニ。善_ニ男_ヲ子_ヲ。汝_ハ今_ハ乃_ハ能_ク請_ク問_フ如_ク來_ニ如_ク是_ハ深_ニ義_ニ。令_テ諸_レ菩_サ薩_ハ於_レ空_ニ性_ニ相_ニ無_ク有_テ失_ル壞_ル。何_レ以_テ故_ニ。善_ニ男_ヲ子_ヲ。若_シ諸_レ菩_サ薩_ハ於_レ空_ニ性_ニ相_ニ有_テ失_ル壞_ル者_ハ。便_ニ為_テ失_ル壞_ル一_ニ切_ニ大_ニ乘_ニ。是_ハ故_ニ汝_ハ應_テ諦_ニ聽_ク諦_ニ聽_ク。當_テ為_テ汝_ハ說_セ總_ニ空_ニ性_ニ相_ニ。善_ニ男_ヲ子_ヲ。若_シ於_レ依_ニ他_ニ起_ル相_ニ及_ニ圓_ニ成_ニ實_ニ相_ニ中_ニ。一_ニ切_ニ品_ニ類_ニ雜_ニ染_ム清_ニ淨_ニ。遍_ニ計_ニ所_ニ執_ニ相_ニ畢_ニ竟_ニ遠_ニ離_レ性_ニ。及_ニ於_レ此_ハ中_ニ都_ハ無_ク所_ニ得_ク。如_ク是_ハ名_ニ為_テ於_レ大_ニ乘_ニ中_ニ總_ニ空_ニ性_ニ相_ニ

慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ復_タ白_ク佛_ニ言_フ。世_ハ尊_ニ。此_ハ奢_ニ摩_ニ他_ニ毘_ニ鉢_ニ舍_ニ那_ニ。能_ク攝_ム幾_ニ種_ニ勝_ム三_ニ摩_ニ地_ニ。佛_ニ告_ク慈_チ氏_ハ菩_サ薩_ハ曰_ク。善_ニ男_ヲ子_ヲ。

རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱ་གང་ལས་བྱང་བ་ལགས།
 བྱམས་པ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་
 ལས་བྱང་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་
 དག་གི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། བྱམས་པ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 དག་བའི་ཆོས་འཛིན་ཏིན་པ་དང་། འཛིན་ཏིན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་ལགས། བྱམས་པ། འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཚན་མའི་
 འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གོགས་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་དག་
 ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གོགས་དག་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་
 དག་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་ཀའི་གོགས་དག་ལགས། བྱམས་པ། ལུས་དང་ལོངས་ སྦྱོད་ལ་ལྷ་
 བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་པ་ནི་
 ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། རྒྱང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་
 འཛིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གོགས་ཡིན་ཏེ།

如^レ我^レ所^レ說^レ無^ク量^カ聲^ヲ聞^ク菩^サ薩^ヲ如^レ來^ヲ。 有^テ無^ク量^カ種^ニ勝^ニ
三^ニ摩^ニ地^ニ。 當^カ知^ユ一^ニ切^ニ皆^ハ此^ヲ所^レ攝^ス。 世^ハ尊^ニ。 此^ヲ奢^セ
摩^ニ他^ヲ毘^ニ鉢^ニ舍^ニ那^ヲ以^テ何^ニ為^ス因^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 清^ニ淨^ニ尸^ニ羅^ニ
清^ニ淨^ニ聞^ク思^フ所^レ成^ニ正^ニ見^ニ。 以^テ為^ス其^ノ因^ニ。 世^ハ尊^ニ。 此^ヲ
奢^セ摩^ニ他^ヲ毘^ニ鉢^ニ舍^ニ那^ヲ以^テ何^ニ為^ス果^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 善^ニ清^ニ淨^ニ
戒^ニ清^ニ淨^ニ心^ニ善^ニ清^ニ淨^ニ慧^ニ以^テ為^ス其^ノ果^ニ。 復^ニ次^ニ善^ニ男^ニ子^ニ。
一^ニ切^ニ聲^ヲ聞^ク及^テ如^レ來^ヲ等^ニ。 所^レ有^テ世^ハ間^ニ及^テ出^テ世^ハ間^ニ一^ニ
切^ニ善^ニ法^ニ。 當^カ知^ユ皆^ハ是^ハ此^ヲ奢^セ摩^ニ他^ヲ
毘^ニ鉢^ニ舍^ニ那^ヲ所^レ得^ニ之^ノ果^ニ。 世^ハ尊^ニ。 此^ヲ奢^セ摩^ニ他^ヲ毘^ニ鉢^ニ舍^ニ
那^ヲ能^ク作^セ何^ニ業^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 此^ヲ能^ク解^ニ脫^ニ二^ニ縛^ニ為^ス業^ニ。
所^レ謂^ス相^ニ縛^ニ及^テ龐^ニ重^ニ縛^ニ。 世^ハ尊^ニ。 如^レ佛^ニ所^レ說^レ五^ニ種^ニ繫^ニ
中^ニ。 幾^ハ是^ハ奢^セ摩^ニ他^ヲ障^ニ。 幾^ハ是^ハ毘^ニ鉢^ニ舍^ニ那^ヲ障^ニ。 幾^ハ是^ハ
俱^ニ障^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 顧^ニ戀^ニ身^ニ財^ニ是^ハ奢^セ摩^ニ他^ヲ障^ニ。 於^ニ
諸^ニ聖^ニ教^ニ不^レ得^ニ隨^ニ欲^ニ。 是^ハ毘^ニ鉢^ニ舍^ニ那^ヲ障^ニ。 樂^ニ相^ニ雜^ニ住^ニ
於^ニ少^ニ喜^ニ足^ニ。

དེ་ལའང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྦྱིབ་པ་ལྡ་པོ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་
 བྱེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་
 ཀའི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། བྱམས་པ། རྟོན་པ་དང་། འགྱུད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་
 རོ། །རྟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་རོ། །འདྲོད་པ་ལ་
 འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ནི་གཉིས་ཀའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་
 ཀྱིས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཆེ་རྟུགས་པ་དང་།
 གཉིད་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཆོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་
 ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཆེ་རྟོན་པ་དང་། འགྱུད་
 པ་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཆོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཁྱེགས་པས་རྣམ་པ་དུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་
 བར་འཆལ་བར་བསྐྱེད་ལགས། བཀའ་སྒྲུབ་པ་བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རང་དུ་སེམས་རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་
 གཡེང་བས་སོ། །བྱམས་པ། གཡ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པར་རབ་དུ་རྩལ་ན་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་

當_カ知_ル俱_ニ障_ハ。由_レ第_ハ一_ニ故_ニ不_レ能_レ造_ス修_ス。由_レ第_ハ二_ニ故_ニ所_レ修_ス加_フ行_フ不_レ到_ク究_ヘ竟_ヘ。世_ハ尊_マ。於_レ五_ニ蓋_ハ中_ニ幾_ハ是_ハ奢_セ摩_セ他_チ障_ハ。幾_ハ是_ハ毘_ニ鉢_ニ舍_セ那_ヲ障_ハ。幾_ハ是_ハ俱_ニ障_ハ。善_ハ男_ヲ子_ヲ。掉_カ舉_ル惡_ム作_ス是_ハ奢_セ摩_セ他_チ障_ハ。惛_ラ沈_ミ睡_ミ眠_ミ疑_ハ是_ハ毘_ニ鉢_ニ舍_セ那_ヲ障_ハ。貪_チ欲_ハ瞋_ミ恚_ミ當_カ知_ル俱_ニ障_ハ。世_ハ尊_マ。齊_ニ何_レ名_ヲ得_セ奢_セ摩_セ他_チ道_カ圓_ハ滿_ハ清_ク淨_ク。善_ハ男_ヲ子_ヲ。乃_ヲ至_ニ所_レ有_ニ惛_ラ沈_ミ睡_ミ眠_ミ正_ニ善_ハ除_ク遣_ク齊_ニ是_ハ名_ヲ得_セ奢_セ摩_セ他_チ道_カ圓_ハ滿_ハ清_ク淨_ク。世_ハ尊_マ。齊_ニ何_レ名_ヲ得_セ毘_ニ鉢_ニ舍_セ那_ヲ道_カ圓_ハ滿_ハ清_ク淨_ク。善_ハ男_ヲ子_ヲ。乃_ヲ至_ニ所_レ有_ニ掉_カ舉_ル惡_ム作_ス正_ニ善_ハ除_ク遣_ク齊_ニ是_ハ名_ヲ得_セ毘_ニ鉢_ニ舍_セ那_ヲ道_カ圓_ハ滿_ハ清_ク淨_ク。世_ハ尊_マ。若_モ諸_ハ菩_サ薩_ハ於_レ奢_セ摩_セ他_チ毘_ニ鉢_ニ舍_セ那_ヲ現_レ在_ニ前_ニ時_ハ。應_ニ知_ル幾_ハ種_ハ心_ヲ散_ル動_ク法_ヲ。善_ハ男_ヲ子_ヲ。應_ニ知_ル五_ニ種_ハ。一_ハ者_ハ作_ス意_ハ散_ル動_ク二_ハ者_ハ外_ニ心_ヲ散_ル動_ク三_ハ者_ハ內_ニ心_ヲ散_ル動_ク。四_ハ者_ハ相_ニ散_ル動_ク。五_ハ者_ハ鹿_ノ重_ニ散_ル動_ク。善_ハ男_ヲ子_ヲ。若_モ諸_ハ菩_サ薩_ハ捨_テ於_レ大_ニ乘_ニ相_ニ應_ニ作_ス意_ハ。墮_キ在_ニ聲_ニ聞_ニ獨_ニ覺_ニ相_ニ應_ニ諸_ハ作_ス意_ハ中_ニ。當_カ知_ル是_ハ名_ヲ作_ス意_ハ散_ル動_ク。

བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པོ་དག་དང་། འདྲ་འཛིན་དང་།
 མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 བྱ་རྒྱུ་ལྟར་གསལ་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་གཏོང་ན་དེ་ནི་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་
 སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའམ།
 སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་རོ་བྱང་བའམ། སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 གང་ཡང་རྩང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་
 གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནང་
 གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷས་ཀྱིས་ངའོ་
 སྟམ་དུ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་༥ བ་ཡིན་
 ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་
 པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སའི་བར་ལ་གང་གི་གཉེན་པོ་ལགས། བྱམས་པ།
 ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
 དང་སྦྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྱ་
 མའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཀྱིའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་སླེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་སླེད་པའི་འོ། །ལྔ་པ་ལ་
 ནི་འཁོར་བ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་དུ་མི་སྦྱགས་པ་ཉིད་དང་།
 མངོན་དུ་སྦྱགས་པ་ཉིད་

若_レ於_レ其_レ外_ヲ五_ノ種_ヲ妙_ニ欲_ハ諸_ヲ雜_ニ亂_ス相_ヲ。 所_レ有_レ尋_ニ思_ム隨_ハ煩_ニ惱_ニ中_ニ。 及_ヒ於_レ其_レ外_ヲ所_レ緣_ヲ境_ヲ中_ニ縱_ニ心_ヲ流_カ散_ス。 當_カ知_ル是_ハ名_ヲ外_ヲ心_ヲ散_ス動_ス。 若_レ由_レ惛_ニ沈_ニ及_ヒ以_テ睡_ニ眠_ニ。 或_レ由_レ沈_ニ沒_ニ或_レ由_レ愛_ヲ味_ニ三_ノ摩_ニ鉢_底。 或_レ由_レ隨_ニ一_ニ三_ノ摩_ニ鉢_底。 諸_ヲ隨_ハ煩_ニ惱_ニ之_ヲ所_レ染_ニ汚_ス。 當_カ知_ル是_ハ名_ヲ內_ヲ心_ヲ散_ス動_ス。 若_レ依_テ外_ヲ相_ヲ。 於_レ內_ニ等_ニ持_テ所_レ行_ニ諸_ヲ相_ヲ。 作_レ意_ヲ思_ム惟_ニ名_ヲ相_ヲ散_ス動_ス。 若_レ內_ニ作_レ意_ヲ。 為_ニ緣_ヲ生_ル起_ル所_レ有_レ諸_ヲ受_ス。 由_レ龐_重身_ヲ計_ニ我_ニ起_ル慢_ニ。 當_カ知_ル是_ハ名_ヲ龐_重散_ス動_ス。 世_ハ尊_ニ此_ヲ奢_ニ摩_ニ他_ヲ毘_ニ鉢_舍那_ヲ。 從_テ初_ニ菩_ニ薩_ニ地_ニ乃_ニ至_ル如_レ來_カ地_ニ。 能_ニ對_テ治_ニ何_ニ障_ニ。 善_ニ男_ヲ子_ヲ。 此_ヲ奢_ニ摩_ニ他_ヲ毘_ニ鉢_舍那_ヲ。 於_レ初_ニ地_ニ中_ニ對_テ治_ニ惡_ニ趣_ニ煩_ニ惱_ニ業_ヲ生_ル雜_ニ染_ニ障_ニ。 第_ニ二_ニ地_ニ中_ニ對_テ治_ニ微_ニ細_ニ誤_ニ犯_ニ現_ニ行_ニ障_ニ。 第_ニ三_ニ地_ニ中_ニ對_テ治_ニ欲_ニ貪_ニ障_ニ。 第_ニ四_ニ地_ニ中_ニ對_テ治_ニ定_ニ愛_ニ及_ヒ法_ニ愛_ニ障_ニ。 第_ニ五_ニ地_ニ中_ニ對_テ治_ニ生_ル死_ニ涅_ニ槃_ニ一_ニ向_ニ背_ニ趣_ニ障_ニ。

གྲེའོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་སྤྱི་
 མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། མཚན་མ་
 ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་
 དུ་མ་གྱུར་པའི་འོ། །བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་མི་འཐོབ་པའི་འོ། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་
 ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཚོག་ཏུ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་འོ། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་
 བ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་
 བར་འགྱུར་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་བབྱང་བ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པ་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་
 མཚན་མ་སྤྱི་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རེ་ཞིག་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་
 སྟོམས་སུ་འཛོག་ན་

第六^カ地^カ中^中對^カ治^治相^相多^多現^現行^行障^障。 第七^カ地^カ中^中對^カ治^治細^細相^相現^現行^行障^障 第八^カ地^カ中^中對^カ治^治於^於無^無相^相作^作功^功用^用。 及^及於^於有^有相^相不^不得^得自^自在^在障^障。 第九^カ地^カ中^中對^カ治^治於^於一一切^切種^種善^善巧^巧言^言辭^辭不^不得^得自^自在^在障^障。 第十^カ地^カ中^中對^カ治^治不^不得^得圓^圓滿^滿法^法身^身證^證得^得障^障。 善^善男^男子^子。 此^此奢^奢摩^摩他^他毘^毘鉢^鉢舍^舍那^那。 於^於如^如來^來地^地對^對治^治極^極微^微細^細最^最極^極微^微細^細煩^煩惱^惱障^障及^及所^所知^知障^障。 由^由能^能永^永害^害如^如是^是障^障故^故。 究^究竟^竟證^證得^得無^無著^著無^無礙^礙一^一切^切智^智見^見依^依於^於所^所作^作成^成滿^滿所^所緣^緣。 建^建立^立最^最極^極清^清淨^淨法^法身^身。 慈^慈氏^氏菩^菩薩^薩復^復白^白佛^佛言^言世^世尊^尊。 云^云何^何菩^菩薩^薩依^依奢^奢摩^摩他^他毘^毘鉢^鉢舍^舍那^那勤^勤修^修行^行故^故。 證^證得^得阿^阿耨^耨多^多羅^羅三^三藐^藐三^三菩^菩提^提。

佛^佛告^告慈^慈氏^氏菩^菩薩^薩曰^曰。 善^善男^男子^子。 若^若諸^諸菩^菩薩^薩已^已得^得奢^奢摩^摩他^他毘^毘鉢^鉢舍^舍那^那。 依^依七^七真^真如^如。 於^於如^如所^所聞^聞所^所思^思法^法中^中。 由^由勝^勝定^定心^心於^於善^善審^審定^定。 於^於善^善思^思量^量於^於善^善安^安立^立。 真^真如^如性^性中^中內^內正^正思^思惟^惟。 彼^彼於^於真^真如^如正^正思^思惟^惟故^故。 心^心於^於一^一切^切細^細相^相現^現行^行。 尚^尚能^能棄^棄捨^捨。

རགས་པ་དག་ལ་ལྟ་སྒྲིལ་གྱང་ཅི་དགོས། བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་ནི་འདི་དག་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་མཚན་མའམ། སྤྱང་བའི་མཚན་མའམ། རྣམ་པར་རིག་པའི་
མཚན་མའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མའམ། རྣང་གི་
མཚན་མའམ། བྱེ་རོལ་གྱི་མཚན་མའམ། དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མའམ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ དོན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་མཚན་མའམ། ཤེས་པའི་མཚན་མའམ། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་
མཚན་མའམ།

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མའམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མའམ། ཏྲག་པའི་མཚན་མའམ། མི་
ཏྲག་པའི་མཚན་མའམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
མཚན་མའམ། དེ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མའམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
མི་འདྲ་བའི་མཚན་མའམ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མའམ། ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བར་རིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མའམ། གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་
མཚན་མའམ། ཆོས་བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བ་ལ་སེམས་སྤྱག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཁྱུགས་ཤིང་དེ་ལ་མང་
དུ་གནས་པ་དུས་དུས་སུ་གོགས་དང་། སྐྱིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དག་ལས་སེམས་
རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནང་གི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྟེ། བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ནི་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
སྟོན་མེད་

何_レ況_ス鹿_ノ相_ニ。善_ク男_ノ子_ノ。言_フ細_ニ相_ニ者_キ。謂_フ心_ヲ所_ニ執_シ受_メ
相_ニ。或_レ領_カ納_リ相_ニ或_レ了_カ別_セ相_ニ或_レ雜_ニ染_ス清_ク淨_ク相_ニ。或_レ
內_ニ相_ニ或_レ外_ニ相_ニ或_レ內_ニ外_ニ相_ニ。或_レ謂_フ我_ニ當_カ修_ス行_ニ一_ニ切_ニ
利_カ有_ニ情_ニ相_ニ。或_レ正_ニ智_ニ相_ニ或_レ真_ニ如_ニ相_ニ。或_レ苦_ニ集_ニ滅_ニ
道_ニ相_ニ。或_レ有_ニ為_ニ相_ニ或_レ無_ニ為_ニ相_ニ。或_レ有_ニ常_ニ相_ニ或_レ無_ニ
常_ニ相_ニ。或_レ苦_ニ有_ニ變_ニ異_ニ性_ニ相_ニ。或_レ苦_ニ無_ニ變_ニ異_ニ性_ニ相_ニ。
或_レ有_ニ為_ニ異_ニ相_ニ相_ニ。或_レ有_ニ為_ニ同_ニ相_ニ相_ニ。或_レ知_ニ一_ニ切_ニ
是_ニ一_ニ切_ニ已_ニ有_ニ一_ニ切_ニ相_ニ。或_レ補_ニ特_ニ伽_ニ羅_ニ無_ニ我_ニ相_ニ或_レ
法_ニ無_ニ我_ニ相_ニ。於_レ彼_ニ現_ニ行_ニ心_ニ能_ニ棄_ニ捨_ニ。彼_ニ既_ニ多_ニ住_ニ
如_ニ是_ニ行_ニ故_ニ。於_レ時_ニ時_ニ間_ニ從_ニ其_ニ一_ニ切_ニ繫_ニ蓋_ニ散_ニ動_ニ善_ニ
修_ニ治_ニ心_ニ。從_ニ是_ニ已_ニ後_ニ於_ニ七_ニ真_ニ如_ニ有_ニ七_ニ各_ニ別_ニ。自_ニ
內_ニ所_ニ證_ニ通_ニ達_ニ智_ニ生_ニ。名_ニ為_ニ見_ニ道_ニ。由_ニ得_ニ此_ニ故_ニ。
名_ニ入_ニ菩_ニ薩_ニ正_ニ性_ニ離_ニ生_ニ。

བ་ལ་ཁྱགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། ས་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དངོས་པོའི་མཐའི་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གོང་མ་
 གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཁྱགས་ཤིང་། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལ་ལ་ཞིག་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་ཆེས་སྤྱུ་
 པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའང་སྤྱུས་སྤྱུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ནང་གི་མཚན་
 མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དེ། མཚན་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་ན་གནས་ངན་
 ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་
 ལེགས་པར་བཅོམ་པས་རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྷ་བྱར་སེམས་རྣམ་
 པར་སྦྱོད་ལ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་ཞིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པའང་འཐོབ་སྟེ། བྱམས་
 པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ན་སྤྱོད་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བབྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་

生_レ如_レ來_カ家_ニ證_ス得_ル初_メ地_ニ。 又_レ能_レ受_ル用_ハ此_ノ地_ニ勝_ル德_ニ。
彼_レ於_レ先_ニ時_ニ由_テ得_ル奢_セ摩_セ他_ニ毘_セ鉢_セ舍_セ那_ニ故_ニ。 已_レ得_ル二_ニ種_ニ
所_ニ緣_ニ。 謂_フ有_レ分_ニ別_ニ影_ニ像_ニ所_ニ緣_ニ及_レ無_レ分_ニ別_ニ影_ニ像_ニ所_ニ
緣_ニ。 彼_レ於_レ今_ニ時_ニ得_ル見_ル道_ニ故_ニ。 更_レ證_ス得_ル事_ニ邊_ニ際_ニ所_ニ
緣_ニ。 復_レ於_レ後_ニ後_ニ一_ニ切_ニ地_ニ中_ニ進_ニ修_ニ修_ニ道_ニ。 即_レ於_レ如_レ
是_ニ三_ニ種_ニ所_ニ緣_ニ作_ル意_ニ思_ニ惟_ニ。 譬_ニ如_レ有_レ人_ニ以_テ其_ノ細_ニ楔_ニ
出_ル於_レ鹿_ニ楔_ニ。 如_レ是_ニ菩_ニ薩_ニ依_テ此_ニ以_テ楔_ニ出_ル楔_ニ方_ニ便_ニ遣_ニ內_ニ
相_ニ故_ニ。 一_ニ切_ニ隨_ニ順_ニ雜_ニ染_ニ分_ニ相_ニ皆_ニ悉_ニ除_ニ遣_ニ。 相_ニ除_ニ
遣_ニ故_ニ鹿_ニ重_ニ亦_ニ遣_ニ。 永_ニ害_ニ一_ニ切_ニ相_ニ鹿_ニ重_ニ故_ニ。 漸_ニ次_ニ於_レ
彼_レ後_ニ後_ニ地_ニ中_ニ。 如_レ煉_カ金_ニ法_ニ陶_カ煉_カ其_ノ心_ニ。 乃_ニ至_ニ證_ス
得_ル阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ。 又_レ得_ル所_ニ作_ル成_ニ滿_ニ所_ニ
緣_ニ。 善_ニ男_ニ子_ニ。 如_レ是_ニ菩_ニ薩_ニ於_レ內_ニ止_ニ觀_ニ正_ニ修_ニ行_ニ故_ニ。
證_ス得_ル阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ。 慈_ニ氏_ニ菩_ニ薩_ニ復_レ白_ニ
佛_ニ言_ニ。 世_ニ尊_ニ。 云_ニ何_ニ修_ニ行_ニ引_ニ發_ニ菩_ニ薩_ニ廣_ニ大_ニ威_ニ德_ニ。

པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ལགས། བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པ་
ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་
མཁས་པ་དང་། གནས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་
མཁས་པ་དང་། འགྲེབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་དྲུག་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་དྲུག་
ནི་བརྟན་པ་དང་སྤྱོད་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
འོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་།
ནང་གི་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཅིག་
ཅར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་
བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་མཐོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཁོ་ནའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཚུང་དུ་༥ རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་
དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཆད་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་
པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དང་
ལྡན་པའི་འོ། །

善男子。若諸菩薩善知六處。便能引發菩薩所有廣大威德。一者善知心生。二者善知心住。三者善知心出。四者善知心增。五者善知心減。六者善知方便。云何善知心生。謂如實知十六行心生起差別。是名善知心生。十六行心生起差別者。一者不可覺知堅住器識生。謂阿陀那識。二者種種行相所緣識生。謂頓取一切色等境界分別意識。及頓取內外境界覺受。或頓於一念瞬息須臾。現入多定見多佛土。見多如來分別意識。三者小相所緣識生。謂欲界繫識。四者大相所緣識生。謂色界繫識。五者無量相所緣識生。謂空識無邊處繫識。

དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་མཐར་སྒྲག་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །མཚན་མ་
 མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་འོ། །སྒྲག་བསྐྱལ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་
 འོ། །ཚུར་བ་འདྲེན་མ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་འོ། །དགའ་བ་
 དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་
 འོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་པའི་འོ། །སྒྲག་བསྐྱལ་
 ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བའང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའི་བར་གྱི་འོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 དང་ལྡན་པའི་ ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 འོ། །དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །ལྷུང་དུ་
 མ་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དང་མི་ལྡན་པའི་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་
 གནས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
 འཅིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་རབ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་སེམས་འདི་
 བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

六^カ者^キ微^ミ細^コ相^ソ所^ス緣^ズ識^シ生^ス。 謂^ク無^ク所^ス有^ル處^ニ繫^ス識^ハ。

七^シ者^キ邊^ヘ際^ニ相^ソ所^ス緣^ズ識^シ生^ス。 謂^ク非^レ想^ト非^レ非^レ想^ト處^ニ繫^ス識^ハ。 八^{ハチ}者^キ無^ク相^ソ識^シ生^ス。 謂^ク出^イ世^ニ識^ハ及^ヒ緣^ズ滅^ス識^ハ。

九^ク者^キ苦^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク地^ニ獄^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}者^キ雜^ニ受^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク欲^ニ行^ツ識^ハ。 十^{ジュウ}一^{イチ}喜^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク

初^{ハツ}二^ニ靜^ニ慮^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}二^ニ樂^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク第^ニ三^ニ靜^ニ慮^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}三^ニ不^レ苦^ニ不^レ樂^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク從^ニ第^ニ四^ニ

靜^ニ慮^ニ乃^ニ至^ニ非^レ想^ト非^レ非^レ想^ト處^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}四^ニ染^ニ汚^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク諸^ニ煩^ニ惱^ニ及^ヒ隨^ニ煩^ニ惱^ニ相^ニ應^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}五^ニ善^ニ

俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク信^ニ等^ニ相^ニ應^ニ識^ハ。 十^{ジュウ}六^ニ無^ク記^ニ俱^ニ行^ツ識^シ生^ス。 謂^ク彼^ニ俱^ニ不^レ相^ニ應^ニ識^ハ。 云^ク何^ニ善^ニ知^ニ心^ニ住^ニ。

謂^ク如^ニ實^ニ知^ニ了^ニ別^ニ真^ニ如^ニ。 云^ク何^ニ善^ニ知^ニ心^ニ出^ニ。 謂^ク如^ニ實^ニ知^ニ出^ニ二^ニ種^ニ縛^ニ。 所^ニ謂^ニ相^ニ縛^ニ及^ヒ龐^ニ重^ニ縛^ニ。 此^ニ能^ニ善^ニ

知^ニ應^ニ令^ニ其^ニ心^ニ從^ニ如^ニ是^ニ出^ニ。

མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཚན་མ་དང་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉིན་པོའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་
 དང་། འཕེལ་ལོ་ཞེས་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་གྱུར་པ་མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་འགྲིབ་ཅིང་འབྲི་བར་གྱུར་པ་ན་
 འགྲིབ་ཅིང་འབྲིའོ་ཞེས་འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཐམས་ལ་མཁས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་། ཟད་
 པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། མངོན་པར་
 སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས།
 བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
 ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་འགག་གོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ་། བཙེམ་ལྡན་འདས།
 ཡང་དག་པའི་ཆོར་བ་དེ་དག་གང་ལགས། བྱམས་པ། མདོར་བསྐྱུས་ན་ཆོར་བ་རྣམ་པ་
 གཉིས་འགག་སྟེ། གནས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་རིག་
 པའོ། །དེ་ལ་གནས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་
 པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་

云_レ何_レ善_レ知_レ心_レ增_レ。謂_レ如_レ實_レ知_レ能_レ治_レ相_レ縛_レ龐重_レ縛_レ心_レ。
 彼_レ增_レ長_レ時_レ彼_レ積_レ集_レ時_レ。亦_レ得_レ增_レ長_レ亦_レ得_レ積_レ集_レ。
 名_レ善_レ知_レ增_レ。云_レ何_レ善_レ知_レ心_レ減_レ。謂_レ如_レ實_レ知_レ彼_レ所_レ
 對_レ治_レ相_レ。及_レ龐重_レ所_レ雜_レ染_レ心_レ。彼_レ衰_レ退_レ時_レ彼_レ損_レ減_レ
 時_レ。此_レ亦_レ衰_レ退_レ此_レ亦_レ損_レ減_レ。名_レ善_レ知_レ減_レ。云_レ何_レ
 善_レ知_レ方_レ便_レ。謂_レ如_レ實_レ知_レ解_レ脫_レ勝_レ處_レ及_レ與_レ遍_レ處_レ。
 或_レ修_レ或_レ遣_レ。善_レ男_レ子_レ。如_レ是_レ菩_レ薩_レ於_レ諸_レ菩_レ薩_レ廣_レ
 大_レ威_レ德_レ。或_レ已_レ引_レ發_レ或_レ當_レ引_レ發_レ或_レ現_レ引_レ發_レ。慈_レ
 氏_レ菩_レ薩_レ復_レ白_レ佛_レ言_レ。世_レ尊_レ。如_レ世_レ尊_レ說_レ。於_レ無_レ
 餘_レ依_レ涅_レ槃_レ界_レ中_レ。一_レ切_レ諸_レ受_レ無_レ餘_レ永_レ滅_レ。何_レ等_レ
 諸_レ受_レ於_レ此_レ永_レ滅_レ。善_レ男_レ子_レ。以_レ要_レ言_レ之_レ。有_レ二_レ
 種_レ受_レ無_レ餘_レ永_レ滅_レ何_レ等_レ為_レ二_レ。一_レ者_レ所_レ依_レ龐重_レ受_レ
 二_レ者_レ彼_レ果_レ境_レ界_レ受_レ。所_レ依_レ龐重_レ受_レ當_レ知_レ有_レ四_レ種_レ。
 一_レ者_レ有_レ色_レ所_レ依_レ受_レ。二_レ者_レ無_レ色_レ所_レ依_レ受_レ。三_レ者_レ
 果_レ已_レ成_レ滿_レ龐重_レ受_レ。四_レ者_レ果_レ未_レ成_レ滿_レ龐重_レ受_レ。果_レ
 已_レ成_レ滿_レ受_レ者_レ。

པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཡུལ་རིག་པ་འང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་རིག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་
རིག་པ་དང་། འོངས་སྟོད་རིག་པ་དང་། ལྟོས་པ་རིག་པའོ། །དེའང་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་འདུས་
ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚྲར་བ་སྤྱང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་དུ་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེན་མར་སྤྱང་ངོ། །འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྤྱང་བའི་ནི་
ཚྲར་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་ཏེ། རིག་པའི་འདུས་
ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚྲར་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱང་ངོ། །སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ལས་འདའ་བ་ན་དེའང་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚྲར་བ་ཐམས་
ཅད་འགག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྩལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་རྩལ་པ། བྱམས་པ་སྟོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བརྩམས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་མཁས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངྲི་བ་ངྲིས་པ་ལེགས་
སོ། །ལེགས་སོ། །ངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
པར་བརྟན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟན་ཅིང་སྟོན་པར་འགྱུར་
རོ། །རིགས་

謂_レ現_ニ在_ル受_ル。果_モ未_レ成_テ滿_ニ受_ル者_モ。謂_レ未_レ來_ル因_テ受_ル彼_ノ果_モ境_ニ界_ニ。受_ル亦_レ有_ニ四_ハ種_モ。一_ハ者_モ依_テ持_テ受_ル。二_ハ者_モ資_ヲ具_シ受_ル。三_ハ者_モ受_ル用_テ受_ル。四_ハ者_モ願_ニ戀_ニ受_ル。於_ニ有_ニ餘_ノ依_テ涅_ヲ槃_ノ界_ニ中_ニ。果_モ未_レ成_テ滿_ニ受_ル。一_ハ切_ク已_ニ滅_ニ領_カ彼_ノ對_テ治_ス。明_ニ觸_ニ生_ル受_ル領_カ受_ル共_ニ有_ニ。或_モ復_ニ彼_ノ果_モ已_ニ成_テ滿_ニ受_ル。又_ニ二_ハ種_モ受_ル一_ハ切_ク已_ニ滅_ニ。唯_レ現_ニ領_カ受_ル明_ニ觸_ニ生_ル受_ル。於_ニ無_ク餘_ノ依_テ涅_ヲ槃_ノ界_ニ中_ニ。般_ニ涅_ヲ槃_ノ時_ハ此_ハ亦_レ永_ニ滅_ニ。是_ハ故_ニ說_ニ言_ニ。於_ニ無_ク餘_ノ依_テ涅_ヲ槃_ノ界_ニ中_ニ。一_ハ切_ク諸_モ受_ル無_ク餘_ノ永_ニ滅_ニ。爾_ノ時_ハ世_ハ尊_ニ說_ニ是_ハ語_ニ已_ニ。復_ニ告_ニ慈_ニ氏_ハ菩_ニ薩_ハ曰_ニ。善_ニ哉_ハ善_ニ哉_ハ。善_ニ男_ニ子_ハ。汝_ハ今_ハ善_ニ能_ニ依_テ止_ニ圓_ニ滿_ニ最_ニ極_ニ清_ニ淨_ニ妙_ニ瑜_ニ伽_ニ道_ハ。請_ニ問_ニ如_ニ來_ル。汝_ハ於_ニ瑜_ニ伽_ニ已_ニ得_テ決_ニ定_ニ最_ニ極_ニ善_ニ巧_ニ。吾_ハ已_ニ為_ニ汝_ハ宣_ニ說_ニ圓_ニ滿_ニ最_ニ極_ニ清_ニ淨_ニ妙_ニ瑜_ニ伽_ニ道_ハ。所_ニ有_ニ一_ハ切_ク過_ニ去_ル未_レ來_ル正_ニ等_ニ覺_ニ者_モ。已_ニ說_ニ當_ニ說_ニ皆_ニ亦_レ如_ニ是_ハ。

གྱི་བྱ་རྣམས་དང་། རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་རིགས་
 སོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་རྩལ་
 ཏོ། །ཆོས་རྣམས་གདགས་པ་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བག་ཡོད་དོན་
 ཆེན་ཡིན། །གང་དག་ཆོས་དེར་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་འདིར། །ཡང་དག་བཙོན་པ་དེ་
 དག་བྱང་ཆུབ་འཕྲོད། །གང་དག་སྐྱགས་ལྟ་དེ་སྐད་རྒྱལ་བ་ལས། །ཐར་པར་ལྟ་བ་ཆོས་
 ཀྱན་ཆུབ་བྱེད་པ། །བྱམས་པ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལས་ནི། །ཐག་རིང་གནམ་ས་རིང་
 བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །སློ་ལྡན་སེམས་ཅན་དོན་ཞེས་དེ་དག་ལས། །ལན་བྱེད་རིག་ནས་སེམས་
 ཅན་དོན་བཙོན་མིན། །ལན་དེ་རྟོག་ན་ཀྱན་གྱི་དམ་པ་དང་། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དགའ་
 བ་འཕྲོད་མི་འགྱུར། །གང་དག་འདོད་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་ལུང་འཕྲིན་པ། །དེ་དག་འདོད་པ་
 སྤངས་པ་ཕྱིར་ལེན་ཏེ། །སྤངས་པ་དེ་དག་ཆོས་གྱི་རིན་པོ་ཆེ། །རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་ཀྱང་
 སྤང་ཞིང་སྟུ། །དེ་ཕྱིར་ཚུད་དང་འདྲུ་འཛི་སྟོས་ལྡན་པ། །རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་བཙོན་འགྱུར་
 མཆོག་བྱོས་ཏེ། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་
 རབ་ཏུ་བཙོན་པར་གྱིས། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་
 པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་
 གྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བཟུན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་བཀའ་རྩལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་
 དོན་བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བཟུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག་ །རྣལ་
 འབྱོར་ངེས་

諸善男子。若善女人。皆應依此勇猛精進。當正修學。爾時世尊欲重宣此義。而說頌曰。

於法假立瑜伽中。
依止此法及瑜伽。
見有所得。求免離。
慈氏。彼去瑜伽遠。
利生堅固。而不作。
智者作此窮劫量。
若人爲欲。而說法。
愚癡得法。無價寶。
於諍諠雜戲論著。
爲度諸天及世間。

若行放逸。失大義。
若正修行。得大覺。
若謂此見。爲得法。
譬如大地。與虛空。
悟已勤修。利有情。
便得最上離染喜。
彼名捨欲。還取欲。
反更遊行。而乞匄。
應捨發起上精進。
於此瑜伽。汝當學。

爾時慈氏菩薩復白佛言。世尊。於是解深密法門中。當何名此教。我當云何奉持。佛告慈氏菩薩曰。善男子。此名瑜伽了義之教。於此瑜伽了義之教。汝當奉持。說此瑜伽了義教時。

པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྟོན་ཆགས་དུག་འབྱུང་ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱེས་སོ། ། ཉན་ཐོས་སུམ་འབྱུང་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་མིག་རྩལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། ཉན་ཐོས་འབྱུང་ལྡེ་བྲི་ནི་
 ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བདུན་གྱི་ལྷ་སྟོང་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱམས་
 པའི་ལེབ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། ། །།

དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་
 གིས་བྱ་བ་བྱས་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བརྩ་གང་
 ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བསྐྱེད་
 དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་
 དགའ་དང་། མདོན་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་ཏུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་
 སློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ལགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བརྩ་གཅིག་པ་ལགས་ན། ས་དེ་
 དག་རྣམ་པར་དག་པ་ཏུ་དག་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་དག་གིས་བསྐྱུས་ལགས། བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་
 བཞི་དང་། ཡན་ལག་བརྩ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟུན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱུག་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱུས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་
 ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་

於_レ大_ニ會_ニ中_ニ有_ニ六_ニ百_ニ千_ニ眾_ニ生_ニ。 發_ニ阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ心_ニ。 三_ニ百_ニ千_ニ聲_ニ聞_ニ遠_ニ塵_ニ離_ニ垢_ニ。 於_レ諸_ニ法_ニ中_ニ得_ニ法_ニ眼_ニ淨_ニ。 一_ニ百_ニ五_ニ十_ニ千_ニ聲_ニ聞_ニ諸_ニ漏_ニ永_ニ盡_ニ心_ニ得_ニ解_ニ脫_ニ。 七_ニ十_ニ五_ニ千_ニ菩_ニ薩_ニ獲_ニ得_ニ廣_ニ大_ニ瑜_ニ伽_ニ作_ニ意_ニ解_ニ深_ニ密_ニ經_ニ卷_ニ第_ニ三_ニ終_ニ

解_ニ深_ニ密_ニ經_ニ卷_ニ第_ニ四_ニ

大_ニ唐_ニ三_ニ藏_ニ法_ニ師_ニ玄_ニ奘_ニ奉_ニ詔_ニ譯_ニ

地_ニ波_ニ羅_ニ蜜_ニ多_ニ品_ニ第_ニ七_ニ

爾_レ時_ニ觀_ニ自_ニ在_ニ菩_ニ薩_ニ白_ニ佛_ニ言_ニ。 世_ニ尊_ニ。 如_レ佛_ニ所_ニ說_ニ菩_ニ薩_ニ十_ニ地_ニ。 所_ニ謂_ニ極_ニ喜_ニ地_ニ離_ニ垢_ニ地_ニ發_ニ光_ニ地_ニ焰_ニ慧_ニ地_ニ極_ニ難_ニ勝_ニ地_ニ現_ニ前_ニ地_ニ遠_ニ行_ニ地_ニ不_ニ動_ニ地_ニ善_ニ慧_ニ地_ニ法_ニ雲_ニ地_ニ。 復_ニ說_ニ佛_ニ地_ニ為_ニ第_ニ十_ニ一_ニ。 如_レ是_ニ諸_ニ地_ニ幾_ニ種_ニ清_ニ淨_ニ幾_ニ分_ニ所_ニ攝_ニ

爾_レ時_ニ世_ニ尊_ニ告_ニ觀_ニ自_ニ在_ニ菩_ニ薩_ニ曰_ニ。 善_ニ男_ニ子_ニ。 當_ニ知_ニ諸_ニ地_ニ四_ニ種_ニ清_ニ淨_ニ十_ニ一_ニ分_ニ攝_ニ云_ニ何_ニ名_ニ為_ニ四_ニ種_ニ清_ニ淨_ニ能_ニ攝_ニ諸_ニ地_ニ。 謂_ニ增_ニ上_ニ意_ニ樂_ニ清_ニ淨_ニ攝_ニ於_ニ初_ニ地_ニ。 增_ニ上_ニ戒_ニ清_ニ淨_ニ攝_ニ第_ニ二_ニ地_ニ。 增_ニ上_ニ心_ニ清_ニ淨_ニ攝_ニ第_ニ三_ニ地_ニ。

དག་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུ་ལོན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་གྱུ་ལོན་པས་བསྐྱུས་པར་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་༥ བཞི་པོ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་
 ལག་བརྩ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ཆོས་སྦྱད་པ་རྣམ་པ་བརྩ་པོ་དག་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་ཕྱིར་
 བཟོད་པས་ས་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཡང་དག་པ་
 ཉིད་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། རྟེན་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷང་བ་སྤྱི་
 མའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་
 ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་ འཛོལ་བོ། རྟེན་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐོས་
 པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས། དེ་ཡན་
 ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་
 ཐོབ་པ་དག་གིས་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྲེད་པ་
 དང་། ཆོས་ལ་སྤྲེད་པ་ལས་མེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་པར་བཏང་སྦྱོམས་སུ་འཇུག་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་
 ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་

增_上慧_清淨_於後_後地_轉勝_妙故_。 當_知能_攝
從_第四_地乃_至佛_地。 善_男子_。 當_知如_是四_種
清_淨普_攝諸_地。 云_何名_為十_一種_分能_攝
諸_地。 謂_諸菩_薩先_於勝_解行_地。 依_十法_行
極_善修_習勝_解忍_故。 超_過彼_地證_入菩_薩正_性
離_生。 彼_諸菩_薩由_是因_緣此_分圓_滿。 而_未
能_於微_細毀_犯。 誤_現行_中正_知而_行。 由_是
因_緣於_此分_中猶_未圓_滿。 為_令此_分得_圓
滿_故。 精_勤修_習便_能證_得。 彼_諸菩_薩由_是因_緣
此_分圓_滿。 而_未能_得世_間圓_滿等_持等_至。
及_圓滿_聞持_陀羅_尼。 由_是因_緣於_此分_中
猶_未圓_滿。 為_令此_分得_圓滿_故。 精_勤修_習
便_能證_得。 彼_諸菩_薩由_是因_緣此_分圓_滿。
而_未能_令隨_所獲_得。 菩_提分_法多_修習_住。
心_未能_捨諸_等至_愛及_與法_愛。 由_是因_緣於_此
分_中猶_未圓_滿。 為_令此_分得_圓滿_故。 精_勤
修_習便_能證_得。

འཛོལ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་དུ་མི་སྟོགས་པ་ཉིད་
 དང་། མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཐབས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་མི་
 རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཛོལ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
 སྟོ་བ་མང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རུས་པས་
 དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འབད་པས་དེའང་འཛོལ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བར་ཆད་
 མེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་
 པར་མི་རུས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཛོལ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་རྩིས་བ་སྟག་པར་བཏང་སྟོམས་
 སུ་བཞག་པ་དང་། མཚན་མ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
 མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་
 དེའང་འཛོལ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་།
 མཚན་ཉིད་དང་།

彼_レ諸_レ菩_レ薩_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ此_レ分_レ圓_レ滿_レ。而_レ未_レ能_レ於_レ諸_レ諦_レ道_レ理_レ如_レ實_レ觀_レ察_レ。又_レ未_レ能_レ於_レ生_レ死_レ涅槃_レ。棄_レ捨_レ一_レ向_レ背_レ趣_レ作_レ意_レ。又_レ未_レ能_レ修_レ方_レ便_レ所_レ攝_レ菩_レ提_レ分_レ法_レ。由_レ是_レ因_レ緣_レ於_レ此_レ分_レ中_レ猶_レ未_レ圓_レ滿_レ為_レ令_レ此_レ分_レ得_レ圓_レ滿_レ故_レ。精_レ勤_レ修_レ習_レ便_レ能_レ證_レ得_レ。彼_レ諸_レ菩_レ薩_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ此_レ分_レ圓_レ滿_レ而_レ未_レ能_レ於_レ生_レ死_レ流_レ轉_レ如_レ實_レ觀_レ察_レ。又_レ由_レ於_レ彼_レ多_レ生_レ厭_レ故_レ。未_レ能_レ多_レ住_レ無_レ相_レ作_レ意_レ。由_レ是_レ因_レ緣_レ於_レ此_レ分_レ中_レ猶_レ未_レ圓_レ滿_レ。為_レ令_レ此_レ分_レ得_レ圓_レ滿_レ故_レ。精_レ勤_レ修_レ習_レ便_レ能_レ證_レ得_レ。彼_レ諸_レ菩_レ薩_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ此_レ分_レ圓_レ滿_レ。而_レ未_レ能_レ令_レ無_レ相_レ作_レ意_レ。無_レ缺_レ無_レ間_レ多_レ修_レ習_レ住_レ。由_レ是_レ因_レ緣_レ於_レ此_レ分_レ中_レ猶_レ未_レ圓_レ滿_レ。為_レ令_レ此_レ分_レ得_レ圓_レ滿_レ故_レ。精_レ勤_レ修_レ習_レ便_レ能_レ證_レ得_レ。彼_レ諸_レ菩_レ薩_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ此_レ分_レ圓_レ滿_レ而_レ未_レ能_レ於_レ無_レ相_レ住_レ中_レ捨_レ離_レ功_レ用_レ。又_レ未_レ能_レ得_レ於_レ相_レ自_レ在_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ於_レ此_レ分_レ中_レ猶_レ未_レ圓_レ滿_レ。為_レ令_レ此_レ分_レ得_レ圓_レ滿_レ故_レ。精_レ勤_レ修_レ習_レ便_レ能_レ證_レ得_レ。彼_レ諸_レ菩_レ薩_レ由_レ是_レ因_レ緣_レ此_レ分_レ圓_レ滿_レ。而_レ未_レ能_レ於_レ異_レ名_レ眾_レ相_レ

དེས་པའི་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་ ལྷན་པ་ལའང་དབང་
 ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 འཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་
 དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་
 འཐོབ་ལྟེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤུན་རས་གཟིགས་དབང་
 ཟུག་ཤེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
 བཙུག་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྦྱང་དུ་ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སྦྱང་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བགྱི་ལགས། ས་དང་པོ་ནི་དོན་ཆེ་བ།
 འདྲིས་པ་མ་ཡིན་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་དགའ་བ་དང་མཚོག་
 ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོ་
 དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་

訓^ト詞^チ差^サ別^ベ一^一切^セ品^シ類^ル。宣^ト說^セ法^フ中^ニ得^ケ大^ニ自^ラ在^ス。

由^テ是^レ因^リ緣^ニ於^リ此^チ分^ニ中^ニ猶^モ未^ダ圓^ク滿^ス。為^シ令^ラ此^チ分^ニ得^ケ圓^ク滿^ス故^ニ。精^シ勤^ク修^ス習^ス便^ニ能^ク證^ス得^ケ。彼^レ諸^レ菩^サ薩^ハ由^テ是^レ因^リ緣^ニ此^チ分^ニ圓^ク滿^ス。而^モ未^ダ能^ク得^ケ圓^ク滿^ス法^フ身^ヲ現^ス前^ニ證^ス受^ス。由^テ是^レ因^リ緣^ニ於^リ此^チ分^ニ中^ニ猶^モ未^ダ圓^ク滿^ス。為^シ令^ラ此^チ分^ニ得^ケ圓^ク滿^ス故^ニ。精^シ勤^ク修^ス習^ス便^ニ能^ク證^ス得^ケ。彼^レ諸^レ菩^サ薩^ハ由^テ是^レ因^リ緣^ニ此^チ分^ニ圓^ク滿^ス。而^モ未^ダ能^ク得^ケ遍^ス於^リ一^一切^セ所^ニ知^ル境^ニ界^ニ。無^ク著^セ無^ク礙^セ妙^ク智^ヲ妙^ク見^ス。由^テ是^レ因^リ緣^ニ於^リ此^チ分^ニ中^ニ猶^モ未^ダ圓^ク滿^ス。為^シ令^ラ此^チ分^ニ得^ケ圓^ク滿^ス故^ニ。精^シ勤^ク修^ス習^ス便^ニ能^ク證^ス得^ケ。由^テ是^レ因^リ緣^ニ此^チ分^ニ圓^ク滿^ス。此^チ分^ニ滿^ス故^ニ於^リ一^一切^セ分^ニ皆^ニ得^ケ圓^ク滿^ス。善^ク男^ヲ子^ニ。當^ニ知^ル如^ク是^レ十^ニ一^一種^ニ分^ニ普^ク攝^ス諸^レ地^ニ。

觀^ス自^ラ在^ス菩^サ薩^ハ復^テ白^ク佛^ニ言^フ。世^ニ尊^ニ。何^ニ緣^ニ最^ニ初^ニ名^ニ極^ニ喜^ニ地^ニ。乃^チ至^ニ何^ニ緣^ニ說^ク名^ニ佛^ニ地^ニ。佛^ニ告^ク觀^ス自^ラ在^ス菩^サ薩^ハ曰^ク。善^ク男^ヲ子^ニ。成^ス就^ス大^ニ義^ニ得^ケ未^ダ曾^ダ得^ケ出^ス世^ニ間^ニ心^ヲ生^ス大^ニ歡^ニ喜^ニ。是^レ故^ニ最^ニ初^ニ名^ニ極^ニ喜^ニ地^ニ。遠^ク離^ル一^一切^セ微^ニ細^ニ犯^ス戒^ニ。是^レ故^ニ第^ニ二^ニ名^ニ離^ル垢^ニ地^ニ。

ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་དེ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་
 ཚད་མེད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་འཕྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་དབང་བྱ་བར་
 དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་ཅས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པའི་ས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་
 མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་བྱང་
 བས་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དགུ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཆོས་སྟོན་པའི་དབང་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱུ་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷས་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྲིན་ཆེན་ལྟ་བུས་ཁྱབ་ཅིང་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་
 བྱའོ། །ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་སྤངས་པས་
 ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཚུབ་པ་

由_レ彼_レ所_レ得_レ三_カ摩_レ地_カ及_レ聞_レ持_レ陀_レ羅_レ尼_ニ。 能_レ為_レ無_ク量_カ智_ニ光_ニ依_レ止_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ三_カ名_ニ發_レ光_ニ地_カ。 由_レ彼_レ所_レ得_レ菩_レ提_レ分_レ法_ニ。 燒_レ諸_ニ煩_レ惱_ニ智_ニ如_レ火_ニ焰_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ四_カ名_ニ焰_ニ慧_ニ地_カ。 由_レ即_レ於_レ彼_レ菩_レ提_レ分_レ法_ニ方_ニ便_ニ修_レ習_ニ。 最_ニ極_ニ艱_ニ難_ニ方_ニ得_レ自_ニ在_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ五_カ名_ニ極_ニ難_ニ勝_ニ地_カ。 現_ニ前_ニ觀_レ察_レ諸_ニ行_ニ流_ニ轉_ニ。 又_レ於_レ無_ク相_ニ多_ニ修_レ作_レ意_ニ方_ニ現_ニ在_ニ前_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ六_カ名_ニ現_ニ前_ニ地_カ。 能_レ遠_ニ證_ニ入_ニ無_ク缺_ニ無_ク間_ニ無_ク相_ニ作_レ意_ニ。 與_レ清_ニ淨_ニ地_ニ共_ニ相_ニ隣_ニ接_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ七_カ名_ニ遠_ニ行_ニ地_カ。 由_レ於_レ無_ク相_ニ得_レ無_ク功_ニ用_ニ。 於_レ諸_ニ相_ニ中_ニ不_レ為_レ現_ニ行_ニ煩_レ惱_ニ所_レ動_ニ是_ハ故_ニ第_カ八_カ名_ニ不_レ動_ニ地_カ。 於_レ一_ニ切_ニ種_ニ說_レ法_ニ自_ニ在_ニ。 獲_レ得_レ無_ク罪_ニ廣_ニ大_ニ智_ニ慧_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ九_カ名_ニ善_ニ慧_ニ地_カ。 龐_ニ重_ニ之_ニ身_ニ廣_ニ如_レ虛_ニ空_ニ。 法_ニ身_ニ圓_ニ滿_ニ譬_ニ如_レ大_ニ雲_ニ皆_ニ能_レ遍_ニ覆_ニ。 是_ハ故_ニ第_カ十_カ名_ニ法_ニ雲_ニ地_カ。 永_ニ斷_ニ最_ニ極_ニ微_ニ細_ニ煩_レ惱_ニ及_レ所_レ知_ニ障_ニ無_ク著_ニ無_ク礙_ニ。 於_レ一_ニ切_ニ種_ニ所_レ知_ニ境_ニ界_ニ現_ニ正_ニ等_ニ覺_ニ。 故_ニ第_カ十_カ一_ニ說_レ名_ニ佛_ニ地_カ。

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་
 པ་ནི་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དུ་མཆིས་ལགས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་པ། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་ནི་ཤུ་རྩ་
 གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། ངན་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་
 པས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ནི་ལྷང་བ་ཕྱ་མའི་འབྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྣམ་
 པ་སྣ་ཆོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་
 གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་སྤེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་
 ཉིད་དང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། དེའི་གནས་
 ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
 པ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་
 དང་། དེའི་

觀_ミ自_レ在_レ菩_サ薩_サ復_タ白_ク佛_ニ言_フ。 於_レ此_ノ諸_ノ地_ニ有_ニ幾_ク愚_ハ癡_ハ有_ニ幾_ク鹿_ノ重_ク。 為_レ所_ニ對_シ治_ム佛_ニ告_ス觀_ミ自_レ在_レ菩_サ薩_サ曰_{ハセ}。 善_ヲ男_ヲ子_ヲ。 此_ノ諸_ノ地_ニ中_ニ有_ニ二_ノ十_ノ二_ノ種_ノ愚_ハ癡_ハ十_ノ一_ノ種_ノ鹿_ノ重_ク。 為_レ所_ニ對_シ治_ム。 謂_フ於_レ初_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ一_ノ者_ニ執_ム著_シ補_フ特_シ伽_カ羅_カ及_ニ法_ヲ愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ惡_ム趣_ニ雜_ニ染_ニ愚_ハ癡_ハ及_ニ彼_ノ鹿_ノ重_ク為_レ所_ニ對_シ治_ム。 於_レ第_ニ二_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ。 一_ノ者_ニ微_シ細_ニ誤_リ犯_ス愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ種_ノ種_ノ業_ヲ趣_ニ愚_ハ癡_ハ。 及_ニ彼_ノ鹿_ノ重_ク為_レ所_ニ對_シ治_ム。 於_レ第_ニ三_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ。 一_ノ者_ニ欲_シ貪_ム愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ圓_ヲ滿_ヲ。 聞_ク持_テ陀_タ羅_カ尼_ヲ愚_ハ癡_ハ。 及_ニ彼_ノ鹿_ノ重_ク為_レ所_ニ對_シ治_ム。 於_レ第_ニ四_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ。 一_ノ者_ニ等_ニ至_ニ愛_ヲ愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ法_ヲ愛_ヲ愚_ハ癡_ハ。 及_ニ彼_ノ鹿_ノ重_ク為_レ所_ニ對_シ治_ム。 於_レ第_ニ五_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ。 一_ノ者_ニ一_ノ向_ニ作_シ意_ヲ棄_テ背_テ生_ル死_ム愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ一_ノ向_ニ作_シ意_ヲ趣_ニ向_ニ涅_ヲ槃_ヲ愚_ハ癡_ハ。 及_ニ彼_ノ鹿_ノ重_ク為_レ所_ニ對_シ治_ム。 於_レ第_ニ六_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_ハ。 一_ノ者_ニ現_ニ前_ニ觀_ミ察_シ諸_ノ行_ヲ流_カ轉_ヲ愚_ハ癡_ハ。 二_ノ者_ニ相_ニ多_ク現_ニ行_ヲ愚_ハ癡_ハ。

གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
 བ་ཀུན་ཏུ་ མྱོངས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་ཀུན་
 ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་
 མ་མེད་པ་ལ་རྩལ་བ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་
 མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་བསྟན་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིབས་པ་ལ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། སྒྲིབས་པའི་
 དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བརྒྱ་པ་
 ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། གསང་བ་དང་ཕྱ་བ་ལ་
 འཇུག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སོ། །མངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་
 པ་དང་། ཐོགས་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ཁ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་།
 གནས་ངན་ལེན་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་གང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྲལ་ཞིང་དེའི་
 གནས་ངན་ལེན་ཐེབས་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་

及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。於_レ第_ニ七_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_イ一_ノ者_ニ微_ニ細_ニ相_ニ現_レ行_レ愚_ハ癡_イ。二_ノ者_ニ一_ノ向_レ無_ニ相_ニ作_レ意_一方_ニ便_ニ愚_ハ癡_イ。及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。於_レ第_ニ八_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_イ一_ノ者_ニ於_レ無_ニ相_ニ作_レ功_ニ用_レ愚_ハ癡_イ。二_ノ者_ニ於_レ相_ニ自_ニ在_レ愚_ハ癡_イ。及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。於_レ第_ニ九_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_イ一_ノ者_ニ於_レ無_ニ量_ニ說_レ法_ニ無_ニ量_ニ法_ニ句_ニ文_ニ字_ニ後_ニ後_ニ慧_ニ辯_ニ陀_ニ羅_ニ尼_ニ自_ニ在_レ愚_ハ癡_イ。二_ノ者_ニ辯_ニ才_ニ自_ニ在_レ愚_ハ癡_イ。及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。於_レ第_ニ十_ノ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_イ一_ノ者_ニ大_ニ神_ニ通_レ愚_ハ癡_イ。二_ノ者_ニ悟_ニ入_ニ微_ニ細_ニ祕_ニ密_ニ愚_ハ癡_イ。及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。於_レ如_レ來_ニ地_ニ有_ニ二_ノ愚_ハ癡_イ一_ノ者_ニ於_レ一_ニ切_ニ所_ニ知_ニ境_ニ界_ニ極_ニ微_ニ細_ニ著_ニ愚_ハ癡_イ。二_ノ者_ニ極_ニ微_ニ細_ニ礙_ニ愚_ハ癡_イ及_レ彼_ハ鹿重_ニ為_ス所_ニ對_ス治_ム。善_ニ男_ニ子_ニ。由_レ此_ニ二_ノ十_ノ二_ノ種_ニ愚_ハ癡_イ及_レ十_ノ一_ノ種_ニ鹿重_ニ故_ニ。安_ニ立_ニ諸_ニ地_ニ而_レ阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ離_ニ彼_ニ繫_ニ縛_ニ。觀_ニ自_ニ在_レ菩_ニ薩_ニ復_ニ白_ニ佛_ニ言_ニ。世_ニ尊_ニ。阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ。甚_ニ奇_ニ希_ニ有_ニ乃_ニ至_ニ成_ニ就_ニ大_ニ利_ニ大_ニ果_ニ。令_ニ諸_ニ菩_ニ薩_ニ能_ニ破_ニ如_ニ是_ニ大_ニ愚_ハ癡_イ羅_ニ網_ニ。能_ニ越_ニ如_ニ是_ニ大_ニ鹿_ニ重_ニ稠_ニ林_ニ。現_ニ前_ニ證_ニ得_ニ阿_ニ耨_ニ多_ニ羅_ニ三_ニ藐_ニ三_ニ菩_ニ提_ニ

པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་གྱུ་བའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ཙམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཙམ་
 རྒྱུ་འདས། དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལགས། སྤྱན་རས་
 གནིགས་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 མཐུ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །སྤྱན་རས་གནིགས་དབང་ཕྱུག་ས་དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་གོང་མ་གོང་
 མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་
 མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེས་ ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་སྦྱོ་བ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་དེའི་གོང་མའི་ས་
 རྣམས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་མཉམ་ལ། རང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པ་དག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པར་
 ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་སྤྲིད་པར་སྦྱོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བྱང་

觀_ク自_レ在_ル菩_サ薩_ハ復_タ白_ク佛_ニ言_フ。世_ハ尊_ニ。如_ク是_ハ諸_ク
地_ハ幾_ニ種_ニ殊_ニ勝_ニ之_ニ所_ニ安_ニ立_カ。佛_ニ告_ク觀_ク自_レ在_ル菩_サ薩_ハ曰_{ハセ}。
善_ニ男_ニ子_ニ。略_{シテ}有_ル八_ニ種_ニ。一_ハ者_ハ增_ス上_ニ意_ハ樂_ニ清_ニ淨_ニ。
二_ハ者_ハ心_ヲ清_ニ淨_ニ。三_ハ者_ハ悲_ニ清_ニ淨_ニ。四_ハ者_ハ到_キ彼_ニ岸_ニ清_ニ
淨_ニ。五_ハ者_ハ見_テ佛_ニ供_ス養_ス承_ス事_ハ清_ニ淨_ニ。六_ハ者_ハ成_ス熟_ニ有_ル
情_ニ清_ニ淨_ニ。七_ハ者_ハ生_ス清_ニ淨_ニ。八_ハ者_ハ威_ニ德_ニ清_ニ淨_ニ。善_ニ
男_ニ子_ニ。於_レ初_ニ地_ハ中_ニ所_ニ有_ル增_ス上_ニ意_ハ樂_ニ清_ニ淨_ニ乃_ニ至_キ威_ニ
德_ニ清_ニ淨_ニ。後_ニ後_ニ諸_ク地_ハ乃_ニ至_キ佛_ニ地_ハ所_ニ有_ル增_ス上_ニ意_ハ樂_ニ
清_ニ淨_ニ。乃_ニ至_キ威_ニ德_ニ清_ニ淨_ニ。當_カ知_キ彼_ニ諸_ク清_ニ淨_ニ展_キ轉_キ
增_ス勝_ス。唯_ニ於_レ佛_ニ地_ハ除_キ生_ス清_ニ淨_ニ。又_ニ初_ニ地_ハ中_ニ所_ニ有_ル
功_ニ德_ニ。於_レ上_ニ諸_ク地_ハ平_ニ等_ニ皆_ニ有_ル。當_カ知_キ自_レ地_ハ功_ニ德_ニ
殊_ニ勝_ス。一_ハ切_ニ菩_サ薩_ハ十_ニ地_ハ功_ニ德_ニ皆_ニ是_ハ有_ル上_ニ。佛_ニ地_ハ
功_ニ德_ニ當_カ知_キ無_ニ上_ニ。觀_ク自_レ在_ル菩_サ薩_ハ復_タ白_ク佛_ニ言_フ。世_ハ
尊_ニ。何_ニ因_ニ緣_ニ故_ニ。說_ク菩_サ薩_ハ生_ス於_レ諸_ク有_ル生_ス最_ニ為_ス殊_ニ
勝_ス。

རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བ་རབ་དུ་མཆོག་ཅེས་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག
 རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མོན་ལམ་རྒྱ་
 ཆེན་པོས་མཆི་བ་དང་། སློན་ལམ་གྱ་ལོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་
 ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་
 སྤྱིར་དུ་འཐོབ་པར་རུས་པ་དང་། སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་དང་བདེ་བར་གནས་པ་དེའང་
 སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་བ་མེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྱུག་བསྐྱལ་མང་པོ་སྣ་
 ཆོགས་ཡུན་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སློན་པར་བྱེད་པས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སློན་ལམ་རྒྱ་
 ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་དང་། སློན་ལམ་གྱ་ལོ་མ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་
 རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག སྤྱུག་སྟེ། སྤྱིན་པ་དང་། ལྷུ་ཁྲིམས་དང་།
 བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།
 གཞི་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ལྟག་པའི་ལྷུ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ནི་ལྟག་པའི་

佛_レ告_ク觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ曰_ク。 善_ク男_ヲ子_ヲ。 四_ハ因_ニ緣_ヲ故_ニ。
一_ハ者_ハ極_ニ淨_ニ善_ク根_ヲ所_レ集_ル起_ル故_ニ。 二_ハ者_ハ故_ニ意_ニ思_フ擇_ク力_ヲ
所_レ取_ル故_ニ。 三_ハ者_ハ悲_ニ愍_ニ濟_ニ度_ニ諸_ク眾_ヲ生_ル故_ニ。 四_ハ者_ハ自_レ
能_ク無_ク染_ヲ除_ク他_ヲ染_ヲ故_ニ。

觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ復_テ白_ク佛_ニ言_フ。 世_ハ尊_ニ。 何_ニ因_ニ緣_ヲ
故_ニ。 說_ク諸_ク菩_レ薩_ハ行_ニ廣_ニ大_ニ願_ヲ妙_ニ願_ヲ勝_ニ願_ヲ。 佛_ニ告_ク觀_ル
自_レ在_ル菩_レ薩_ハ曰_ク。 善_ク男_ヲ子_ヲ。 四_ハ因_ニ緣_ヲ故_ニ。 謂_ク諸_ク菩_レ
薩_ハ能_ク善_ク了_ク知_ク涅槃_ヲ樂_ヲ住_ス。 堪_ク能_ク速_ニ證_ス而_レ復_テ棄_ク捨_ク。
速_ニ證_ス樂_ヲ住_ス無_ク緣_ヲ無_ク待_テ發_ス大_ニ願_ヲ心_ヲ。 為_ス欲_ニ利_ヲ益_ニ諸_ク
有_ニ情_ヲ故_ニ。 處_ニ多_ク種_ヲ種_ヲ長_シ時_ハ大_ニ苦_ニ。 是_ハ故_ニ我_ハ說_ク彼_ヲ
諸_ク菩_レ薩_ハ。 行_ニ廣_ニ大_ニ願_ヲ妙_ニ願_ヲ勝_ニ願_ヲ。

觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ復_テ白_ク佛_ニ言_フ。 世_ハ尊_ニ。 是_ハ諸_ク菩_レ薩_ハ
凡_ニ有_ニ幾_ニ種_ヲ所_レ應_ニ學_ニ事_ハ。 佛_ニ告_ク觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ曰_ク。
善_ク男_ヲ子_ヲ。 菩_レ薩_ハ學_ニ事_ハ略_シ有_ニ六_ニ種_ヲ。 所_レ謂_ク布_ヲ施_ヲ持_ヲ
戒_ヲ忍_ヲ辱_ヲ精_ニ進_ニ靜_ニ慮_ヲ慧_ヲ到_ク彼_ヲ岸_ヲ。

觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ復_テ白_ク佛_ニ言_フ。 世_ハ尊_ニ。 如_ク是_ハ六_ニ種_ヲ
所_レ應_ニ學_ニ事_ハ。 幾_ニ是_ハ增_ニ上_ニ戒_ヲ學_ニ所_レ攝_ス。

སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། ལྷན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་འབྲུག་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ང་
 ལྟའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚཱགས་ལགས། དུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚཱགས་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལྷག་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚཱགས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚཱགས་ཡིན་ནོ། །བཙུན་འབྲུག་དང་།
 བསམ་གཏན་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ང་ལྟའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 རྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ལགས། ལྷན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་ནམ་པ་ལྷས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་དམ་པའི་ཚཱ་
 བཟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་སྟོང་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཚཱ་སྟུང་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་
 བྱང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་པ་དང་། དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ལྷན་མི་འཆད་པར་དགོ་བའི་ཚྭ་གས་ལ་སྦྱར་བས་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་གངས་རྒྱ་ཏུ་
 གདགས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་

幾^レ是^ハ增^上心^學所^攝。 幾^レ是^ハ增^上慧^學所^攝。
佛^告觀^自在^菩薩^曰。 善^男子[。] 當^知初^三但^是
是^ハ增^上戒^學所^攝。 靜^慮一^種但^是是^ハ增^上心^學
所^攝。 慧^是是^ハ增^上慧^學所^攝。 我^說精^進遍^於
一^切

觀^自在^菩薩^復白^佛言[。] 世^尊。 如^是是^ハ六^種
種^所應^學事[。] 幾^レ是^ハ福^德資^糧所^攝。 幾^レ是^ハ智^慧
資^糧所^攝。 佛^告觀^自在^菩薩^曰。 善^男子[。]
若^增上^戒學^所攝^者。 是^ハ名^福德^資糧^所攝[。]
若^增上^慧學^所攝^者。 是^ハ名^智慧^資糧^所攝[。]
我^說精^進靜^慮二^種遍^於一^切

觀^自在^菩薩^復白^佛言[。] 世^尊。 於^此六^種
種^所學^事中[。] 菩^薩云^何應^當修^學。 佛^告觀^自
自^在菩^薩曰[。] 善^男子[。] 由^五種^相應^當修^學。
一^者最^初於^菩薩^藏波^羅蜜^多相^應微^妙正^法
教^中猛^利信^解。 二^者次^於十^種法^行以^聞思^修
所^成妙^智精^進修^行。 三^者隨^護菩^提之^心。
四^者親^近真^善知^識。 五^者無^間勤^修善^品。
觀^自在^菩薩^復白^佛言[。] 世^尊。 何^因緣^故。
施^設如^是所^應學^事。 但^有六^數。 佛^告觀^自
在^菩薩^曰。 善^男子[。] 二^因緣^故。 一^者饒^益
諸^有情^故。

དང་། ཉམ་མངས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
 གདགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཉམ་མངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་
 ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་སོ། ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཕོངས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་མཐོ་འཆམ་པ་ཉེ་བར་མི་སྐྱབ་པའི་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་སོ། བཟོད་
 པས་ནི་ཕོངས་པ་དང་གཞོད་པ་དང་རྣམ་པར་མཐོ་འཆམ་པ་ལ་ཅི་མི་སྦྱམ་པས་ཕན་
 འདོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་
 ཉམ་མངས་པ་རྣམ་པར་བཅེལ་བ་དང་། ཉམ་མངས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་དགེ་
 བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཉམ་མངས་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་
 བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉམ་མངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་
 ཏོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ནི་ཉམ་
 མངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྦྱང་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་
 དག་གྲངས་བཞིར་གདགས་པར་རིག་པར་བཀྱི་ལགས། སྦྱར་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག བ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགེ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་
 དེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གསུམ་པོ་དག་གི་གྲོགས་སུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་པར་

二_レ者_セ對_カ治_セ諸_ク煩_フ惱_フ故_ク。 當_カ知_セ前_ミ三_ミ饒_ミ益_一有_ク情_ミ。
後_ミ三_ミ對_カ治_セ一_レ切_セ煩_フ惱_フ。 前_ミ三_ミ饒_ミ益_一諸_ク有_ク情_ミ者_セ。
謂_ク諸_ク菩_ク薩_ミ由_ク布_フ施_フ故_ク。 攝_セ受_セ資_フ具_ミ饒_ミ益_一有_ク情_ミ。
由_ク持_フ戒_ミ故_ク不_レ行_フ損_フ害_フ逼_フ迫_セ惱_フ亂_フ饒_ミ益_一有_ク情_ミ。 由_ク
忍_ミ辱_ミ故_ク於_レ彼_ミ損_フ害_フ逼_フ迫_セ惱_フ亂_フ。 堪_ミ能_レ忍_ミ受_セ饒_ミ益_一
有_ク情_ミ。 後_ミ三_ミ對_カ治_セ諸_ク煩_フ惱_フ者_セ。 謂_ク諸_ク菩_ク薩_ミ由_ク精_ミ
進_フ故_ク。 雖_ク未_ク永_ミ伏_フ一_レ切_セ煩_フ惱_フ。 亦_一未_ク永_ミ害_フ一_レ切_セ
隨_ク眠_ミ。 而_レ能_レ勇_ミ猛_ミ修_フ諸_ク善_フ品_ミ。 彼_ミ諸_ク煩_フ惱_フ不_レ能_レ
傾_ク動_ク善_フ品_ミ加_フ行_フ。 由_ク靜_ミ慮_ミ故_ク永_ミ伏_フ煩_フ惱_フ。 由_ク般_ミ
若_ミ故_ク永_ミ害_フ隨_ク眠_ミ。 觀_ク自_ミ在_ミ菩_ク薩_ミ復_フ白_フ佛_ミ言_フ。 世_ミ
尊_ミ。 何_ミ因_ミ緣_ミ故_ク。 施_フ設_セ所_ミ餘_ミ波_ミ羅_ミ蜜_ミ多_ミ。 但_ク有_ク
四_ミ數_ミ。 佛_ミ告_ク觀_ク自_ミ在_ミ菩_ク薩_ミ曰_セ。 善_フ男_ミ子_ミ。 由_ク前_ミ
六_ミ種_ミ波_ミ羅_ミ蜜_ミ多_ミ為_ク助_ク伴_ミ故_ク。 謂_ク諸_ク菩_ク薩_ミ於_レ前_ミ三_ミ
種_ミ波_ミ羅_ミ蜜_ミ多_ミ所_ミ攝_セ有_ク情_ミ以_一諸_ク攝_セ事_ミ方_ミ便_ミ善_フ巧_ミ。
而_レ攝_セ受_セ之_ミ安_ミ置_セ善_フ品_ミ。 是_ミ故_ク我_ミ說_セ方_ミ便_ミ善_フ巧_ミ波_ミ
羅_ミ蜜_ミ多_ミ。 與_レ前_ミ三_ミ種_ミ而_レ為_ク助_ク伴_ミ。

ཡོངས་སུ་བཟུང་དོ། ལྷན་རམ་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཁལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོ་
 འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་རྟག་ཏུ་སྒྲོམ་མི་རུས་པ་དང་། ཁམས་དང་མོས་པ་དམའ་
 བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ནང་དུ་འཛིག་མི་རུས་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་
 བསྒྲུམས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན།
 དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆུང་དུ་འང་ཡང་དག་པར་བྲངས་ཏེ་གནས་ཤིང་ཕྱི་མ་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། བཙོན་འགྱུས་ཚུལ་རུས་པར་འགྱུར་
 བས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་ནམ་པར་བསྒྲིག་ནས་ཁམས་བྱ་ལོ་མ་པ་ལས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ནང་དུ་འཛིག་
 རུས་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་དམིགས་པ་
 ཡོངས་སུ་བསྒྲུམས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་རུས་པར་
 འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ངས་ཡེ་

若^目諸^衆菩^多薩^含於^レ現^下法^下中^中煩^下惱^多多^多故^故。 於^レ修^下無^下間^下無^下
有^下堪^下能^下。 羸^下劣^下意^下樂^下故^故下^下界^下勝^下解^下故^故。 於^レ內^下心^下
住^下無^下有^下堪^下能^下。 於^レ菩^多薩^含藏^下不^下能^下聞^下緣^下善^下修^下習^下故^故。
所^レ有^下靜^下慮^下不^下能^下引^下發^下出^下世^下間^下慧^下。 彼^下便^下攝^下受^下少^下
分^下狹^下劣^下福^下德^下資^下糧^下。 為^下未^下來^下世^下煩^下惱^多輕^下微^下心^下生^下
正^下願^下。 如^下是^下名^下願^下波^下羅^下蜜^下多^多。 由^下此^下願^下故^故煩^下惱^多
微^下薄^下能^下修^下精^下進^下。 是^下故^故我^下說^下願^下波^下羅^下蜜^下多^多與^下精^下
進^下波^下羅^下蜜^下多^多而^下為^下助^下伴^下。 若^目諸^衆菩^多薩^含親^下近^下善^下士^下。
聽^下聞^下正^下法^下如^下理^下作^下意^下。 為^下因^下緣^下故^故轉^下劣^下意^下樂^下成^下
勝^下意^下樂^下。 亦^下能^下獲^下得^下上^下界^下勝^下解^下。 如^下是^下名^下力^下波^下
羅^下蜜^下多^多。 由^下此^下力^下故^故於^レ內^下心^下住^下有^下所^下堪^下能^下。 是^下
故^故我^下說^下力^下波^下羅^下蜜^下多^多與^下靜^下慮^下波^下羅^下蜜^下多^多而^下為^下助^下
伴^下。 若^目諸^衆菩^多薩^含於^レ菩^多薩^含藏^下。 已^下能^下聞^下緣^下善^下修^下習^下
故^故。 能^下發^下靜^下慮^下。 如^下是^下名^下智^下波^下羅^下蜜^下多^多。 由^下此^下
智^下故^故堪^下能^下引^下發^下出^下世^下間^下慧^下。

ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
 ཡོངས་སུ་བཟུན་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དིའི་སྤང་དུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་
 གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཟུན་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག། དེ་
 དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་
 བྲིམས་རྗེས་སུ་སྤང་ན་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཙོན་
 འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་བསམ་གཏན་སྦྱབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །བསམ་གཏན་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་འཛོལ་བོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ། སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་སྤྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་
 སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་མི་དགོ་བ་ལས་
 རྒྱུག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐེད་
 པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱུག་བཟུལ་ལ་ཅི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་
 རྟོག་པའི་བཟོད་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དགོ་
 བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་
 སོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞེ་ལ་རབ་ཏུ་ཞེ་བས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། སྤྱུག་བཟུལ་

是^ハ故^ス我^ニ說^セ智^ハ波^ハ羅^ハ蜜^ハ多^ハ與^ハ慧^ハ波^ハ羅^ハ蜜^ハ多^ハ而^レ為^ス助^カ伴^{ナリ}

觀^ル自^レ在^リ菩^サ薩^ハ復^テ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^{ナリ}。何^レ因^ニ緣^{ナリ}故^ス。宣^テ說^セ六^カ種^ハ波^ハ羅^ハ蜜^ハ多^ハ如^ク是^ハ次^ニ第^ニカ。佛^ニ告^グ觀^ル自^レ在^リ菩^サ薩^ハ曰^ク。善^{ナリ}男^ヲ子^{ナリ}。能^ク為^ス後^ニ後^ニ引^キ發^ス依^ニ故^ス。謂^フ諸^ハ菩^サ薩^ハ若^ク於^ニ身^ニ財^ニ無^ク所^ニ顧^ミ悋^ミ便^ニ能^ク受^メ持^テ清^ク淨^{ナリ}禁^ニ戒^{ナリ}。為^ス護^ル禁^ニ戒^ニ便^ニ修^メ忍^ミ辱^ミ。修^メ忍^ミ辱^ミ已^ニ能^ク發^ス精^ニ進^{ナリ}。發^ス精^ニ進^{ナリ}已^ニ能^ク辦^ズ靜^ニ慮^ニ具^ニ靜^ニ慮^ニ已^ニ便^ニ能^ク獲^ズ得^ス出^ス世^ハ間^ニ慧^ハ是^ハ故^ス我^ニ說^セ波^ハ羅^ハ蜜^ハ多^ハ如^ク是^ハ次^ニ第^ニカ

觀^ル自^レ在^リ菩^サ薩^ハ復^テ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^{ナリ}。如^ク是^ハ六^カ種^ハ波^ハ羅^ハ蜜^ハ多^ハ。各^ニ有^ス幾^ニ種^ハ品^ハ類^ハ差^リ別^{ナリ}。佛^ニ告^グ觀^ル自^レ在^リ菩^サ薩^ハ曰^ク。善^{ナリ}男^ヲ子^{ナリ}。各^ニ有^ス三^カ種^ハ施^ハ。三^カ種^ハ者^ハ一^ニ者^ハ法^ニ施^ハ。二^ニ者^ハ財^ニ施^ハ三^ニ者^ハ無^ク畏^ニ施^ハ。戒^ハ三^カ種^ハ者^ハ。一^ニ者^ハ轉^ス捨^テ不^レ善^ニ戒^{ナリ}。二^ニ者^ハ轉^ス生^テ善^ニ戒^{ナリ}。三^ニ者^ハ轉^ス生^テ饒^ニ益^ニ有^ス情^ニ戒^{ナリ}。忍^ハ三^カ種^ハ者^ハ。一^ニ者^ハ耐^テ怨^ミ害^ミ忍^ミ。二^ニ者^ハ安^ニ受^メ苦^ニ忍^ミ。三^ニ者^ハ諦^ニ察^シ法^ニ忍^ミ。精^ニ進^{ナリ}三^カ種^ハ者^ハ。一^ニ者^ハ被^テ甲^ニ精^ニ進^{ナリ}。二^ニ者^ハ轉^ス生^テ善^ニ法^ニ加^テ行^テ精^ニ進^{ナリ}。三^ニ者^ハ饒^ニ益^ニ有^ス情^ニ加^テ行^テ精^ニ進^{ナリ}。靜^ニ慮^ニ三^カ種^ハ者^ハ。一^ニ者^ハ無^ク分^リ別^{ナリ}寂^ニ靜^ニ極^ニ寂^ニ靜^ニ無^ク罪^ニ故^ス對^テ治^ス煩^ニ惱^ニ眾^ハ苦^ハ樂^ハ住^ニ靜^ニ慮^{ナリ}。

གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་
བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་
རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤང་དུ་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཞེས་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱུག་ཤེས་བྱི་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
རོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་
སྟག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་མེད་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་
བ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འབྲས་བུར་སྦྱོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་
པའི་དངོས་པོ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དུག་དུ་
རིག་

二_レ者_セ引_レ發_フ功_ク德_{トク}靜_{シユ}慮_{リョ}。 三_サ者_セ引_レ發_フ饒_{ニョ}益_{イク}有_ユ情_{シヨ}靜_{シユ}慮_{リョ}。 慧_ヱ三_サ種_{シュ}者_セ。 一_{イチ}者_セ緣_{リョ}世_セ俗_{ソク}諦_チ慧_ヱ。 二_ニ者_セ緣_{リョ}勝_{シヨ}義_ギ諦_チ慧_ヱ。 三_サ者_セ緣_{リョ}饒_{ニョ}益_{イク}有_ユ情_{シヨ}慧_ヱ。 觀_{カン}自_ジ在_ゾ菩_ボ薩_サ復_フ白_{ハク}佛_{ブツ}言_{ゴン}。 世_セ尊_{ソウ}何_{ナニ}因_{イン}緣_{リョ}故_コ。 波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ說_{セツ}名_ナ波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ。 佛_{ブツ}告_{コク}觀_{カン}自_ジ在_ゾ菩_ボ薩_サ曰_{イハセ}。 善_{ゼン}男_{ナン}子_シ。 五_ゴ因_{イン}緣_{リョ}故_コ。 一_{イチ}者_セ無_ム染_{ニョ}著_{シヨ}故_コ。 二_ニ者_セ無_ム願_{カン}戀_{カミ}故_コ。 三_サ者_セ無_ム罪_{サイ}過_コ故_コ。 四_シ者_セ無_ム分_{ブン}別_{ベツ}故_コ。 五_ゴ者_セ正_{シヨウ}迴_ケ向_{キョウ}故_コ。 無_ム染_{ニョ}著_{シヨ}者_セ。 謂_{イハレ}不_フ染_{ニョ}著_{シヨ}波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ諸_{シュ}相_{サウ}違_ヰ事_ジ。 無_ム願_{カン}戀_{カミ}者_セ。 謂_{イハレ}於_オ一_{イチ}切_{キョ}波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ諸_{シュ}果_カ異_イ熟_{ジュク}及_キ報_{ホウ}恩_{オン}中_{チュウ}心_{シン}無_ム繫_{ケツ}縛_{バク}。 無_ム罪_{サイ}過_コ者_セ。 謂_{イハレ}於_オ如_ニ是_ニ波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ無_ム間_{カン}雜_{ザツ}染_{ニョ}法_{ホフ}離_リ非_ヒ方_{ホウ}便_{ベン}行_{キョウ}。 無_ム分_{ブン}別_{ベツ}者_セ。 謂_{イハレ}於_オ如_ニ是_ニ波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ。 不_フ如_ニ言_{ゴン}詞_ジ執_{シツ}著_{シヨ}自_ジ相_{サウ}。 正_{シヨウ}迴_ケ向_{キョウ}者_セ。 謂_{イハレ}以_ヨ如_ニ是_ニ所_{ショ}作_{サク}所_{ショ}集_{シツ}波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ。 迴_ケ求_ク無_ム上_{ジョウ}大_{ダイ}菩_ボ提_チ果_カ。 世_セ尊_{ソウ}。 何_{ナニ}等_{トウ}名_ナ為_{ナリ}波_ハ羅_ラ蜜_ミ多_タ諸_{シュ}相_{サウ}違_ヰ事_ジ。 善_{ゼン}男_{ナン}子_シ。 當_{トウ}知_チ此_{コノ}事_ジ略_{リョク}有_ユ六_{ロク}種_{シュ}。

པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་དང་དབང་ཕྱག་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དུ་སྟོན་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཅི་
 འདོད་དགུར་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། བརྟམ་པ་མི་བཟོད་པ་དང་མི་བཙོན་པས་བསོད་
 ནམས་དང་འདུ་འཛི་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་དང་རྣམ་པར་གྱུང་བ་ལ་
 འབྱུག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་
 རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དུ་སྟོན་བའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ས་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 ཕྱག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདེ་འགོར་
 འགྲོ་བ་དང་། ཁོན་མེད་ཅིང་དབྱེན་མེད་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་དང་། ལུས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲག་
 པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 ཆོས་དང་འདྲེས་པ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཏུ་འདྲེས་པ་བཞིས་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་
 མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གུས་པར་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པའི་སྦྱོར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་ལ་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཐབས་མ་
 ལགས་པ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་

一者_セ於_レ喜_ハ樂_ニ欲_ス財_ヲ富_ニ自_ラ在_ル。諸_レ欲_ス樂_ニ中_ニ深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。二者_セ於_レ隨_ハ所_ニ樂_ニ縱_ス身_ヲ語_ニ意_ヲ。而_レ現_ル行_ニ中_ニ深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。三者_セ於_レ他_ニ輕_ク蔑_ス不_レ堪_テ忍_ニ中_ニ。深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。四者_セ於_レ不_レ勤_テ修_ス著_シ欲_ス樂_ニ中_ニ。深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。五者_セ於_レ處_ニ憤_ニ闌_ニ世_ニ雜_ニ亂_ニ行_ニ。深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。六者_セ於_レ見_ル聞_ク覺_ス知_ル言_ヲ說_ニ戲_ニ論_ヲ。深_ク見_ル功_ヲ德_ヲ及_ビ與_ニ勝_ニ利_ヲ。世_ニ尊_ニ。如_レ是_ハ一_ニ切_ニ波_ヲ羅_ニ蜜_ニ多_ニ。何_レ果_ニ異_ニ熟_ニ善_ニ男_ヲ子_ヲ。當_カ知_ル此_ヲ亦_ハ略_シ有_ニ六_ニ種_ニ。一者_セ得_テ大_ニ財_ヲ富_ニ。二者_セ往_ニ生_ニ善_ニ趣_ニ。三者_セ無_ニ怨_ニ無_ニ壞_ニ多_ニ諸_ニ喜_ハ樂_ニ。四者_セ為_ニ眾_ニ生_ニ主_ニ。五者_セ身_ヲ無_ニ惱_ニ害_ニ。六者_セ有_ニ大_ニ宗_ニ葉_ニ。世_ニ尊_ニ。何_レ等_ニ名_ニ為_ニ波_ヲ羅_ニ蜜_ニ多_ニ間_ニ雜_ニ染_ニ法_ニ。善_ニ男_ヲ子_ヲ。當_カ知_ル略_シ由_ニ四_ニ種_ニ加_フ行_ニ。一者_セ無_ニ悲_ニ加_フ行_ニ故_ニ。二者_セ不_レ如_レ理_ヲ加_フ行_ニ故_ニ。三者_セ不_レ常_ニ加_フ行_ニ故_ニ。四者_セ不_レ慍_ニ重_ニ加_フ行_ニ故_ニ。不_レ如_レ理_ヲ加_フ行_ニ者_セ。謂_ハ修_ス行_ニ餘_ニ波_ヲ羅_ニ蜜_ニ多_ニ時_ニ。於_レ餘_ニ波_ヲ羅_ニ蜜_ニ多_ニ遠_ニ離_ニ失_ニ壞_ニ。世_ニ尊_ニ。何_レ等_ニ名_ニ為_ニ非_ニ方_ニ便_ニ行_ニ。善_ニ男_ヲ子_ヲ。

རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཟང་ཟེང་གིས་ཕན་འདོགས་པ་ཉི་ལེ་སྟེང་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་ཅིང་མི་དགེ་བའི་གནས་ལས་བསྐང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འཛིག་
 པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟུན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། མི་གཙང་བ་ནི་ཆེའང་རུང་ཆུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམ་གངས་གང་གིས་ཀྱང་དྲི་
 ཞིམ་པོར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཟེན་
 གྱིས་བསྟུག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཀྱང་ཟང་ཟེང་གིས་ཕན་གདགས་པ་ཉི་
 ལེ་སྟེང་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གངས་གང་གིས་ཀྱང་བདེ་བར་བྱར་མི་རྒྱས་ཀྱི། དགེ་བ་ལ་
 འཛིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཚོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཙམ་
 རྒྱུ་འདས། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྟུན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་ང་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ཡོད་པར་མི་སྟོམས་པ་ཉིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོ་བ་སྟོང་
 ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་
 ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཚོས་དེ་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཡོངས་སུ་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཚོས་དེ་དག་
 ལ་ལྟ་བུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་
 འབྱེན་པ་ཡིན་ནམ་

若諸菩薩以波羅蜜多饒益眾生時。但攝財物饒益眾生便為喜足。而不令其出不善處安。置善處。如是名為非方便行。何以故。善男子。非於眾生唯作此事名實饒益。譬如糞穢若多若少。終無有能令成香潔。如是眾生由行苦故。其性是苦無有方便。但以財物暫相饒益可令成樂。唯有安處妙善法中。方可得名第一饒益。

觀自在菩薩復白佛言。世尊。如是一切波羅蜜多有幾清淨。佛告觀自在菩薩曰。善男子。我終不說波羅蜜多除上五相有餘清淨。然我即依如是諸事總別。當說波羅蜜多清淨之相。總說一切波羅蜜多清淨相者。當知七種。何等為七。一者菩薩於此諸法不求他知。二者於此諸法見已不生執著。

མ་ཡིན་སྐྱུ་ལྟ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་
 གཞན་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དྲེགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བག་མེད་
 པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅིམ་དང་ངན་ངོན་ཅིམ་གྱིས་ཚོས་པར་མི་འཛིན་པར་
 དང་། ཚོས་དེ་དག་གིས་སེར་སྒྲ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཕྱག་དོག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་
 འོ། །པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེའང་རྣམ་པ་བདུན་ཁོ་ནར་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་སྐྱེན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 ངས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ་
 གནས་པ་དེ་ནི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་འོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཕྱོམ་པ་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་
 བ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་
 ཚུལ་བྱིམས་ཅན་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ་སྦོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་
 པ་བདུན་ཡིན་འོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པ་ན།
 བདག་ཉིད་ཀྱི་

三_三者_者即_即於_於如_如是_是諸_諸法_法不_不生_生疑_疑惑_惑。 謂_謂為_為能_能得_得大_大菩_菩提_提不_不。 四_四者_者終_終不_不自_自讚_讚毀_毀他_他有_有所_所輕_輕蔑_蔑。 五_五者_者終_終不_不憍_憍傲_傲放_放逸_逸。 六_六者_者終_終不_不少_少有_有所_所得_得便_便生_生喜_喜足_足。

。 七_七者_者終_終不_不由_由此_此諸_諸法_法於_於他_他發_發起_起嫉_嫉妬_妬慳_慳悋_悋。 別_別說_說一_一切_切波_波羅_羅蜜_蜜多_多清_清淨_淨相_相者_者。 亦_亦有_有七_七種_種。 何_何等_等為_為七_七。 謂_謂諸_諸菩_菩薩_薩如_如我_我所_所說_說。 七_七種_種布_布施_施清_清淨_淨之_之相_相。 隨_隨順_順修_修行_行。 一_一者_者由_由施_施物_物清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 二_二者_者由_由戒_戒清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 三_三者_者由_由見_見清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 四_四者_者由_由心_心清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 五_五者_者由_由語_語清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 六_六者_者由_由智_智清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 七_七者_者由_由垢_垢清_清淨_淨行_行清_清淨_淨施_施。 是_是名_名七_七種_種施_施清_清淨_淨相_相。 又_又諸_諸菩_菩薩_薩能_能善_善了_了知_知制_制立_立律_律儀_儀一_一切_切學_學處_處。 能_能善_善了_了知_知出_出離_離所_所犯_犯。 具_具常_常尸_尸羅_羅堅_堅固_固尸_尸羅_羅常_常作_作尸_尸羅_羅常_常轉_轉尸_尸羅_羅。 受_受學_學一_一切_切所_所有_有學_學處_處是_是名_名七_七種_種戒_戒清_清淨_淨相_相。

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་རྟོན་པས་མི་འབྱུག་པ་དང་། ལན་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱར་སྟེ་བ་
དང་། གཤེ་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱེགས་པ་དང་། མཚང་འབྱུ་བའི་གཞོན་པ་དག་
གིས་སྟུར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁོན་གྱི་བསམ་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཤད་ཀྱིས་འཆགས་
པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་ལ་མི་སྟོན་པ་
དང་། འཛིགས་པ་དང་བྱང་བྱིང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སན་
གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བཟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་
བདུན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། བཙུན་
འགྲུས་བརྩམ་པ་དེས་བདག་

ལ་མི་བསྟོན་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་
ལྡན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟུལ་བ་བརྟན་པ་དང་། དགོ་བའི་ཚས་རྣམས་ལ་
བཙུན་པ་མ་གཏང་བ་དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
བསམ་གཏན་པ་དང་། རྟུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་།
མི་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་བྱས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་
རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོན་འདོགས་པའི་

若諸菩薩於自所有業果異熟深生依信。一切所有不饒益事現在前時。不生憤發亦不反罵。不瞋不打不恐不弄。不以一種種不饒益事反相加害。不懷怨結。若諫誨時不令患惱。亦復不待他來諫誨。不由恐怖有染愛心而行忍辱。不以作恩而便放捨。是名七種忍清淨相。若諸菩薩通達精進平等之性。不由勇猛勤精進故。自舉陵他具大勢力。具大精進有所堪能堅固勇猛。於諸善法終不捨輒。如是名為七種精進清淨之相。若諸菩薩有善通達相三摩地靜慮。有圓滿三摩地靜慮。有俱分三摩地靜慮。有運轉三摩地靜慮。有無所依三摩地靜慮。有善修治三摩地靜慮。有於菩薩藏聞緣修習無量三摩地靜慮。如是名為七種靜慮清淨之相。

མཐའ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་།
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྡན་པོ་དག་ལ་ཀྱན་རྒྱུ་བཞེན་པའི་དོན་ཀྱང་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལ་
 དོན་དམ་པའི་བཞེན་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྒྲོས་པ་མེད་ལ་ཚུལ་གཅིག་དུ་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དང་། འདྲེས་
 པ་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
 སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་པ་ལྡན་པོ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་གང་
 ལགས། སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྡུག་ །དེ་དག་གི་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ཆགས་པ་མེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོ་འདི་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམས་
 ལ་རྟག་དུ་བྱེད་པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱར་བས་བག་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་ལྟ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱེད་

若諸菩薩遠離增益損減二邊行於中道。是名爲慧。由此慧故如實了知解脫門義。謂空無願無相三解脫門。如實了知有自性義。謂遍計所執若依他起若圓成實三種自性。如實了知無自性義。謂相生勝義三種無自性性。如實了知世俗諦義。謂於五明處。如實了知勝義諦義。謂於七真如又無分別。離諸戲論純一理趣。多所住故。無量總法爲所緣故。及毘鉢舍那故。能善成辦法隨法行。是名七種慧清淨相。

觀自在菩薩復白佛言。世尊。如是五相各有何業。佛告觀自在菩薩曰。善男子。當知彼相有五種業。謂諸菩薩無染著故。於現法中於所修習波羅蜜多。恒常殷重勤修加行無有放逸。

མར་དེ་དག་ལ་བག་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་དེས་སྤྱར་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ གྱི་བར་དུ་ཆོ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 མི་ཟད་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་
 བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་
 པ་གང་ལགས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །སྤངས་པ་ཉིད་གང་ལགས། སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མི་གཡོ་
 བ་ཉིད་གང་ལགས། སར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ས་བརྩ་
 པར་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུག་
 ལྷན་འདས། ཅིའི་སྦྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བས་མ་འཆོལ་བ་དང་། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བས་མ་འཆོལ་བ་
 དང་ལྷན་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ན་སར་གྲུབ་

無^レ顧^ル戀^カ故^ニ攝^セ受^フ當^カ來^カ不^レ放^ス逸^一因^ニ。 無^レ罪^ニ過^ス故^ニ能^ク
正^ニ修^ス習^ス極^ニ善^ニ圓^ニ滿^ニ極^ニ善^ニ清^ニ淨^ニ極^ニ善^ニ鮮^ニ白^ニ波^ニ羅^ニ蜜^ニ
多^ク 無^レ分^ニ別^ニ故^ニ方^ニ便^ニ善^ニ巧^ニ波^ニ羅^ニ蜜^ニ多^ク速^ニ得^ニ圓^ニ滿^ニ。
正^ニ迴^ス向^ス故^ニ一^ニ切^ニ生^ニ處^ニ波^ニ羅^ニ蜜^ニ多^ク。 及^ニ彼^ニ可^ク愛^ニ諸^ニ
果^ニ異^ニ熟^ニ皆^ニ得^ニ無^レ盡^ニ。 乃^ニ至^ニ無^レ上^ニ正^ニ等^ニ菩^ニ提^ニ

觀^ル自^ニ在^ニ菩^ニ薩^ニ復^ニ白^ニ佛^ニ言^ニ。 世^ニ尊^ニ。 如^ニ是^ニ所^ニ
說^ニ波^ニ羅^ニ蜜^ニ多^ク。 何^ニ者^ニ最^ニ廣^ニ大^ニ。 何^ニ者^ニ無^レ染^ニ污^ニ。
何^ニ者^ニ最^ニ明^ニ盛^ニ。 何^ニ者^ニ不^レ可^ク動^ニ。 何^ニ者^ニ最^ニ清^ニ淨^ニ。
佛^ニ告^ニ觀^ル自^ニ在^ニ菩^ニ薩^ニ曰^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 無^レ染^ニ著^ニ性^ニ無^レ
顧^ル戀^カ性^ニ正^ニ迴^ス向^ス性^ニ。 最^ニ為^ニ廣^ニ大^ニ。 無^レ罪^ニ過^ス性^ニ無^レ
分^ニ別^ニ性^ニ無^レ有^ニ染^ニ污^ニ。 思^ニ擇^ニ所^ニ作^ニ最^ニ為^ニ明^ニ盛^ニ。 已^ニ
入^ニ無^レ退^ニ轉^ニ法^ニ地^ニ者^ニ。 名^ニ不^レ可^ク動^ニ。 若^ニ十^ニ地^ニ攝^ニ佛^ニ
地^ニ攝^ニ者^ニ。 名^ニ最^ニ清^ニ淨^ニ

觀^ル自^ニ在^ニ菩^ニ薩^ニ復^ニ白^ニ佛^ニ言^ニ。 世^ニ尊^ニ。 何^ニ因^ニ緣^ニ
故^ニ。 菩^ニ薩^ニ所^ニ得^ニ波^ニ羅^ニ蜜^ニ多^ク。 諸^ニ可^ク愛^ニ果^ニ及^ニ諸^ニ異^ニ
熟^ニ常^ニ無^レ有^ニ盡^ニ。 波^ニ羅^ニ蜜^ニ多^ク亦^ニ無^レ有^ニ盡^ニ。 佛^ニ告^ニ觀^ル
自^ニ在^ニ菩^ニ薩^ニ曰^ニ。 善^ニ男^ニ子^ニ。 展^ニ轉^ニ相^ニ依^ニ生^ニ起^ニ修^ニ習^ニ
無^レ間^ニ斷^ニ故^ニ

བ་བསྐྱེམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
 པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་དད་པས་གནས་པ་མ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 ཟུག་རྒྱ་ལྗེ་ཕྱིར་ཏེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱི་མ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་གང་
 ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཟུག་ཏེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྐྱེམ་པ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲ་དང་། འཆལ་བའི་
 རྩལ་བྲིམས་དང་། སེམས་འབྲུག་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྟ་བའི་
 རྣམ་པ་རབ་སྤྱོད་བ་དང་། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། ཆོ་འདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་
 མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་
 གང་དང་ལྷན་པ་དང་། དོན་གང་དང་ལྷན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཟུག་ཏེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། རྣམ་

觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ復_ニ白_ク佛_ニ言_{ハク}。世_ハ尊_ニ。何_レ因_ニ緣_ハ故_ニ。是_ハ諸_ク菩_サ薩_ハ深_ニ信_ニ愛_カ樂_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク。非_レ於_ニ如_ク是_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク所_レ得_ニ可_ニ愛_カ諸_ク果_ニ異_ニ熟_ニ。佛_ニ告_ク觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ曰_{ハク}。善_ニ男_ニ子_ハ。五_ハ因_ニ緣_ハ故_ニ。一_ハ者_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク是_ハ最_ニ增_ニ上_ニ喜_ニ樂_ニ因_ニ故_ニ。二_ハ者_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク是_ハ其_レ究_ニ竟_ニ饒_ニ益_ニ一_ニ切_ニ自_レ他_ニ因_ニ故_ニ。三_ハ者_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク是_ハ當_ニ來_ニ世_ハ彼_ニ可_ニ愛_カ果_ニ異_ニ熟_ニ因_ニ故_ニ。四_ハ者_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク非_レ諸_ク雜_ニ染_ニ所_レ依_ニ事_ハ故_ニ。五_ハ者_ハ波_ロ蜜_ハ多_ク非_レ是_ハ畢_ニ竟_ニ變_ニ壞_ニ法_ハ故_ニ。觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ復_ニ白_ク佛_ニ言_{ハク}。世_ハ尊_ニ。一_ハ切_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク。各_ニ有_ニ幾_ニ種_ニ最_ニ勝_ニ威_ニ德_ニ。佛_ニ告_ク觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ曰_{ハク}。善_ニ男_ニ子_ハ。當_ニ知_ニ一_ニ切_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク。各_ニ有_ニ四_ニ種_ニ最_ニ勝_ニ威_ニ德_ニ。一_ハ者_ハ於_ニ此_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク正_ニ修_ニ行_ニ時_ハ。能_ニ捨_ニ慳_ニ恚_ニ惱_ニ犯_ニ戒_ニ心_ニ憤_ニ。懈_ニ怠_ニ散_ニ亂_ニ見_ニ趣_ニ所_レ治_ニ。二_ハ者_ハ於_ニ此_ニ正_ニ修_ニ行_ニ時_ハ。能_ニ為_ニ無_ニ上_ニ正_ニ等_ニ菩_サ提_ニ真_ニ實_ニ資_ニ糧_ニ。三_ハ者_ハ於_ニ此_ニ正_ニ修_ニ行_ニ時_ハ。於_ニ現_ニ法_ニ中_ニ能_ニ自_レ攝_ニ受_ニ饒_ニ益_ニ有_ニ情_ニ。四_ハ者_ハ於_ニ此_ニ正_ニ修_ニ行_ニ時_ハ。於_ニ未_ニ來_ニ世_ハ能_ニ得_ニ廣_ニ大_ニ無_ニ盡_ニ可_ニ愛_カ諸_ク果_ニ異_ニ熟_ニ。

觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ復_ニ白_ク佛_ニ言_{ハク}。世_ハ尊_ニ。如_ク是_ハ一_ニ切_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク。何_レ因_ニ何_レ果_ニ有_ニ何_レ義_ニ利_ニ。佛_ニ告_ク觀_ミ自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ曰_{ハク}。善_ニ男_ニ子_ハ。如_ク是_ハ一_ニ切_ニ波_ロ蜜_ハ多_ク大_ニ悲_ニ為_ニ因_ニ。

བར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་
 ལྷན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཙུང་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བས་མ་
 འཆལ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟེན་རྗེ་ཅན་ལགས་ན་ཅིའི་སྦྱང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་དབུལ་པོ་
 གདའ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཉེས་བྱས་དེའི་
 གེགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་དུ་བློན་ན། དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཡོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྤྱུག་བསྐལ་བ་ལྟར་སྤང་བར་ག་ལ་
 འགྱུར། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡི་ལྷགས་ལུས་སྒྲོམ་པས་
 གདུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བསྐམས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་ཉེས་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡི་ལྷགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་པ་
 དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་གི་ཉེས་པ་
 བྱས་པ་ཡི་ལྷགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུང་ལྷན་འདས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚོས་པ་ཉིད་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 གང་གིས་འཇིན་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་
 འཇིན་ནོ། །བཙུང་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཚོས་པ་

微妙可愛諸果異熟。饒益一切有情為果。

圓滿無上廣大菩提。為大義利。

觀自在菩薩白佛言。世尊。若諸菩薩具足一切無盡財寶成就大悲。何緣世間現有眾生貧窮可得。佛告觀自在菩薩曰。善男子。是諸眾生自業過失。若不爾者。菩薩常懷饒益他心。又常具足無盡財寶。若諸眾生無自惡業能為障礙。何有世間貧窮可得。譬如餓鬼為大熱渴逼迫其身。見大海水悉皆涸竭。非大海過是諸餓鬼自業過耳。如是菩薩所施財寶。猶如大海無有過失。是諸眾生自業過耳。猶如餓鬼自惡業力令無有果。

觀自在菩薩復白佛言。世尊。菩薩以何等波羅蜜多。取一切法無自性性。佛告觀自在菩薩曰。善男子。以般若波羅蜜多。能取諸法無自性性。世尊。若般若波羅蜜多。能取諸法無自性性。

ཉིད་འཛིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་མི་འཛིན་ལགས། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྤྱི་
 མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ་མེད་པ། སོ་སོ་རང་
 རིག་པ་དེ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་ལོ་ཞེས་དེ་
 སྐད་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཉེ་བའི་ས་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ལགས། ཉེ་བའི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་གང་ལགས་ས་རོལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དུས་དཔག་དུ་མེད་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་
 ཆོས་རྣམས་དང་ ལྷན་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་དེ་བློ་
 གྱིས་གཞོན་པར་ནི་མི་རྒྱས་ཀྱི། དེས་བློ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པས་
 སྤྱོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཡང་དུས་དཔག་དུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་
 དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་བློ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་དེས་བློ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཉེ་
 བའི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་དཔག་དུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱེམས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་

何_レ故_ニ不_レ取_ル有_ル自_レ性_ニ性_ニ。 善_ク男_子子_ヲ。 我_ニ終_ニ不_レ說_セ以_テ。
無_ク自_レ性_ニ性_ニ取_ル無_ク自_レ性_ニ性_ニ。 然_レ無_ク自_レ性_ニ性_ニ離_レ諸_ニ文_ニ。
字_ヲ。 自_レ內_ニ所_ニ證_セ不_レ可_レ捨_テ於_ニ言_ニ說_セ文_ニ字_ヲ。 而_レ能_レ宣_ス
說_セ。 是_ハ故_ニ我_ニ說_セ般_ヲ若_ク波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。 能_レ取_ル諸_ニ法_ニ無_ク
自_レ性_ニ性_ニ。

觀_ス自_レ在_ニ菩_ニ薩_ニ復_ニ白_ニ佛_ニ言_ニ。 世_ハ尊_ヲ。 如_ク佛_ニ所_ニ。
說_セ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ近_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ大_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。 云_ハ何_レ。
波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。 云_ハ何_レ近_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。 云_ハ何_レ大_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。
佛_ニ告_ス觀_ス自_レ在_ニ菩_ニ薩_ニ曰_ハ。 善_ク男_子子_ヲ。 若_ク諸_ニ。
菩_ニ薩_ニ經_ニ無_ク量_カ時_ヲ。 修_ス行_ニ施_ヲ等_ヲ成_ス就_ニ善_ク法_ニ。 而_レ諸_ニ。
煩_ニ惱_ニ猶_ニ故_ニ現_ス行_ニ。 未_レ能_レ制_ス伏_ニ然_レ為_ニ彼_ニ伏_ニ。 謂_ハ於_ニ。
勝_ニ解_ニ行_ニ地_ニ軟_ニ中_ニ勝_ニ解_ニ轉_ニ時_ヲ。 是_ハ名_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。
復_ニ於_ニ無_ク量_カ時_ヲ修_ス行_ニ施_ヲ等_ヲ漸_ニ復_ニ增_ニ上_ニ成_ス就_ニ善_ク法_ニ。
而_レ諸_ニ煩_ニ惱_ニ猶_ニ故_ニ現_ス行_ニ。 然_レ能_レ制_ス伏_ニ非_ニ彼_ニ所_ニ伏_ニ。
謂_ハ從_ニ初_ニ地_ニ已_ニ上_ニ。 是_ハ名_ニ近_ニ波_ヲ羅_ヲ蜜_ヲ多_ヲ。 復_ニ於_ニ無_ク。
量_カ時_ヲ修_ス行_ニ布_ヲ施_ヲ等_ヲ。 轉_ニ復_ニ增_ニ上_ニ成_ス就_ニ善_ク法_ニ。

དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་
 བཟུང་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནམ་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 ཟུག་ཁྱམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཟུག་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཙམ་པ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ལྔ་པོ་དག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མེད་པས་
 དེའི་སྤྱིར་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཙམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་ཚུང་བ་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་ཆ་སྤྲོས་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱེམས་པས་
 མནན་པས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤྲོས་མོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་
 པ་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལུན་འདས།
 བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་རྣམ་པ་དུས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལགས། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཟུག་ཁྱམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་སྤངས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་
 ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྲི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
 སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་སྦྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་ཡིན་པར་ངས་ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏོ། །བཙམ་ལུན་འདས། གནས་ངན་ལེན་དེ་
 དག་བསྐལ་པ་གྲངས་མ་

一一切_セ煩_マ惱_マ皆_ハ不_レ現_マ行_マ。 謂_ク從_テ八_マ地_カ已_レ上_マ。 是_ハ名_ニ大_カ波_ハ羅_ハ蜜_ハ多_ハ

觀_ク自_ハ在_マ菩_サ薩_ハ復_マ白_ク佛_ニ言_マ。 世_ハ尊_マ。 此_チ諸_ク地_カ中_ニ煩_マ惱_マ隨_テ眠_マ可_レ有_マ幾_ハ種_ク。 佛_ニ告_ク觀_ク自_ハ在_マ菩_サ薩_ハ曰_セ。 善_マ男_マ子_ニ。 略_カ有_マ三_ハ種_ク。 一_ハ者_セ害_ハ伴_マ隨_テ眠_マ。 謂_ク於_ニ前_ニ五_マ地_カ。 何_ニ以_テ故_ク。 善_マ男_マ子_ニ。 諸_ク不_レ俱_ハ生_マ現_マ行_マ煩_マ惱_マ。 是_ハ俱_ハ生_マ煩_マ惱_マ現_マ行_マ助_マ伴_マ。 彼_ハ於_ニ爾_ハ時_ニ永_ハ無_マ復_マ有_マ。 是_ハ故_ク說_ク名_ニ害_ハ伴_マ隨_テ眠_マ。 二_ハ者_セ羸_カ劣_ハ隨_テ眠_マ。 謂_ク於_ニ第_ハ六_マ第_ハ七_マ地_カ中_ニ微_ハ細_ハ現_マ行_マ。 若_ク修_マ所_ニ伏_マ不_レ現_マ行_マ故_ク。 三_ハ者_セ微_ハ細_ハ隨_テ眠_マ。 謂_ク於_ニ第_ハ八_マ地_カ已_レ上_マ。 從_テ此_チ已_レ去_レ一_ハ切_セ煩_マ惱_マ不_レ復_マ現_マ行_マ。 唯_ハ有_マ所_ニ知_ク障_ハ為_テ依_レ止_マ故_ク。

觀_ク自_ハ在_マ菩_サ薩_ハ復_マ白_ク佛_ニ言_マ。 世_ハ尊_マ。 此_チ諸_ク隨_テ眠_マ幾_ハ種_ク鹿_ハ重_ハ斷_ハ所_ニ顯_マ示_マ。 佛_ニ告_ク觀_ク自_ハ在_マ菩_サ薩_ハ曰_セ。 善_マ男_マ子_ニ。 但_カ由_マ二_ハ種_ク。 謂_ク由_マ在_マ皮_ハ鹿_ハ重_ハ斷_ハ故_ク顯_マ彼_ハ初_ニ二_ハ。 復_マ由_マ在_マ膚_ハ鹿_ハ重_ハ斷_ハ故_ク顯_マ彼_ハ第_ハ三_マ。 若_ク在_マ於_ニ骨_ハ鹿_ハ重_ハ斷_ハ者_セ。 我_ハ說_ク永_ハ離_ハ一_ハ切_セ隨_テ眠_マ位_ハ在_マ佛_ニ地_カ

觀_ク自_ハ在_マ菩_サ薩_ハ復_マ白_ク佛_ニ言_マ。 世_ハ尊_マ。 經_ハ幾_ハ不_レ可_レ數_マ劫_ハ能_ハ斷_ハ如_ク是_ハ鹿_ハ重_ハ。

མཆིས་པ་དུ་དག་གིས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གུངས་
 མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སམ། དུས་ཚོགས་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། འག་དང་། ཉི་མ་
 དང་། ཐུན་དང་། ཐུན་ཕྱེད་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་དང་།
 བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་སྤྲོད་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལགས། སྦྱོན་ནི་
 གང་ལགས། ཡོན་ཏན་ནི་གང་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པར་མ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་སྤྱུག་བསྐལ་སྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་རྣམས་པར་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དེ་ཅམ་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བགྱིད་ན། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ཇི་ཅམ་དུ་དོན་ཆེ་
 བ་ནི་དོ་མཚར་ལགས་

佛_レ告_ク觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ曰_ク。 善_ク男_ヲ子_ヲ。 經_テ於_ニ三_ノ大_ニ不_レ可_ク數_ル劫_ヲ或_シ無_ク量_カ劫_ヲ。 所_レ謂_フ年_ヲ月_ヲ半_ヲ月_ヲ晝_ヲ夜_ヲ一_ノ時_ヲ半_ヲ時_ヲ。 須_ニ臽_ニ瞬_ニ息_ニ剎_ニ那_ニ量_カ劫_ヲ不_レ可_ク數_ル故_ニ。 觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ復_テ白_ク佛_ニ言_フ。 世_ハ尊_ヲ。 是_ハ諸_ノ菩_レ薩_ハ於_ニ諸_ノ地_ノ中_ニ所_レ生_ル煩_ニ惱_ヲ。 當_ニ知_ニ何_ニ相_ニ何_ニ失_ニ何_ニ德_ニ。 佛_ニ告_ク觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ曰_ク。 善_ク男_ヲ子_ヲ。 無_ク染_ニ汚_ニ相_ニ何_ニ以_テ故_ニ。 是_ハ諸_ノ菩_レ薩_ハ於_ニ初_ノ地_ノ中_ニ定_カ。 於_ニ一_ノ切_ニ諸_ノ法_ヲ法_ヲ界_ヲ已_ニ善_ク通_テ達_ス。 由_テ此_ヲ因_ニ緣_ニ菩_レ薩_ハ要_ニ知_ニ。 方_ニ起_ニ煩_ニ惱_ヲ非_ニ為_ニ不_レ知_ニ。 是_ハ故_ニ說_ク名_ニ無_ク染_ニ汚_ニ相_ニ於_ニ自_レ身_ノ中_ニ不_レ能_ク生_ル苦_ヲ故_ニ。 無_ク過_ニ失_ニ菩_レ薩_ハ生_ル起_ニ如_ニ是_ノ煩_ニ惱_ヲ。 於_ニ有_ニ情_ノ界_ヲ能_ク斷_ス苦_ヲ因_ニ。 是_ハ故_ニ彼_ノ有_ニ無_ク量_カ功_ニ德_ニ。 觀_ル自_レ在_ル菩_レ薩_ハ復_テ白_ク佛_ニ言_フ。 甚_ニ奇_ニ世_ハ尊_ヲ。 無_ク上_ニ菩_レ提_ハ乃_ニ有_ニ如_ニ是_ノ大_ニ功_ニ德_ニ利_カ。 令_ク諸_ノ菩_レ薩_ハ生_ル起_ニ煩_ニ惱_ヲ。 尚_ニ勝_ニ一_ノ切_ニ有_ニ情_ノ聲_ヲ聞_ス獨_ニ覺_ニ善_ク根_ヲ。 何_ニ況_ニ其_ノ餘_ニ無_ク量_カ功_ニ德_ニ。

སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་
 གང་ལགས་། སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་། ངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉ་ཉེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 དྲུག་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ངས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚུལ་གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ང་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་
 པར་མི་སྤྲོད། །དེ་ལ་གང་དག་དོན་ལ་སྤྲ་ཅི་བཞིན་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲོ་
 འདོགས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་པན་ཚུན་ཚྣ་
 པར་བཤད་དེ། དེ་ལས་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་
 ཆོགས་སུ་བཅེད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་
 བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་གང་བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་བསྟན་
 ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་མི་སྤྲ། །དོན་ལ་སྤྲ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །སྤྲོ་
 བཏགས་བྱས་ཤིང་སྤྲར་པ་བཏབ་བྱས་ནས། །དེ་དག་འགལ་བ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན། །རྣམ་
 པར་སྤྲོངས་ནས་སྤོ་གྲོས་སྣ་ཆོགས་འགྱུར། །ས་རྣམས་བསྐྱས་དང་མིང་དང་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས། །ཁྱད་པར་སྐྱེ་དང་སྦྱོན་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་
 ཆེན་བཤད། །འདི་ལ་གང་བཙོན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལ་

觀_レ自_レ在_レ菩_レ薩_レ復_レ白_レ佛_レ言_レ。 世_レ尊_レ。 如_レ世_レ尊_レ說_レ
 若_レ聲_レ聞_レ乘_レ若_レ復_レ大_レ乘_レ唯_レ是_レ一_レ乘_レ。 此_レ何_レ密_レ意_レ。
 佛_レ告_レ觀_レ自_レ在_レ菩_レ薩_レ曰_レ。 善_レ男_レ子_レ。 如_レ我_レ於_レ彼_レ聲_レ
 聞_レ乘_レ中_レ宣_レ說_レ種_レ種_レ諸_レ法_レ自_レ性_レ。 所_レ謂_レ五_レ蘊_レ或_レ內_レ
 六_レ處_レ或_レ外_レ六_レ處_レ。 如_レ是_レ等_レ類_レ。 於_レ大_レ乘_レ中_レ即_レ說_レ
 彼_レ法_レ。 同_レ一_レ法_レ界_レ同_レ一_レ理_レ趣_レ故_レ。 我_レ不_レ說_レ乘_レ差_レ
 別_レ性_レ。 於_レ中_レ或_レ有_レ如_レ言_レ於_レ義_レ妄_レ起_レ分_レ別_レ。 一_レ類_レ
 增_レ益_レ一_レ類_レ損_レ減_レ。 又_レ於_レ諸_レ乘_レ差_レ別_レ道_レ理_レ謂_レ互_レ相_レ
 違_レ。 如_レ是_レ展_レ轉_レ遞_レ興_レ諍_レ論_レ。 如_レ是_レ名_レ為_レ此_レ中_レ密_レ
 意_レ。 爾_レ時_レ世_レ尊_レ欲_レ重_レ宣_レ此_レ義_レ。 而_レ說_レ頌_レ曰_レ

諸_レ地_レ攝_レ想_レ所_レ對_レ治_レ
 由_レ依_レ佛_レ說_レ是_レ大_レ乘_レ
 宣_レ說_レ諸_レ法_レ種_レ種_レ性_レ
 謂_レ於_レ下_レ乘_レ或_レ上_レ乘_レ
 如_レ言_レ於_レ義_レ妄_レ分_レ別_レ
 謂_レ此_レ二_レ種_レ互_レ相_レ違_レ

殊_レ勝_レ生_レ願_レ及_レ諸_レ學_レ
 於_レ此_レ善_レ修_レ成_レ大_レ覺_レ
 復_レ說_レ皆_レ同_レ一_レ理_レ趣_レ
 故_レ我_レ說_レ乘_レ無_レ異_レ性_レ
 或_レ有_レ增_レ益_レ或_レ損_レ減_レ
 愚_レ癡_レ意_レ解_レ成_レ乖_レ諍_レ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
དྲོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་
བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་འདི་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག །ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་
བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་དྲོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་
ལེན་སྟེ་དགུ་པའོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ།
བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་ན། བཙམ་ལྡན་
འདས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཙམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲམས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
གནས་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲོས་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་། རྣལ་འབྱོར་
བྱས་

爾_ル時_ハ觀_ク自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ摩_ヒ訶_セ薩_ハ復_ニ白_ク佛_ニ言_{ハク}。 世_ハ尊_ヲ。 於_レ是_ハ解_キ深_ニ密_ニ法_ニ門_ニ中_ニ此_ノ名_ヲ何_ニ教_ヘ。 我_ハ當_ニ云_{ハク}何_ニ奉_ニ持_テ。 佛_ニ告_ク觀_ク自_レ在_ニ菩_サ薩_ハ曰_ク。 善_ニ男_ヲ子_ヲ。 此_ノ名_ヲ諸_ニ地_ニ波_ニ羅_ニ蜜_ニ多_ニ了_ニ義_ニ之_ニ教_ヘ。 於_レ此_ノ諸_ニ地_ニ波_ニ羅_ニ蜜_ニ多_ニ了_ニ義_ニ之_ニ教_ヘ汝_ハ當_ニ奉_ニ持_テ。 說_ク此_ノ諸_ニ地_ニ波_ニ羅_ニ蜜_ニ多_ニ了_ニ義_ニ教_ヘ時_ハ。 於_レ大_ニ會_ニ中_ニ有_ニ七_ニ十_ニ五_ニ千_ニ菩_サ薩_ハ。 皆_ハ得_テ菩_サ薩_ハ大_ニ乘_ニ光_ニ明_ニ三_ニ摩_ヒ地_ニ

解_キ深_ニ密_ニ經_ニ卷_ニ第_ニ四_ニ終_ニ

解_キ深_ニ密_ニ經_ニ卷_ニ第_ニ五_ニ

大_ニ唐_ニ三_ニ藏_ニ法_ニ師_ニ玄_ニ奘_ニ奉_ニ詔_ニ譯_ニ

如_レ來_ニ成_ニ所_ニ作_ニ事_ニ品_ニ第_ニ八_ニ

爾_ル時_ハ曼_ニ殊_ニ室_ニ利_ニ菩_サ薩_ハ摩_ヒ訶_セ薩_ハ請_ク問_ク佛_ニ言_{ハク}。 世_ハ尊_ヲ。 如_レ佛_ニ所_ニ說_ク如_レ來_ニ法_ニ身_ニ。 如_レ來_ニ法_ニ身_ニ有_ニ何_ニ等_ニ相_ニ。 佛_ニ告_ク曼_ニ殊_ニ室_ニ利_ニ菩_サ薩_ハ曰_ク。 善_ニ男_ヲ子_ヲ。 若_シ於_レ諸_ニ地_ニ波_ニ羅_ニ蜜_ニ多_ニ。 善_ニ修_ニ出_ニ離_ニ轉_ニ依_ニ成_ニ滿_ニ。 是_ハ名_ヲ如_レ來_ニ法_ニ身_ニ之_ニ相_ニ。 當_ニ知_ニ此_ノ相_ニ二_ニ因_ニ緣_ニ故_ニ。 不_レ可_ニ思_ニ議_ニ無_ニ戲_ニ論_ニ故_ニ。 無_ニ所_ニ為_ニ故_ニ。 而_レ諸_ニ眾_ニ生_ニ計_ニ著_ニ戲_ニ論_ニ有_ニ所_ニ為_ニ故_ニ

世_ハ尊_ヲ。 聲_ニ聞_ニ獨_ニ覺_ニ

རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིའམ།
 འཇམ་དཔལ། བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འོ་ན་ཅི་ལགས་པར་བརྗོད་པར་
 བགྱི། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྷས་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལྷས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱད་
 པར་དུ་འཕགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁད་པར་དཔག་དུ་མེད་པས་ཀྱང་བྱད་པར་འཕགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དབེ་བྱ་བར་ཡང་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་མོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས།
 འཇམ་དཔལ། སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་
 འདྲའོ། །སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཀོད་
 པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ལགས་པར་བལྟ་བར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་
 སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
 ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་པའམ། སྤྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིམ་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། བཙམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འདྲོད་པ་ལ་ཁོངས་སྦྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་
 དང་། དཀའ་བ་སྦྱད་པ་ཅིག་ཅར་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་

所得轉依。名法身不。善男子。不名法身。
世尊。當名何身。善男子。名解脫身。由
解脫身故說一切聲聞獨覺。與諸如來平等
平等。由法身故說有差別。如來法身有差別
別故。無量功德最勝差別。算數譬喻所不及
曼殊室利菩薩復白佛言

世尊。我當云何應知如來生起之相。
佛告曼殊室利菩薩曰。善男子。一切如來
化身作業。如世界起一切種類。如來功德
眾所莊嚴住持為相。當知化身相有生起。
法身之相無有生起。曼殊室利菩薩復白佛
言。世尊。云何應知示現化身方便善巧。
佛告曼殊室利菩薩曰。善男子。遍於一切
三千大千佛國土中。或眾推許增上王家。
或眾推許大福田家。同時入胎誕生長大。
受欲出家示行苦行。捨苦行已成等正覺次
第示現。

རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་
འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་ཆབས་གྱི་སྐྱེས་གསུང་གང་
དག་བརྗོད་པས་འདུལ་བའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་ལ།
ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་
བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་མཛད་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་བརྗོད་པ་
དང་། མ་མོ་བརྗོད་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་ནི་གང་ལགས། འདུལ་བ་ནི་གང་ལགས། མ་མོ་ནི་གང་ལགས།
འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་འཇམ། དགུ་འཇམ། ཉི་ཤུ་ཙུང་དགུའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེས་པ་ཙམ་ངས་གང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་
འོ། །དངོན་པོ་བཞི། གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱངས་སུ་འགོ་བའི་
དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དངོས་པོའོ། །དངོས་པོ་དགུ་
གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱད་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
དང་། སྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དངོས་
པོའོ། །དངོས་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཀས་ ལས་བརྒྱམས་

是^ハ名^ナ如^ニ來^ル示^ス現^イ化^ス身^ヲ方^ニ便^ニ善^ニ巧^ニ。 曼^マ殊^ス室^シ利^リ菩^ブ薩^サ復^ハ白^ク佛^ニ言^フ。 世^ハ尊^ニ。 凡^ソ有^ル幾^ニ種^ニ一^ニ切^ニ如^ニ來^ル。 身^ヲ所^ニ住^ニ持^テ言^フ音^ヲ差^ニ別^ニ。 由^テ此^ヲ言^フ音^ヲ所^ニ化^ス有^ル情^ニ。 未^ダ成^ニ熟^ニ者^ニ令^テ其^ヲ成^ニ熟^ニ。 已^ニ成^ニ熟^ニ者^ニ緣^ニ此^ヲ為^ス境^ニ速^ニ得^テ解^ス脫^ス。 佛^ニ告^グ曼^マ殊^ス室^シ利^リ菩^ブ薩^サ曰^ク。 善^ニ男^ニ子^ニ。 如^ニ來^ル言^フ音^ヲ略^シ有^ル三^ニ種^ニ。 一^ニ者^ニ契^ス經^ニ。 二^ニ者^ニ調^ス伏^ス。 三^ニ者^ニ本^ニ母^ニ。 世^ハ尊^ニ。 云^ク何^ニ契^ス經^ニ。 云^ク何^ニ調^ス伏^ス。 云^ク何^ニ本^ニ母^ニ。 曼^マ殊^ス室^シ利^リ。 若^シ於^ニ是^ニ處^ニ我^ニ依^テ攝^ス事^ハ顯^シ示^ス諸^ノ法^ヲ。 是^ハ名^ナ契^ス經^ニ。 謂^フ依^テ四^ノ事^ハ或^シ依^テ九^ノ事^ハ。 或^シ復^テ依^テ於^ニ二^ノ十^ノ九^ノ事^ハ。 云^ク何^ニ四^ノ事^ハ。 一^ニ者^ニ聽^ス聞^ス事^ハ。 二^ニ者^ニ歸^ス趣^ス事^ハ。 三^ニ者^ニ修^ス學^ス事^ハ。 四^ニ者^ニ菩^ブ提^ス事^ハ。 云^ク何^ニ九^ノ事^ハ。 一^ニ者^ニ施^ス設^ス有^ル情^ニ事^ハ。 二^ニ者^ニ彼^ノ所^ニ受^テ用^ス事^ハ。 三^ニ者^ニ彼^ノ生^テ起^ス事^ハ。 四^ニ者^ニ彼^ノ生^テ已^ニ住^ス事^ハ。 五^ニ者^ニ彼^ノ染^ス淨^ス事^ハ。 六^ニ者^ニ彼^ノ差^ニ別^ニ事^ハ。 七^ニ者^ニ能^テ宣^ス說^ス事^ハ。 八^ニ者^ニ所^ニ宣^ス說^ス事^ハ。 九^ニ者^ニ諸^ノ眾^ノ會^ス事^ハ。 云^ク何^ニ名^ナ為^ス二^ノ十^ノ九^ノ事^ハ。 謂^フ依^テ雜^ニ染^ス品^ニ有^ル攝^ス諸^ノ行^ヲ事^ハ。

ཏེ། འདུ་བྱེད་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་དངོས་པོ་དང་།
 དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བྱས་ནས་བྱི་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་མིང་དུ་བྱས་ནས་བྱི་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 རྩུགས་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་
 རྩུལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པའི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཐབས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བྱིན་ཅི་ལྟ་གི་གནས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་པར་སྐྱབ་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྣང་ལ་མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེམ་པའི་གནས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་སྦྱིང་
 པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་ལ་དཔྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་བྱང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་
 པར་མི་བྱང་བ་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོར་བ་
 གསལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་དན་དེ་བརྟན་པའི་དངོས་
 པོ་དང་། འཕགས་པའི་དབང་ལྷན་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་རྩུགས་དང་
 འཁོར་བསྐྱ་

彼^フ次^チ第^ニ隨^ス轉^ン事^ハ。即^チ於^ニ是^ハ中^ニ作^ス補^フ特^ニ伽^ニ羅^ニ想^ス已^マ。

於^ニ當^ニ來^ニ世^ニ流^ス轉^ン因^ニ事^ハ。作^ス是^ハ想^ス已^マ於^ニ當^ニ來^ニ世^ニ流^ス

轉^ン因^ニ事^ハ。依^テ清^ク淨^ニ品^ニ有^ニ繫^ス念^ス於^ニ所^ニ緣^ス事^ハ。即^チ於^ニ

是^ハ中^ニ勤^ク精^ニ進^ス事^ハ。心^ニ安^ニ住^ス事^ハ。現^ニ法^ニ樂^ニ住^ス事^ハ。

超^ス一^ニ切^ニ苦^ニ緣^ス方^ニ便^ニ事^ハ。彼^フ遍^ニ知^ス事^ハ。此^ガ復^ニ三^ニ種^ニ。

顛^カ倒^カ遍^ニ知^ス所^ニ依^テ處^ス故^ニ。依^テ有^ニ情^ニ想^ス外^ニ有^ニ情^ニ中^ニ。

邪^ニ行^ス遍^ニ知^ス所^ニ依^テ處^ス故^ニ。內^ニ離^ニ增^ス上^ニ慢^ニ遍^ニ知^ス所^ニ依^テ

處^ス故^ニ。修^ス依^テ處^ス事^ハ。作^ス證^ス事^ハ。修^ス習^ス事^ハ。令^ニ彼^フ

堅^ニ固^ス事^ハ。彼^フ行^ス相^ニ事^ハ。彼^フ所^ニ緣^ス事^ハ。已^ニ斷^ス未^ニ斷^ス

觀^ス察^ス善^ニ巧^ニ事^ハ。彼^フ散^ニ亂^ス事^ハ。彼^フ不^ニ散^ニ亂^ス事^ハ。不^ニ

散^ニ亂^ス依^テ處^ス事^ハ。不^ニ棄^ス修^ス習^ス劬^ス勞^ス加^ニ行^ス事^ハ。修^ス習^ス

勝^ニ利^ス事^ハ。彼^フ堅^ニ牢^ス事^ハ。攝^ス聖^ニ行^ス事^ハ。攝^ス聖^ニ行^ス眷^ニ

屬^ス事^ハ。

བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཡང་དག་པར་འཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་འདི་ལས་སྤྱོད་ལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ལས་སྤྱོད་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མི་བསྟོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་
 དངོས་པོ་སྟེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་མི་
 སྟོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ལྟ་བའི་ཉེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །འཇམ་དཔལ།
 ངས་གང་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་
 པའམ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཅོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་
 རྣམ་པ་དུས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བསྐྱེལ་གས། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཏེ། ཡང་
 དག་པར་སྤང་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་ དང་། བམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་
 དང་། ལྷུང་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་
 དང་། ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་དབྱུང་བ་བསྟན་པ་
 དང་། རྩོམ་པ་གཏོང་བ་བསྟན་པས་སོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་གང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
 བརྩ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་། བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡང་བརྩ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་
 དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་

通達真實事。證得涅槃事。於善說法毘奈耶中。世間正見超昇一切外道所得正見頂事。及即於此不修退事。於善說法毘奈耶中。不修習故說名為退。非見過失故名為退。曼殊室利。若於是處我依聲聞及諸菩薩。顯示別解脫及別解脫相應之法。是名調伏。世尊。菩薩別解脫幾相所攝。善男子。當知七相。一者宣說受軌則事事故。二者宣說隨順他勝事事故。三者宣說隨順毀犯事事故。四者宣說有犯自性事故。五者宣說無犯自性事故。六者宣說出所犯事故。七者宣說捨律儀事故。

曼殊室利。若於是處。我以十一種相。決了分別顯示諸法。是名本母。何等名為十一種相。一者世俗相。二者勝義相。三者菩薩提分法所緣相。

པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 རྟོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བསྟན་
 པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་
 བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བཟྭ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟྭ་བར་བྱའོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ནི་ཤེས་བྱའོ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟྭ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟྭ་བར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སློན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཚུལ་
 དང་། འཕྱག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། ཀུན་བརྟགས་
 པའི་རྩ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། མགོ་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གྲིས་
 ཉེ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གཞག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གསང་བ་
 དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སློན་རྣམས་
 ནི་ངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བསྟན་
 པ་གང་ཡིན་

四^レ者^キ行^フ相^ニ。 五^ノ者^キ自^ラ性^ニ相^ニ。 六^カ者^キ彼^レ果^ニ相^ニ。 七^ク者^キ彼^レ領^ク受^ク開^ク示^ハ相^ニ。 八^ノ者^キ彼^レ障^キ礙^カ法^ニ相^ニ。 九^ハ者^キ彼^レ隨^ク順^ク法^ニ相^ニ。 十^ノ者^キ彼^レ過^ク患^ニ相^ニ。 十^ノ一^ノ者^キ彼^レ勝^ニ利^ニ相^ニ。 世^ハ俗^ニ相^ニ者^キ。 當^カ知^ル三^ノ種^ニ。 一^ノ者^キ宣^フ說^ク補^ク特^キ伽^ニ羅^ニ故^シ。 二^ノ者^キ宣^フ說^ク遍^ク計^ニ所^ニ執^ル自^ラ性^ニ故^シ。 三^ノ者^キ宣^フ說^ク諸^ニ法^ニ作^ル用^ニ事^ニ業^ニ故^シ。 勝^ニ義^ニ相^ニ者^キ。 當^カ知^ル宣^フ說^ク七^ノ種^ニ真^ニ如^ニ故^シ。 菩^サ提^テ分^ニ法^ニ所^ニ緣^ニ相^ニ者^キ。 當^カ知^ル宣^フ說^ク遍^ク一^ノ切^ニ種^ニ所^ニ知^ル事^ニ故^シ。 行^フ相^ニ者^キ。 當^カ知^ル宣^フ說^ク八^ノ行^ニ觀^ニ故^シ。 云^ハ何^ニ名^ニ為^ル八^ノ行^ニ觀^ニ耶^ニ。 一^ノ者^キ諦^ニ實^ニ故^シ。 二^ノ者^キ安^ニ住^ニ故^シ。 三^ノ者^キ過^ク失^ニ故^シ。 四^ノ者^キ功^ニ德^ニ故^シ。 五^ノ者^キ理^ニ趣^ニ故^シ。 六^カ者^キ流^ニ轉^ニ故^シ。 七^ク者^キ道^ニ理^ニ故^シ。 八^ノ者^キ總^ニ別^ニ故^シ。 諦^ニ實^ニ者^キ。 謂^ハ諸^ニ法^ニ真^ニ如^ニ。 安^ニ住^ニ者^キ。 謂^ハ或^ハ安^ニ立^ニ補^ク特^キ伽^ニ羅^ニ。 或^ハ復^ニ安^ニ立^ニ諸^ニ法^ニ遍^ク計^ニ所^ニ執^ル自^ラ性^ニ。 或^ハ復^ニ安^ニ立^ニ一^ノ向^ニ分^ニ別^ニ反^ニ問^ニ置^ニ記^ニ。 或^ハ復^ニ安^ニ立^ニ隱^ニ密^ニ顯^ニ了^ニ記^ニ別^ニ差^ニ別^ニ。 過^ク失^ニ者^キ。 謂^ハ我^ニ宣^フ說^ク諸^ニ雜^ニ染^ニ法^ニ。 有^ル無^ル量^ニ門^ニ差^ニ別^ニ過^ク患^ニ。

པ་དག་གོ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་པན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་
 ཏུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ། ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་
 འོན་གྱི་ཚུལ་དང་། འཛོལ་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་
 སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །འཇུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྒྱུན་བཞི་པོ་
 དག་གོ། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་འོ། །དེ་
 ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་གདགས་པའི་
 རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཆོས་རྣམས་འཛོལ་བའམ། འབྱུང་བའམ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཁོ་སའི་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་འོན་སྐྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་
 ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་འོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ལྗེ། ཡོངས་སུ་མ་
 དག་པའི་མཆན་ཉིད་བདུན་ལོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གང་ཞེ་ན།
 དེ་མདོར་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མདོར་སུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་མཆན་ཉིད་

功^ク德^{トク}者^キ。謂^{イハレ}我^ガ宣^{ツク}說^{セツ}諸^{シュ}清^{セイ}淨^{ジヨウ}法^フ。有^ア無^ム量^{リヤウ}門^カ差^サ別^{ベツ}勝^{ショウ}利^リ。理^リ趣^ス者^キ。當^{タラ}知^チ六^{ロク}種^{シュウ}。一^{イチ}者^キ真^{マコト}義^ギ理^リ趣^ス。二^ニ者^キ證^{シユ}得^{トク}理^リ趣^ス。三^{サン}者^キ教^{キョウ}導^{ドウ}理^リ趣^ス。四^シ者^キ遠^{エン}離^リ二^ニ邊^{ヘン}理^リ趣^ス。五^ゴ者^キ不^フ可^カ思^シ議^ギ理^リ趣^ス。六^{ロク}者^キ意^イ趣^ス理^リ趣^ス。流^{リウ}轉^{テン}者^キ。所^{コトヘ}謂^{イハレ}三^{サン}世^セ三^{サン}有^ア為^{タラ}相^{サウ}及^キ四^シ種^{シュウ}緣^{エン}。道^{ダウ}理^リ者^キ。當^{タラ}知^チ四^シ種^{シュウ}。一^{イチ}者^キ觀^{カン}待^{タイ}道^{ダウ}理^リ。二^ニ者^キ作^{サク}用^{ヨウ}道^{ダウ}理^リ。三^{サン}者^キ證^{シユ}成^{テイ}道^{ダウ}理^リ。四^シ者^キ法^フ爾^ニ道^{ダウ}理^リ。觀^{カン}待^{タイ}道^{ダウ}理^リ者^キ。謂^{イハレ}若^{ニシ}因^{イン}若^{ニシ}緣^{エン}能^ユ生^{シユ}諸^{シュ}行^{ギョウ}及^キ起^キ隨^{ズイ}說^{セツ}。如^{ニシ}是^ニ名^ナ為^{タラ}觀^{カン}待^{タイ}道^{ダウ}理^リ。作^{サク}用^{ヨウ}道^{ダウ}理^リ者^キ。謂^{イハレ}若^{ニシ}因^{イン}若^{ニシ}緣^{エン}能^ユ得^{トク}諸^{シュ}法^フ。或^{シカ}能^ユ成^{テイ}辦^{ハン}。或^{シカ}復^{シカ}生^{シユ}已^ニ作^{サク}諸^{シュ}業^{ギョウ}用^{ヨウ}。如^{ニシ}是^ニ名^ナ為^{タラ}作^{サク}用^{ヨウ}道^{ダウ}理^リ。證^{シユ}成^{テイ}道^{ダウ}理^リ者^キ。謂^{イハレ}若^{ニシ}因^{イン}若^{ニシ}緣^{エン}能^ユ令^カ所^{コトヘ}立^{タツ}所^{コトヘ}說^{セツ}所^{コトヘ}標^{ヒョウ}義^ギ得^{トク}成^{テイ}立^{タツ}令^カ正^{セイ}覺^{キョク}悟^ブ。如^{ニシ}是^ニ名^ナ為^{タラ}證^{シユ}成^{テイ}道^{ダウ}理^リ。又^{マタ}此^{コノ}道^{ダウ}理^リ略^{リョク}有^ア二^ニ種^{シュウ}。一^{イチ}者^キ清^{セイ}淨^{ジヨウ}。二^ニ者^キ不^フ清^{セイ}淨^{ジヨウ}。由^ユ五^ゴ種^{シュウ}相^{サウ}名^ナ為^{タラ}清^{セイ}淨^{ジヨウ}。由^ユ七^{シチ}種^{シュウ}相^{サウ}名^ナ為^{タラ}不^フ清^{セイ}淨^{ジヨウ}。

云^{イハレ}何^{ナニ}由^ユ五^ゴ種^{シュウ}相^{サウ}名^ナ為^{タラ}清^{セイ}淨^{ジヨウ}。一^{イチ}者^キ現^{ゲン}見^{ケン}所^{コトヘ}得^{トク}相^{サウ}。二^ニ者^キ依^ヨ止^シ現^{ゲン}見^{ケン}所^{コトヘ}得^{トク}相^{サウ}。

དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ལྷང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་
 ཉིད་དོ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱག་
 བསྐལ་བ་ཉིད་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་
 པར་རིགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་
 ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐལ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ། རང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་དམིགས་
 པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། པ་རོལ་དག་ནའང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་
 འབྱོར་བ་དང་། རྒྱད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་

三_ハ者_セ自_レ類_カ譬_ス喩_ハ所_レ引_ラ相_ニ。 四_ハ者_セ圓_ク成_テ實_ニ相_ニ。 五_ハ者_セ善_ク清_ク淨_ク言_ハ教_ニ相_ニ。 現_ニ見_ニ所_レ得_キ相_ニ者_セ。 謂_ハ一_ニ切_ニ行_ニ皆_ニ無_ク常_ニ性_ニ。 一_ニ切_ニ行_ニ皆_ニ是_ニ苦_ニ性_ニ。 一_ニ切_ニ法_ニ皆_ニ無_ク我_ニ性_ニ。 此_ハ為_ニ世_ハ間_ニ現_ニ量_カ所_レ得_キ。 如_レ是_ニ等_ニ類_ニ是_ニ名_ニ現_ニ見_ニ所_レ得_キ相_ニ。 依_ニ止_ニ現_ニ見_ニ所_レ得_キ相_ニ者_セ。 謂_ハ一_ニ切_ニ行_ニ皆_ニ剎_ニ那_ニ性_ニ。 他_ニ世_ハ有_ニ性_ニ淨_ニ不_ニ淨_ニ業_ニ無_ク失_ニ壞_ニ性_ニ。 由_ニ彼_ニ能_ニ依_ニ無_ク常_ニ性_ニ現_ニ可_ニ得_キ故_ニ。 由_ニ諸_ニ有_ニ情_ニ種_ニ種_ニ差_ニ別_ニ。 依_ニ種_ニ種_ニ業_ニ現_ニ可_ニ得_キ故_ニ。 由_ニ諸_ニ有_ニ情_ニ若_ニ樂_ニ若_ニ苦_ニ。 淨_ニ不_ニ淨_ニ業_ニ以_ニ為_ニ依_ニ止_ニ現_ニ可_ニ得_キ故_ニ。 由_ニ此_ハ因_ニ緣_ニ於_ニ不_ニ現_ニ見_ニ可_ニ為_ニ比_ニ度_ニ。 如_レ是_ニ等_ニ類_ニ是_ニ名_ニ依_ニ止_ニ現_ニ見_ニ所_レ得_キ相_ニ。 自_レ類_カ譬_ス喩_ハ所_レ引_ラ相_ニ者_セ。 謂_ハ於_ニ內_ニ外_ニ諸_ニ行_ニ聚_ニ中_ニ。 引_ニ諸_ニ世_ハ間_ニ共_ニ所_レ了_キ知_ニ。 所_レ得_キ生_ニ死_ニ以_ニ為_ニ譬_ス喩_ハ。 引_ニ諸_ニ世_ハ間_ニ共_ニ所_レ了_キ知_ニ。 所_レ得_キ生_ニ等_ニ種_ニ種_ニ苦_ニ相_ニ以_ニ為_ニ譬_ス喩_ハ。 引_ニ諸_ニ世_ハ間_ニ共_ニ所_レ了_キ知_ニ。 所_レ得_キ不_ニ自_レ在_ニ相_ニ以_ニ為_ニ譬_ス喩_ハ。 又_ニ復_ニ於_ニ外_ニ引_ニ諸_ニ世_ハ間_ニ共_ニ所_レ了_キ知_ニ。 所_レ得_キ衰_ニ盛_ニ以_ニ為_ニ譬_ス喩_ハ。 如_レ是_ニ等_ニ類_ニ。 當_ニ知_ニ是_ニ名_ニ自_レ類_カ譬_ス喩_ハ所_レ引_ラ相_ニ。

གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་ལྟ་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་ལྟ་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་དཔྱད་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
 དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་
 བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་
 དེ་དག་གིས་རིགས་པ་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་
 བྱའོ། །བཙུག་ལྔ་པ་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་
 བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། ལྷན་ཏེ། གང་སྐྱེད་ཅུང་བཞིག་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སྦྱོར་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་པ་དང་། སྟོབས་བརྩུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་
 ཅད་གཙོད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དེའི་ཆོག་ལ་ཕས་ཀྱི་ཚྲོལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྩེད་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཆོས་
 འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྤྱང་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་བཞི་སྤྱང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་དང་། བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་
 བརྩེད་དུ་མེད་པ་དང་། དགོ་

圓^レ成^レ實^ノ相^ノ者^也。謂^ク即^チ如^レ是^ハ現^レ見^ノ所^ニ得^ル相^ノ若^ク依^テ止^ム現^レ見^ノ所^ニ得^ル相^ノ。若^ク自^ラ類^カ譬^ス喻^シ所^ニ得^ル相^ノ。於^レ所^ニ成^レ立^カ決^シ定^シ能^ク成^レ。當^カ知^ル是^ハ名^ニ圓^レ成^レ實^ノ相^ノ。善^ク清^ク淨^ク言^フ教^ノ相^ノ者^也。謂^ク一^ニ切^ク智^ノ者^ノ之^ノ所^ニ宣^ス說^ス。如^ク言^フ涅^レ槃^ノ究^シ竟^シ寂^シ靜^シ。如^ク是^ハ等^ク頻^ク。當^カ知^ル是^ハ名^ニ善^ク清^ク淨^ク言^フ教^ノ相^ノ。善^ク男^ノ子^ノ。是^ハ故^ニ由^テ此^チ五^ノ種^ノ相^ノ故^ニ。名^ニ善^ク觀^ス察^シ清^ク淨^ク道^ノ理^カ。由^テ清^ク淨^ク故^ニ應^テ可^ク修^ス習^ス。曼^ノ殊^ノ室^ノ利^ノ菩^ノ薩^ノ復^テ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^ノ。一^ニ切^ク智^ノ相^ノ者^也。當^カ知^ル有^テ幾^ノ種^ノ。佛^ニ告^ク曼^ノ殊^ノ室^ノ利^ノ菩^ノ薩^ノ曰^ク。善^ク男^ノ子^ノ。略^カ有^テ五^ノ種^ノ。一^ノ者^也若^ク有^テ出^テ現^レ世^ハ間^ノ。一^ニ切^ク智^ノ聲^ノ無^ク不^ク普^ク聞^ク。二^ノ者^也成^レ就^シ三^ノ十^ノ二^ノ種^ノ大^ノ丈^ノ夫^ノ相^ノ。三^ノ者^也具^シ足^テ十^ノ力^カ。能^ク斷^ク一^ニ切^ク眾^ノ生^ノ一^ニ切^ク疑^ノ惑^ノ。四^ノ者^也具^シ足^テ四^ノ無^ク所^ニ畏^ル宣^ス說^ス正^ノ法^ヲ。不^ク為^ル一^ニ切^ク他^ノ論^ノ所^ニ伏^ル。而^ル能^ク摧^テ伏^ル一^ニ切^ク邪^ノ論^ノ。五^ノ者^也於^レ善^ク說^ス法^ヲ毘^ノ奈^ノ耶^ノ中^ニ。八^ノ支^ノ聖^ノ道^ノ四^ノ沙^ノ門^ノ等^カ。皆^ニ現^レ可^ク得^ル如^レ是^ハ生^ル故^ニ。相^ノ故^ニ。斷^ク疑^ノ網^ノ故^ニ。非^レ他^ノ所^ニ伏^ル能^ク伏^ル他^ノ故^ニ。

སྒྲིང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 འཐད་པའི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྡན་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་
 དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་
 བར་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་གིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་།
 རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་
 རུང་བས་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་དེ་ ལས་གཞན་
 དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་ པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་
 པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དང་མི་
 མཐུན་པར་དམིགས་

聖_レ道_カ沙_ヲ門_ヲ現_ス可_ク得_ル故_ニ。如_レ是_ハ五_ノ種_ニ。當_レ知_ル名_ヲ為_ス一_ニ切_ニ智_ニ相_ニ。善_ク男_ヲ子_ヲ。如_レ是_ハ證_ニ成_ス道_カ理_カ。由_テ現_ス量_カ故_ニ。由_テ比_ニ量_カ故_ニ。由_テ聖_ノ教_ニ量_カ故_ニ。由_テ五_ノ種_ニ相_ニ名_ヲ為_ス清_ニ淨_ニ。

云_ハ何_ニ由_テ七_ノ種_ニ相_ニ名_ヲ不_レ清_ニ淨_ニ。一_ノ者_ニ此_ヲ餘_ノ同_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。二_ノ者_ニ此_ヲ餘_ノ異_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。三_ノ者_ニ一_ニ切_ニ同_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。四_ノ者_ニ一_ニ切_ニ異_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。五_ノ者_ニ異_ニ類_ニ譬_ニ喻_ノ所_ニ得_ル相_ニ。六_ノ者_ニ非_レ圓_ニ成_ス實_ノ相_ニ。七_ノ者_ニ非_レ善_ク清_ニ淨_ニ言_ヲ教_ニ相_ニ。若_レ一_ニ切_ニ法_ニ意_ニ識_ノ所_ニ識_ル性_ニ。是_ハ名_ヲ一_ニ切_ニ同_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。若_レ一_ニ切_ニ法_ニ相_ニ性_ニ業_ニ法_ニ因_ニ果_ニ異_ニ相_ニ。由_テ隨_テ如_レ是_ハ一_ニ一_ニ異_ニ相_ニ。決_ニ定_ス展_ニ轉_ス各_ニ各_ニ異_ニ相_ニ。是_ハ名_ヲ一_ニ切_ニ異_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ。善_ク男_ヲ子_ヲ。若_レ於_ニ此_ヲ餘_ノ同_ニ類_ニ可_ク得_ル相_ニ及_ニ譬_ニ喻_ノ中_ニ。有_テ一_ニ切_ニ異_ニ類_ニ相_ニ者_ニ。由_テ此_ヲ因_ニ緣_ニ於_ニ所_ニ成_ス立_カ非_レ決_ニ定_ス故_ニ。是_ハ名_ヲ非_レ圓_ニ成_ス實_ノ相_ニ。

པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལའང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའང་ཡོངས་སུ་
 མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་བརྟག་པ་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་
 དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་། མ་
 བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པ་ནི་མདོར་བསྟུ་
 སྟེ། ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆོག་སྟེ་མ་སྟེ་མ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ། མཐར་ཐུག་
 པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་
 ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པར་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་
 འཛོལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོགས་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཡང་
 དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་སྤྱིང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་

又於此餘異類可得相及譬喻中。有——一切同類相者。由此因緣於所成立不決定故。亦一名非圓成實相。非圓成實故。非善觀察清淨道理。不清淨故不應修習。若異類譬喻所引相。若非善清淨言教相。當知體性皆不清淨。法爾道理者。謂如來出世若不出世。法性安住法住法界。是名法爾道理。總別者。謂先總說一句法已後。後諸句差別分別究竟顯了。

自性相者。謂我所說有行有緣。所有能取菩提分法。謂念住等。如是名為彼自性相。彼果相者。謂若世間若出世間諸煩惱斷。及所引發世出世間諸果功德。如是名為得彼果相。彼領受開示相者。謂即於彼以解脫智而領受之。及廣為他宣說開示。

དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་དོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས། གཟུངས་ཀྱི་དོན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་པོར་དགོངས་པའི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྟེང་དང་། འདུལ་བ་དང་།
མ་མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མ་ལྟས་པ་འདི་ལས་སྤང་རོལ་བ་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་
མ་ལགས་པ་བཤད་དུ་གསལ། འཇམ་དཔལ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། འདི་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ངའི་ལྷན་པོ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་
མ་ལྟས་པ་བྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། ན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་གང་
དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་
བ་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་དོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཀུན་ནས་
ཉོན་

如^レ是^ハ名^ニ為^ス彼^ヲ領^カ受^メ開^キ示^ス相^ニ。 彼^ヲ障^セ礙^セ法^ヲ相^ニ者^{ナリ}。

謂^フ即^チ於^ニ修^ス菩^サ提^チ分^ニ法^ヲ。 能^ク隨^フ障^セ礙^セ諸^ヲ染^ス汚^ス法^ヲ。

是^ハ名^ニ彼^ヲ障^セ礙^セ法^ヲ相^ニ。 彼^ヲ隨^フ順^フ法^ヲ相^ニ者^{ナリ}。 謂^フ即^チ於^ニ

彼^ヲ多^ク所^ニ作^ス法^ヲ。 是^ハ名^ニ彼^ヲ隨^フ順^フ法^ヲ相^ニ。 彼^ヲ過^ス患^ス相^ニ

者^{ナリ}。 當^カ知^ル即^チ彼^ヲ諸^ヲ障^セ礙^セ法^ヲ所^ニ有^ス過^ス失^ス。 是^ハ名^ニ彼^ヲ

過^ス患^ス相^ニ。 彼^ヲ勝^ス利^ス相^ニ者^{ナリ}。 當^カ知^ル即^チ彼^ヲ諸^ヲ隨^フ順^フ法^ヲ

所^ニ有^ス功^ニ德^ニ。 是^ハ名^ニ彼^ヲ勝^ス利^ス相^ニ

曼^マ殊^ス室^リ利^カ菩^サ薩^ハ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。 唯^ニ願^フ世^ニ尊^ニ為^ス

諸^ヲ菩^サ薩^ハ略^ク說^ス契^ノ經^ニ調^カ伏^ス本^ノ母^ヲ不^レ共^ニ外^ニ道^ヲ陀^ニ羅^ニ尼^ヲ

義^ニ。 由^テ此^ヲ不^レ共^ニ陀^ニ羅^ニ尼^ヲ義^ニ。 令^カ諸^ヲ菩^サ薩^ハ得^テ入^リ如^ニ

來^カ所^ニ說^ス諸^ヲ法^ヲ甚^ニ深^ニ密^ニ意^ニ。 佛^ニ告^グ曼^マ殊^ス室^リ利^カ菩^サ薩^ハ

曰^ク。 善^ニ男^ヲ子^ヲ。 汝^ニ今^ニ諦^ク聽^ク。 吾^ハ當^カ為^ス汝^ニ略^ク說^ス不^レ

共^ニ陀^ニ羅^ニ尼^ヲ義^ニ。 令^カ諸^ヲ菩^サ薩^ハ於^ニ我^ニ所^ニ說^ス密^ニ意^ニ言^フ詞^ヲ

能^ク善^ニ悟^ク入^リ。 善^ニ男^ヲ子^ヲ。 若^シ雜^ニ染^ス法^ヲ若^シ清^ニ淨^ニ法^ヲ。

我^ハ說^ス一^ニ切^ニ皆^ニ無^ク作^ス用^ニ。 亦^ハ都^ニ無^ク有^ス補^ス特^ニ伽^ニ羅^ニ。

以^テ一^ニ切^ニ種^ヲ離^カ所^ニ為^ス故^ニ非^ニ雜^ニ染^ス法^ヲ。 先^ニ染^ス後^ニ淨^ニ非^ニ

清^ニ淨^ニ法^ヲ。

མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་
 ཆོས་རྒྱུ་པར་བྱང་བའ་ལ་སྒྲིག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
 མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་པར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷན་ལ་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་བའི་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 གམ་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ན་མཐོང་ངོ་། བོས་སོ། སྒྲིམ་སོ། བྱོང་ངོ། རེག་
 གོ། རྒྱུ་པར་ཤེས་སོ། ཟའོ། བྱེད་ངོ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། རྒྱུ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་
 ལྷག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། གང་ལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷན་རབ་དུ་སྤྱོད་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཤིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ། སྒྲིམ་པ་མེད་པ། འདུས་མ་
 བྱས་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལྷན་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་
 གཟུངས་གྱི་དོན་མ་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཇི་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་དང་
 རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་ཆོས། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན། ཇི་ཕྱིར་
 དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་ངས་བཤད་ངོ། ཇི་དག་ལྷ་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་དག་དང་ཉོན་མོངས་
 མིན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷན་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡི། ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་
 གིར་འཛིན་བྱེད་དེ། ཇིས་ན་མཐོང་ངོ་ཟའོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་པར་
 བྱང་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་པའང་འབྱུང་། གང་གིས་ད་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རབ་ཤེས་
 པ། ཇི་ནི་གནས་ངན་

後_レ淨_ハ先_ヲ染_ル凡_ク夫_レ異_ニ生_ス。 於_ニ鹿重_ク身_ヲ執_シ著_シ諸_ク法_ヲ。 補_フ
 特_ニ伽_カ羅_ラ自_ラ性_ヲ差_シ別_ニ隨_ヒ眠_ル妄_ニ見_ル。 以_テ為_ス緣_ヲ故_ニ計_ス我_ヲ
 我_ヲ所_ニ。 由_テ此_ヲ妄_ニ見_ル謂_フ我_ヲ見_ル我_ヲ聞_ル我_ヲ嗅_フ我_ヲ嘗_フ我_ヲ觸_フ我_ヲ
 知_シ我_ヲ食_フ我_ヲ作_ル我_ヲ染_ル我_ヲ淨_ス 如_ク是_ハ等_ク類_カ邪_ニ加_フ行_フ轉_ス。
 若_ク有_ル如_ク實_ニ知_シ如_ク是_ハ者_ニ。 便_ニ能_ク永_ニ斷_ス鹿重_ク之_ノ身_ヲ。 獲_テ
 得_テ一_ニ切_ニ煩_ニ惱_ニ不_レ住_ス。 最_ニ極_ニ清_ニ淨_ニ離_カ諸_ク戲_ヲ論_ヲ。 無_ク
 為_ス依_ニ止_ス無_ク有_ル加_フ行_フ。 善_ク男_ヲ子_ニ。 當_ニ知_シ是_ハ名_ヲ略_ニ說_ス
 不_レ共_ニ陀_ニ羅_ニ尼_ニ義_ヲ。 爾_ニ時_ニ世_ニ尊_ニ欲_ニ重_ニ宣_ス此_ヲ義_ヲ。 而_ニ
 說_ス頌_ス曰_ク

一_ニ切_ニ雜_ニ染_ル清_ニ淨_ニ法_ヲ

由_テ我_ヲ宣_ス說_ス離_カ所_ニ為_ス

於_ニ鹿重_ク身_ヲ隨_ヒ眠_ル見_ル

由_テ此_ヲ妄_ニ謂_フ我_ヲ見_ル等_ク

若_ク如_ク實_ニ知_シ如_ク是_ハ者_ニ

皆_ニ無_ク作_ル用_ヲ數_ニ取_ス趣_ス

染_ル汚_ニ清_ニ淨_ニ非_ニ先_ニ後_ニ

為_ス緣_ヲ計_ス我_ヲ及_ニ我_ヲ所_ニ

我_ヲ食_フ我_ヲ為_ス我_ヲ染_ル淨_ス

乃_ニ能_ク永_ニ斷_ス鹿重_ク身_ヲ

ལེན་ལུས་རབ་ཏུ་སྤྲོད་བྱེད་ཅིང་། ཁྱོད་མོངས་གནས་མེན་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལུས། སྤྲོས་
པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར།

བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་
པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ད་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སེམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་
བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་པར་
འདུ་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལགས་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མ་
མཆིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྤྲོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
གཉིད་ལོག་པ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཕྱིར་སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲོན་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྦྲུམས་
པར་བྱགས་པ་ལ་ལྡང་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྦྲུམས་པར་
བྱགས་པ་དག་གི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་
འབྱུང་བའང་སྤྲོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་རིག་པར་
བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སེམས་མཆིས་སམ།
མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི།

得^レ無^ク染^ム淨^ム無^ク戲^ハ論^カ

無^ク為^ス依^ニ止^ム無^ク加^フ行^ツ

爾^ル時^ニ曼^ム殊^ム室^ハ利^カ菩^サ薩^ハ摩^ハ訶^セ薩^ハ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。

世^ハ尊^マ。云^ハ何^ニ應^ニ知^ス諸^サ如^ク來^ハ心^ノ生^ル起^ス之^ノ相^ヲ。佛^ニ告^グ曼^ム殊^ム室^ハ利^カ菩^サ薩^ハ曰^ク。善^ク男^ヲ子^ヲ。夫^レ如^ク來^ハ者^ハ非^ニ心^ノ意^ノ識^ノ生^ル起^ス所^ヲ顯^シ。然^ル諸^サ如^ク來^ハ有^テ無^ク加^フ行^ツ心^ノ法^ハ生^ル起^ス。當^カ知^ス此^ノ事^ハ猶^モ如^ク變^ム化^ス。曼^ム殊^ム室^ハ利^カ菩^サ薩^ハ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^マ。若^ク諸^サ如^ク來^ハ法^ハ身^ヲ遠^ク離^ス一^ニ切^ク加^フ行^ツ。既^ニ無^ク加^フ行^ツ云^ハ何^ニ而^テ有^テ心^ノ法^ハ生^ル起^ス。佛^ニ告^グ曼^ム殊^ム室^ハ利^カ菩^サ薩^ハ曰^ク。善^ク男^ヲ子^ヲ。先^ニ所^ヲ修^ス習^ス方^ニ便^ニ般^ニ若^ク。加^フ行^ツ力^ハ故^ニ。有^テ心^ノ生^ル起^ス。善^ク男^ヲ子^ヲ。譬^ル如^ク正^ニ入^リ無^ク心^ノ睡^ム眠^ム。非^ニ於^ニ覺^ス悟^ス而^テ作^ス加^フ行^ツ。由^テ先^ニ所^ヲ作^ス加^フ行^ツ勢^ハ力^ハ而^テ復^タ覺^ス悟^ス。又^モ如^ク正^ニ在^リ滅^ス盡^ス定^ニ中^ニ。非^ニ於^ニ起^ス定^ニ而^テ作^ス加^フ行^ツ。由^テ先^ニ所^ヲ作^ス加^フ行^ツ勢^ハ力^ハ還^テ從^テ定^ニ起^ス。如^ク從^テ睡^ム眠^ム及^テ滅^ス盡^ス定^ニ心^ノ更^ニ生^ル起^ス。如^ク是^ハ如^ク來^ハ由^テ先^ニ修^ス習^ス。方^ニ便^ニ般^ニ若^ク加^フ行^ツ力^ハ故^ニ。當^カ知^ス復^タ有^テ心^ノ法^ハ生^ル起^ス。曼^ム殊^ム室^ハ利^カ菩^サ薩^ハ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。世^ハ尊^マ。如^ク來^ハ化^ス身^ヲ。當^カ言^フ有^テ心^ノ為^ス無^ク心^ノ耶^ニ。

འཇམ་དཔལ། སེམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་
 དབང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གང་
 ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མོང་བ། ཡོན་ཏན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་དང་།
 འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ཡོད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
 གང་ལགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རི་ལྷ་བྱུང་རིག་པར་བགྱི་
 ལགས། འཇམ་དཔལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའང་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་མ་ཆུབ་པའང་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའང་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བའང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྤྱང་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མེད་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྤུལ་པའི་སྐྱེ་
 ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

佛_レ告_ス曼_ノ殊_ノ室_ノ利_ノ菩_ノ薩_ノ曰_ハ。善_ノ男_ノ子_ヲ。非_レ是_ノ有_ス心_ヲ亦_レ非_レ無_ス心_ヲ。何_レ以_テ故_ス。無_ス自_ノ依_レ心_ヲ故_ス。有_ス依_レ他_ノ心_ヲ故_ス。曼_ノ殊_ノ室_ノ利_ノ菩_ノ薩_ノ復_レ白_ク佛_ニ言_フ。世_ノ尊_ヲ。如_レ來_ノ所_ニ行_ハ如_レ來_ノ境_ノ界_ヲ。此_ノ之_ニ二_ノ種_ニ有_ス何_レ差_レ別_ヲ。佛_ニ告_ス曼_ノ殊_ノ室_ノ利_ノ菩_ノ薩_ノ曰_ハ。善_ノ男_ノ子_ヲ。如_レ來_ノ所_ニ行_ハ。謂_ス一_ノ切_ノ種_ニ如_レ來_ノ共_ニ有_ス不_レ可_レ思_ム議_レ無_ス量_ノ功_ノ德_ヲ。眾_ノ所_ニ莊_ニ嚴_ニ清_ニ淨_ニ佛_ニ土_ヲ。如_レ來_ノ境_ノ界_ヲ。謂_ス一_ノ切_ノ種_ニ五_ノ界_ヲ差_レ別_ヲ。何_レ等_ノ為_ス五_ノ。一_ノ者_ニ有_ス情_ノ界_ヲ。二_ノ者_ニ世_ノ界_ヲ。三_ノ者_ニ法_ノ界_ヲ。四_ノ者_ニ調_ノ伏_ノ界_ヲ。五_ノ者_ニ調_ノ伏_ノ方_ノ便_ノ界_ヲ。如_レ是_ノ名_ニ為_ス二_ノ種_ニ差_レ別_ヲ。曼_ノ殊_ノ室_ノ利_ノ菩_ノ薩_ノ復_レ白_ク佛_ニ言_フ。世_ノ尊_ヲ。如_レ來_ノ成_レ等_ノ正_ノ覺_ヲ。轉_ス正_ノ法_ノ輪_ヲ。入_ス大_ノ涅_ノ槃_ヲ。如_レ是_ノ三_ノ種_ニ當_ニ知_ハ何_レ相_ヲ

佛_ニ告_ス曼_ノ殊_ノ室_ノ利_ノ菩_ノ薩_ノ曰_ハ。善_ノ男_ノ子_ヲ。當_ニ知_ハ此_ノ三_ノ皆_ニ無_ス二_ノ相_ニ謂_ス非_レ成_レ等_ノ正_ノ覺_ヲ非_レ不_レ成_レ等_ノ正_ノ覺_ヲ。非_レ轉_ス正_ノ法_ノ輪_ヲ。非_レ不_レ轉_ス正_ノ法_ノ輪_ヲ。非_レ入_ス大_ノ涅_ノ槃_ヲ。非_レ不_レ入_ス大_ノ涅_ノ槃_ヲ。何_レ以_テ故_ス。如_レ來_ノ法_ノ身_ヲ究_ニ竟_ニ淨_ニ故_ス。如_レ來_ノ化_ノ身_ヲ常_ニ示_ハ現_ニ故_ス。

རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྟན་བཀུར་བཞུང་
 པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བཞུ་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལྷག་པར་
 དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱལ་པའི་སྤྱུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ཕྱིན་གྱི་ཆུབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། མངོན་པར་འདུ་བཞུ་བ་མ་
 མཆིས་པར་འདུ་བ་ལགས་ན། ཅིའི་སྦྱང་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཁོ་ན་ལས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱལ་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་དཔག་དུ་མ་མཆིས་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདུའང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱི་
 ཆུབས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཚུ་ཤེལ་དང་། མེ་ཤེལ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུ་ཤེལ་དང་། མེ་ཤེལ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དང་། འོར་བྱ་རིན་པོ་
 ཆེ་རིགས་དང་ལྷན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བྱེ་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱའི་གཟུགས་བརྟན་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་དོར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པས་ཤིན་དུ་སྤྱངས་པ་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་

曼殊室利菩薩復白佛言。世尊。諸有情類但於化身。見聞奉事生諸功德。如來於彼有何因緣。佛告曼殊室利菩薩曰。善男子。如來是彼增上所緣之因緣故。又彼化身是如來力所住持故。曼殊室利菩薩復白佛言。世尊。等無加行。何因緣故。如來法身為諸有情放大智光。及出無量化身影像。聲聞獨覺解脫之身無如是事。佛告曼殊室利菩薩曰。善男子。譬如等無加行。從日月輪水火二種頗胝迦寶放大光明。非餘水火頗胝迦寶。謂大威德有情所住持故。諸有情業增上力故。又如從彼善工業者之所雕飾。末尼寶珠出印文像。不從所餘不雕飾者。如是緣於無量法界。方便般若極善修習。磨瑩集成如來法身。

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱལ་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འབྱུང་གི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་འབའ་ཞིག་
 དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མའི་ལུས་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་
 རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་
 སྦྱོད་པའི་ལུས་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་སྤྱན་
 སྐྱེས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་མ་མཆིས་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་སྤྱན་སྐྱེས་
 ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལ་བཙུག་ལྷན་འདས་དགོངས་པ་གང་ལགས།
 འཇམ་དཔལ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས། ལམ་གང་དང་། སྐྱབ་པ་གང་གིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལུས་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་དང་། སྐྱབ་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་ཏེ།
 གང་དག་ལམ་དེ་དང་། སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལུས་སྤྱན་
 སྐྱེས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། སྐྱབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར་སྤོང་ཞིང་མི་སྟོན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ལའང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་།
 ཁོང་སྟོ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་འཆི་བས་ཏུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལུས་
 ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སྦྱོད་ཀྱིས་
 འདི་ལྟར་ལུས་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་འབའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་
 མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་མ་

從是能放大智光明。及出種種化身影像。
非唯從彼解脫之身有如是事。曼殊室利菩薩
復白佛言。世尊。如世尊說。如來菩薩
威德住持。令諸眾生於欲界中。生剎帝利
婆羅門等大富貴家。人身財寶無不圓滿。
或欲界天色無色界。一切身財圓滿可得。
世尊。此中有何密意。佛告曼殊室利菩薩
曰。善男子。如來菩薩威德住持。若道若行
於一切處。能令眾生獲得身財皆圓滿者。
即隨所應為彼宣說此道此行。若有能於此
道此行正修行者。於一切處所獲身財無不
圓滿。若有眾生於此道行違背輕毀。又於
我所起損惱心及瞋恚心。命終已後於一切
處。所得身財無不下劣。曼殊室利。由是因
緣。當知如來及諸菩薩威德住持。非但能
令身財圓滿。

ཡིན་གྱི། ལུས་ངན་པར་སྐྱེ་བའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་ཆུབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
 འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་
 པ་དག་ན་གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་གང་
 ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་
 སུ་མ་དག་པ་དག་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་མོད་ལ་གཉིས་ནི་དགོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་
 རྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་། རིགས་དང་། རུས་
 དང་། ཆོ་རིགས་འབྱུར་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་
 རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་
 རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་མོད་པ་
 ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་
 ནི་དགོན་ལ། གཉིས་ནི་མོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་
 པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་
 རི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། འདི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་

如^レ來^カ菩^サ薩^サ住^ス持^テ威^イ德^キ。 亦^一令^カ眾^ス生^ス身^ヲ財^ヲ下^ニ劣^セ。

曼^マ殊^ス室^シ利^リ菩^サ薩^サ復^タ白^ク佛^ニ言^フ。 世^ハ尊^マ。 諸^サ穢^ヘ土^チ中^ニ

何^レ事^ハ易^ニ得^キ何^レ事^ハ難^シ得^キ。 諸^サ淨^ジ土^チ中^ニ何^レ事^ハ易^ニ得^キ何^レ

事^ハ難^シ得^キ。 佛^ニ告^グ曼^マ殊^ス室^シ利^リ菩^サ薩^サ曰^{ハク}。 善^シ男^ヲ子^ニ。

諸^サ穢^ヘ土^チ中^ニ八^ツ事^ハ易^ニ得^キ二^ル事^ハ難^シ得^キ。 何^レ等^ク名^ヲ為^ス八^ツ

事^ハ易^ニ得^キ。 一^一者^サ外^ヲ道^ヲ。 二^ル者^サ有^テ苦^ヲ眾^ス生^ス。 三^タ者^サ

種^サ姓^ヲ家^ヲ世^ハ興^ス衰^ス差^ヲ別^ヲ。 四^ハ者^サ行^フ諸^サ惡^ヲ行^フ。 五^タ者^サ

毀^ス犯^ス尸^ヲ羅^ヲ。 六^タ者^サ惡^ヲ趣^ヲ。 七^ク者^サ下^ニ乘^ル。 八^ツ者^サ下^ニ

劣^セ意^ヲ樂^カ加^ヘ行^フ菩^サ薩^サ。 何^レ等^ク名^ヲ為^ス二^ル事^ハ難^シ得^キ。 一^一

者^サ增^ス上^ニ意^ヲ樂^カ加^ヘ行^フ菩^サ薩^サ之^ノ所^ニ遊^ブ集^ム。 二^ル者^サ如^レ來^カ

出^ス現^ス于^ニ世^ハ。 曼^マ殊^ス室^シ利^リ。 諸^サ淨^ジ土^チ中^ニ與^ニ上^ニ相^ヲ違^フ。

當^カ知^ル八^ツ事^ハ甚^ニ為^ス難^シ得^キ二^ル事^ハ易^ニ得^キ

爾^ル時^ハ曼^マ殊^ス室^シ利^リ菩^サ薩^サ白^ク佛^ニ言^フ。 世^ハ尊^マ。

པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག་ཏེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་
པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་ལྔ་ལྟོང་གིས་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཅོམ་ལྔ་ལྔ་འདས་ཀྱིས་དེ་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྔ་
པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། གྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྔ་ལྔ་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། ། །འཕགས་པ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚྭ་སྐྱེས་ནས་པར་
ངེས་པའི་ལཱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །

於此解深密法門中。此名何教。我當云何奉持。佛告曼殊室利菩薩曰。善男子。此名如來成所作事了義之教。於此如來成所作事了義之教。汝當奉事。說是如來成所作事了義教時。於大會中有七千五百菩薩摩訶薩。皆得圓滿法身證覺。

解深密經卷第五終

編按：漢文資料來源：發行單位：中華電子佛典協會（CBETA）cbeta@ccbs.ntu.edu.tw/資料

底本：大正新脩大正藏經 Vol. 16, No. 676

ཡི་གེ་ཞི་བུ་རྩ་བའི་འདི་དེ་པ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དེ་པ་ཆེ་དེ་ཅེ་ལྟར་
བཀོམས་མ་གྱུར་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་འཇམ་དཔ་ལ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤོང་།

此咒置經書中，可滅誤跨之罪

語自在跨解脫咒輪